

2022

ජනද හිලියන්ගේ දිනය
ජාතික සැමරුම් උත්සවය

වාக்காளර් தின தேசிய
நினைவு வைபவம்

මුරි සංග්‍රහය
கட்டுரைத் தொகுப்பு

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව
தேர்தல் ஆணைக்குழு

2022

சுந்த சிலியன்டு டீஸ
ராநி கலர்லே டிஸ்பி
வாக்காளர் தின தேசிய
நினைவு வைபவம்

மீர் கடுஸ
கட்டுரைத் தொகுப்பு

மேலிவரன் கைமீசன் கலா
தேர்தல் ஆணைக்குழு

© 2022 தேர்தல் ஆணைக்குழு

கன்கீகரணய	:	வன்க பீ. ஁ ஁஁஁வ (஁஁஁஁஁஁ ஁஁஁஁஁஁ ஁஁ ஁஁஁஁஁஁஁஁)
஁஁஁஁஁஁஁	:	஁஁஁஁ ஁. ஁ ஁஁஁஁ (஁஁஁஁஁஁஁஁஁ - ஁஁஁஁஁஁஁ ஁஁஁஁஁ ஁஁஁஁஁஁஁)
஁஁஁஁஁஁ ஁஁ ஁஁஁஁஁஁஁	:	஁஁஁஁ ஁஁஁஁
஁஁஁஁஁஁ ஁஁஁஁஁஁ ஁஁஁஁ ஁஁஁஁஁஁஁	:	஁஁஁஁ ஁஁஁஁
஁஁஁஁஁஁஁	:	஁஁஁஁஁஁஁஁ ஁஁஁஁஁஁
஁஁஁஁஁஁஁஁	:	஁஁஁஁஁஁ ஁஁஁஁஁஁஁஁஁
஁஁஁஁஁	:	஁஁஁஁ ஁஁஁஁஁஁஁஁஁஁஁஁
஁஁஁஁஁஁	:	஁஁஁஁ ஁஁஁஁஁஁஁஁஁஁஁஁

ISBN 978-624-6157-01-2

- [illegible]

දැක්ම

“සර්වජන ඡන්ද බලය සුරකින දේශයක්”

මෙහෙවර

“ජනතා පරමාධිපත්‍යය, සර්වජන ඡන්ද බලය හා සබැඳි
ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මූලධර්ම ආරක්ෂා
කරමින් පුරවැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂිත වන පරිදි
අදාළ සියළු පාර්ශව දැනුවත් කෙරෙන
නිදහස්, සාධාරණ හා විශ්වසනීය මැතිවරණ ක්‍රියාවලියක්
කාර්යක්ෂමව හා සඵලතාවයෙන් යුතුව මෙහෙයවීම.”

நோக்கு

“சர்வஜன வாக்குரிமையைப் பேணிப் பாதுகாக்கின்ற ஒரு நாடு”

பணிக்கூற்று

“மக்களின் இறைமை, வாக்குரிமை என்பவற்றோடு தொடர்புடைய
சனநாயகக் கோட்பாடுகளைப் பேணி, பிரசைசுகளின் உரிமைகள்
பாதுகாக்கப்படும் விதத்தில் உரிய அனைத்து தரப்பினரையும்
அறிவுட்புகின்ற சுதந்திரமானதும், நீதியானதும் நம்பத்தகுந்ததுமான
தேர்தல் செயன்முறையொன்றை வினைத்திறன் மிக்கதாகவும்,
விளைத்திறன் மிக்கதாகவும் வழிநடாத்துதல்.”

අනිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ පණිවුඩය

රටේ පාලන බලයට හවුල්වීමේ යාන්ත්‍රණයට සහභාගී වීමට ඔබට ඉඩ සලසා ඇති “සර්වජන ඡන්ද බලය” ඔබ සතු පරමාධිපත්‍යය බලයකි. එම බලය අනෙකෙකුට පැවරිය නොහැකිය. වෙනත් ආසියානු රටවලට පෙර ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවගේ අයිතීන් සුරක්ෂිත කිරීමට වඩාත් උචිත පාලන ව්‍යුහයක් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවට සර්වජන ඡන්ද බලය ලැබිණි.

රටේ සමස්ත බල ව්‍යුහයම සර්වජන ඡන්ද බලය මත පදනම් වේ. ඇතැම් විට ඔබගේ දෛනික පීච්තයේ අපේක්ෂා සහ හිමිකම් සනාථ කර ගැනීමේ දී ඇති වන බාධා ඉවත් කර ගැනීමට ඡන්දදායකයකු වීමෙන් ලබන, අනියම් නිලභාවය අතිශය වැදගත් වේ.

1980 වර්ෂයේ සිට ඡන්දදායකයෙකු ලෙස ලියාපදිංචි වීමට සුදුසුකම් ලබන දිනය සෑම වර්ෂයකම ජුනි මාසයේ පළමු දිනයෙන් ඇරඹුණු අතර 2022 වර්ෂයේ සිට එය සෑම වර්ෂයකම පෙබරවාරි මාසයේ පළමු දිනයෙන් ඇරඹේ. මීට දශක කිහිපයකට පෙර ඡන්දදායකයෙකු ලෙස ලියාපදිංචි වීමට පැවති ක්‍රමවේදයන්ගෙන් වෙනස් වූ, සුහුරු විධික්‍රමයක් වර්තමානයේ දී භාවිත කෙරේ. එය ව්‍යවස්ථාව මඟින් ඔබ වෙත පවරා දී ඇති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතිය පුළුල් සහ ශක්තිමත් ලෙස යාවත්කාලීන කර තහවුරු කිරීමකි.

නිරීක්ෂණයකින් තොරව ඉක්මන් නිගමනයන්ට එළඹී නියෝජිතයන් පත්කර ගැනීම රටට පමණක් නොව ඔබගේ ඡන්ද බලය භාවිතයට ද කරනු ලබන සාධාරණ නොවන ක්‍රියාවකි. මන්දයත්, ඔබේ ඡන්ද අයිතිය රටේ අනාගතය වන බැවිනි. එබැවින්, මැතිවරණයක දී අපේක්ෂකයන් අතරින් සුදුසු හා නිවැරදි අපේක්ෂකයා පත් කිරීමට ඔබ තීක්ෂණ විය යුතු යැයි මම විශ්වාස කරමි. වඩාත් සුරක්ෂිත සෞභාග්‍යමත් දේශයක් ගොඩනැගීමට තැකි වනුයේ එවිට ය.

අපට සර්වජන ඡන්ද අයිතිය ලැබී දැනට වසර අනූවක් ගත වී තිබේ. ඔබ සතු පරමාධිපත්‍යය බලය සහ සීමා පිළිබඳ, විද්වතුන්ගේ හා ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණයන්ගේ දායකත්වයෙන් එළිදක්වනු ලබන ලිපි සංග්‍රහය, පවතින සාම්ප්‍රදායික සිතුවිලි සහ එළඹුම් වෙනස් කරන නව පියවරක් වනු ඇත.

ජනතාව සතු ඡන්ද අයිතිය, පරමාධිපත්‍යය බලය පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයක් ඇති කරවනු වස් මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන වැඩ පිළිවෙල අගයමින් මහජන ඡන්ද අයිතිය සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා ගනු ලබන පියවර සාර්ථක වීමට සුබ පැතුම් එක් කරමි.

ශෝධානය රාජපක්ෂ

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ජනාධිපති

அதிமேதகு சனாதிபதி அவர்களின் செய்தி

நாட்டின் ஆட்சி அதிகாரத்தில் பங்களிப்பு செய்வதற்கான பாறிமுறையில் கலந்துகொள்வதற்கு உங்களுக்கு வசதிகள் செய்யப்பட்டுள்ளன 'சர்வசன வாக்குரிமை' என்பது உங்களுக்குரிய இறைமை அதிகாரமாகும். அந்த அதிகாரத்தை பிறருக்குக் கையளிக்க முடியாது. ஏனைய ஆசிய நாடுகளுக்கு முன்னர் இலங்கை மக்களின் உரிமைகளைப் பாதுகாப்பதற்குப் பொருத்தமான ஆட்சிக் கட்டமைப்பொன்றிற்காக இலங்கைக்கு சர்வசன வாக்குரிமை வழங்கப்பட்டது.

நாட்டின் ஒட்டுமொத்த அதிகாரக் கட்டமைப்பும் சர்வசன வாக்குரிமையை அடிப்படையாகக் கொண்டுள்ளது. சில நேரங்களில் உங்களின் நாளாந்த வாழ்க்கையின் எதிர்பார்ப்புக்கள் மற்றும் உரிமைகளை உறுதிப்படுத்துவதில் ஏற்படுகின்ற தடைகளை அகற்றுவதற்காக வாக்காளரொருவராவதன் மூலம் கிடைக்கின்ற தற்காலிக பதவி மிகவும் முக்கியத்துவம் வாய்ந்ததாகும்.

1980 ஆம் ஆண்டு தொடக்கம் வாக்காளரொருவராகப் பதிவு செய்து கொள்வதற்காக தகைமை பெறுகின்ற தினம் ஒவ்வொரு வருடமும் யூன் மாதத்தின் முதலாம் திகதியில் ஆரம்பமாவதோடு, 2022 ஆம் ஆண்டு தொடக்கம் அது ஒவ்வோர் ஆண்டும் பெப்ரவரி மாதம் முதலாம் திகதியில் ஆரம்பமாகும். இதற்குப் பல தசாப்தங்களுக்கு முன்னர் வாக்காளரொருவராகப் பதிவு செய்வதற்காகக் காணப்பட்ட நடைமுறைகளிலிருந்து வேறுபட்ட பழக்கப்பட்ட நடைமுறையொன்று தற்போது பிரயோகிக்கப்படுகின்றது. அது அரசியலமைப்பின் மூலம் உங்களுக்குக் கையளிக்கப்பட்டுள்ள சனநாயக உரிமையை விரிவாகவும் மற்றும் பலம்பொருந்தியதாகவும் இற்றைப்படுத்தி உறுதி செய்தலொன்றாகும்.

கண்காணிப்புக்களைச் செய்யாது அவசரமான முடிவுகளுக்கு வந்து பிரதிநிதி நியமனம் செய்து கொள்வது நாட்டிற்கு மாத்திரமின்றி உங்களின் வாக்குரிமைப் பிரயோகத்திற்கும் செய்யப்படுகின்ற நியாயமற்ற ஒரு நடவடிக்கையாகும். ஏனெனில், உங்கள் வாக்குரிமை நாட்டின் எதிர்காலம் என்பதனாலாகும். எனவே, தேர்தலொன்றின் போது வேட்பாளர்களிலிருந்து தகைமையுடைய மற்றும் சரியான வேட்பாளர்களை நியமனம் செய்வதற்கு நீங்கள் புத்திசாதுர்யமாகச் செயற்படுதல் வேண்டுமென நான் நம்புகின்றேன். மிகவும் பாதுகாப்பு வாய்ந்த செழிப்புமிக்க சுபீட்சமான தேசமொன்றை அப்போதுதான் கட்டியெழுப்புவதற்கு முடியும்.

எமக்கு சர்வசன வாக்குரிமை கிடைக்கப்பெற்று தற்போது தொண்ணூறு ஆண்டுகள் கடந்துள்ளன. உங்கள் வசமுள்ள இறைமை அதிகாரம் மற்றும் மட்டுப்பாடுகள் தொடர்பாக அறிஞர்கள் மற்றும் துறைசார் நிபுணர்களின் பங்களிப்புடன் வெளியிடப்படுகின்ற இவ்வாக்குத் தொகுப்பு நடைமுறையிலுள்ள பாரம்பரிய சிந்தனைகள் மற்றும் அணுகுமுறைகளை மாற்றியமைக்கின்ற புதிய நடவடிக்கையொன்றாக அமையும்.

பொதுமக்கள் வசமுள்ள வாக்குரிமை, இறைமை அதிகாரம் தொடர்பான விரிவான புரிந்துணர்வை ஏற்படுத்துவதற்காக தேர்தல் ஆணைக்குழுவினால் மேற்கொள்ளப்படுகின்ற நிகழ்ச்சித் திட்டங்களைப் பாராட்டுகின்றேன். பொதுமக்களின் வாக்குரிமையைப் பாதுகாப்பதற்காக எடுக்கப்படுகின்ற நடவடிக்கைகள் வெற்றி பெறவேண்டுமென வாழ்த்துகின்றேன்.

கோட்டாபய ராஜபக்ஷ

இலங்கைச் சனநாயக சோசலிசக் குடியரசின் சனாதிபதி

ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමාගේ පණිවුඩය

රටේ අනාගතය තීරණය කරනු ලබන්නේ ජන්ද හිමියන් විසිනි. ජන්දය දීම සඳහා ජන්ද හිමි නාමලේඛනයේ ලියාපදිංචි වීම අනිවාර්ය අවශ්‍යතාවකි. ඒ සඳහා ජන්ද හිමියෙකු ලෙස ලියාපදිංචි වීමට සුදුසුකම් ලබන දිනය නම්කර ඇත්තේ. "ජන්ද හිමියන්ගේ දිනය" ලෙසිනි.

"ඔබේ ජන්දය රටේ අනාගතය" තේමාවෙන් මෙවර සංවිධානය කරන "ජන්ද හිමියන්ගේ දින" සැමරුම වෙනුවෙන් සර්වජන ජන්ද බලය, ජනතා පරමාධිපත්‍යය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා ජන්ද හිමි නාම නාමලේඛනයේ ලියාපදිංචි වීමේ ඇති වැදගත්කම හා පුරවැසි වගකීම පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා සාරගර්භ ශාස්ත්‍රීය කරුණු ඇතුළත් ග්‍රන්ථයක් නිකුත් කිරීමට මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව ගෙන ඇති පියවර අගය කරමි.

සෑම වසරකම ප්‍රති 01 වනදා "ජන්ද හිමියන්ගේ දින" සැමරුම පැවැත්වීමට කටයුතු කළ මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව, 1980 අංක 44 දරන ජන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත හා මෑතකදී කරනු ලැබූ 2021 අංක 22 දරන ජන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ (සංශෝධිත) පනත අනුව මෙම වසරේ සිට ජන්ද හිමි නාමලේඛනයේ ලියාපදිංචිය සඳහා සුදුසුකම් ලැබීමේ දිනය ලෙස සලකනුයේ පෙබරවාරි මස 01 වැනිදාය.

අවප්‍රොක්ෂිත සම්පූර්ණ වූ වහාම පරිපූරක ජන්ද හිමි නාමලේඛනයක් මඟින් ජන්ද බලය ලබාදීම සඳහා නෛතික ප්‍රතිපාදන ද වමහින් සලසා තිබීම හේතුවෙන් මෙරට තරුණ ප්‍රජාවට මෙන්ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මැතිවරණ ක්‍රමයට ද 2022 වසර සුවිශේෂී වර්ෂයක් වනු ඇත.

සුදුසුකම්ලත් සියලුම පුරවැසියන් ජන්ද හිමි නාමලේඛනයට ඇතුළත් කරගැනීම හා ඒ තුළින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් සහතික කොට ඇති ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය බලය සාක්ෂාත් කිරීම සඳහා මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව පසුගිය කාලය තුළ විවිධ වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවට නංවා තිබේ.

වර්තමාන මැතිවරණ අණ පනත්වල පවත්නා තාක්ෂණික කරුණුවල සිදුවිය යුතු සංශෝධන හා අලුතින් එකතුවිය යුතු නීති රීති සංශෝධනය කිරීම පිණිස පත් කරන ලද පාර්ලිමේන්තු විශේෂ තේරීම් කාරක සභාවේ නිර්දේශ මඟින් ද මැතිවරණ නීති රීති වඩාත් ශක්තිමත් කරමින් නිදහස් හා සාධාරණ මැතිවරණ ක්‍රියාවලියක් තහවුරු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමි.

මෙම ජාතික උත්සවය සංවිධානය කිරීම හා එයට සමගාමීව සමරු ග්‍රන්ථයක් නිකුත් කිරීමට කටයුතු කිරීම පිළිබඳව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සභාපති හා සාමාජිකයන්, මැතිවරණ කොමසාරිස් ජනරාල් ඇතුළු සියලු නිලධාරීන්ට ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අග්‍රාමාත්‍යවරයා වශයෙන් මාගේ ගෞරවාදර සුභාශිංසන පිරිනමමි.

මහින්ද රාජපක්ෂ

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අග්‍රාමාත්‍ය

கௌரவ பிரதம மந்திரியின் செய்தி

நாட்டின் எதிர்காலம் வாக்காளர்கள் மூலமாகவே தீர்மானிக்கப்படுகின்றது. வாக்களிப்பதற்கு வாக்காளர் இடாப்பில் பதிவு செய்யப்பட்டிருத்தல் கட்டாயமான ஒரு தேவைப்பாடாகும். அதற்காக வாக்காளரொருவராகப் பதிவு செய்வதற்குத் தகைமை பெறுகின்ற தினம் 'வாக்காளர்களின் தினம்' என பெயர் குறிக்கப்பட்டுள்ளது.

'உங்கள் வாக்கு நாட்டின் எதிர்காலம்' என்ற தொனிப்பொருளில் இம்முறை ஒழுங்கு செய்யப்படுகின்ற வாக்காளர் தின வைபவத்திற்காக சர்வஜன வாக்குரிமை, மக்கள் இறைமை, சனநாயகம் மற்றும் தேருநர் இடாப்பில் பதிவு செய்ய வேண்டியதன் முக்கியத்துவம் மற்றும் பிரஜைகளின் பொறுப்புக்கள் தொடர்பாக பொது மக்களை விழிப்புணர்வுட்பெய்தற்காக கருத்தாழமிக்க ஆய்வு விடயங்கள் உள்ளடக்கப்பட்ட நூலொன்றை வெளியிடுவதற்கு தேர்தல் ஆணைக்குழுவினால் எடுக்கப்பட்டுள்ள நடவடிக்கைகளைப் பாராட்டுகின்றேன்.

ஒவ்வொரு வருடமும் யூன் மாதம் 01 ஆம் திகதி வாக்காளர் தின வைபவத்தை நடாத்துவதற்கு நடவடிக்கைகளை மேற்கொண்ட தேர்தல் ஆணைக்குழு, 1980 ஆம் ஆண்டின் 44 ஆம் இலக்க வாக்காளர்களைப் பதிவு செய்தல் சட்டத்திற்கு அண்மையில் கொண்டுவரப்பட்ட 2021 ஆம் ஆண்டின் 22 ஆம் இலக்க வாக்காளர்களைப் பதிவு செய்தல் (திருத்தச்) சட்டத்தின் பிரகாரம் இவ்வருடத்திலிருந்து தேருநர் இடாப்பில் பதிவு செய்வதற்கான தகைமையைப் பெறுகின்ற தினமாகக் கருதப்படுவது பெப்ரவரி மாதம் 01 ஆம் திகதியாகும்.

பதினெட்டு வயது பூர்த்தியடைந்தவுடன் குறைநிரப்பு தேருநர் இடாப்பொன்றின் மூலம் வாக்குரிமையை வழங்குவதற்குரிய சட்ட ஏற்பாடுகள் அதன் மூலம் செய்யப்பட்டிருப்பதன் காரணமாக, இந்நாட்டின் இளைஞர் சமூகத்திற்கும் மற்றும் சனநாயக ரீதியான தேர்தல்கள் முறைமைக்கும் 2022 ஆம் ஆண்டு விசேடமான ஆண்டொன்றாக அமையும்.

தகைமையுடைய அனைத்துப் பிரசைகளையும் தேருநர் இடாப்பில் உட்சேர்த்துக் கொள்ளல் மற்றும் அதன் மூலம் அரசியலமைப்பினால் உறுதிப்படுத்தப்பட்டுள்ள மக்களின் இறைமை அதிகாரத்தை அடைந்து கொள்வதற்காக தேர்தல் ஆணைக்குழு கடந்த காலப்பகுதியினுள் பல்வேறு நிகழ்ச்சித் திட்டங்களையும் மற்றும் செயற்றிட்டங்களையும் செயற்படுத்தியுள்ளது.

தற்பொழுதுள்ள தேர்தல்கள் சட்டங்களில் காணப்படுகின்ற தொழில்நுட்ப விடயங்களில் செய்யப்பட வேண்டிய திருத்தங்கள் மற்றும் புதிதாகச் சேர்த்துக் கொள்ளப்பட வேண்டிய சட்ட விதிகளைத் திருத்தம் செய்வதற்காக நியமனம் செய்யப்பட்ட பாராளுமன்ற விசேட தெரிவு செயற் குழுவின் பரிந்துரைகள் மூலமாகவும் தேர்தல்கள் சட்ட விதிகளை மிகவும் பலம்மிக்கதாக மாற்றி நீதியானதும் சுதந்திரமானதுமான தேர்தல்கள் செயற்பாடுகள் உறுதிப்படுத்தப்படுமென எதிர்பார்க்கின்றேன்.

இத்தேசிய விழாவை ஒழுங்கமைத்தல் மற்றும் அதற்குச் சமாந்தரமாக நினைவு நூலொன்றை வெளியிடுவதற்கு நடவடிக்கையெடுத்தல் தொடர்பாக தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் தவிசாளர் மற்றும் உறுப்பினர்கள், தேர்தல்கள் ஆணையாளர் நாயகம் உள்ளிட்ட அனைத்து அலுவலர்களுக்கும் இலங்கைச் சனநாயக சோசலிசக் குடியரசின் பிரதமர் என்ற வகையில் எனது மனமார்ந்த பாராட்டைத் தெரிவித்துக்கொள்கின்றேன்.

மஹிந்த ராஜபக்ஷ

இலங்கைச் சனநாயக சோசலிசக் குடியரசின் பிரதம மந்திரி

ගරු කථානායකතුමාගේ පණිවුඩය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායක ධුරය දරන මෙද ඇතුළුව වයස අවුරුදු අටළොසට වැඩි සකල විධ ලාංකික පුරවැසියෝ ජන්ද හිමිකම් යන වගකීමෙන් බැඳුණෝ වෙමු. අප විසින් වදා මෙදා තුර රාජ්‍ය පාලනය පිණිස තෝරාගත් මහජන නියෝජිතයන් හට පැවරුණු වගකීම සහ කාර්යභාරය අතිමහත්ය. පොදු යහපත උදෙසා මහජන නියෝජිතයන් මඟින් අපගේ අභිලාෂ ඉෂ්ට කරගැනීමට නම්, මූලික වශයෙන්ම ජන්දපොළෙහි දී අපේ ජන්ද අයිතිය භාවිත කළ යුතු වෙමු. එය අපේ වගකීමක් මෙන්ම පුරවැසි අප රටට සහ ලෝකයට ඉටු කරන යුතුකමක් ද වෙයි.

1931 දී සර්වජන ජන්ද බලය ලැබීමත් සමඟ අපි දකුණු ආසියාවේ පැරණිතම නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට උරුමකම් කියන රට ලෙසින් ලෝක ඉතිහාසයට එක්වීමු. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුකරණයක් යටතේ, රටක පාලකයන් රාජ්‍ය බලයේ අයිතිකරුවන් ලෙස සැලකෙනවාට වඩා ඔවුන්ට හඳුනාගන්නේ රාජ්‍යයක භාරකරුවන් ලෙසිනි. එකී භාරකරුවන් තමන්ට පැවරෙන බලය යටතේ, ජනතාවට වගකීමෙන් කටයුතු කිරීමට බැඳී සිටිති.

වර්තමානයෙහි, ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව මෙරට නියෝජිත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ කේන්ද්‍රස්ථානයයි. කිසියම් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යයක පුරවැසියෝ සිය පරමාධිපත්‍යය බලතල ක්‍රියාවට නංවනුයේ, සිය ජන්ද බලය භාවිතයෙනි. එයින්, අපේ පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කරන සියලුම මහජන නියෝජිතයන් තෝරාගනු ලබන්නේ, ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව අනුව, මහා මැතිවරණයක දී ඔබ භාවිත කරන වටිනා ජන්දයෙනි. ඔබ තෝරාගත් මහජන නියෝජිතයාගේ කාර්යභාරය, පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණ මහජනයා නියෝජනය කිරීම, නීති සම්පාදනයට සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනයට සම්බන්ධ වීමය. එම කාර්යභාරය මනාව ඉෂ්ට නොවන්නේ නම්, එකී නිල කාලය අවසානයේ දී සිය විශ්වාසය කඩ කළ මහජන නියෝජිතයන් පිළිබඳ තීරණයක් ගැනීමටත් ජන්ද හිමියාට අයිතියක් ඇත.

එපමණක් නොව, 1931 පැවති අපගේ ප්‍රථම රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභා මැතිවරණයට, ජන්ද දායකයන් මිලියන 1.5ක් ලියාපදිංචි ව සිටි අතර එයින් සියයට 57.96ක් ජන්දය ප්‍රකාශ කර තිබිණි. පසුගිය 2020 වසර වන විට සමස්ත ජනගහනයෙන් 16,263,885ක් ලියාපදිංචිව සිටි අතර එයින් සියයට 75.89ක් ජන්දය ප්‍රකාශ කර ඇත. මෙය පැහැදිලි වර්ධනයකි. එමෙන්ම, අප සුරකින ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය අරබයා වූ මනා දර්ශකයක් ද වෙයි.

අද වැනි සුවිශේෂී දිනක දී, මෙසේ මැතිවරණ ක්‍රියාදාමය සුරක්ෂිතව පවත්වාගෙන යනු පිණිස සහ මෙරට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ශක්තිමත් කරනු පිණිස අතිශය ක්‍රියාකාරී, ස්වාධීන ආයතනයක් ලෙස මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව ගන්නා ප්‍රයත්නය ඇගයිය යුත්තේය. ඊට අමතරව විශේෂයෙන්ම, ජන්ද හිමියන් ලියාපදිංචිය සහ තරුණ ප්‍රජාවගේ උනන්දුව දියුණු කිරීම මෙවැනි අවස්ථාවක දී අපේක්ෂිතය. මෙහිදී, ජනතාවට ජන්ද බලය නිදහසේ ක්‍රියාවට නැංවීමට ඇති හැකියාව ද අතිශය වැදගත් වෙයි. සිය වටිනා ජන්ද හිමිකම පිළිබඳව සියලු පුරවැසියන් අතර පුළුල් අවබෝධයක් ඇතිකරනු පිණිස මෙවර ද උත්සවාකාරයෙන් සැමරෙන ජන්ද හිමියන්ගේ දිනයට අපගේ හෘදගාංගම සුභාශිංසන පුද කරනු කැමැත්තෙමි.

මගින්ද යාපා අබේවර්ධන

ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායක

கௌரவ சபாநாயகரின் செய்தி

இலங்கைச் சனநாயக சோசலிசக் குடியரசின் பாராளுமன்றத்தின் சபாநாயகராகப் பதவி வகிக்கின்ற நான் உள்ளிட்ட பதினெட்டு வயதுக்கு மேற்பட்ட சகல இலங்கைப் பிரசைகளும் வாக்குரிமை என்ற பொறுப்புக்குக் கட்டுப்பட்டுள்ளோம். நாம் அன்று தொட்டு இன்று வரை தேசத்தின் ஆட்சிக்காகத் தெரிவு செய்யப்பட்ட மக்கள் பிரதிநிதிகளுக்கு கையளிக்கப்பட்ட பொறுப்புக்கள் மற்றும் பணிகள் அளபெரியன. பொது நலனிற்காக மக்கள் பிரதிநிதிகள் மூலம் எமது நோக்கங்களை நிறைவேற்றிக்கொள்வதாயின், பிரதானமாக வாக்கெடுப்பு நிலையத்தில் எமது வாக்குரிமையைப் பயன்படுத்துதல் வேண்டும். அது எமது பொறுப்பொன்று போலவே

பிரசைகளான நாம் நாட்டுக்கும் மற்றும் உலகத்திற்கும் ஆற்றுகின்ற கடமையொன்றும் ஆகும்.

1931 ஆம் ஆண்டில் சர்வசன வாக்குரிமை கிடைக்கப்பெற்றதைத் தொடர்ந்து நாம் தெற்காசியாவின் பழையமையான சனநாயகத்திற்கு உரித்துக் கொண்டுள்ள நாடு என்ற வகையில் உலக வரலாற்றில் இணைந்து கொண்டோம். சனநாயக ஆட்சியின் கீழ், நாடொன்றின் ஆட்சியாளர்கள் அரச அதிகாரத்தின் உரிமையாளர்களாகக் கருதப்படுவதை விட அவர்கள் அரசொன்றின் பொறுப்பாளர்களாகவே இனங்காணப்படுகின்றனர். அந்தப் பொறுப்பாளர்கள் தங்களுக்குக் கையளிக்கப்பட்ட அதிகாரத்தின் கீழ் பொதுமக்களுக்குப் பொறுப்புடன் செயற்படுவதற்குக் கட்டுப்பட்டுள்ளனர்.

தற்காலத்தில், இலங்கைப் பாராளுமன்றம் இந்நாட்டின் பிரதிநிதித்துவ சனநாயகத்தின் கேந்திர நிலையமாகும். ஏதேனும்சனநாயக அரசொன்றில் பிரசைகள் தங்கள் இறைமை அதிகாரத்தைச் செயற்படுத்துவது, தமது வாக்குரிமையைப் பிரயோகிப்பதன் மூலமேயாகும். ஆதலால், எமது பாராளுமன்றத்தைப் பிரதிநிதித்துவப்படுத்துகின்ற அனைத்து மக்கள் பிரதிநிதிகளும் தெரிவு செய்யப்படுவது, இலங்கை அரசியலமைப்பின் பிரகாரம், பொதுத் தேர்தலொன்றில் நீங்கள் பயன்படுத்துகின்ற பெறுமதியான வாக்கினாலேயே ஆகும். நீங்கள் தெரிவு செய்த மக்கள் பிரதிநிதியின் பணிப்பொறுப்பு, பாராளுமன்றத்திற்கு வருகைதந்து பொதுமக்களைப் பிரதிநிதித்துவப்படுத்துதல், சட்டங்களை ஆக்குதல் மற்றும் அரச நிதி நிருவாகத்தில் பங்குகொள்ளல் என்பனவாகும். அப்பணிப்பொறுப்புக்கள் சிறப்பாக இடம்பெறவில்லையெனில், அப்பதவிக் காலத்தின் இறுதியில் தமது நம்பிக்கையை மீறிய மக்கள் பிரதிநிதிகள் தொடர்பாகத் தீர்மானமொன்றை எடுப்பதற்கு வாக்காளருக்கு உரிமையொன்று காணப்படுகின்றது.

அதுமாத்நிரமின்றி, 1931 ஆம் ஆண்டில் நடைபெற்ற எமது முதலாவது அரச பேரவைத் தேர்தலுக்கு, 1.5 மில்லியன் வாக்காளர்கள் பதிவு செய்யப்பட்டிருந்ததோடு, அதில் நூற்றுக்கு 57.96 சதவீதம் வாக்குகள் அளிக்கப்பட்டிருந்தன. கடந்த 2020 ஆம் ஆண்டு மொத்த சனத்தொகையில் 16,263 885 பேர் பதிவு செய்யப்பட்டிருந்ததோடு, அதில் நூற்றுக்கு 75.89 சதவீதமான வாக்குகள் அளிக்கப்பட்டிருந்தன. இது தெளிவானதொரு வளர்ச்சியாகும். அதேபோன்று, நாம் பாதுகாக்கின்ற சனநாயகத்தை எடுத்தியம்புகின்ற சிறந்த குறிகாட்டியொன்றும் ஆகும் இது போன்ற விசேட தினமொன்றில், தேர்தல்கள் நடைமுறைகளைப் பாதுகாப்பாக பேணிச்செல்வதற்காகவும் மற்றும் இந்நாட்டின் சனநாயகத்தை வலுப்படுத்துவதற்காகவும் உயர் தொழிற்பாட்டுடன் கூடிய, சுயாதீன நிறுவனமொன்றாக தேர்தல் ஆணைக்குழு மேற்கொள்கின்ற முயற்சிகளை பாராட்டுதல் வேண்டும்.

இதற்கு மேலதிகமாக விசேடமாக, வாக்காளர்களைப் பதிவு செய்தல் மற்றும் இளைஞர் சமூகத்தின் ஆர்வத்தை மேம்படுத்துதல் என்பன இவ்வாறான சந்தர்ப்பத்தில் எதிர்பார்க்கப்படுகின்றது. இங்கு, வாக்காளர்களின் வாக்குரிமையைச் சுதந்திரமாகப் பிரயோகிப்பதற்காகவுள்ள சாத்தியப்பாடு மிகவும் முக்கியத்துவம் பெறுகின்றது. தமது பெறுமதியான வாக்குரிமை தொடர்பாக அனைத்து பிரசைகளுக்கும் விரிவான புரிந்துணர்வை ஏற்படுத்தும் பொருட்டு இம்முறையும் வெகுசிறப்பாக கொண்டாடப்படுகின்ற வாக்காளர் தினத்திற்கு எமது இதயபூர்வமான வாழ்த்துக்களை தெரிவித்துக் கொள்கின்றேன்.

மஹிந்த யாப்பா அபேவர்தன

இலங்கை பாராளுமன்றத்தின் சபாநாயகர்

ගරු විපක්ෂ නායකතුමාගේ පණිවුඩය

සර්වජන ඡන්දබලය ජනතා පරමාධිපත්‍යයේ කැඩපතයි. එක්සත් ජනපදයේ හිටපු ජනාධිපති ඒඩ්වර්ඩ් ලින්කන් මැතිතුමා විසින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හඳුන්වාදෙනු ලැබුවේ "මහජනයා විසින්ම මහජනයා උදෙසා පවත්වා ගන්නා මහජනයාගේ පාලනයක්" යනුවෙනි. මහජනයා විසින්ම මහජනයා පාලනය කිරීමේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයක් තුළ ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය ජනතා පරමාධිපත්‍යයේ එක් මූලික අංගයකි.

නියෝජිත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය මත ගොඩනැගුණු පාර්ලිමේන්තුවක් බිහිකිරීමේහිලා ප්‍රධානතම දායකත්වය ලබාදෙන්නේ අන්තචරකු හෝ නොව මේ රටේ පුරවැසියන්ය. සර්වජන ඡන්දබලය පුරවැසියාගේ අයිතිවාසිකමකි. පාලකයන් රටේ භාරකරුවන් වන අතර, ජනතාව එහි අයිතිකරුවෝ වෙති. ජනතා සිතූම් පැතුම් වලට වරෙහිව රජයට ක්‍රියාකළ නොහැකි අතර, එසේ ක්‍රියාකරන්නේ නම්, සර්වජන ඡන්දබලය යොදාගනිමින් ඔවුන් බලයෙන් පහකිරීමේ බලය ඇත්තේ ද මහජනතාව සතුවයි.

එනයින් ගත්කල, ඡන්දදායකයා සතුව මහත් බලයක් උරුම වී ඇත. ඡන්දදායකයා යනු සිය නම ඡන්දහිමි නාමලේඛනයේ ලියාපදිංචි කරවාගෙන සිටින, පිළිගත් හැඳුනුම්පතක් හිමි, ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමෙන් මැතිවරණ ක්‍රියාවලියට සහභාගී විය හැකි තැනැත්තෙක් වන අතර අතින් අතින් ගත්කල, මැතිවරණයක දී ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය ඔහු සතුවීම කරණ කොට මැතිවරණ ක්‍රියාවලියට සහභාගීවීමේ අයිතිය ද ඒ අනුව ඔහු සතුවන තැනැත්තෙකි. එබැවින්, වයස අවුරුදු 18 ඉක්මවන සෑම පුරවැසියෙක්ම ඡන්දහිමියෙක් ලෙස හැඳින්විය හැක. ජාතිය, ආගම, භාෂාව, ජනවර්ගය, කුලය, අධ්‍යාපනය, දේපළ අයිතිය, උප්පත්තිය, උපන් ස්ථානය, ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය ආදී කවර හෝ භේදයකින් තොරව, රටක පාලනයට සහභාගීවීමට සහ/හෝ ස්වකීය නියෝජිතයන් තෝරාපත් කරගැනීමට සුදුසුකම්ලත් සෑම පුරවැසියෙක් සතු අයිතිය සර්වජන ඡන්දබලය ලෙස හඳුන්වනු ලබන අතර එය ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය බලය ලෙස ද අර්ථ නිරූපණය කරනු ලැබේ.

1931 වර්ෂයේ දී බලාත්මක කළ ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ශ්‍රී ලංකාවට සර්වජන ඡන්දබලය හිමි වූ බවත්, 1959 වර්ෂයේ දී පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යෝජනා සම්මතයක් මඟින් වයස අවුරුදු 18 ඉක්ම වූ සියලු පුරවැසියන්ට ඡන්ද බලය හිමිකර දුන් බවත් මෙහිලා සඳහන් කරනු වරී. මේ රටේ ජනතාවට සර්වජන ඡන්දබලය හිමිවීම පිළිබඳව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ නාමයෙන් අපි උදක්ම සතුවූ වන අතර, එවන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ පරමාධිපත්‍යය වෙනුවෙන් කොන්දේසි විරහිතව අප පෙනී සිටීමු.

එවන් වාතාවරණයක් තුළ, සර්වජන ඡන්දබලය, ජනතා පරමාධිපත්‍යය, සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳව මහජනතාව තුළ පුළුල් අවබෝධයක් ජනිත කිරීම පිණිස මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් ගනු ලබන සුවිශේෂී ප්‍රයත්නයන් වෙනුවෙන් අපගේ හෘදයාංගම කෘතචේදිත්වය මෙහිලා පළකර සිටීමු.

සජිත් ප්‍රේමදාස

ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ විපක්ෂ නායක

கௌரவ எதிர்க்கட்சித் தலைவரின் செய்தி

சர்வஜன வாக்குரிமை மக்கள் இறைமையின் பிரதிபிம்பமாகும். ஐக்கிய அமெரிக்காவின் முன்னாள் ஜனாதிபதி ஆபிரகாம் லிங்கன் அவர்களினால் ஜனநாயகம் என்பது 'மக்களால் மக்களுக்காக முன்னெடுக்கப்படுகின்ற மக்களின் ஆட்சி' என வரைவிலக்கணம் செய்யப்பட்டுள்ளது. மக்களினால் மக்கள் ஆளப்படுகின்ற ஜனநாயக ஆட்சி முறைமையினுள் வாக்கைப் பிரயோகிப்பதற்கான உரிமை மக்கள் இறைமையின் ஒரு முக்கியமான அம்சமாகும்.

பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகத்தை அடிப்படையாகக் கொண்டு கட்டியெழுப்பப்பட்ட பாராளுமன்றத்தை உருவாக்குவதில் பிரதானமான பங்களிப்பினை வழங்குபவர்கள் வேறு யாரும்ல்ல இந்த நாட்டின் பிரசைகளாவர். சர்வஜன வாக்குரிமை பிரசைகளின் ஓர் உரிமையாகும். ஆட்சியாளர்கள் நாட்டின் பொறுப்பாளர்கள் என்பதோடு, மக்கள் அதன் உரிமையாளர்கள் ஆவார்கள். மக்களின் எண்ணங்களுக்கும் எதிர்பார்ப்புகளுக்கும் எதிராக அரசாங்கத்திற்குச் செயற்பட முடியாதென்பதோடு, அவ்வாறு செயற்படுவார்களாயின், சர்வஜன வாக்குரிமையைப் பிரயோகித்து அவர்களை ஆட்சி அதிகாரத்திலிருந்து கீழிறக்குவதற்கான அதிகாரமும் பொதுமக்களிடத்திலேயே காணப்படுகின்றது.

அதன் படி நோக்கும் போது, தேருநர்களுக்குப் பாரியதொரு அதிகாரம் கிடைக்கப்பெற்றுள்ளது. வாக்காளர் என்பது தனது பெயரை தேருநர் இடாப்பில் பதிவு செய்து கொண்டுள்ள, சொந்த ஆளடையாள அட்டையொன்றைக் கொண்டுள்ள, தேர்தல் செயற்பாடுகளில் பங்குபற்ற முடியுமான, அதனுடாக வாக்களிக்க முடியுமான ஓர் ஆள் என்பதோடு, மறுபுறம் நோக்கும் போது தேர்தலொன்றில் வாக்களிப்பதற்கான உரிமையை அவர் கொண்டிருக்கின்ற காரணத்தால் தேர்தல்கள் செயற்பாட்டில் பங்கேற்பதற்கான உரிமையையும் அதற்கமையக் கொண்டுள்ள ஒருவராவார். ஆதலால், 18 வயதுக்கு மேற்பட்ட ஒவ்வொரு பிரசையையும் வாக்காளர் ஒருவரென அழைக்க முடியும். சாதி, சமயம், மொழி, இனப்பிரிவு, குலம், கல்வி, சொத்துஉரிமை, பிறப்பு, பிறந்த இடம், பால் நிலை போன்ற எந்தவொரு வேறுபாடுமின்றி, நாடொன்றின் ஆட்சியில் பங்குகொள்வதற்கான மற்றும் / அல்லது தமது பிரதிநிதிகளைத் தெரிவு செய்து கொள்வதற்குத் தகைமைகளைக் கொண்டுள்ள ஒவ்வொரு பிரசைக்குமுள்ள உரிமை சர்வஜன வாக்குரிமை என அழைக்கப்படுவதோடு அது பொதுமக்களின் இறைமை அதிகாரம் எனவும் பொருள் கோடல் செய்யப்படுகின்றது.

1931 ஆம் ஆண்டில் அமுலாக்கம் செய்யப்பட்ட டொனமோர் அரசியலமைப்பின் மூலம் இலங்கைக்கு சர்வஜன வாக்குரிமை கிடைக்கப்பெற்றதென்பதனையும், 1959 ஆம் ஆண்டில் பாராளுமன்றத்தில் சமர்ப்பிக்கப்பட்ட முன்மொழிவொன்று நிறைவேற்றப்பட்டதன் மூலம் 18 வயதிற்கு மேற்பட்ட அனைத்துப் பிரஜைகளுக்கும் வாக்குரிமை வழங்கப்பட்டதென்பதனையும் இங்கு குறிப்பிடுதல் பொருத்தமாகும்.

இந்நாட்டின் மக்களுக்கு சர்வஜன வாக்குரிமை கிடைக்கப்பெற்றமை தொடர்பாக ஜனநாயகத்தின் பெயரால் நாம் பெரிதும் மகிழ்ச்சியடைவதோடு, அவ்வாறான ஜனநாயகத்தின் இறைமை சார்பாக நாம் நிபந்தனைகள் எவையுமின்றி தோன்றுவோம்.

அத்தகைய சூழ்நிலையொன்றினுள், சர்வஜன வாக்குரிமை, மக்கள் இறைமை மற்றும் ஜனநாயகம் தொடர்பாக பொதுமக்கள் மத்தியில் பரந்தளவிலான புரிந்துணர்வொன்றை ஏற்படுத்துவதற்காகத் தேர்தல் ஆணைக்குழு வினால் மேற்கொள்ளப்படுகின்ற விசேடமான முயற்சிகளுக்காக எமது உள்பூர்வமான நன்றிகளை இத்தால் தெரிவித்துக்கொள்கின்றோம்.

சஜித் பிரேமதாச

இலங்கை பாராளுமன்றத்தின் எதிர்க்கட்சி தலைவர்

ගරු සභානායකතුමාගේ පණිවුඩය

සභානායකවරයා ලෙසත් "මැතිවරණ සහ ඡන්ද විමසීම් ව්‍යුහයේ හා නිතිර්තිවල ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුනා ගැනීමටත්" ඒ සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය සංශෝධන ඉදිරිපත් කිරීමටත් වන පාර්ලිමේන්තු විශේෂ කාරක සභාවේ, සභාපතිවරයා ලෙසත් 2022 ඡන්ද නිමියන්ගේ දින සැමරුම් ජාතික උත්සවය වෙනුවෙන් නිකුත් කෙරෙන ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය සඳහා පණිවුඩයක් ලබා දීමට හැකිවීම භාග්‍යයක් කොට සලකමි.

ඡන්ද නිමියන්ගේ දිනය ගැන සිහිපත් කිරීමේ දී 1931 වසර කිසි ලෙසකින් අමතක කළ නොහැකිය. මක්නිසාද විය මෙරටට සර්වජන ඡන්ද බලය දිනා ගැනීමේ ඓතිහාසික වසරයි. එතෙක් ඡන්ද බලය සීමා වී තිබුණේ වයස 24ට වැඩි, දේපළ හිමි, ඉංග්‍රීසි උගත්, පුරුෂ පක්ෂයට පමණකි. එතෙක් සර්වජන ඡන්ද බලය මගින් වයස 21ට වැඩි කාන්තා සහ පිරිමි සියලුම ජනතාවට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ මූලික වරප්‍රසාදයක් නිමිකර දුන්නේය. එකල පැවති ඩොනමෝර් කොමිසම ඉදිරියේ සාක්ෂි ලබා දුන් වෘත්තීය සමිති, තරුණ සමිති සහ කාන්තා නියෝජිතයෝ සර්වජන ඡන්ද බලය ලංකාවට ලබා දෙන ලෙස බලපෑම් කළ අතර ලංකාවට නිදහස ලබා ගැනීමේ දී ත්, එම නිදහස අර්ථවත් කර ගන්නට සර්වජන ඡන්ද බලය සඳහා මෙසේ ඇති කළ පුළුල් නියෝජනය වීමාල පිටිවහලක් විය. අද වනවිට අප සමරන්නේ එහි 91වන සංවත්සරයයි.

තරුණ පරම්පරාවට වයස 18 පිරුණු වහාම ඡන්ද බලය හිමිවන ජයග්‍රහණය ලබා දුන්නේ එස්.ඩබ්ලිව්. ආර්.ඩී. මණ්ඩාරනායක අගමැතිතුමාගේ නායකත්වයෙන් තිබූ 1956 බිහිවූ මහජන එක්සත් පෙරමුණ ආණ්ඩුවයි.

ඡන්ද හිමි නාම ලේඛනයට වයස 18 සම්පූර්ණ වන තරුණයන්ගේ නම් අලූතින් ඇතුළත් කිරීම වසර ගණන් පමාවීමේ ක්‍රමවේදය වෙනස් කර, සෑම කාර්තුවක ම එනම් මාස 4කට වරක් මෙම නාම ලේඛනය යථාවත් කිරීමේ හිත රෙගුලාසි මේ වසරේ සිට ක්‍රියාත්මක කිරීමට, අතිගරු ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ නායකත්වයෙන් යුත් අප රජය මගින් ප්‍රතිපාදනය සම්මත කර අවස්ථාව ලබාදී ඇත. මෙය විශේෂයෙන් අප රටේ තරුණ පරම්පරාව ලැබූ සුවිශාල ජයග්‍රහණයක් ලෙස සැලකිය හැකි ය.

ඡන්ද බලය හිමිවී තිබුණ ද, එම ඡන්දය භාවිතා කරන ක්‍රමවේදයන්හි විශාල අඩුවක් දීර්ඝ කාලයක් මුළුල්ලේ පැවතිනි. එම අඩුපාඩු සකසා ගැනීම උදෙසා එවකට විපක්ෂයේ මන්ත්‍රීවරයකු වූ මාගේ සභාපතිත්වයෙන් යුත් "මැතිවරණ ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තුවේ විශේෂ කාරක සභාවේ" නිර්දේශ මත ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමේ දී ජාතික හැදෑරුම්පත ඉදිරිපත් කිරීම අනිවාර්ය අවශ්‍යතාවක් බවට වූ 2004 අංක 14 දරණ "ඡන්ද විමසීම් විශේෂ විධිවිධාන පනත" පාර්ලිමේන්තුව තුළ සම්මත කර, 2005 දී පත්වූ නව රජය මගින් අතිගරු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ සමයේ, ක්‍රියාත්මක කරවා ගැනීමට අපට හැකියාව ලැබීම ඓතිහාසික ජයග්‍රහණයක් බව කිව යුතු ය.

2008 වසරේ දී තවත් නව හිත ප්‍රතිපාදන ගෙන එමින් ඡන්ද හිමි නාමලේඛනය පරිගණකගත කිරීම මගින් හිත විරෝධී ලෙස ලියාපදිංචි වී සිටි ව්‍යාජ ඡන්ද දායකයින් ලක්ෂ ගණනක් ඉවත් කර ඡන්ද හිමි නාමලේඛනය වඩාත් පිරිසිදු කිරීමට හැකියාව ලැබුණි.

කොට්ඨාශ (කේවළ) හා සමානුපාතික ක්‍රම දෙකේම සංකලනයක් ලෙස මිශ්‍ර ඡන්ද ක්‍රමයක් පිළිබඳ 1980 දශකයේ විපක්ෂ මන්ත්‍රීවරයකු ලෙස පාර්ලිමේන්තුවට යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කිරීමට මා කටයුතු කර තිබුණි. මේ අදහස විවිධ පාර්ලිමේන්තු කරනා පාර්ලිමේන්තු කාරක සභා ගණනාවක් හරහා ඉදිරියට ගෙන ඒමටත් හැකි වූ අතර 2012 වනවිට එම අදහසට සර්ව පාක්ෂික එකඟතාවක් ලබා ගැනීමට හැකියාව ලැබුණි. 2012 අංක 21 හා 22 පනත්

සංශෝධන පාර්ලිමේන්තුවේ ඒකමතිකව සම්මත කර ගැනීමට හැකි විය. පසුගිය රජය යටතේ 2018 දී පළාත් පාලන ආයතන සියල්ලම මිශ්‍ර මැතිවරණ ක්‍රමය යටතේ පැවැත්වීමට හැකියාව උදා වුනි.

අභිනව නව පාර්ලිමේන්තුව මගින් පත් කර ඇති මැතිවරණ නීති සංශෝධනය පිළිබඳ මාගේ සභාපතිත්වයෙන් යුතු පාර්ලිමේන්තුවේ විශේෂ කාරක සභාව තුළ ද මිශ්‍ර ඡන්ද ක්‍රමය පිළිබඳ ගැඹුරු සාකච්ඡා මතු වූ අතර පළාත් පාලන ඡන්දය සඳහා අවසානයේ සම්මත වූ ක්‍රමයේ අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට අපට හැකියාව ලැබෙනු ඇතැයි විශ්වාස කරමි.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය තහවුරු කරන ඡන්ද හිමි අයිතියේ තවත් වැදගත් ම අවස්ථාවක් වනුයේ ඡන්දය නිවැරදිව ගණන් කරවීමයි. ඡන්ද පෙට්ටි වෙනත් ස්ථානයකට ගෙන ගොස් ගණන් කිරීමේ ක්‍රමය වෙනුවට ඡන්ද පොළේදීම ගණන් කිරීම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට අප කාරක සභාවලට හැකියාව ලැබුණු අතර 2018 දී පළාත් පාලන ඡන්ද සඳහා විය ද ක්‍රියාත්මක කරවා ගැනීමට හැකිවීම පරමාධිපත්‍යය, ජනතාව තුළ පිහිටුවීම උදෙසා විශාල පිටිවහලක් වී ඇත.

වමෙන්ම ප්‍රමාදවීම්වලින් තොරව මැතිවරණ නීතිවල යෝග්‍ය සංශෝධන ගෙන ඒම සඳහා "මැතිවරණ සහ සර්වජන ඡන්ද බලය පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තුවේ ස්ථාවර කාරක සභාවක්" ස්ථාපිත කිරීමට ද අපි යෝජනා කළෙමු.

පාර්ලිමේන්තුවේ සියලුම පක්ෂ නියෝජනය වන පරිදි මාගේ සභාපතිත්වයෙන් මෙවර පත් කළ විශේෂ කාරක සභාව වඩාත් පුළුල් ලෙස කරුණු සලකා බලමින් සිටින අතර ඊට පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කරන සියලු පක්ෂ, අනෙකුත් ග්‍රියාපදිංචි දේශපාලන පක්ෂ, මැතිවරණ නිරීක්ෂණ සංවිධාන, පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයන්ගේ සංසඳය ප්‍රමුඛ කාන්තා සංවිධාන ඇතුළු මේ සඳහා උනන්දුව දක්වන සංවිධාන, මහජනතාව මෙන්ම විශේෂයෙන් ජනමාධ්‍ය ආයතන ප්‍රධානීන් කැඳවා දැනටමත් අදහස් හා චිකිත්සාවන් ලබාගෙන ඇත. නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව, මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව, සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව අඛණ්ඩව මීට සහය ලබාදෙමින් සිටී. එහි වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා මේ වන විට සාකච්ඡා ආරම්භ වී ඇති අතර පළාත් පාලන ආයතන සඳහා මෙන්ම අනෙකුත් ඡන්ද සඳහා ද මිශ්‍ර ඡන්ද ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම පිළිබඳව විශේෂයෙන් අවධානය යොමුව තිබේ.

මේ සියල්ලෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ සමස්ත ජනතාව වෙනුවෙන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මහජන නියෝජිත ක්‍රමය වඩාත් ශක්තිමත් කර දීමයි. එහිම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් තහවුරු කර ඇති ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය බලය වඩාත් අර්ථවත් කර දීමයි. මෙම සියලු ක්‍රියාමාර්ගවලින්, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මහජන නියෝජනය මගින් රටේ පාලනය ගෙන යාමේ වැදගත් අවධිවලට, සර්වජන ඡන්දය ගෙන ඒම පිළිබිඹු කිරීමට, ශ්‍රී ලංකාව සමත් වී ඇත.

මේ සඳහා ස්වාධීන කොමිෂන් සභාවක් ලෙස මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව දක්වන අඛණ්ඩ උනන්දුව අගය කරමි. 2022, ඡන්ද හිමියන්ගේ දින සැමරුම් ජාතික උත්සවය සාර්ථක වේවායි සුඛ ප්‍රාර්ථනා කරමි.

දිනේෂ් ගුණවර්ධන

ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ සභානායක

கடந்த அரசாங்கத்தின் கீழ் 2018 ஆம் ஆண்டில் உள்ளூராட்சி மன்றங்கள் அனைத்திலும் கலப்புத் தேர்தல்கள் முறைமையின் கீழ் தேர்தல்களை நடாத்துவதற்கான வாய்ப்புக் கிடைத்தது.

புதிய பாராளுமன்றத்தின் மூலம் நியமனம் செய்யப்பட்டுள்ள தேர்தல்கள் திருத்தங்கள் தொடர்பான எனது தலைமையிலான பாராளுமன்ற விசேட தெரிவிக் குழுவில் கலப்புத் தேர்தல்கள் தொடர்பாக விரிவான அடிப்படையில் கலந்துரையாடல்கள் இடம்பெற்றதோடு, உள்ளூர் அதிகார சபைகள் தேர்தல்கள் தொடர்பாக இறுதியாக நிறைவேற்றப்பட்ட முறைமையில் காணப்படுகின்ற குறைபாடுகளைச் சரி செய்வதற்காகப் பரிந்துரைகளைச் சமர்ப்பிப்பதற்கு எமக்கு சாத்தியம் கிடைக்குமென நம்புகின்றேன்.

சனநாயகத்தை உறுதிப்படுத்துகின்ற வாக்காளர் உரிமையின் மற்றுமொரு முக்கிய சந்தர்ப்பமொன்றாக அமைவது, வாக்குகளை சரியாக எண்ணுதல் ஆகும். வாக்குப் பெட்டிகளை வேறு இடமொன்றிற்கு எடுத்துச் சென்று வாக்கெண்ணல் செய்கின்ற முறைமைக்குப் பதிலாக வாக்கெடுப்பு நிலையத்திலேயே வாக்கெண்ணலை மேற்கொள்வதற்கான பரிந்துரைகளைச் சமர்ப்பிப்பதற்கு எமது செயற்குழுக்களுக்கு வாய்ப்புக் கிடைத்ததுடன் 2018 ஆம் ஆண்டில் உள்ளூர் அதிகார சபைகள் தேர்தலில் அதனைச் செயற்படுத்துவதற்கு முடிந்தமையானது இறைமையை மக்கள் மத்தியில் நிறுவுவதற்குப் பெரிதும் உதவியாக அமைந்தது.

அதே போன்று தாமதங்களின்றி தேர்தல்கள் சட்டங்களில் திருத்தங்களைச் செய்வதற்காக 'தேர்தல்கள் மற்றும் சர்வசன வாக்குரிமை தொடர்பான பாராளுமன்ற நிலையியல் செயற்குழுவொன்றை' தாபிப்பதற்கும் நாம் முன்மொழிந்துள்ளோம். பாராளுமன்றத்தில் அனைத்துக் கட்சிகளையும் பிரதிநிதித்துவப்படுத்தும் வகையில் எனது தலைமையில் இம்முறை நியமனம் செய்யப்பட்ட விசேட செயற்குழு விரிவாக விடயங்களை ஆராய்ந்து பார்த்துக் கொண்டிருப்பதோடு, அதற்குப் பாராளுமன்றத்தைப் பிரதிநிதித்துவப்படுத்துகின்ற அனைத்துக் கட்சிகள், ஏனைய பதிவு செய்யப்பட்டுள்ள அரசியல் கட்சிகள், தேர்தல்கள் கண்காணிப்பு அமைப்புகள், பாராளுமன்ற உறுப்பினர்களின் சங்கம், முன்னணி மகளிர் அமைப்புகள் உட்பட இதில் ஆர்வம் காட்டுகின்ற அமைப்புகள், பொதுமக்கள் போன்றே விசேடமாக வெகுசன ஊடக நிறுவனங்களின் தலைவர்கள் அழைக்கப்பட்டு ஏற்கனவே கருத்துக்கள் மற்றும் இணக்கப்பாடுகள் பெறப்பட்டுள்ளன. சட்டமா அதிபர் திணைக்களம், தேர்தல் ஆணைக்குழு மற்றும் எல்லை நிர்ணய ஆணைக்குழு என்பன தொடர்ச்சியாக இதற்கு உதவிகளை வழங்கி வருகின்றன. அதன் அறிக்கையை சமர்ப்பிப்பதற்கான கலந்துரையாடல்கள் ஏலவே ஆரம்பிக்கப்பட்டுள்ளதோடு, உள்ளூர் அதிகார நிறுவனங்களுக்காவும் மற்றும் ஏனைய தேர்தல்களுக்காகவும் கலப்பு வாக்கெடுப்பு முறைமையொன்றை அறிமுகம் செய்தல் தொடர்பாக விசேட கவனம் செலுத்தப்பட்டுள்ளது.

இவை அனைத்தின் மூலமாவும் எதிர்பார்க்கப்படுவது மொத்த மக்கள் சார்பாகவும் சனநாயக ரீதியான மக்கள் பிரதிநிதித்துவ முறைமையை மிகவும் பலப்படுத்தி வழங்குவதாகும். அதாவது, அரசியலமைப்பினால் உறுதிப்படுத்தப்பட்டுள்ள மக்களின் இறைமை அதிகாரத்தை மிகவும் அர்த்தமுள்ளதாக்குவதாகும். இவ்வனைத்துச் செயற்பாடுகளினால், சனநாயக மக்கள் பிரதிநிதித்துவத்தின் மூலம் நாட்டின் ஆட்சியைக் மேற்கொள்கின்ற முக்கிய காலப்பகுதிகளுக்கு, சர்வசன வாக்குரிமையை கொண்டுவருதலை வெளிப்படுத்துவதற்கு, இலங்கைக்கு முடிந்துள்ளது.

இதற்காக சுயாதீனமான ஆணைக்குழுவொன்றாக தேர்தல் ஆணைக்குழு காட்டுகின்ற தொடர்ச்சியான ஆர்வத்தைப் பாராட்டுகின்றேன். 2022 ஆம் ஆண்டின் வாக்காளர் தின கொண்டாட்ட தேசிய விழா வெற்றிகரமாக நடைபெற வேண்டும் எனப் பிரார்த்திக்கின்றேன்.

தினேஷ் குணவர்தன

இலங்கை பாராளுமன்றத்தின் சபை தலைவர்

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිතුමාගේ පණිවුඩය

"ඔබේ ඡන්දය රටේ අනාගතයයි" යන තේමාව යටතේ ඡන්ද හිමියන්ගේ දිනය සැමරීමේ ජාතික උත්සව සභාවට සහභාගි වන ඔබ සැම මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා ලෙස ගෞරවයෙන් පිළිගන්නා අතර, ඒ වෙනුවෙන් හිතූත් කරනු ලබන ලිපි සංග්‍රහය සඳහා පණිවුඩයක් හිතූත් කරනු ලබන්නේ සතුටිනි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් ද තහවුරු කර ඇති පරිදි ජනරජයේ පරමාධිපත්‍යය ජනතාව සතු වන අතර, එය අත්හල නොහැකිය. පරමාධිපත්‍යය යටතට පාලන බලතල, මුලික අයිතිවාසිකම් හා ඡන්ද බලය ඇතුළත් වන බැවින් ඡන්ද හිමියකු වීම පුරවැසියකු සතු අයිතිවාසිකමක් මෙන් ම වගකීමකි. මෙම අයිතිය හා වගකීම ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පොදු යාන්ත්‍රණය "ඡන්ද විමසීම්" වන අතර, විධායකයට හා ව්‍යවස්ථාදායකයට හා වෙනත් මහජන නියෝජිත පාලන ආයතනවලට නියෝජිතයන් පත් කර ගැනීමේ මෙවලම ලෙස ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමය තුළ භාවිතා කරනු ලබන්නේ ද ඡන්දයයි.

සුදුසුකම් සපුරා ඇති සියලු පුරවැසියන් ඇතුළත් ඡන්ද හිමි නාමලේඛනයක් සකස් කර ඒ ආශ්‍රයෙන් සියලු පුරවැසියන් සහභාගි වන ඡන්ද විමසීම් මඟින් තම නියෝජිතයන් පත්කර පාලනයට ගවුල් වීමට අවස්ථාව ලබා දීම මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ අභිප්‍රාය හා කාර්යභාරය ද වේ. එනම් "සර්වජන ඡන්ද බලය සුරකින දේශයක්" යන මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා ඡන්ද හිමියකු ලෙස ලියාපදිංචි වීමේ ඇති වැදගත්කම සහ එහි බලය හා වටිනාකම පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා ඡන්ද හිමියන්ගේ දිනයක් නම් කර එය සමරනු වස් ජාතික උත්සවයක් හා ප්‍රාදේශීය වශයෙන් විවිධ වැඩසටහන් පැවැත්වීමට කටයුතු කර ඇත.

1980 අංක 44 දරන ඡන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත, 2021 අංක 22 දරන පනතින් සංශෝධනය වීමෙන් පසුව ඡන්ද හිමියකු ලෙස ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා සුදුසුකම් ලබන දිනය පෙබරවාරි 01 දින ලෙස සැලකෙන අතර, එම දිනය "ඡන්ද හිමියන්ගේ දිනය" ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

එම දිනය පාදක කර ගනිමින් ඡන්ද හිමියාගේ පුරවැසි වගකීම පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමටත් නිදහස් හා සාධාරණ මැතිවරණ ක්‍රියාවලියක් සඳහා ඡන්ද බලයේ වටිනාකම පිළිබඳවත් සංවාදයක් ප්‍රජාව තුළ ඇති කිරීමටත් මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව ක්‍රියා කර ඇති අතර, එහි ආරම්භක පියවර ලෙස මෙම ජාතික උත්සවය සියලු පාර්ශ්වවල සහභාගිත්වයෙන් පැවැත්වීමට කටයුතු යොදා ඇත.

මෙම ආරම්භක පියවර, පියවර දහස් ගණනකට මග පෙන්වනු ලබනු ඇතැයි විශ්වාස කරමි.

මෙම කාර්යය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා නොමදා සහය ලබාදෙමින් එක්ව කටයුතු කළ මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සියලුම සාමාජිකවරුන්ට, එම කටයුතු නියෝගාකාරව ඉටු කරනු ලැබූ මැතිවරණ කොමසාරිස් ජනරාල් ඇතුළු සියලු කාර්ය මණ්ඩලයේ අගනා දායකත්වය හා කැපවීම ද බෙහෙවින් අගයමි.

නිතිශ්‍ය නිමල් පී. පුංචිසේවා
සභාපති මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව

தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் தவிசாளரின் செய்தி

‘உங்கள் வாக்கு நாட்டின் எதிர்காலமாகும்’ என்ற தொனிப்பொருளின் கீழ் வாக்காளர் தினத்தை நினைவுகூருகின்ற தேசிய விழாவில் கலந்து கொள்கின்ற உங்கள் அனைவரையும் தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் தவிசாளர் என்ற வகையில் மரியாதையோடு வரவேற்போடு, அதனை முன்னிட்டு வெளியிடப்படுகின்ற நினைவு நூலுக்கு வாழ்த்துச் செய்தி ஒன்றை வழங்குவதில் மகிழ்ச்சியடைகின்றேன்.

இலங்கை அரசியலமைப்பில் உறுதிப்படுத்தப்பட்டுள்ளவாறு குடியரசின் இறைமை மக்களுக்குரியதென்பதோடு, அதனைப் பராதீனப்படுத்த முடியாது. இறைமை என்பது ஆட்சித் தத்துவங்கள், அடிப்படை உரிமைகள் மற்றும் வாக்குரிமை என்பன உள்ளடங்குவதால் வாக்காளரொருவராக இருப்பது பிரசையொருவரின் உரிமையொன்று போலவே பொறுப்பொன்றுமாகும். இந்த உரிமை மற்றும் பொறுப்பினை நடைமுறைப்படுத்துகின்ற பொதுப் பொறிமுறை ‘தேர்தலாகும்’ என்பதோடு, நிறைவேற்றத்துறை மற்றும் சட்டவாக்கத்திற்கு மற்றும் ஏனைய மக்கள் பிரதிநிதித்துவ ஆட்சி நிறுவனங்களுக்கு பிரதிநிதிகளை நியமனம் செய்கின்ற கருவியாகவும் சனநாயக ஆட்சி முறைமையில் பயன்படுத்தப்படுவது தேர்தலாகும்.

தகைமைகளைப் பூர்த்தி செய்துள்ள அனைத்துப் பிரசைகளும் உள்ளடக்கப்பட்ட தேருநர் இடாப்பொன்றைத் தயாரித்து அதனுடாக அனைத்துப் பிரசைகளும் தேர்தல்கள் மூலம் தமது பிரதிநிதிகளை நியமனம் செய்து ஆட்சியில் பங்கு கொள்வதற்கான சந்தர்ப்பத்தை வழங்குவது தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் அபிமானமும் மற்றும் பணிப்பொறுப்பும் ஆகும். அதாவது, ‘சர்வசன வாக்குரிமையப் பாதுகாக்கின்ற ஒரு நாடு’ என்ற தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் தூரநோக்கை அடைந்து கொள்வதற்காக வாக்காளரொருவராகப் பதிவு செய்துகொள்வதன் முக்கியத்துவம் மற்றும் அதன் தத்துவம் மற்றும் பெறுமதி தொடர்பாக பொதுமக்களுக்கு விழிப்புணர்வுப்படுத்துவதற்காக வாக்காளர் தினமொன்றை பெயரிட்டு இதனை நினைவுகூரும் வகையில் தேசிய விழாவுமொன்றையும் மற்றும் பிரதேச ரீதியாக பல்வேறு நிகழ்ச்சிகளையும் நடாத்துவதற்கான நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட்டுள்ளன.

1980 ஆம் ஆண்டின் 44 ஆம் இலக்க வாக்காளர்களைப் பதிவு செய்தல் சட்டம், 2021 ஆம் ஆண்டின் 22 ஆம் இலக்க சட்டத்தினால் திருத்தம் செய்யப்பட்ட பின்னர் வாக்காளரொருவராகப் பதிவு செய்வதற்காகத் தகுதி பெறுகின்ற தினம் பெப்ரவரி 01 திகதியாகக் கருதப்படுவதோடு, அந்தத் திகதி ‘வாக்காளர்களின் தினம்’ என பிரகடனப்படுத்தப்பட்டது.

அத்திளத்தை அடிப்படையாக வைத்து தேருநரின் பிரஜையென்ற பொறுப்புத் தொடர்பாக அறிவுபடுவதற்கும் நீதியானதும் நியாயமானதுமான தேர்தல் செயற்பாடொன்றிற்காக வாக்குரிமையின் பெறுமதி தொடர்பான கலந்துரையாடலொன்றை சமூகத்திற்குள் உருவாக்கவும் ஆணைக்குழு நடவடிக்கை எடுத்துள்ளதோடு, அதன் ஆரம்ப நடவடிக்கையொன்றாக இத்தேசிய விழாவை அனைத்து தரப்பினரினதும் பங்கேற்புடன் நடாத்துவதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டுள்ளது.

இவ்வாறும் நடவடிக்கை, ஆயிரக்கணக்கான நடவடிக்கைகளுக்கு வழிகாட்டுமென நம்புகின்றேன்.

இப்பணியை வெற்றிகரமாக நிறைவேற்றும் பொருட்டு பூரண ஒத்துழைப்பையும் ஊக்குவிப்பையும் வழங்கிய தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் உறுப்பினர்களுக்கும், தேர்தல்கள் ஆணையாளர் நாயகம் உள்ளிட்ட அனைத்து பணியாட் குழுவினர்களதும் அளப்பரிய பங்களிப்பையும் அர்ப்பணத்தையும் பெரிதும் மெச்சுகின்றேன்.

நிமல் புஞ்சிவேரவா

தலைவர் - தேர்தல் ஆணைக்குழு

මැතිවරණ කොමසාරිස් ජනරාල්ගේ පණිවුඩය

"සර්වජන ඡන්ද බලය සුරකින දේශයක්" යන මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීම පිණිස ඇප කැප වූ සහ ඇප කැප වන සියලුම පාර්ශ්වවල මෙවර ඡන්දගිණියන්ගේ දිනය සුවිශේෂී දිනයක් වශයෙන් සැලකිය හැකි ය. 1931 වර්ෂයේ දී සර්වජන ඡන්ද බලය හිමි වූ දා සිට මෙරට පුරවැසියන්ගේ ඡන්ද අයිතිය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා කැප වූ ලියාපදිංචි කිරීමේ නිලධාරීන් වශයෙන් කටයුතු කළ සියලුම දිසාපතිවරුන් ද, සහකාර ලියාපදිංචි නිලධාරීන් වශයෙන් කටයුතු කළ සියලුම නියෝජ්‍ය/ සහකාර මැතිවරණ කොමසාරිස්වරුන් ද ගෙන් ගෙට ගොස් ඡන්දගිණියන් ගණන් ගැනීමේ කාර්යයේ නිරත වූ ගණන් ගැනීමේ නිලධාරීන් වශයෙන් කටයුතු කළ, විද්‍යා මණ්ඩලාදියෙන් මෙන්ම වර්තමානයේ ශ්‍රාම නිලධාරී තනතුර දරන සියල්ලන්ටම මෙන්ම වර්තමානයේ එකී කාර්යය වෙනුවෙන් ඇප කැපවී කටයුතු කරන උත්තරීත සියලු පාර්ශ්වවලට උපහාරය හිමිවිය යුතු වේ. එසේම "සර්වජන ඡන්ද බලය සුරකින දේශයක්" සාක්ෂාත් කර ගැනීම පිණිස නියමු මෙහෙවරක් ඉටු කරනු ලබන මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිතුමන් ඇතුළු සියලුම සාමාජිකයන්වන්නන් ද, මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලය ද එකී උපහාරය නොමිදව ලැබිය යුත්තෝ වෙති.

"ඔබේ ඡන්දය රටේ අනාගතයයි" යන තේමාව පෙරටු කර ගනිමින් මෙවර ඡන්දගිණියන්ගේ දිනය සැමරීමට මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් කටයුතු කරනු ලබන්නේ ගෝලීය වසංගත තත්ත්වය හමුවේ රටක් වශයෙන් සියලු බාධකයන්ට මුහුණ දෙමිනි. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යය තුළ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ දී මුලිකත්වය හිමිවනුයේ ඡන්ද බලය මත පදනම්ව තෝරාගනු ලබන මහජන නියෝජිතයන් මගින් සමස්ත රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මක වීම තුළිනි. එම තෝරා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ ඇති සුජාතභාවය තුළ අදාළ ආයතන කෙරෙහි ගරුත්වය හා පිළිගැනීම ඇති වේ. එබැවින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන රාමුව ශක්තිමත් කරනු වස් එම පාලන අධිකාරීන් තෝරාගැනීමේ ක්‍රියාවලිය විනිවිදභාවයෙන් හා ස්වාධීනභාවයෙන් යුතුව ඉටුවීම අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම සිදු විය යුත්තකි. එසේම අදාළ ඡන්දදායකයින් හට කිසිදු ආකාරයේ බලපෑමකින් තොරව ස්වාධීනව හා නිදහස්ව තම ඡන්ද අයිතිය භාවිත කිරීමට සුදුසු වාතාවරණයක් ගොඩනැංවීම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගරු කරන සියලු ආයතන හා පුද්ගලයින්ගේ වගකීමක් වනු ඇත.

ඒ සඳහා සියලු පුරවැසියන්ගේ දේශපාලන සාක්ෂරතාව වර්ධනය කිරීම මැතිවරණ ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ සියලු පාර්ශ්වවල වගකීමක් වේ. උත්තර අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා තබන ලද තවත් පියවරක් වශයෙන් 2021 අංක 22 දරන ඡන්දගිණියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ (සංශෝධිත) පනත මගින් පරිපූරක ලැයිස්තු තුනක් තුළින් අටළොස් විය සම්පූර්ණ වූ විගස තම නම ඡන්දගිණි නාමලේඛනයට ඇතුළත් කිරීමට අවස්ථාව ලබාදීමට හැකි වීම ද මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව මෑතක දී ලත් ජයග්‍රහණයක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. එබැවින් "සර්වජන ඡන්ද බලය සුරකින දේශයක්" යන මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ දැක්ම සාක්ෂාත් කරගනු පිණිස මැතිවරණයට අදාළ සියලුම පාර්ශ්ව එක්ව හා සාමූහිකව අත්වැල් බැඳ ගැනීම අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම විය යුත්තකි.

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් සංවිධානය කරන ලද "ඡන්ද ගිණියන්ගේ දිනය" සැමරීමේ ජාතික උත්සවය අතිමානවත් ලෙස පැවැත්වීම සඳහා අපගේ ආරාධනය පිළිගෙන මෙම උත්සවයට සපැමිණි අතිගරු ජනාධිපතිතුමන්, ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමා, ගරු කථානායකතුමා, ගරු විපක්ෂනායකතුමා, සභානායකතුමා ඇතුළු දේශපාලන පක්ෂ නායකයන් සහ නියෝජිතයන් ඇතුළු සියලුම ආරාධිත සමිභාවිනීය පිරිසට මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව වෙනුවෙන් ගෞරවනීය ස්තූතිය පිරිනමමි. එසේම මෙම ජාතික උත්සවය පැවැත්වීමට නියමු දායකත්වය ලබාදුන් මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිතුමන් ඇතුළු සියලුම සාමාජිකයන්වන්නන් ද , සමස්ත කාර්යයන්හි ඇප කැපවී කටයුතු කළ මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලයේ මහත්ම මහත්මීන් ඇතුළු සියලු පාර්ශ්ව මෙහිලා කෘතඥවීම සිහිපත් කරමි.

සමන් ශ්‍රී රත්නායක

මැතිවරණ කොමසාරිස් ජනරාල් මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව

தேர்தல்கள் ஆணையாளர் நாயகம் விடுக்கும் செய்தி

‘சர்வஜன வாக்குரிமையைப் பாதுகாக்கின்ற ஒரு நாடு’ என்ற தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் தொலைநோக்கை அடைந்துகொள்ளும் பொருட்டு அர்ப்பணிப்புடன் செயலாற்றிய அதேபோல் அர்ப்பணிப்புடன் செயலாற்றுகின்ற அனைத்துத் திறத்தவர்களுக்கும் இம்முறை நடைபெறும் வாக்காளர் தினத்தை சிறப்பான ஒரு தினமாகக் கருத முடியும். 1931 ஆம் ஆண்டில் சர்வஜன வாக்குரிமை உரித்தானது முதற்கொண்டு இந்நாட்டுப் பிரஜைகளின் வாக்குரிமையைப் பாதுகாப்பதற்கு அர்ப்பணிப்புடன் செயலாற்றிய பதிவு அலுவலர்களாக கடமையாற்றிய அரசாங்க

அதிபர்கள் அனைவருக்கும், உதவி பதிவு அலுவலர்களாக கடமையாற்றிய பிரதி-உதவி தேர்தல்கள் ஆணையாளர்கள் அனைவருக்கும் வீடு வீடாகச் சென்று கணக்கெடுப்புப் பணியில் ஈடுபட்ட கணக்கெடுப்பு அலுவலர்களாக கடமையாற்றிய அன்று கிராமத் தலைவர் பதவி வகித்தவர்களைப் போன்றே, இன்று கிராம அலுவலர் பதவி வகிக்கின்ற அனைவருக்கும், தற்காலத்தில் அப்பணியை நிறைவேற்றுவதற்கு அர்ப்பணிப்புடன் செயலாற்றுகின்ற மேற்கூறிய அனைத்துத் திறத்தவர்களுக்கும் கௌரவம் உரித்தாக வேண்டும். அதேபோல் ‘சர்வஜன வாக்குரிமையைப் பாதுகாக்கின்ற ஒரு நாட்டை’ அடைந்துகொள்ளும் பொருட்டு முன்னோடிப் பணியாற்றுகின்ற தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் தவிசாளர் உள்ளிட்ட அதன் உறுப்பினர்கள் அனைவரும், தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் பணியாட்குழுவைச் சேர்ந்த அனைவரும் அந்த கௌரவம் குறைவின்றி கிடைக்க வேண்டியவர்களாவர்.

‘உங்கள் வாக்கு நாட்டின் எதிர்காலம்’ என்பதை தாரகமந்திரமாகக் கொண்டு இம்முறை வாக்காளர்கள் தினத்தைக் கொண்டாடுவதற்கு, உலகளாவிய பெருந்தொற்று நிலைமைக்கு மத்தியிலும் ஒரு நாடு என்ற ரீதியில் அனைத்துத் தடைகளுக்கும் மத்தியிலும் தேர்தல் ஆணைக்குழு செயலாற்றுகின்றது. ஒரு ஜனநாயக நாட்டில் தீர்மானம் நிறைவேற்றும் செயன்முறையில், வாக்குரிமையின் அடிப்படையில் தெரிவுசெய்யப்படுகின்ற மக்கள் பிரதிநிதிகள் மூலம் முழு அரசு பொறிமுறையும் செயற்படுவதன் ஊடாகவே செயலாற்றப்படுகின்றது. அத்தகைய தெரிவுச் செயன்முறையிலுள்ள நெறிமுறைமை காரணமாக சம்பந்தப்பட்ட நிறுவனங்கள் மீது மதிப்பும் வரவேற்பும் ஏற்படுகிறது. ஆகையால், ஜனநாயக ஆட்சிச் சட்டகத்தை பலப்படுத்தும் பொருட்டு அத்தகைய ஆட்சித் துறையினரை தேர்ந்தெடுக்கும் செயன்முறை வெளிப்படாத தன்மையுடன்கூடியதாகவும் சுயாதீனமானதாகவும் இயங்குவது இன்றியமையாதது.

அதேபோல் சம்பந்தப்பட்ட வாக்காளர்கள் எவ்வித அழுத்தங்களினின்றி சுதந்திரமாகவும் சுயாதீனமாகவும் தமது வாக்குரிமையை பிரயோகிப்பதற்கு உகந்ததொரு சூழலை உருவாக்குவது ஜனநாயகத்தை மதிக்கின்ற அனைத்து நிறுவனங்களதும் அனைத்து ஆட்களதும் பொறுப்பாகும்.

அதற்கு பிரஜைகள் அனைவரதும் அரசியலறிவை விருத்திசெய்வது தேர்தல் செயன்முறையுடன் சம்பந்தப்பட்ட திறத்தவர்கள் அனைவரதும் பொறுப்பாகும். மேற்கூறிய நோக்கத்தை அடைந்துகொள்வதற்கான மற்றுமொரு செயல்முறைப்பாக 2021 ஆம் ஆண்டின் 22 ஆம் இலக்க தேருந்நகளைப் பதிவுசெய்தல் (திருத்த) சட்டத்தினால் மூன்று குறைநிரப்புப் பட்டியல்களின் ஊடாக பதினெட்டு வயதை எய்தியவுடன் தமது பெயரை தேருந் இடாப்பில் உட்சேர்ப்பதற்கு வாய்ப்பளிக்க இயலுமை பெற்றுள்ளதை தேர்தல் ஆணைக்குழு அண்மைக்காலத்தில் அடைந்த ஒரு வெற்றியாகக் கருதலாம். ஆகையால், சர்வஜன வாக்குரிமைப் பாதுகாக்கின்ற ஒரு நாடு என்ற தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் தொலைநோக்கை அடைந்துகொள்ளும் பொருட்டு தேர்தலோடு தொடர்புடைய திறத்தவர்கள் அனைவரும் கரங்கோத்திணைவது அத்தியாவசியமாகும்.

தேர்தல் ஆணைக்குழுவினால் ஒழுங்குசெய்யப்பட்ட ‘வாக்காளர் தினத்தை’ நினைவுகூரும் தேசிய வைபவத்தை பெருமிதத்துடன் நடாத்துவதற்கு எமது அழைப்பையேற்று இவ்வைபவத்திற்கு வருகை தந்துள்ள அதிமேதகு ஜனாதிபதி அவர்கள், மாண்புமிகு பிரதம அமைச்சர் அவர்கள், மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள், மாண்புமிகு எதிர்க்கட்சித் தலைவர் அவர்கள், சபை முதற்கோலாசான் அவர்கள் உள்ளிட்ட அனைத்து அரசியல் கட்சித் தலைவர்களும் பிரமுகர்களும் உள்ளிட்ட கௌரவ அதிதிகள் அனைவருக்கும் தேர்தல் ஆணைக்குழு சார்பாக இவ்வேளை கௌரவ நன்றிகளைத் தெரிவிக்கின்றேன். அதேபோல் இத்தேசிய வைபவத்தை நடாத்துவதற்கு முன்னோடிப் பங்களிப்பு நல்கிய தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் தவிசாளர் உள்ளிட்ட அதன் உறுப்பினர்களையும், அனைத்துப் பணிகளிலும் அர்ப்பணிப்புடன் பணியாற்றிய தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் அலுவலர்கள் அனைவரும் உள்ளிட்ட திறத்தவர்கள் அனைவரையும் இவ்வேளை நன்றியுடன் நினைவுகூர்கின்றேன்.

சமன் ஸ்ரீ ரத்நாயக்க

தேர்தல் ஆணையாளர் நாயகம் - தேர்தல் ஆணைக்குழு

- මුඛ්‍ය දේශනය -

ජන්ද අයිතිය සහ තරුණ ප්‍රජාවගේ වගකීම්

ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය සුජීව අමරසේන

MBBS(රුහුණ), MD(කොළඹ), DCH (කොළඹ), DCH (සිඩ්නි)

උපකුලපති

රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය

තරුණ ප්‍රජාව ඡන්ද දායකයන් වශයෙන් ලියාපදිංචි වීමට උනන්දු කිරීමත් මැතිවරණ ක්‍රියාවලියෙහි දී ඡන්දදායකයෙකු වශයෙන් සක්‍රීයව සහභාගී කරවීමට සවිබල ගැන්වීම සඳහාත් මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් සිදු කරනු ලබන මැදිහත්වීම් වශයෙන් අවුරුදු 18 සම්පූර්ණ වත් ම ඔවුන් ඡන්දදායකයන් වශයෙන් ඉදිරියේ පවත්වනු ලබන මැතිවරණවල දී ලියාපදිංචි වීමට අවස්ථාව සලසා දීම අගය කළ යුතු කාර්යයකි. මෙම වැඩපිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට ආරම්භ කරන අවස්ථාවෙහි දී මුඛ්‍ය දේශනය පැවැත්වීම සඳහා ආරාධනා කිරීම පිළිබඳව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව වෙත මාගේ ස්තූතිය හිමි විය යුතු ය.

ඡන්ද අයිතිය හා ලාංකීය අත්දැකීම්

ලංකාවේ ඡන්ද අයිතියට අදාළ අභියෝග වැදගත් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය වශයෙන් ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය හඳුන්වාදිය හැකි ය. එය මෙරට ඡන්ද අයිතිය පුළුල් කිරීමට දායක වූ ප්‍රතිසංස්කරණයකි. එම ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වාදීමට පෙර ඡන්ද අයිතිය හිමි වී තිබුණේ දේපළ හා උගත්කම පිළිබඳ සුදුසුකම් සපුරන ලද අවුරුදු විසි එකට වැඩි පුරුෂයන්ට පමණි. මේ සීමාවන් අහෝසි කොට වයස අවුරුදු විසි එකට වැඩි පුරුෂයින්ට හා කාන්තාවන්ට සර්වජන ඡන්ද බලය හිමිකරදුන්නේ ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණ මඟිනි. බ්‍රිතාන්‍යය කාන්තාව සර්වජන ඡන්ද බලය හිමි කර ගෙන වසර තුනක් වැනි කෙටි කාලයක් යන්නට පෙර ලාංකීය කාන්තාවන්ට සර්වජන ඡන්ද බලය හිමිවීම තවත් විශේෂ සිදුවීමක් වශයෙන් හඳුන්වා දිය හැකි ය. එමෙන්ම මෙම ප්‍රතිසංස්කරණය මගින් බ්‍රිතාන්‍යය යටත් විජිත අතූරන් ඡන්ද අයිතිය හිමි කරගත් ප්‍රථම ආසියාතික රට බවට ශ්‍රී ලංකාව පත් විය. ලාංකික දේශපාලන ක්‍රමය ප්‍රජාතන්ත්‍රීකරණයට ලක් වීමට මෙම ප්‍රතිසංස්කරණය මගින් ලැබුණේ විශාල දායකත්වයකි.

වසර හතකට ආසන්න කාලයක් ගතවන විට එනම්, 1959දී සම්මත කර ගන්නා ලද අංක 11 දරණ මැතිවරණ සංශෝධන පනත මගින් ඡන්ද අයිතිය

හිමි වීමට සුදුසුකම් ලෙස සැලකූ අවුරුදු 21 සීමාව අවුරුදු 18 දක්වා අඩු කරනු ලැබීය. එමඟින් විශාල තරුණ ප්‍රජාවක් දේශපාලන ක්‍රමයට සහභාගී කර ගැනීමට අවස්ථාව සැලසිණි. අද අප විශේෂ සාකච්ඡාවට භාජනය කරනු ලබන 2021 අංක 22 දරණ ඡන්දහිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ සංශෝධන පනත මගින් වයස අවුරුදු 18 ඉක්ම වූ තරුණ තරුණියන් විශාල පිරිසකට සෑම අවුරුද්දකම සිටි වතාවක් ඡන්ද හිමියන් වශයෙන් ලියාපදිංචි වීමට අවකාශය සැලසීම ශ්‍රී ලංකාවේ ඡන්ද අයිතියට අදාළ තවත් වැදගත් සන්ධිස්ථානයක් වශයෙන් හඳුන්වා දිය හැකි ය.

දේශපාලන ක්‍රමයට සහභාගී කරවා ගැනීම සඳහා පුරවැසියන්ට හිමි වන්නා වූ නෛතික බලය ඡන්ද අයිතිය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. ඡන්ද අයිතිය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මඟින් හා එක් එක් අවස්ථාවල දී සම්මත කරගන්නා ලද අණ පණත් මඟින් හිමි වූවකි. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට අනුව ඡන්ද අයිතිය වූ කලී පරමාධිපත්‍යයේ කොටසකි. එබැවින් එය කිසිවෙකුටත් පැහැර ගැනීමට නොහැකි පුරවැසියන්ට නීතියෙන්ම හිමිවන්නා වූ උත්තරීතර අයිතියකි. පුරවැසියන්ට හිමි වන මෙම ඡන්ද අයිතිය යටතේ ප්‍රාදේශීය සභා, නගර සභා, මහ නගර සභා, පළාත් සභා, පාර්ලිමේන්තු යනාදී මහජන නියෝජිත ආයතනවලට නියෝජිතයන් තෝරාගැනීමට මෙන් ම ජනාධිපතිවරයා තෝරා පත් කර ගැනීම සඳහාත්, ජනමත විචාරණවල දී ත් ඡන්දය සාචිත කිරීමට නෛතික බලයක් හිමි වේ. එමඟින් පොදුවේ වැඩිහිටි ඡන්ද දායකයාටත් විශේෂයෙන් තරුණ ඡන්ද දායකයාටත් ඔවුන්ගේ ගැටළු විසඳා ගැනීමට, තමා ජීවත් වන සමාජයේ ප්‍රගතියට සහ රටේ සංවර්ධනයට දායක වීමට අවස්ථාව ලැබේ.

තරුණයා යනු කවරෙක් ද?

තරුණයෙකු යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ කවරෙක් ද යන්න විග්‍රහ කිරීම සඳහා විවිධ පර්යාලෝකයන් භාවිත කළ හැකි ය. නෛතික ක්‍රියාවලියෙහි දී තරුණයෙකු යනුවෙන් හඳුනාගනු ලබන්නේ අවුරුදු 18 ඉක්මවූ පුද්ගලයෙකි. ඉන් පසුව ඔහු වැඩිහිටියෙකු වශයෙන්

සලකනු ලැබේ. ඒ නමුත්, වයස පාදක කොටගත් උත්ත නිර්වචනය ඇතැම් අවස්ථාවන්හි දී වෙනස් අර්ථකථනයන්ට භාජනය වන බව ද දැක ගත හැකි ය. නිදසුන් වශයෙන් දක්වන්නේ නම් වයස අවුරුදු 13 සිට 25 දක්වා හෝ වයස අවුරුදු 30 දක්වා වූ වයස් කාණ්ඩයට අයත් ප්‍රජාව තරුණයන් වශයෙන් අර්ථ ගන්වන ආකාරය පෙන්වා දිය හැකි ය. එ නමුත් දේශපාලනික වශයෙන් තරුණ ඡන්දදායකයින් හෝ තරුණ මැතිවරණ නියෝජිතයන් වශයෙන් හඳුනාගනු ලබන්නේ වයස අවුරුදු 18 සිට 35 දක්වා වූ තරුණ ප්‍රජාව ය. මෙයට අමතරව වර්ගාමය විනිශ්චයන් පාදක කොටගෙන තරුණයෙකු යනු කවුරුන් ද යන්න නිර්වචනය කළ හැකි වුවත් එය එතරම් පහසු කාර්යයක් නොවේ. තරුණයාට සුවිශේෂී වූ වර්ගා රටාවක් පැවතිය ද එය හුදෙක් වයස් කාණ්ඩය හා සම්බන්ධ වුවත් ම පමණක් නොවේ. මන්ද යත්, වෙනත් වයස් කාණ්ඩවල සිටින ප්‍රජාව තුළින් ද එ වැනි වර්ගා රටාවන් නිරීක්ෂණය කළ හැකි බැවින් ය. කෙසේ වෙතත් මෙම දේශනය සඳහා තරුණයකු යනුවෙන් මා විසින් හඳුනා ගනු ලබන්නේ වයස අවුරුදු 18 සිට 35 දක්වා වූ වයස් කාණ්ඩයට අයත් ඡන්ද අයිතිය හිමි තරුණ ප්‍රජාව ය.

මෙම තරුණ ප්‍රජාවට සුවිශේෂී වූ බොහෝ වර්ගාමය ලක්ෂණ පවතියි. දිගු කාලීන අරමුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු නොකොට තම අභිලාෂයන් ඉතා ඉක්මණින් ළඟා කර ගැනීමට උත්සාහ කිරීම, ජව සම්පන්නබව සහ අතිධාවන ක්‍රියාකාරීත්වය, සටන්කාමී ආකල්ප, අනාගතය සම්බන්ධයෙන් වූ අපේක්ෂා භංගත්වය සහ දේශපාලන ආයතන කෙරෙහි ඇති අවිශ්වාසය, තමන් නිවැරදි යැයි සිතමින් අනෙක් අයගේ අදහස් උදහස් නොසළකා හැරීම යනාදිය ඒ සම්බන්ධයෙන් දැක්විය හැකි නිදසුන් ය. මෙබඳු වර්ගාමය ලක්ෂණවලින් යුතු තරුණ ප්‍රජාවට විවිධ වගකීම් දැරීමේ බලවත් වුවමනාවක් ද පවතියි. සිවිල් සමාජයෙහි පවතින ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීම, පවුලේ වැඩිහිටි දෙමව්පියන් සහ සහෝදර සහෝදරියන් රැකබලා ගැනීම යනාදී වගකීම් ඒ අතර ප්‍රධාන වේ. එහි දී සහෝදරියන් සහිත පවුල්වල පීච්ච් වන තරුණයන්ට

වැඩි වගකීමක් පැවරේ. මෙම ගති ලක්ෂණ සහ වර්ගා රටාවන් පුද්ගලයාගෙන් පුද්ගලයාට වෙනස් විය හැකි ය.

පශ්චාත් නිදහස් ශ්‍රී ලංකාවේ තරුණ ප්‍රජාව

නිදහසින් පසු යුගයේ තරුණ දේශපාලනය ලාංකීය දේශපාලන ක්‍රමයේ විකසිත වන ආකාරයක් දැකගත හැකි ය. සමාජ ආර්ථික හා දේශපාලනික වශයෙන් කලකිරීම්වලට පාත්‍ර වී සිටි තරුණ ප්‍රජාව රැඩිකල්වාදී දේශපාලනයට අවතීර්ණ වන ආකාරයක් දක්නට ලැබේ. බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යවාදීන් විසින් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ වැවිලි ආර්ථිකය යටතේ සාම්ප්‍රදායික කෘෂි ආර්ථික රටාව තුළ ඇති කළ ඉඩම් හිඟය, කෘෂිකාර්මික අංශය නවීකරණය නොවීම, ණයගැති භාවය, ජනගහණ වර්ධනය, නිදහස් අධ්‍යාපනය විකෘතිකරණය, විරැකියාව, කුල පීඩනය වැනි සාධක හේතු කොටගෙන තරුණයන් තුළ ඇති කළ අපේක්ෂා භංගත්වය රැඩිකල්වාදී දේශපාලනයට යොමු වීම කෙරෙහි බලපෑ සමාජ ආර්ථික සාධක විය. යටත්විජිත යුගයේ සිට ක්‍රමයෙන් විකාශනය වී නිදහසින් පසු යුගය තුළ මෙරට ගොඩ නැගුණ දේශපාලන ක්‍රමය තුළ පැවති ආච්ඡාදන භාවය තරුණ ප්‍රජාව රැඩිකල්වාදී දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්වයකට යොමු වීම කෙරෙහි බලපෑ එක් සාධකයක් විය. මේ රැඩිකල්වාදී දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්වය 1971 ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ විසින් ගෙනගිය සන්නද්ධ අරගලය තුළින් ප්‍රකාශයට පත් විය. තමන්ගේ සමාජ ආර්ථික හා දේශපාලනික කළකිරීම්වලට විසඳුම් ලැබෙන්නේ සමාජවාදී පාලන ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කරගනු ලැබුව ගොත් පමණක් යැයි මේ තරුණයන්ගේ විශ්වාසය විය. මෙයට සමාන්තරව උතුරු නැගෙනහිර පළාත් වෙතින් දක්නට ලැබුණේ ද්‍රවිඩ තරුණයින් රැඩිකල්වාදී දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්වයකට යොමු වන ආකාරය යි. මෙම ද්‍රවිඩ තරුණ ප්‍රජාව ද දකුණේ සිංහල තරුණ ප්‍රජාව මෙන් බොහෝ සමාජ ආර්ථික හා දේශපාලනික කළකිරීම්වලට පාත්‍ර වී සිටියහ. සිංහල තරුණ ප්‍රජාව පන්තියක් වශයෙන් පීඩාවට පත් වද්දී ද්‍රවිඩ තරුණ ප්‍රජාව වන අප පන්තියක් වශයෙන් පමණක් නොව ජාතියක් වශයෙන් ද පීඩාවට පත් වන බව ඔවුන්ගේ අදහස විය. අප මුහුණ දී තිබෙන

මේ සමාජ ආර්ථික හා දේශපාලනික කළකිරීම්වලට විසඳුමක් ලැබෙන්නේ වෙන ම රාජ්‍යයක් ඇති කර ගැනීමෙන් පමණක් බව ද්‍රවිඩ තරණ ප්‍රජාව දැරූ අදහස විය. මේ සමාජ ආර්ථික කළකිරීම් 1987 සහ 1989 කාලය තුළ නැවතත් මෝදු වී ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ විසින් සන්නද්ධ අරගලයක් දියත් කළ අතර එයට සමාන්තරව උතුරේ තරණ ප්‍රජාව ප්‍රභාකරන්ගේ නායකත්වය යටතේ වෙනම රාජ්‍යයක් සඳහා අරගලයක නියුක්ත විය. මේවායෙහි අවසාන ප්‍රතිඵලය වූයේ සිවිල් වැසියන් මෙන් ම සන්නද්ධ හමුදාවන් විශාල ප්‍රමාණයක් ඝාතනයට සහ ආබාධිත තත්ත්වයට පත් වීම ය. තරණ ප්‍රජාව දේශපාලනික වශයෙන් සවිබල ගැන්වීමෙහි දී තරණයන්ගේ උක්ත දේශපාලන හැසිරීම් සැලකිල්ලට ගත යුතු ය. එ මෙන් ම, තරණ ප්‍රජාව රැකිකල්වාදී ක්‍රියාකාරිත්වයකට යොමු වීමට තිබෙන ඉඩ කඩ වළක්වා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කරගත යුතු ය. නව සංශෝධන පනත මගින් තරණයා දේශපාලනිකව සවිබල ගන්වන අතර එමගින් ඔවුන්ව රැකිකල්වාදී දේශපාලන ක්‍රියාවලීන් මුදවා ගත හැකි බව මාගේ විශ්වාසයයි.

මාස 4කට වරක් තරණ ඡන්ද දායකයන් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත (2021 අංක 22 දරන ඡන්දගිණියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ (සංශෝධන) පනත)

මෙම පනත කළුත්වනු ලබන්නේ 2021 අංක 22 දරන ඡන්ද ගිණියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ (සංශෝධන) පනත වශයෙනි. එය 1980 අංක 44 දරණ ඡන්ද ගිණියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත සංශෝධනය කිරීම සඳහා වූ පනතකි. උක්ත පනත පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරනු ලැබූ අතර 2021 ඔක්තෝබර් මස 13 වැනි දින කථානායක වරයා විසින් අත්සන් තබන ලදී. මෙම පනත 2022 පෙබරවාරි මස 01 වැනිදා සිට ක්‍රියාත්මක වේ.

මෙම පනත සම්මත කිරීමට පෙර ක්‍රියාත්මක වූ 1980 අංක 44 දරණ ඡන්ද ගිණියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනතට අනුව ඡන්ද ගිණියන් ලියාපදිංචි කරනු ලැබුවේ එක් එක් වර්ෂයේ ජුනි මස පළමු වන දිනට වයස

අවුරුදු 18 සම්පූර්ණ කළ තැනැත්තන් පමණි.

ජුනි පළමුවැනිදායින් පසු දින සිට ඊළඟ වසරේ මැයි 31 දක්වා වූ කාලය තුළ උපදින පුද්ගලයකුට ඡන්ද ගිණියෙකු වශයෙන් ලියාපදිංචි වීමට එමගින් අවකාශය උදා නොවීය. ඉන් අදහස් වන්නේ මෙම කාලය තුළ ලංකාවේ පවත්වනු ලැබූ කිසිදු මැතිවරණයක් සඳහා ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට මෙම පිරිසට අවස්ථාවක් නොලැබුණු බවයි. මෙලෙස මැතිවරණයක දී ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට නොහැකි වන පිරිස ආසන්න වශයෙන් වසරකට 360,000 ක් පමණ වන බවට අනුමාන කළ හැකි ය. මීට වසර 40 කට පමණ පෙර මෙම පිරිස 400,000 500,000 පමණ විය.

මැතිවරණයක් පවත්වනු ලබන අවස්ථාවක දී මෙම පිරිසට ඡන්ද බලය හිමි වී තිබුනේ නම් ඇතැම් විට එය සම්ස්ත ඡන්ද ප්‍රතිඵලය විශාල වෙනසකට ලක්වීමට වුව ද තුඩුදිය හැකිව තිබුණි. නිදසුන් වශයෙන් දක්වන්නේ නම් මෙකී පිරිසට ඡන්ද බලය හිමි වී තිබුනේ නම් පාර්ලිමේන්තුවේ, පළාත් සභාවේ, පළාත් පාලන ආයතන යන මහජන නියෝජිත ආයතනවල සංයුතියෙහි පවා විශාල වෙනසක් වීමට ඉඩකඩ තිබුණි. එපමණක් නොව ජාතික වශයෙන් වැදගත් වන ජනාධිපතිවරණයක දී අවසන් ප්‍රතිඵලය වෙනස් කිරීමට පවා මෙම තරණ ප්‍රජාවට බලපෑමක් කළ හැකිව තිබුණි. 2005 පැවති ජනාධිපතිවරණයේ දී ජයග්‍රාහී අපේක්ෂකයා හා දෙවැන්නා අතර පැවති ඡන්ද පරතරය 180,816 ක් පමණ වූ සුළු වෙනසක් වීම නිදසුන් වශයෙන් පෙන්වා දිය හැකි ය.

මෙම පනතට අනුව 2022 වසරේ සිට ඡන්ද ගිණියන් ගණන් ගැනීමේ දිනය පෙබරවාරි මස පළමු වැනිදා වශයෙන් සැලකේ. ඉන් අනතුරුව යම් වර්ෂයක පෙබරවාරි මාසයේ 01 දින සිට මැයි 31 වැනි දින දක්වාත්, ජුනි මස 01 දින සිට සැප්තැම්බර් මස 30 වැනිදා දක්වාත්, ඔක්තෝබර් මස 01 වැනි දින සිට ජනවාරි මස 31 වැනි දින දක්වාත් යන කාල වකවානුවල දී අවුරුදු 18 සම්පූර්ණ කර ඇති සෑම තරණයකුටම හා තරුණියකුටම ඡන්ද දායකයකු වශයෙන් ලියාපදිංචි වීමට අවස්ථාව ලැබේ. තරණ

ප්‍රජාව වැඩි වැඩියෙන් දේශපාලන ක්‍රමයට සහභාගී කරවා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කර ගැනීම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී දෘෂ්ටිකෝණයකින් ගත් කළ ඉතා සාධනීය පියවරක් වන බව කිව හැකි ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ෂික දළ උපත් සංඛ්‍යාව 360,000 වන්නේ නම් (ජන හා සංඛ්‍යාන ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ දත්ත අනුව), එක් මසක උපත් සංඛ්‍යාව 30,000 ක් පමණ වෙයි. මේ අනුව උත්ත පතන ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහි දී සෑම මාස 04 ට ම වරක් වයස අවුරුදු 18 සම්පූර්ණ කරන තරුණයන්ට ඡන්ද හිමියන් වශයෙන් ලියාපදිංචි වීමට අවස්ථාව ලබා දීමෙන් 120,000 ක පමණ නව ඡන්ද දායකයන් ප්‍රමාණයකට මැතිවරණයක දී ඡන්දය භාවිත කිරීමට අවස්ථාව හිමි වේ. එනමුත්, යම් හෙයකින් මැයි මස 31 වන දින හෝ එයට පෙර යම් මැතිවරණයක් පැවැත්වුව හොත් වර්ෂයේ අග භාගය තුළ නිසි වයස සම්පූර්ණ වන තරුණයන් 120,000 ට පමණ හෝ එවැනි සංඛ්‍යාවකට ඡන්දය භාවිත කිරීමට අවස්ථාව හිමි නොවේ. මෙම ඡන්ද ප්‍රමාණය සාපේක්ෂ වශයෙන් අවම අගයක් ගනු ලබන අතර, එමගින් සමස්ත ඡන්ද ප්‍රතිඵලයේ වෙනසක් ඇති කිරීමට සිදු කරනු ලබන බලපෑම අවිනිශ්චිත ය. මේ හේතුව නිසා ද ඡන්ද හිමියෙකු වශයෙන් ලියාපදිංචි වීමට ඇති අයිතියට හානි කළ හැකි බව පෙනේ. එම නිසා පරිගණක පද්ධතියක් මගින් ඡන්දදායකයන් ලියාපදිංචි කිරීමට අවශ්‍ය වැඩ පිළිවෙළක් සකස් කළ යුතු බව පැහැදිලිව පෙනේ. එ මගින් වයස අවුරුදු 18 සම්පූර්ණ වී එක් දිනක් ගත වීමෙන් පසුව, ඕනෑම තරුණයෙකුට පරිගණක පද්ධතිය භාවිත කරමින් ඡන්දදායකයෙකු වශයෙන් ලියාපදිංචි වීමට අවස්ථාව හිමි වේ. වසරේ නිශ්චිත මාස 4 ක් සම්පූර්ණ වන තෙක් රැළී සිටීමට ඇති අවශ්‍යතාව එයින් මග හැරී යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැකි ය.

පතන ක්‍රියාත්මක කිරීම

මෙම පතන ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය උපකල්පනයක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්නේ නම්, සෑම වසරකම දරුවන් 360,000 ක් අලුතින් උපදින අතර ඊට සමගාමීව ඒ හා සමාන සංඛ්‍යාවක් සෑම වසරක

දී අවුරුදු 18 ඉක්මවූ පිරිසක් බවට පත්වේ. මේ අනුව සෑම මාසයකම සිදුවන දරු උපත් සංඛ්‍යාව සමාන යැයි උපකල්පනය කළහොත් දළ වශයෙන් සෑම මසකම දරුවන් 30,000ක් උපදී. අතෝස්තු මස සිට ජනවාරි 31 දක්වා වූ කාලය තුළ සැලසුම්ගත ගැබ්ගැනීම් හේතුවෙන් ඉහත කී සංඛ්‍යාව ඇතැම් විට වෙනස් විය හැකි ය. එනම් සෑම මාස හතරකට වරක් දරු උපත් 120,000ක් සිදුව එම පිරිස ද වයස අවුරුදු 18ක් ඉක්මවූවන් බවට පත්වේ. ඒ අනුව සෑම මාස හතරකට වරක්ම 120,000 පමණ වූ පිරිසකට ඡන්ද හිමි ලේඛණයේ ලියාපදිංචි වීමට අවස්ථාව ලැබේ. මේ ආකාරයට මාස හතරෙන් හතරට නවක තරුණයින්ට ඡන්ද අයිතිය ලබා ගැනීම සඳහා ලියාපදිංචි වීමට අවකාශය සැලසීම මගින් වසරකට 360,000 ක් පමණ වන තරුණ ප්‍රජාවකට ඡන්ද අයිතිය ලැබේ. මෙය පෙර පැවති තත්ත්වයට වඩා ප්‍රජාතන්ත්‍රීය වූ ද සාධනීය වූ ද ලක්ෂණයක් වන බැව් කිව හැකිය.

මෙම පතන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නව ක්‍රමවේදයක් සකස් කළ යුතු වීම මූලික අවශ්‍යතාවකි. ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 14,018 ක් තිබේ. වාර්ෂිකව ශ්‍රී ලංකාවේ උපදින ළමුන් දළ වශයෙන් බෙදා දක්වන්නේ නම් වසරකට එක් ග්‍රාම නිලධාරී වසමකට උපත් 27 ක් එකතු වේ. එයින් අදහස් වන්නේ එක් ග්‍රාම නිලධාරී වසමකින් වයස අවුරුදු 18 සම්පූර්ණ කරන තරුණයන් 27 දෙනෙක් ලියාපදිංචි කළ යුතු බවයි. එනමුත් නව ඡන්ද හිමි තරුණයන්ගේ ප්‍රමාණය විවිධ හේතු මත එක් වසමකින් තවත් වසමකට වෙනස් විය හැකි ය. කෙසේ වෙතත් වාර්ෂිකව එක් ග්‍රාම නිලධාරී වසමකින් ලියා පදිංචි කළ යුතු නව ඡන්ද හිමි තරුණයන්ගේ ප්‍රමාණය අඩු අගයක් ගන්නා බැවින් එය වඩා පහසුවෙන් කළ හැකිවේ.

දැනට පවතින ක්‍රමය යටතේ ග්‍රාම නිලධාරී වරයා විසින් ඡන්ද හිමියන් ලියා පදිංචි කර ගැනීමේ පෝරමය නිවසට පැමිණ ලබා දෙයි. එපමණක්ද නොව ග්‍රාම නිලධාරී වරයාට මෙම පෝරමය නැවත ලබා ගැනීම සඳහා කිහිප අවස්ථාවක දී නිවෙස්වලට ගමන් කිරීමට සිදුව තිබේ. මෙම ක්‍රමවේදය නොමැතිව ස්වකැමත්තෙන් ඡන්ද දායකයකු වශයෙන් ලියාපදිංචි

විමට ඉදිරිපත් විමට තරුණ ප්‍රජාවගේ උනන්දුවක් නොමැත. මෙම තත්ත්වය මග හරවා ගැනීමට කටයුතු නො කරන්නේ නම්, පනතින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල අත්පත් කර ගැනීමට හැකිවේ ද යන ගැටලුව ඉස්මතු වේ.

සෑම වර්ෂයකම පෙබරවාරි මස පළමු වන දින සමස්ත ඡන්ද හිමියන් ගණන් ගැනීම ලියාපදිංචි කිරීමෙන් අනතුරුව එළඹෙන පළමු කාර්තුවේ දී අවුරුදු 18 ඉක්ම වූ තරුණ ප්‍රජාවට ලියාපදිංචි වීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම හා ඔවුන් උනන්දු කිරීමට කටයුතු නොකිරීම ඉදිරි කාර්තුවල දී ද තරුණ ප්‍රජාවගේ ලියාපදිංචි වීමේ උනන්දුව අඩු වීමට හේතුවක් හැකි ය. එබැවින් තරුණ ප්‍රජාව ඒ සම්බන්ධයෙන් දිරි ගැන්වීම සඳහා ජනමාධ්‍යවලට විශාල වගකීමක් පැවරේ.

මෙරට වාර්ෂිකව අ.පො.ස. උසස් පෙළ විභාගයට පෙනී සිටින පිරිස දළ වශයෙන් 180,000 ක් පමණ වේ. ඔවුන්ගේ උප්පැන්න සහතික, ජාතික හඳුනාගැනීමේ පත යනා දී ඡන්ද දායකයන් ලියාපදිංචි කිරීමට අවශ්‍ය මූලික ලේඛන ඇති බැවින් පාසල් පාදක කොටගත් ඡන්ද ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රමයක් සකස් කළ හැකි ය.

එසේම අ.පො.ස. සාමාන්‍ය පෙළ විභාගය හා ඊට පෙර පාසැල් හැර යන සිසුන් ඇතුළුම කම්මාන්ත ශාලා සේවකයින්, කුලී රථ රියදුරන් වශයෙන් හෝ වෙනත් අවිධිමත් අංශයේ රැකියාවල නිරත විය හැකි බැවින් එකී තරුණ ප්‍රජාව ලියාපදිංචි කරවීම සඳහා ද අවධානය යොමුවිය යුතු ය.

මෙම පිරිස ස්වකැමැත්තෙන් ග්‍රාම නිලධාරී කාර්යාලයට ගොස් ඡන්ද හිමියකු වශයෙන් ලියාපදිංචි වීමට කටයුතු කරනු ඇතැයි මම විශ්වාස නොකරමි. මා ද එලෙස ග්‍රාම නිලධාරී කාර්යාලයට ගොස් ලියාපදිංචි වීමට පෙළඹෙනු ඇතැයි සිතිය නොහැකි ය. එම නිසා කෙතෙක් නීති ප්‍රතිපාදන තිබුන ද ඒවායින් ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට නම් වඩා පහසු ක්‍රමවේදයක් භාවිත කරමින් තරුණ ප්‍රජාව ඡන්ද දායකයන් වශයෙන් ලියාපදිංචි කිරීමට දිරි ගැන්විය යුතු ය.

හමුදා කුමන්ත්‍රණයක් මගින් බංගලාදේශයේ ජනාධිපති එර්ෂාඩ් ඩලයෙන් පහ කළ පසු මිලිටරි පාලනය විසින් මිලියන 150 කට අධික ජනගහනයක් සිටින එරට සමස්ත ඡන්ද දායකයන් මාස 6ක් පමණ කාලයක් තුළ දී පරිගණක පද්ධතියකට අන්තර්ග්‍රහණය කොට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ශක්තිමත් කළ ආකාරය මෙහි දී අවධානය යොමු කළ යුතු වැදගත් කරුණකි.

තරුණ ප්‍රජාව සවිබලගැන්වීම

තරුණ ප්‍රජාව නිසි වයස සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පසුව ඡන්ද හිමියන් වශයෙන් ලියාපදිංචි කිරීමට යාන්ත්‍රණයක් සකස් කොට තිබුණ ද, එ තුළින් අපේක්ෂිත තරුණ සවිබල ගැන්වීම යථාර්ථයක් බවට පත් වන්නේ තරුණයන්ගේ සක්‍රීය දායකත්වය ලබා ගැනීමට ද අවස්ථාව සැලසීමෙන් ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ඡන්දදායක වර්ගාව පිළිබඳව පසුගිය අවුරුදු කිහිපය තුළ දේශපාලන විද්‍යා මෙන් ම සමාජ විද්‍යා දෘෂ්ටිකෝණවලින් ද අධ්‍යයනය කොට තිබේ. එම අධ්‍යයන මගින් පෙන්වා දෙන්නේ ජනාධිපතිවරණයක දී හෝ පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයක දී ඡන්දය ලබා දීමේ ප්‍රවණතාව 70% කට වඩා වැඩි වුවත් පළාත් පාලන හෝ පළාත් සභා මැතිවරණ ක්‍රියාවලියෙහි දී ඡන්දය ලබා දීමට යොමු වන ඡන්ද දායකයින් ඊට වඩා අඩු වන බව ය.

මැතිවරණයක දී දළ වශයෙන් මිලියන 3 4 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ඡන්දය ප්‍රකාශ නොකරයි. මෙයට අයත් වන්නේ අභ්‍යන්තර වශයෙන් සංවලනය වූවන්, විදේශගත වූවන්, අපනයන සැකසුම් කේන්ද්‍රයෙහි නියුක්ත ඇතැම් කම්කරුවන් යනා දී පිරිස් ය. මෙහි දී අත්‍යවශ්‍ය රාජකාරී සේවාවල නියුක්ත පුද්ගලයන් සඳහා තැපැල් ඡන්ද ක්‍රමයක් ලබා දී තිබුණ ද ඇතැම් වෘත්තිකයන් ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමෙන් වැළකී සිටින අවස්ථා ද දක්නට ලැබේ. ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා විශේෂ සහයෝගයක් අවශ්‍ය කරනු ලබන ඇතැම් වැඩිහිටියන් ද ඡන්දය ප්‍රකාශ නොකර සිටීමට ඉඩ තිබේ. මැතිවරණවල දී ඡන්දය භාවිත නොකරන තරුණ ප්‍රජාවගේ ප්‍රමාණය කොතෙක් ද යන්න පර්යේෂණ තුළින් හෙළිදරව් කරගෙන නොමැත. එමෙන් ම, මැතිවරණයක දී ඡන්දය නිසි

පරිදි ප්‍රකාශ නොකොට ඡන්ද පත්‍රිකාව කටු ගැම හෝ ඉරා දැමීම වැනි ක්‍රියාවන් සිදු කිරීමට බලපාන හේතු සම්බන්ධයෙන් ද ප්‍රමාණවත් තරම් අධ්‍යයන සිදු කොට නොමැත. විශේෂයෙන් ම මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව, පර්යේෂණ ආයතන සමග ඒකාබද්ධ වී ඡන්දය ප්‍රකාශ නොකරන පුරවැසියන් සම්බන්ධයෙන් සමාජ විද්‍යාත්මකව හෝ දේශපාලන විද්‍යාත්මකව අධ්‍යයනයක් සිදු කොට නොමැත. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ශක්තිමත් කිරීමට නම් ඡන්ද දායකයන් ස්ව අභිමතය නිසි ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කළ යුතු ය. එනමුත්, ඡන්දය ප්‍රකාශ නොකිරීමෙන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ශක්තිමත් කිරීමට අවශ්‍ය මූලික ප්‍රවේශයකට බාධා ඇති වෙයි. මේ නිසා ඡන්දය ප්‍රකාශ නොකරන පුරවැසියන් වසේ ඡන්දය ප්‍රකාශ නොකිරීමට හේතු වන සමාජ සංස්කෘතික සහ දේශපාලන ආර්ථික කරුණු කාරණා විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ මගින් සොයා බැලීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මේ හා සම්බන්ධ ප්‍රමාණවත් තරම් පර්යේෂණ නොමැති වීම නිසා මැතිවරණ හා සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම ද ගැටළු සහගත වී ඇති ආකාරයක් හඳුනාගත හැකි ය.

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් හඳුන්වා දෙනු ලබන උක්ත වැඩපිළිවෙළ සාර්ථක වීමට නම් තරුණ ප්‍රජාව මැතිවරණවලට සහභාගිවී ස්ව ඡන්දය ප්‍රකාශ කළ යුතු ය. මේ නිසා තරුණයන් ඡන්දපොළට කැඳවා ගැනීමටත්, ඡන්දය නිසි පරිදි ප්‍රකාශ කිරීමටත් අවශ්‍ය මූලික පසුබිම් යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීම ද මූලික අවශ්‍යතාවකි. තරුණයන් තුළ මැතිවරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධයෙන් යම් උනන්දුවක් ඇති කරවන්නේ නම් ඔවුන් ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීම කෙරෙහි යොමු කරවිය හැකි ය.

පුරවැසියන්ට තමාගේ ඡන්ද අයිතිය සහ ඡන්දයක වටිනාකම පිළිබඳව අවබෝධයක් තිබේ ද යන්න ගැටළු සහගත ය. පුරවැසියා ඡන්දය ප්‍රකාශ කරනු ලබන්නේ රටේ බදු ආදායම් කළමනාකරණය කරනු ලබන මහජන නියෝජිතයන්ට ය. මේ නිසා අප ඡන්දය ප්‍රකාශ නොකරන්නේ නම්, වෙනත් පාර්ශවයක් විසින් ප්‍රකාශ කරනු ලබන ඡන්දයක් නිසා තේරී පත් වන නියෝජිතයෙක් විසින් ඔවුන්ගේ අභිලාෂයන්

අනුව බදු මුදල් කළමනාකරණය කරනු ඇත. මහජන නියෝජිතයන් විසින් සමස්ත රාජ්‍යයෙහි ම මුදල් කළමනාකරණය කරන බැවින්, සියලු පුරවැසියන්ගේ මූල්‍යමය දායකත්වය එහි අන්තර්ගත වෙයි. මෙවැනි පසුබිමක් තුළ රාජ්‍ය මුදල් කළමනාකරණය සම්බන්ධ වගකීම පවරා දෙන්නේ කවුරුන්ට ද යන්න තීරණය කරනු ලබන්නේ මහජන ඡන්දයෙනි. එබැවින් මහජන මුදල් කළමනාකරණය කරන්නේ කවුරුන් ද යන්න මහජනයා විසින් තම ඡන්ද බලය භාවිත කරමින් තීරණය කළ යුතු ය. එමෙන්ම, මැතිවරණයක් සඳහා මහජන මුදල් විශාල වශයෙන් භාවිත කරයි. පුරවැසියා විසින් ගෙවනු ලබන බදු මුදල් භාවිත කරමින් මැතිවරණයක් පවත්වන බැවින්, ඡන්දය භාවිත කිරීම ද පුද්ගල අයිතිවාසිකමක් බවට පත් වේ. ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමෙන් වැළකී සිටීමෙන් අර්ථවත් වන්නේ අප විසින් රජයට ලබා දෙන බදු මුදල් නිසි ආකාරයෙන් ආයෝජනය කරන්නේ ද යන්න සොයා බැලීමෙන් වැළකී සිටින බව ය.

මිළඟට නිසි කාලයට මැතිවරණ පවත්වා මහජන නියෝජිතයන් පත් කර ගැනීමට අවස්ථාව ලබා නොදෙන්නේ නම්, 2021 අංක 22 දරන ඡන්ද නීතියත් ලියාපදිංචි කිරීමේ (සංශෝධිත) පනත මගින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ළඟා කරගත නොහැකි වනු ඇත.

1982 දී ජනමතවිචාරණය මගින් පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය කල් දමා ගැනීම හේතුවෙන් මහජනයාගේ ඡන්ද අයිතිය අහිමි කිරීම හිදසුනක් වශයෙන් පෙන්වා දිය හැකි ය. මැතිවරණ නිසි අවස්ථාවේ නිසි කාලය තුළ නොපැවැත්වීම තුළින් බදු මුදල් කළමනාකරණය, අධ්‍යාපනය සහ සෞඛ්‍ය වැනි ක්ෂේත්‍ර මෙහෙයවනු ලබන ආයතනවලට මහජන නියෝජිතයන් පත් කර ගැනීමට තිබෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතිය අහිමි වෙයි. මෙම හේතුව නිසා, පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයක දී ඡන්දය භාවිත කිරීමට හිමි වූ මාගේ පළමු වන අවස්ථාව ද හිඳිනී හියේ ය. පුරවැසියෙකු වශයෙන් මාගේ පිවිතයේ මට හිමි වූ ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමේ පළමු අවස්ථාව හිඳිනී යාමට මූලික ම හේතුව වූයේ මැතිවරණ නිසි අවස්ථාවේ නොපැවැත්වීම ය. එවකට පාර්ලිමේන්තුව තුළ බලය හිමි පක්ෂයට 5/6 ක

බලයක් තිබිණ. යම් හෙයකින් එම අවස්ථාවේ නව ව්‍යවස්ථාව (1978) අනුව සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය යටතේ පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය පැවැත්වූයේ නම්, ඊළඟට බලයට පත් වන ආණ්ඩුවට තුනෙන් දෙකක බලයක්වත් ලබා ගැනීමට හැකියාවක් නොතිබුණු අතර එය සරල බහුතරයකට සීමා වීමට ද ඉඩ තිබිණ. 1989 පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයෙහි දී බලයට පත් වූ එක්සත් ජාතික පක්ෂ ආණ්ඩුවට හිමි වූයේ සරල බහුතරයකි. කෙසේ වෙතත් මැතිවරණ නිසි අවස්ථාවෙහි දී නොපැවැත්වීම තුළින් ඡන්ද අයිතිය අහිමි වන අතර මා අයත් වූයේ 1982 දී මැතිවරණය අහිමි කරන ලද පරපුරට ය. තරුණ ප්‍රජාවට ඡන්ද හිමියන් වශයෙන් ලියාපදිංචි වීමට අවස්ථාව ලබා දීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවන අතර නිසි කලට මැතිවරණ පැවැත්වීම ද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ශක්තිමත් කිරීමේ ප්‍රධාන අවශ්‍යතාවක් වශයෙන් සැලකිය හැකි ය. මැතිවරණ කල් දැමීමෙන් හෝ නිසි අවස්ථාවෙහි දී නොපැවැත්වීමෙන්, තරුණ ප්‍රජාව ඡන්ද හිමියන් වශයෙන් ලියාපදිංචි කිරීම තුළින් ද අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලඟා කරගත නොහැකි ය.

1988 සහ 1989 කාලයෙහි දී දේශප්‍රේමී ජනතා ව්‍යාපාරය නම් සංවිධානය විසින් ජනාධිපතිවරණය සහ පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය වර්ජනය කිරීමට තීරණය කර තිබූ අතර ඡන්දය ප්‍රකාශ කළ අය ඝාතනය කිරීමට ද කටයුතු කරන ලදී. 1988/89 කාලය තුළ පළමු වරට ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට මා හට අවස්ථාව ලැබුණ ද දිළිඳුකමෙන් විමුක්තිය ලැබීමට උත්සාහ කරනු ලබන සංවිධානයක් (දේශප්‍රේමී ජනතා ව්‍යාපාරය) විසින් ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට බාධා ඇති කළේ ය. මෙම තත්ත්වය 1982 පැවති දූෂිත ජනමතච්චාරණයට වඩා බරපතළ තත්ත්වයක පැවති අතර, ඡන්දය ප්‍රකාශ කළ පළමු දස දෙනෙකු ඝාතනය කරන බවට ප්‍රකාශ කිරීම නිසා මැතිවරණයක දී ප්‍රකාශ කරන ලද අවම ඡන්ද ප්‍රතිශතය වාර්තා විය. එය 60% ට ද වඩා අඩු විය. 1982 දී සහ 1989 කාලය තුළ ඉස්මතු වූ උක්ත සංසිද්ධීන් දෙකෙහි ප්‍රතිවිපාක අනෙකුත් වශයෙන් පරස්පර ස්වභාවයක් ගනු ලබයි. 1982 දී මැතිවරණය කල් දැමීම හේතු කොටගෙන තරුණ ප්‍රජාව අන්තවාදී සහ රැඩිකල්වාදී දේශපාලන

අන්තයකට යොමු කරවනු ලැබූ අතර උතුරේ තරුණයන් තුස්තවාදී ක්‍රියාදාමයකට යොමු කරවනු ලැබිණ. 1989 දී දේශප්‍රේමී ජනතා ව්‍යාපාරය විසින් ම ජනතාවගේ ඡන්ද බලය උදුරා ගනු ලැබූ අතර, ඡන්දය ප්‍රකාශ කරන ජනතාවට විරෝධීව මරණ තර්ජන ද විල්ල කරනු ලැබිණ. එයින් පසුව මහජනතාවගේ සහ විරුද්ධ පක්ෂවල ද සහය ලබා ගෙන පවතින ආණ්ඩුව බලයෙන් පහ කිරීම ඔවුන්ගේ අභිලාෂය වූවා විය හැකි ය. එහෙත් ඔවුන් අපේක්ෂා කළ දෙයට වඩා සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් වූ තත්ත්වයක් බලයට පත් වූ ආණ්ඩුව විසින් සිදු කරනු ලැබී ය.

2021 අංක 22 දරන ඡන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ (සංශෝධිත) පනත සහ තරුණයා බල ගැන්වීම වයස අවුරුදු 18 සම්පූර්ණ කිරීමත් සමග ම තරුණයන් ඡන්ද හිමියන් වශයෙන් ලියා පදිංචි කිරීම මගින් තරුණ ප්‍රජාව නෛතිකව ම සවිබල ගන්වන්නේ යැයි පිළිගත හැකි ය. එහෙත් නිසි අවස්ථාවෙහි දී මැතිවරණ නොපවත්වන්නේ නම් උක්ත වැඩපිළිවෙළ මගින් තරුණයා බල ගැන්වීමේ අපේක්ෂාව මුදුන් පමුණුවාගත නොහැකි ය. තරුණයා ඡන්දය ලබා දීමේ ක්‍රියාවලියට සක්‍රියව සම්බන්ධ කොටගත හැකි ආකාරය සම්බන්ධයෙන් මෙහි දී අවධානය යොමු කළ යුතු වන්නේ එ වැඩි වේ ය. ඒ සඳහා පහත සඳහන් යෝජනා ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

ප්‍රාදේශීය සභා, නගර සභා, මහනගර සභා, පළාත් සභා සහ පාර්ලිමේන්තුවල තරුණ ප්‍රජා නියෝජනය ඉහළ නැංවීම තරුණ ප්‍රජාව බල ගැන්වීමේ ප්‍රධාන පියවරක් වශයෙන් සැලකිය හැකි ය. වයස අවුරුදු 18 ත් 35 අතර තරුණ ප්‍රජාව අවම වශයෙන් 15% ක් හෝ පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කිරීම විශේෂයෙන් වැදගත් වේ. එම වයස් කාණ්ඩයට අයත් තරුණ මන්ත්‍රීවරු අවම වශයෙන් 12 දෙනෙක් හෝ පාර්ලිමේන්තුවට තෝරාපත් කර ගැනීමට අවස්ථාව සලසා දීම මගින් තරුණ ප්‍රජාව දේශපාලනමය වශයෙන් බල ගැන්වීමට අවශ්‍ය පසුබිම සකස් වේ. නීතිමය හෝ ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිපාදන නොමැති වුවත් දේශපාලන පක්ෂවල පොදු සම්මුතියක් මගින් පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයක දී තෝරාපත් කරගනු

ලබන මන්ත්‍රීවරුන් අතරින් යම් ප්‍රතිශතයක් තරුණ මන්ත්‍රීවරුන් වෙත ලබා දීමේ ක්‍රියාදාමයක් ආරම්භ කළ හැකි ය.

පළාත් සභාවල සහ පළාත් පාලන ආයතනවලට තෝරාපත් කරගනු ලබන තරුණ මන්ත්‍රී සංඛ්‍යාව ඉහත ප්‍රතිශතයට වඩා වැඩි ප්‍රතිශතයක් ගත හැකි ය. ඇතැම් විට ජනගහණ වයස් සංයුතිය නියෝජනය වන ආකාරයෙන් පළාත් පාලන සහ පළාත් සභා සඳහා නියෝජිතයන් තෝරා ගැනීමේ වැඩ පිළිවෙළක් සකස් කළ හැකි ය. කාන්තා නියෝජනය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ද මේ වැනි ක්‍රමවේදයක් භාවිත කිරීම වඩාත් වැදගත් විය හැකි ය.

මෙයට අමතරව වෙනත් පොදු ගැටළු කිහිපයක් කෙරෙහි ද අවධානය යොමු විය යුතු ය. අත්‍යන්තර සංක්‍රමණ, ඇඟළුම් ක්ෂේත්‍රවල නියුක්තවන සේවකයන් සඳහා නිසි ක්‍රමවේදයකට අනුව නිවාඩු ලබා දීම, අවිධිමත් අංශවල සේවකයින්, නියුක්ත කම්කරුවන් සහ සේවාදායකයන් සඳහා අවශ්‍ය නිවාඩු පහසුකම් ලබා දීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් තුළින් තරුණ සහභාගිත්වය ඉහළ නැංවිය හැකි බව පෙනේ. 2021 ඡන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ (සංශෝධන) පනත යටතේ ඡන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීම පිළිබඳ නව වැඩපිළිවෙළක් සකස් කොට තිබීම මගින් සැලකිය යුතු ඡන්දහිමියන් සංඛ්‍යාවක් ලියාපදිංචි කර ගැනීමට හැකි වීම සාධනීය පියවරකි.

පටුන

1. අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ පණිවුඩය.....	V
2. ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමාගේ පණිවුඩය.....	VII
3. ගරු කථානායකතුමාගේ පණිවුඩය	IX
4. ගරු විපක්ෂ නායකතුමාගේ පණිවුඩය	XI
5. ගරු සභානායකතුමාගේ පණිවුඩය	XIII
6. මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිතුමාගේ පණිවුඩය	XVII
7. මැතිවරණ කොමසාරිස් ජනරාල්ගේ පණිවුඩය	XIX
8. මුඛ්‍ය දේශනය - ඡන්ද අයිතිය සහ තරුණ ප්‍රජාවගේ වගකීම්.....	XXI
පෙරේරා මහාචාර්ය සුපිට් අමරසේන	
9. ලේඛක මණ්ඩලය	01
10. හැඳින්වීම	03
සංස්කාරක	
11. මැතිවරණ නීති සංශෝධනයට පත් කරන ලද පාර්ලිමේන්තු තේරීම්කාරක සභාව වෙත මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද යෝජනා	07
12. 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට කරන ලද සංශෝධන	13
13. සර්වජන ඡන්ද බලය, ජනතා පරමාධිපත්‍යය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ඓතිහාසික පරිණාමය සහ අද්‍යයන අභියෝග.....	21
ආචාර්ය ටියුඩර් විරසිංහ	
14. இலங்கையில் பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகமும் வாக்குரிமையும்	29
கலாநிதி இரா. ரமேசு (ශ්‍රී ලංකාවේ නියෝජිත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා ඡන්ද බලය) (ආචාර්ය ආර්.රමේෂ්)	
15. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදය, ඡන්ද අයිතිය, හිමිකම, බලය, සහ ඡන්දයේ නිදහස.....	37
ධම්ම දිසානායක	
16. இலங்கையில் சர்வஜன வாக்குரிமையும் தேருநர் இடப்பு மீளாய்வும்.....	49
எம்.எம்.மொஹமட் (ශ්‍රී ලංකාවේ ඡන්ද හිමි නාමලේඛන ප්‍රතිශෝධන හා සර්වජන ඡන්ද බලයේ පරිණාමය) (එම්.එම්.මොහමඩ්)	
17. The Role of Constituency Boundary Delimitation in a Democracy	57
Dr. K. Thavalingam (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය තුළ මැතිවරණ කොට්ඨාස මායිම් සීමා නිර්ණය කිරීමේ කාර්යභාරය) (ආචාර්ය කේ.තවලිංගම්)	

18. සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා සහ දේශපාලන ප්‍රචාරණ වෙළඳ දැන්වීම්	65
හිඬුලු ප්‍රතිභා මහානාමයෝවා	
19. ශ්‍රී ලංකාවට සර්ව ජන ජන්ද ඛලය හඳුන්වා දීමෙන් පසු දේශපාලන ගෛලියේ ඇති වූ වෙනස්කම්	71
ආචාර්ය අතුල විතානවසම්	
20. ජනතා පරමාධිපත්‍යය සහ ආණ්ඩුකරණය.....	79
යමුනා මෙන්ඩිස්	
21. සුළුතරයේ නියෝජනය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය.....	85
හිඬුලු ප්‍රසන්න ද සොයිසා	
22. ජන්ද හිමියන්ගේ දින වැඩසටහන් පිළිබඳ තොරතුරු.....	89

ලේඛන මණ්ඩලය

1. අතුල විනානවසම්

B.A.(ගෞරව), MA(පේරාදෙණිය), Ph.D(පේරාදෙණිය), පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ පෙන්නුම් කටිකාචාර්ය හා අධ්‍යයන අංශ ප්‍රධානි,

2. ආර්.රමේෂ්

B.A.(පේරාදෙණිය) , MA (කොළඹ), Ph.D (නෝර්වේ) පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ පෙන්නුම් කටිකාචාර්ය

3. එම්.එම්. මොහමඩ්

B.A.(ලංකා), MPA(SLIDA), හිටපු මැතිවරණ කොමසාරිස් ජනරාල්, මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සාමාජික

4. කේ. නවලිංගම්

Bsc(පේරාදෙණිය), M.Sc(මොරටුව), Ph.D, හිටපු සර්වේයර් ජනරාල්

5. විශ්ව විරසිංහ

B.A.(මොස්කව්), MA (ජන සන්නිවේදනය) (මොස්කව්), MA (දර්ශනය) (මොස්කව්), Ph.D(මොස්කව්), කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ ශ්‍රී පාලි මණ්ඩපයේ ජනමාධ්‍ය අධ්‍යයන අංශයේ පෙන්නුම් කටිකාචාර්ය

6. ධම්ම දිසානායක

B.A.(ගෞරව), M.Phil(කොළඹ), කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ දේශපාලන විද්‍යා හා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන අංශයේ පෙන්නුම් කටිකාචාර්ය

7. ප්‍රතිභා මහනාමහේවා

LLB(ගෞරව) කොළඹ, LLMA(ගෞරව) ලේල්බර්න්, Ph.D in Law(ක්වීන්ස්ලන්ඩ්), ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ නීතිඥ, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ ශ්‍රී පාලි මණ්ඩපයේ මණ්ඩපාධිපති, අනුබද්ධිත මහාචාර්ය සහ හිටපු නීති පීඨාධිපති ජලමෙයිකා තාක්ෂණ විශ්වවිද්‍යාලය, බටහිර ඉන්දීය දූපත්

8. ප්‍රසන්න ද සොයිසා

B.A.(විවෘත විශ්ව විද්‍යාලය), MA(කොළඹ), LLB(විවෘත විශ්ව විද්‍යාලය), PG Dip in IR (BCIS), ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ නීතිඥ

9. යමුනා මෙන්ඩිස්

ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ නීතිඥ, B.A (කොළඹ) , MA(කොළඹ), M.Phil(කැලණිය), කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ පෙන්නුම් කටිකාචාර්ය හා අධ්‍යයන අංශ ප්‍රධානි

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට අනුව ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ පරමාධිපත්‍යය ජනතාව කෙරෙහි පිහිටා ඇත. පරමාධිපත්‍යය අත්හැරිය නොහැකි අතර, පරමාධිපත්‍යයට පාලන බලතල, මූලික අයිතිවාසිකම් හා ඡන්ද බලය ද ඇතුළත් වේ. මේ අනුව ජනතාව සතු පරමාධිපත්‍යය බලය ක්‍රියාත්මක කිරීම, ඡන්ද විමසීම් මගින් තෝරාපත් කරගනු ලබන නියෝජිතයන් මගින් සිදු කෙරේ. විඛේදනීය ශ්‍රී ලංකාව නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ මූලධර්ම තහවුරු කොට ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍යයකි. ජනතාව සතු ඡන්ද බලය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඡන්ද හිමියකු වීම අනිවාර්යය වේ. ඡන්ද හිමි ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියන්ට ජනාධිපතිවරයා තෝරාපත් කරගැනීමේ ඡන්ද විමසීමක දී, පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයක දී, ජනමත විචාරණයක දී පළාත් සභා ඡන්ද විමසීමක දී හා පළාත් පාලන ආයතන ඡන්ද විමසීමක දී තම ඡන්ද බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි ය. මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන හා 1980 අංක 44 දරන ඡන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත හා ඊට අදාළ සංශෝධිත පනත්වල දැක්වෙන විධිවිධාන අනුව මෙම කටයුතු සිදුකරනු ලබයි.

1980 අංක 44 දරන ඡන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත අනුව ඡන්ද හිමියකු ලෙස ලියාපදිංචි කරනු ලබන්නේ එක් එක් වර්ෂයේ ජුනි මස පළමු දිනට වයස අවුරුදු දහඅට (18) සම්පූර්ණ කළ තැනැත්තන් ය. එහි දී ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 89 ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් නුසුදුසුකමකට යටත් නොවිය යුතු අතර, යම් මැතිවරණ කොට්ඨාසයක ඡන්ද හිමි නාමලේඛනයක යම් තැනැත්තකුගේ නම ඇතුළත් කර ගනු ලැබීම සඳහා ලියාපදිංචිය සිදු කරනු ලබන වර්ෂයේ ජුනි මස පළමු දිනට එනම් "සුදුසුකම් ලැබීමේ දිනයට" එම කොට්ඨාසයේ "සාමාන්‍ය පදිංචිය" තිබිය යුතු යැයි දක්වා තිබුණි. මෙම සාමාන්‍ය පදිංචිය තිබෙන ලිපිනය යන්න "සුදුසුකම් ලැබීමේ ලිපිනය" ලෙස ද සලකනු ලබයි. ඡන්දහිමි නාමලේඛන ප්‍රතිශෝධනය සෑම වසරකම සිදු කරනු ලබන අතර, යම් ඡන්ද විමසීමක දී එම ඡන්ද විමසීමේ නිවේදනය නිකුත් කරනු ලැබූ අවස්ථාව වන විට සහතික කරනු ලැබ තිබූ ඡන්දහිමි නාමලේඛනයෙහි නම සඳහන් තැනැත්තන්ට පමණක් ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමේ හිමිකම ලැබේ. මෙම විධිවිධාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 88 වන ව්‍යවස්ථාවේ දැක්වෙන්නේ "උචිත ඡන්දහිමි නාමලේඛනයෙහි නම ඇතුළත් කර ඇත්නම් මිස ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට හිමිකම් නොලැබිය යුත්තේ ය" යනුවෙනි. මෙහි උචිත ඡන්දහිමි නාමලේඛනය යනුවෙන් දක්වා ඇත්තේ අදාළ ඡන්ද විමසීම නිවේදනය කරන අවස්ථාවේ සහතික කරනු ලැබ තිබූ ඡන්දහිමි නාමලේඛනයයි.

වාර්ෂික ඡන්ද හිමි නාමලේඛන ප්‍රතිශෝධන ක්‍රියාවලිය හෙවත් ඡන්ද හිමියන් ගණන් ගැනීම ආරම්භ වන දිනය වූ ජුනි මස 01 දිනය මුල් කොට ගෙන විවිධ මැතිවරණ දෙපාර්තමේන්තුව හා පසුව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් 2012 වර්ෂයේ සිට විවිධ තේමාවන් ඔස්සේ වාර්ෂික ඡන්ද හිමි දින සැමරුම් උත්සව දිවයින පුරා සංවිධානය කොට ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබීය. එමෙන්ම පොදු ජනතාව හා රාජ්‍ය නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ සම්මන්ත්‍රණ, පා ගමන්, රථ පෙළපාලි, අත් පත්‍රිකා බෙදා හැරීම්, පෝස්ටර් බැනර් ප්‍රදර්ශනය, කථික/ දැනුම මිනුම/ චිත්‍ර තරග පැවැත්වීම, කෙටි වීඩියෝ චිත්‍රපට ප්‍රදර්ශනය ආදී විවිධාකාර වූ වැඩසටහන් සංවිධානය කරන ලදී. මේ සෑම වැඩසටහනකම මූලික අපේක්ෂාව වූයේ සුදුසුකම්ලත් සියළුම පුරවැසියන් ඡන්ද හිමි නාමලේඛනයේ ලියාපදිංචි කිරීමට කටයුතු කිරීම හා ඒ සම්බන්ධව පුළුල් ප්‍රචාරයක් ලබාදීමයි. සියළුම දේශපාලන පක්ෂ, මැතිවරණ නිරීක්ෂණ සංවිධාන, කාන්තා/ තරුණ/ ආබාධිත ජන කොටස් නියෝජනය කරන සංවිධාන හා වෙනත් සිවිල් සංවිධානවල සහාය ද මෙම වැඩසටහන් සඳහා ලැබී තිබූ අතර, ඒ සඳහා ඉහළ ප්‍රතිචාර ද හිමිව තිබුණි. එසේ වුව ද පසුගිය වර්ෂ කිහිපය තුළ රට තුළ ව්‍යාප්ත වූ කොවිඩ් 19 වසංගත උවදුර හේතුවෙන් ගෙන මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවට ඡන්දහිමියන්ගේ දින සැමරුම් උත්සව සංවිධානය කිරීමට නොහැකි තත්ත්වයක් උදා විය.

දීර්ඝ කාලයක සිට මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ පාර්ශ්වකාර කණ්ඩායම් හා විශේෂයෙන් තරුණ ජන කොටස් කරනු ලැබූ ඉල්ලීමකට අනුව, 1980 අංක 44 දරන ඡන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත සංශෝධනය කරමින් සම්මත කරන ලද 2021 අංක 22 ඡන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ (සංශෝධිත) පනතින් ඡන්ද හිමි නාමලේඛනයේ ලියාපදිංචි වීම සඳහා සුදුසුකම් ලබන දිනය වූ ජුනි මස 01 දිනය, පෙබරවාරි මස 01 ලෙස

සංශෝධනය කරන ලදී. මෙම සංශෝධනය අනුව ඡන්ද හිමි නාමලේඛනය වාර්ෂිකව සහතික කිරීමට අමතරව මාස සතරකට වරක් අවලෝකනය සම්පූර්ණ කරනු ලබන තැනැත්තන්ගේ නම් ඇතුළත් පරිපූරක ලැයිස්තු සකස් කිරීම අඩුණ්ඩුව සිදු කරනු ලැබේ.

මේ අනුව පරිපූරක ලැයිස්තු සකස් කරනු ලබන කාල වකවානු,

- යම් වර්ෂයක පෙබරවාරි මස පළමු දින සිට මැයි මස 31 (.02.01 සිට .05.31)
- එම වර්ෂයේ ජුනි මස පළමු වන දින සිට සැප්තැම්බර් මස 30 (.06.01 සිට .09.30)
- ඔක්තෝම්බර් මස පළමු දින සිට එළඹෙන වර්ෂයේ ජනවාරි මස 31 (.10.01 සිට .01.31) වේ.

මෙම සංශෝධනය සම්මත වීම හා ක්‍රියාත්මක වීම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය අගයන බොහෝ පිරිස්වල මහත් පැසසුමට භාජනය වී තිබෙන බව ප්‍රකාශ කළ යුතුව ඇත.

ඡන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ සංශෝධන පනත 2022 වර්ෂයේ පෙබරවාරි මස 01 දින සිට බලාත්මක වූ හෙයින් එම දිනය ඡන්දහිමියන්ගේ දිනය ලෙස නම් කිරීමට මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව තීරණය කරන ලද අතර, ඒ හිමි කොට ගෙන ලංකාව පුරා විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව පියවර ගන්නා ලදී. ඒ අනුව ඡන්ද හිමියන්ගේ දින ජාතික උත්සවය 2022.03.11 දින අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහ ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමා, ගරු කටානායකතුමා, ගරු විපක්ෂනායකතුමා, මැතිවරණ නීති සංශෝධනය පිණිස පත් කරන ලද විශේෂ පාර්ලිමේන්තු තේරීම් කාරක සභාවේ සභාපතිතුමා, සියළුම දේශපාලන පක්ෂ ලේකම්වරු, රාජ්‍ය නිලධාරීන්, මැතිවරණ නිලධාරීන් ඇතුළු පාර්ශ්වකාර කණ්ඩායම්වල සහභාගීත්වයෙන් පැවැත්වීමට කටයුතු සංවිධානය කොට ඇත. මෙම ජාතික උත්සවයේ මුඛ්‍ය දේශනය රුහුණු විශ්ව විද්‍යාලයේ උපකුලපති ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය සුජීව් අමරසේන මැතිතුමා විසින් පවත්වනු ලැබේ. එසේම මෙම ජාතික උත්සවය හා සමගාමීව පරමාධිපත්‍යය, සර්වජන ඡන්ද බලය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරෙන විද්වතුන්ගේ ලිපි ඇතුළත් ලිපි සංග්‍රහයක් එළිදැක්වීමට කටයුතු සම්පාදනය කරන ලදී. මෙම ලිපි සංග්‍රහය පළ කෙරෙනුයේ පොදු පාඨකයාට මෙන්ම පර්යේෂකයන්ට, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ට හා මැතිවරණ පාර්ශ්වකරුවන්ට ප්‍රයෝජනයක් අත්වේය යන අපේක්ෂාවෙනි.

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් ජනාධිපතිවරයා තෝරාපත් කරගැනීමේ පනත, පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ පනත, පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනත, පළාත් පාලන ආයතන ඡන්ද විමසීම් පනත, ජනමත විචාරණ පනත හා ඡන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත යන පනත්වලට අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත කාර්යයන් ඉටුකරනු ලබයි. මෙයට දශක දෙකකට පූර්වයේ දී සම්මත කොට තිබූ මෙම පනත් ක්‍රියාත්මක වීමේ දී යම් යම් අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය වූ අතර, පාර්ශ්වකාර කණ්ඩායම්, සිවිල් සංවිධාන විසින් ද වරින් වර ඒවා පෙන්වා දී තිබේ. එසේම පවතින සමාජ දේශපාලන වාතාවරණයට උචිත පරිදි සංශෝධන ගෙන ඒමේ අවශ්‍යතාව ද මතු වී ඇති අතර ඒ අනුව මෙම පනත්වලට අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම කළ යුතු වූ සංශෝධන නිර්දේශ කිරීම සඳහා විශේෂ පාර්ලිමේන්තු තේරීම් කාරක සභාවක් පත්කරන ලෙසට වූ මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ ඉල්ලීම අනුව 2021 වර්ෂයේ අග භාගයේ දී මැතිවරණ නීති සංශෝධනය සඳහා විශේෂ තේරීම් කාරක සභාවක් පත්කොට ඇත. එම තේරීම් කාරක සභාව වෙත මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් යෝජනා කරන ලද නීති සංශෝධන ද මෙම ලිපි සංග්‍රහයට ඇතුළත් කොට ඇත.

එසේම ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳව උනන්දුවක් දක්වන වෘත්තිකයින්, පර්යේෂකයින් හා විද්‍යාර්ථීන්ගේ ශාස්ත්‍රීය ප්‍රයෝජනය සඳහා 1978 සම්මත කරන ලද ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට කරනු ලැබූ සියළුම සංශෝධනවලින් සෘජුවම මැතිවරණ විෂය ක්ෂේත්‍රයට හා ඒ ආශ්‍රිතව පවත්නා වගන්තිවලට සිදුකරන ලද හා අලුතින් එකතු කරන ලද වගන්තිවල සාරාංශයක් ද මෙම ලිපි සංග්‍රහයට එක්කරන ලදී.

මෙවැනි ශාස්ත්‍රීය කාර්යයන් සඳහා නිරන්තර මගපෙන්වීම් හා උපදෙස් ලබාදෙන මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සභාපති නීතිඥ නිමල් පුංචිසේවා මහතා ඇතුළු සියළුම සාමාජික මහත්ම මහත්මීන්ට ගෞරවය පුද කරමි.

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ කෙටි දැනුම් දීම මත මෙම ලිපි සංග්‍රහය සඳහා ශාස්ත්‍රීය ලිපි සම්පාදනය කළ සියළුම විද්වතුන් වෙත ස්තූතිය පළ කරන අතර, ඔවුන් තුළ පවත්නා ශාස්ත්‍රීය නිර්මාණ ක්ෂේත්‍රයේ පළපුරුද්ද, අත්දැකීම් හා නොතින් කැපවීම බෙහෙවින් අගය කරමි. මෙහි දැක්වෙන සියළුම ලිපි රචනා කර ඇත්තේ තත් විෂය පිළිබඳ ප්‍රාමාණික උගතුන් විසින් බව ඔවුන් පිළිබඳව මෙහි දක්වා ඇති කෙටි විස්තරවලින් හෙළිවේ. එකී විද්වතුන් නොයෙක් සමාජ හා දේශපාලන ආකල්ප දැරුව ද ලිපි රචනා කිරීමේ දී සත්‍ය හා නිරවද්‍යතාව මත ස්වකීය මූලාශ්‍ර පදනම් කරගෙන ඇති බව ප්‍රකාශ කළ යුතුව තිබේ. ඒ ඒ ලිපිවල අන්තර්ගත කරුණු පිළිබඳව වගකීම ඒ ඒ ලේඛකයා සතුවන අතර ඒ පිළිබඳව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ හෝ සංස්කාරකවරයාගේ බැඳීමක් නොමැති බව ද අවධාරණය කරනු කැමැත්තෙමි.

මෙම ලිපි සංස්කරණය කිරීමේ දී ද ලිපිවල අදහස විකෘති නොවන සේ හෝ ඊට බලපෑමක් ඇතිනොවන පරිදි ක්‍රියා කිරීමට උත්සහ ගත් අතර, අක්ෂර වින්‍යාසය, පද බෙදීම් රීති සංස්කරණය කළ ද අදාළ ලේඛකයන්ගේ අනන්‍යතාව හා ඒකමිතිය නොබිඳෙන ලෙස ක්‍රියාකිරීමට උපරිම අයුරින් ක්‍රියාකොට ඇති බව ද සැලකුව මනාය. මූලාශ්‍ර දක්වා ඇත්තේ ද ඒ ඒ ලේඛකයා පිළිගත් රීතියට අනුවය. ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ දී ලිපි ලබා ගැනීමට සිදුවීමත්, සංස්කරණයට හා මුද්‍රණයට යොමු කිරීමත් හේතුකොට ගෙන යම් යම් දෝෂ පැවතිය හැකිමුත් ඒවා ලිපියේ අන්තර්ගතයට බාධා නොවනු ඇතැයි විශ්වාස කරමි. ඒ ඒ ලේඛකයා විසින් ලිපි රචනා කළ භාෂාවෙන්ම මුද්‍රණය කරන ලද්දේ ලිපි පරිවර්තනයේ දී ලේඛකයාගේ අදහස විකෘති වීමට ඉඩපුස්තා ඇතිවීම පිළිබඳව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ විශේෂ සැලකිල්ල යොමු වූ නිසාවෙනි.

මෙම ජාතික උත්සවය වෙනුවෙන් ලිපි සංග්‍රහයක් සකස් කිරීම සඳහා මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් තීරණය කළ අවස්ථාවේ සිට එය යථාර්තයක් බවට පත්වීම දක්වා වූ ක්‍රියාවලිය පසු විපරම් කළ සභාපතිතුමා, මැතිවරණ කොමසාරිස් ජනරාල්තුමා, ලේකම්තුමා ඇතුළු සියළුම අතිරේක මැතිවරණ කොමසාරිස්වරුන්, ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරී ඇතුළු ජන්ද හිමියන් දින ජාතික සැමරුම් උත්සවයේ සංවිධාන කමිටුවේ සියළුම නිලධාරීන් ලබාදුන් සහාය කෘතචේද්‍රීව සිහිපත් කරමි. එසේම පසුගිය ජන්ද හිමියන්ගේ දින සැමරුම් පිළිබඳ තොරතුරු ලබා දුන් ජාතික මැතිවරණ අංශයේ සහකාර කොමසාරිස් හා සියළුම දිස්ත්‍රික් නියෝජ්‍ය/ සහකාර මැතිවරණ කොමසාරිස්වරුන්ට ද ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සියළුම මාණ්ඩලික නිලධාරීන්ට ද කෘතචේද්‍රීවය පළ කරමි.

මෙම ග්‍රන්ථයේ ඇතුළත් ලිපි සංස්කරණයේ දී මනා සහායක් දැක්වූ සභාපති සම්බන්ධීකරණ ලේකම් නලින් සේමගේ මහතා, අතිගරු ජනාධිපතිතුමා ඇතුළු ආරාධිත අමුත්තන්ගේ සුභ පැතුම් පණිවුඩවල භාෂා පරිවර්තන සිදුකළ එම්.ඒ.ගාමිණී මහතා, ඒ.එම්.මුහාජර්න් මහතා, පරිගණක පිටු සැකසුම් කළ අමීරු ගමගේ මහතා, නීති විමර්ශන හා සැලසුම් අංශයේ ප්‍රධාන රාජ්‍ය කළමනාකරණ සේවා නිලධාරී ඇතුළු අංශයේ සියළුම කාර්ය මණ්ඩලයටත්, මෙම ලිපි සංග්‍රහය මුද්‍රණ කටයුතු කළ රජයේ මුද්‍රණාලයාධිපතිනිය ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලයටත් මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ ස්තූතිය පළ කරමි.

සංස්කාරක

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ:

1. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව
2. 1980 අංක 44 දරන ජන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත හා 2021 අංක 22 දරණ ජන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ (සංශෝධන) පනත
3. සර්වජන ජන්ද බලය; 1931/2016 සංස්, සුගත් වටගෙදර, ප්‍රකාශනය මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව
4. කතිරයේ බලය; (5 වෙනම 2/3 කලාප) සංස්, එන්න පී. ද සිල්වා, ප්‍රකාශනය මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව

මැතිවරණ නීති සංශෝධනයට පත් කරන ලද
පාර්ලිමේන්තු තේරීම්කාරක සභාව වෙත මැතිවරණ
කොමිෂන් සභාව විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද යෝජනා

දැනට පවත්නා මැතිවරණ නීති වර්තමානයට ගැලපෙන පරිදි සංශෝධනය කිරීමේ අවශ්‍යතාව දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ පාර්ශ්වකරුවන් විසින් මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒ පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් අදාළ නීති සංශෝධනය කිරීමේ අවශ්‍යතාව පිළිබඳව ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමා සමඟ පැවති සාකච්ඡාවේ දී දැනුම්වත් කරන ලද අතර ඊට ප්‍රතිචාර වශයෙන් ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමා විසින් මැතිවරණ නීති සංශෝධනය කිරීම සඳහා යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමට පාර්ලිමේන්තු තේරුම්කාරක සභාවක් පත් කිරීමට කටයුතු කර ඇත. එම තේරුම් කාරක සභාව වෙත මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ යෝජනාවල සාරාංශයක් මතු දක්වා ඇත.

• දේශපාලන පක්ෂ ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රමවේදය
ලංකාවේ ලියාපදිංචි ඡන්ද දායක සංවිධාන හා සංසන්දනාත්මකව බලන කළ දැනට ලියාපදිංචි දේශපාලන පක්ෂ සංවිධාන ඉතා ඉහළ අගයක් ගෙන තිබෙන අතර එය මැතිවරණ කළමනාකරණය සංකීර්ණ තත්ත්වයකට යොමුකර ඇති හෙයින් මෙම දේශපාලන පක්ෂ ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රමවේදය සලකා බලා සුදුසු සංශෝධන සිදු කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ සඳහා පහත දැක්වෙන ප්‍රධාන කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත.

දේශපාලන පක්ෂ ලියාපදිංචි කිරීම හා පිළිගැනීමේ ක්‍රමවේදය ප්‍රාදේශීය දේශපාලන පක්ෂ, ලියාපදිංචි දේශපාලන පක්ෂ හා පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂ වශයෙන් වර්ගීකරණය කිරීම. මහජන නියෝජිතයන් ලෙස තේරී පත්වීම මත දේශපාලන පක්ෂයක් ලෙස පිළිගැනීම.

දේශපාලන පක්ෂ ව්‍යවස්ථාවලට ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ගුණාංග ඇතුළත් කිරීම.

දේශපාලන පක්ෂ සන්ධාන ගත වීම හා සන්ධාන පක්ෂයක් ලෙස පිළිගැනීම පිළිබඳව සමාලෝචනය කිරීම.

දේශපාලන පක්ෂ කිහිපයකින් සැදුම්ලත් සන්ධානයක බලාත්මක කාලය පිළිබඳව නීති හඳුන්වා දීම.

සන්ධාන වශයෙන් තරඟ කිරීම හා අවබෝධතා ශිව්සූම් සම්බන්ධව.

• ඡන්ද ක්‍රමයේ කළ යුතු සංශෝධන

පාර්ලිමේන්තු හා පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් සඳහා දැනට පවත්නා සමානුපාතික නියෝජන හා මනාප ක්‍රමය පිළිබඳව ජනතා විශ්වාසය බොහෝ දුරට බිඳ වැටී තිබේ. එසේම පක්ෂ හා අපේක්ෂකයන් අතර ද ගැටුම් ඇති වන ඡන්ද ක්‍රමයක් හෙයින් විකල්ප ඡන්ද ක්‍රම හඳුන්වා දීම මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ අපේක්ෂාව වේ. කේවල හා සමානුපාතික ප්‍රතිශතය ලෙස විවිධ නියෝජනයන්ට ඉඩ ලැබෙන සාධාරණ ප්‍රතිශතයක් සහිත මිශ්‍ර සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය වඩා ප්‍රශස්ත මැතිවරණ ක්‍රමයක් ලෙස මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව සලකනු ලැබේ. ප්‍රතිශතය 60% ක් හා 40% ක් ලෙස අනුපාතගත කිරීම යහපත් නියෝජනයකට මෙන්ම ගැටළු අවම කිරීමට ද හේතුවන බව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ අදහස වන අතර ද්විත්ව ඡන්ද පත්‍රිකා ක්‍රමය පිළිබඳව ද අදහස් ඉදිරිපත් කොට ඇත.

• මැතිවරණ දින නියම කිරීමට හා අවශ්‍යතාව පරිදි කල් දැමීමේ බලය මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවට ලබා ගැනීම

එකම පනතකින් ක්‍රියාත්මක වූව ද කඩින් කඩ මැතිවරණ/ ඡන්ද විමසීම් පැවැත්වීම වෙනුවට එක් නිශ්චිත දිනයක දී පැවැත්වීම හා සෑම මැතිවරණයකම/ ඡන්ද විමසීමකම දින නියම කිරීම් හා ප්‍රායෝගික තත්ත්වය මත අවශ්‍යතාව පරිදි කල් දැමීමේ බලය මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව සතු විය යුතු බව

• පූර්ව ඡන්ද ප්‍රකාශ කිරීම (Advance Voting)

ජනමාධ්‍යවේදීන්, නිරීක්ෂණ සංවිධාන හා වෙනත් අත්‍යවශ්‍ය සේවාවන් සඳහා ද දැනට ක්‍රියාත්මක තැපෑලෙන් ඡන්දය දීමේ ක්‍රමය යටතේ පහසුකම හිමි රාජ්‍ය, ව්‍යවස්ථාපිත හා අත්‍යවශ්‍ය රැකියා ක්ෂේත්‍ර ප්‍රමාණය පුළුල් කිරීම හෝ පූර්ව ඡන්ද විමසීම් දිනයක් පැවැත්වීම හා ඡන්ද විමසීම් දිනයේ විශේෂ ඡන්ද මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීමට යෝජනා කරනු ලබයි.

ඡන්ද පොළට පැමිණීමට නොහැකි හෝ පැමිණිය ද ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට නොහැකි ආබාධිත පිරිස්

වෙනුවෙන් ජංගම ජන්ද පොළවල් ඇති කොට තිබීම මැතිවරණ නිලධාරීන් යවා ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව දීම හා "බිරේල්" ක්‍රමය වැනි විකල්ප ක්‍රම භාවිතා කිරීම සඳහා නීති සම්පාදනය කිරීම.

• විද්‍යුත් ජන්ද සලකුණු ක්‍රමය හඳුන්වාදීමේ වැදගත්කම

ජන්ද පත්‍රිකා මගින් ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීම වෙනුවට බොහෝ කළක සිට යෝජනා කරනු ලබන විද්‍යුත් ජන්ද සලකුණු කිරීමේ යන්ත්‍ර (EVM) හඳුන්වාදීම.

• පවත්නා ඇප මුදල් සංශෝධනය පිණිස වූ යෝජනා

සියලුම මැතිවරණ/ ජන්ද විමසීම් පනත්වල සඳහන් ඇප මුදල් තීරණය වී ඇත්තේ අදාළ පනත් පළමුවරට හඳුන්වා දී තිබෙන වර්ෂයේ පැවති තත්ත්වයන් හා සම්පාත වෙමිනි. තරග කරනු ලබන පක්ෂ/ අපේක්ෂක සංඛ්‍යාව ඉහළ යාම අනුව මැතිවරණ කළමනාකරණයේ දී ඇතිවන ගැටළු අවම කිරීම සඳහා වර්තමානයට ගැලපෙන පරිදි ඇප මුදල් සංශෝධනය කිරීමට සලකා බැලීම.

• ඇප තැන්පත් කිරීමේ කාලවකවානු සංශෝධනය කිරීම

පරිපාලනමය හා ව්‍යවස්ථාපිත කරුණු මත මෙම කාර්යයන් වඩාත් පහසු කරවනු පිණිස ඇප මුදල් භාර ගැනීමේ දින වකවානු සංශෝධනය කිරීම.

• නාමයෝජනා පරිපාටියට අදාළ දින වකවානු සංශෝධනය කිරීම

පසුගිය අත්දැකීම් අනුව නාමයෝජනා භාර දීමේ දී 95% පමණ ප්‍රතිශතයක් වාර්තා වී ඇත්තේ අවසන් දින දෙකක කාලය තුළ දී ය. එ බැවින් ඒ සඳහා දැනට වෙන්කර තිබෙන දින ගණන දින තුනකට සීමා කිරීම හා හතරවන දිනයක් පහවා එදින තේරීම්භාර නිලධාරී තිරණ දැනුම් දීමට වෙන් කිරීම.

• අපේක්ෂකයන්ගේ හුසුදුකම

අපේක්ෂකයන් හුසුදුකම කමකට යටත් නොවන බවට වූ දිවුරුමක් ලබා ගැනීමත් එයට අනුව ඔහු/ ඇය හුසුදුකම කමකට යටත් වේ නම් අදාළ තැනැත්තාගේ පමණක් නාමයෝජනා ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හා අසත්‍ය

තොරතුරු ප්‍රකාශ කොට ධුර ලබා ඇත්නම් නිසි විමර්ශනයකින් අනතුරුව එම ධුරවලින් ඉවත් කිරීම.

• තැපැල් ජන්ද අයදුම්පත් භාර ගැනීමේ දින වකවානු සංශෝධනය කිරීම

පූර්ව අත්දැකීම් අනුව විවිධ අවස්ථානුගත කරුණු හේතුවෙන් තැපැල් ජන්ද අයදුම්පත් භාරගැනීමේ දින වකවානු විටින් විට කල් දැමීම සිදු කොට ඇත. අපේක්ෂකයෙකුට ද තැපැල් ජන්ද හිමිකම් ලැබෙන බැවින් තැපැල් ජන්ද අයදුම්පත් භාර ගැනීම නාමයෝජනා භාරගැනීම අවසන් වන දිනට පසු දින දක්වා සංශෝධනය කිරීම.

• ජන්ද දායකයා පරීක්ෂා කිරීම හා උචිත ලකුණු සලකුණු කිරීමේ ක්‍රමවේදය සංශෝධනය කිරීම

ජායාරූපයක් සහිත පිළිගත් හැඳුනුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම අනිවාර්ය කර තිබෙන හෙයින් මෙම ක්‍රියාවලිය තවදුරටත් සිදු කිරීම ප්‍රයෝගික ද යන්න සලකා බැලීම.

• නිල ජන්ද දැන්වීම් පත් බෙදාහැරීම

මේ සම්බන්ධයෙන් දැනට පවත්නා ක්‍රමවේදය සඳහා අධික වියදමක් හා මිනිස් ශ්‍රමය වැය වන බැවින් වඩාත් පහසු හා අවම වියදම් සහිත විකල්ප ක්‍රමවේද කෙරෙහි යොමු වීමේ වැදගත්කම.

• ජන්ද විමසීම අවසන් වන වේලාවේ දී පෝලීමේ සිටින සියලුදෙනාට ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීමේ අවස්ථාව ලබා දීම සම්බන්ධ යෝජනාව

විවිධ දුෂ්කරතා හේතුවෙන් ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා නියමිත වේලාව අවසන් වීමට පෙර පෝලීමට එක්ව සිටින සියළුම තැනැත්තන්ට ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා අවස්ථාව ලබාදීම.

• මැතිවරණ ආරවුල් කළමනාකරණය හා නීති බලාත්මක කිරීමට අදාළ සංශෝධන

නිදහස් සහ සාධාරණ ජන්ද විමසීමක් සඳහා වන යාන්ත්‍රණය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවට මැතිවරණ වැරදි සම්බන්ධ නඩු පැවරීමේ බලය ලබා දීම හා පොලිසිය වෙත දැනට පවත්නා නීතිය යටතේ තිබෙන බලතල තවදුරටත් පුළුල් කිරීම.

● **මැතිවරණ වියදම් පාලනයට නීති හඳුන්වාදීම**
පක්ෂ/ අපේක්ෂකයින් විසින් මැතිවරණ ප්‍රචාරක කටයුතු සඳහා විශාල වශයෙන් මුදල් වැය කොට ප්‍රචාරක වාසිය මඟින් නියෝජිතයින් ලෙස තේරී පත් වීම වැළැක්වීම පිණිස මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් දැනටමත් ඉදිරිපත් කරනු ලබ ඇති, නීතිපතිවරයා විසින් ද එකඟතාව පළ කර ඇති මැතිවරණ වියදම් පාලන පනත් කෙටුම්පත, පනතක් ලෙස සම්මත කිරීම හෝ අවම වශයෙන් වෙනත් විකල්ප වියදම් පාලන ක්‍රම හඳුන්වා දීම සඳහා නීති සංශෝධනය කිරීම අත්‍යවශ්‍යව පවතින බව.

● **කාන්තා හා තරුණ නියෝජනය ශක්තිමත් කිරීම**

රටේ පාලන බලයට හවුල් වීම සඳහා තරුණ හා කාන්තා නියෝජනය සඳහා නිශ්චිත ප්‍රතිශතයක් ලබා දීමට අවශ්‍ය නීති රීති හඳුන්වා දීම.

● **නිදහස් දේශපාලන ශූන්‍ය ප්‍රචාර හා රූපවාහිනී ප්‍රචාර ලබා දීම**

ජනාධිපතිවරණ හා පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ පනත්වල දැක්වෙන විධිවිධාන අනුව රාජ්‍ය මාධ්‍ය වෙත පමණක් ක්‍රියාත්මක වන මෙම නීතිය තුළින් එක් රාජ්‍ය ආයතනවල මූල්‍ය තත්වයට අහිතකර බලපෑම් ඇති කරනු ලබන හෙයින් එම නීති සුදුසු සංශෝධනයකට ලක් කිරීම.

● **මාධ්‍ය උපමාන බලාත්මක කිරීම**

නිදහස් සහ සාධාරණ ඡන්ද විමසීමක් පැවැත්වීමේ දී ජනමාධ්‍යයේ බලපෑම සුළු පටු නොවේ. එබැවින් මාධ්‍ය නිදහසට බාධා ඇති නොවන පරිදි ඡන්ද විමසීම් කාල සීමාව තුළ දී මාධ්‍ය උපමාන බලාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය නීති රීති හඳුන්වා දීම හා ඒවා බලාත්මක කිරීම.

● **මැතිවරණ කාලසීමාවේ ප්‍රචාරක කටයුතු විධිමත් කිරීම**

මැතිවරණ කාලසීමාවේ දී මාධ්‍ය ආයතන විසින් පක්ෂ/ අපේක්ෂක ප්‍රචාරය සඳහා අය කරනු ලබන මුදල් පිළිමාන්තිකව වැඩි කරන බවට මත පළ වී

තිබේ. එබැවින් පවතින ප්‍රචාරක ක්‍රමවේද හා ඊට අදාළ නීති වර්තමානයට ගැළපෙන පරිදි සංශෝධනය කිරීම.

● **රාජ්‍ය සම්පත් අවභාවිතාව වැළැක්වීමට අදාළ යෝජනා**

යම් පක්ෂයක් හෝ අපේක්ෂකයෙක් ප්‍රචාරකයට හෝ අගතියට පත්වන පරිදි රාජ්‍ය සම්පත් අවභාවිතාව නිදහස් සහ සාධාරණ ඡන්ද විමසීමකට බාධාවක් හෙයින් ඒ සම්බන්ධව නිකුත් කරනු ලබන විධාන කඩකිරීම ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අමතරව මැතිවරණ වරදක් ලෙස ද සලකා මැතිවරණ නීතිය යටතේ වගකීමට යටත් කිරීම.

● **චන්කම් බැරකම් ප්‍රකාශ ලබාදීම අනිවාර්ය කිරීම**

අපේක්ෂකයින්ගේ චන්කම්/ බැරකම් ප්‍රකාශ නාමයෝජනා පත්‍රය සමඟ භාර දීම අනිවාර්ය කිරීම හා ඒ තුළින් පසු අවස්ථාවක දී වැරදි හෝ අසත්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම වළක්වාලීම හා එසේ සිදු කර තිබේ නම් එම තැනැත්තන්ට දූරය අහිමිව වන ලෙස හා එම තැනැත්තන්ට එරෙහිව මැතිවරණ නීතිය යටතේ ක්‍රියා කිරීම සඳහා නීති සම්පාදනය කිරීම.

● **මැතිවරණ විනිශ්චය අධිකාරියක් ඇති කිරීමට වූ යෝජනාව**

මැතිවරණ වැරදි, දේශපාලන පක්ෂ අතර ආරවුල් හා නාමයෝජනා සම්බන්ධව ගැටලු කඩිනමින් විසඳා ගැනීම සඳහා සහ දැනට මැතිවරණ සම්බන්ධව පවත්නා හවු විභාගවල ප්‍රමාදය වළක්වාලීම පිණිස මැතිවරණ විනිශ්චය අධිකාරියක් පිහිටුවීමට යෝජනා කෙරේ.

● **පළාත් පාලන ආයතන ඡන්ද විමසීම් ක්‍රමවේදයේ අත්‍යවශ්‍ය සංශෝධන**

පළාත් පාලන ආයතන ඡන්ද විමසීම් ආඥා පනතේ (262 අධිකාරය) සම්බන්ධ ගැටලු රාශියක් පැනනැගී ඇති අතර, ඒවා කඩිනමින් විසඳා ගැනීම සඳහා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග ඇතුළත් යෝජනා ඉදිරිපත් කරනු ලබ ඇත.

● **පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම කඩිනමින් පැවැත්වීම**

දැනට ක්‍රියාත්මක වන පළාත් සභා සඳහා වසර ගණනාවක් තිස්සේ මහජන නියෝජිතයන් තෝරාපත් කර ගැනීමට අවස්ථාව ලැබී නැත. මේ නිසා පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම කඩිනමින් පැවැත්විය යුතු වන බව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ ස්ථාවරය වේ. ඒ සඳහා සුදුසු ඕනෑම ඡන්ද ක්‍රමයක් යටතේ එය පැවැත්වීම සඳහා සුදුසු නීතිමය සංශෝධනය කඩිනම් කර ඡන්ද විමසීම පැවැත්වීමට අවස්ථාව සලසන ලෙස මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව පාර්ලිමේන්තු තේරීම් කාරක සභාවේ අවධානයට ලක් කරමින් ඉල්ලා සිටී.

● **මැතිවරණ රාජකාරි කටයුතුවල යෙදෙන කාර්ය මණ්ඩල නාමකරණය සංශෝධනය කිරීම**

ඡන්ද විමසීම්වල දී ඡන්ද පොළ හා ඡන්ද ගණන් කිරීමේ කාර්යයවල යොදා ගනු ලබන නිලධාරීන්ගේ තනතුරු නාම වූ කණිෂ්ඨ ඡන්ද ස්ථානාධිපති/ලිපිකරු යන තනතුරු නාම වෙනුවට ඡන්ද ස්ථානභාර නිලධාරී/ සහකාර ඡන්ද නිලධාරීන්/ ඡන්ද කටයුතු සේවා සහායක ආදී වශයෙන් හා ඡන්ද ගණන් කිරීමේ නිලධාරී වශයෙන් සංශෝධනය කිරීම.

● **මහජන නියෝජිතයන්ගේ ධුර කාලය තුළ ආපසු කැඳවීම (Recall)**

යම් මැතිවරණයක දී/ ඡන්ද විමසීමක දී ජනතාව විසින් තෝරාපත් කරගනු ලබන මහජන නියෝජිතයින් ජනතා අරමුණුවලට පටහැනි හා නීති විරෝධී අයුරින් කටයුතු කරන්නේ නම් එකී මහජන නියෝජිතයින් නැවත කැඳවීමේ ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීම සඳහා වූ නීති සම්පාදනය කිරීම.

● **පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී ධුර කාලය**

පාර්ලිමේන්තුවට තේරී පත් වූ යම් මන්ත්‍රීවරයකු ස්වකීය ධුර කාලයේ පළමු වර්ෂ 02 තුළ යම් රෝගී තත්ත්වයක් හෝ වෙන යම් සුවිශේෂී හේතුවකින් තොරව එම කාලය තුළ පවත්වන ලද පාර්ලිමේන්තු සභා රැස්වීම්වලින් අවම වශයෙන් 1/3 කටවත් සහභාගී නොවුවහොත් එම මන්ත්‍රීවරයාගේ ඉදිරි ධුර කාලය අහෝසි කිරීම සඳහා නීතිමය ප්‍රතිපාදන සකස් කිරීම.

● **ආචාර ධර්ම නීතිගත කිරීම**

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන ආචාර ධර්ම නීතිගත කිරීම හා ඒවා උල්ලංඝනය කරනු ලබන විට මැතිවරණ වරදක් ලෙස ඇතුළත් කොට මන්ත්‍රී ධුරය අහිමි වීමට ඉඩ සැලසෙන පරිදි නීතිමය විධාන ඇතුළත් කිරීම.

**1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට
කරන ලද සංශෝධන**

1978 දී සම්මත කරන ලද නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව විවිධ වූ දේශපාලනික අරමුණු හා අපේක්ෂා වෙනුවෙන් 2020 වර්ෂය වන විට විසි වතාවක් පමණ සංශෝධනවලට ලක් කර ඇත. සෘජුවම මැතිවරණ හා ඒ ආශ්‍රිතව පවත්නා වගන්තිවලට සිදු කරන ලද හා අලුපින් එකතු කරන ලද ව්‍යවස්ථා සංශෝධනවලට අදාළ කරුණු කාරණාවල සාරාංශයක් පමණක් මතු දක්වා තිබේ.

පළමුවන සංශෝධනය (1978.08.20)

පළමුවන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය 1978.08.20 දින සම්මත කර ගන්නා ලද අතර, එමගින් පාර්ලිමේන්තුව විසින් පනවනු ලබන නීතියකින් ඕනෑම නඩුවක අධිකරණ බලය අභියාචනාධිකරණයෙන් ඉවත් කොට ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත පැවරීමේ බලය පාර්ලිමේන්තුවට ලැබිණ.

දෙවන සංශෝධනය (1979.02.26)

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 161 (අ) යටතේ මන්ත්‍රීවරයෙකු පක්ෂය මාරු කළහොත් සිය ධුරය අහිමි වේ. පක්ෂයෙන් පහ කිරීම නිසා මන්ත්‍රී ධුරය අහිමි වන අවස්ථාවක දී එය වලංගු නොවන බවට තීරණයක් ගැනීම සඳහා එක් මාසයක කාලයක් තුළ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කළ හැකිය. එම තීන්දුව අනුව මන්ත්‍රී ධුරය දැරීමේ නිමිකම රඳා පවතී. එහෙත් දෙවන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ තීන්දුවෙන් පසුව තෙවැනි වලංගු නොවන බව තීරණය කළ හොත් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන් පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත කාරක සභාවක් එය පරීක්ෂා කර එම චාරිතාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනතුරුව මන්ත්‍රීවරුන් අසූ පස් දෙනෙක් පක්ෂ වුවහොත් මන්ත්‍රී ධුරය පවතින බවට සම්මත කළ හැකිය. මෙම තීරණය කිසිදු අධිකරණයක දී ප්‍රශ්න කළ නොහැකි බව ද දක්වා ඇත.

තුන්වන සංශෝධනය (1982.08.27)

ජනාධිපති ධුරය සඳහා පැවති කාල නියමය (වසර හය) සංශෝධනය කරමින් පළමු ධුර කාලය වසර හතරක් සම්පූර්ණ වීමෙන් පසු තමන් කැමති කවර

අවස්ථාවක හෝ ජනාධිපතිවරණයක් කැඳවීමට ජනාධිපතිවරයාට බලය පැවරෙන සංශෝධනයයි. ජනාධිපති ධුර කාලය දිගු කර ගැනීමක් නොවන නිසා තුනෙන් දෙකක ඡන්දයෙන් සම්මත වීම ප්‍රමාණවත් බව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ මතය විය. මෙම සංශෝධනය 1982.08.27 දින සම්මත කරන ලදී.

මෙම සංශෝධනයට අනුව කලාවාන ආසනයට මන්ත්‍රීන් දෙදෙනෙකු පත් කිරීම සම්බන්ධව නීති සංශෝධනය හා ඒ සඳහා 2/3 බහුතරයට අමතරව ජනමතවිචාරණයක් පැවැත්වීම ද අවශ්‍ය බව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය තීරණය කරන ලදී.

හතරවන සංශෝධනය (1982.12.23)

පාර්ලිමේන්තු නිල කාලය වසර හයකින් දීර්ඝ කර ගැනීමට පනත් කෙටුම්පතක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. තුනෙන් දෙකෙහි ඡන්දයට අමතරව ජනමත විචාරණයකට ද ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත වූ හෙයින් එම කෙටුම්පත අනුමත කරනවා හැර ඉන් ඕබ්බට කරුණු සලකා බැලීමේ හැකියාවක් නොමැති බව බහුතර (විනිසුරන් හතර දෙනෙකු) මතය විය. අග විනිසුරු ඇතුළු අනෙකුත් විනිසුරන් තිදෙනාගේ මතය වූයේ මෙම පනත ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට මුළුමනින්ම පටහැනි බවය. මෙම සංශෝධන කලින් විසුරුවා හරිනු ලැබුවහොත් මිස, ප්‍රථම පාර්ලිමේන්තුව 1989 අගෝස්තු මස 04 වන දිනය දක්වා ම පවතින බවට වන අතර මේ මගින් පාර්ලිමේන්තු නිල කාලය වසර 06 කින් දීර්ඝ කර ගැනීම සඳහා 1982.12.23 දින මෙම සංශෝධනය සිදු කරන ලදී.

පස්වන සංශෝධනය (1983.02.25)

මෙම සංශෝධනය මගින් යම් මන්ත්‍රීවරයෙකුගේ පුරප්පාඩුවක් පිරවීමේ දී එම දේශපාලන පක්ෂයේ ලේකම්වරයාට දැනුම් දීමේ කර, එසේ නියම කරනු ලැබූ දින සිට දින තිහක් තුළ එම පුරප්පාඩුවට කිසිවෙකු හම් නොකරන ලද විට මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා එය ජනාධිපතිවරයාට දැනුම් දිය යුතු ය- එම දැනුම් දීම ලැබී දින තිහක් තුළ ජනාධිපතිවරයා විසින් එක් මැතිවරණ කොට්ඨාසයට පුරප්පාඩුව පිරවීම සඳහා අතුරු මැතිවරණයක් පවත්වන ලෙස ගැසට්

නිවේදනයක් මගින් මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයාට නියම කිරීම සිදු කරන ලදී- -

හයවන සංශෝධනය (1983.08.03)

1983 ජනවාරිගත අරගලයෙන් පසුව මෙම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය ඉදිරිපත් කරන ලදී- ශ්‍රී ලංකාව තුළ වෙනම රාජ්‍යයක් පිහිටුවීමට කෙලින්ම හෝ අනන්‍යාකාරයෙන් ප්‍රචාරය කිරීම, අනුබල දීම, අනුග්‍රහ දැක්වීම, මුදල් යෙදීම ධෛර්යය දීම හෝ ක්‍රියා කිරීම මහජන මන්ත්‍රීවරුන්ට බලපාන දඩුවම් ලැබිය හැකි වරදක් ලෙස නීතිගත කරන ලදී- මේ සම්බන්ධව අභියාචනාධිකරණය වෙත කරන ඉල්ලීමක් මත, එම තැනැත්තා බෙදුම්වාදයට අනුබල දෙන පුද්ගලයෙකු ලෙස ප්‍රකාශ කරනු ලැබුවහොත් එම දින සිට එම මන්ත්‍රීවරයාගේ අසුන හිස් වුවක් ලෙස සැලකෙන අතර, වසර හතකට පාර්ලිමේන්තුවේ අසුන් ගැනීමට ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට හෝ පාර්ලිමේන්තුවට තෝරා පත් කර ගැනීමට එම නාම යෝජනා කරනු ලැබීමට හුසුදුස්සෙකු බවට පත් වන්නේය- මෙය සම්මත කරනු ලැබුවේ 1983-08-03 දින දී ය- මෙම සංශෝධනය හේතුකොට ගෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට ඇති වූ අහිටු ප්‍රතිඵල තුළින් දීර්ඝ කාලීන අර්බුද ඇති විය-

හත්වන සංශෝධනය (1983.10.04)

එතෙක් තිබූ පරිපාලන දිස්ත්‍රික් සංවිධාන විසි හතර වෙනුවට විසි පහක් ලෙස සංශෝධනය කිරීම- අලුතින් ඇති කරන ලද්දේ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයයි- එයට අමතරව අධිකරණ කලාපයක මහාධිකරණ අධිකරණ බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමට මහාධිකරණ විනිසුරන් සංවිධාන අධිකරණ අමාත්‍යවරයා හෝ ඉල්ලීම මත ජනාධිපතිවරයා විසින් භාවිතාලීන වැඩි කිරීමට අධිකාර පත්‍ර නිකුත් කිරීමට බලය ලැබීම ද මෙම සංශෝධනය මගින් ප්‍රතිපාදන සලසා දී තිබේ-

අටවන සංශෝධනය (1984.03.06)

නීතීඥ වෘත්තියෙහි විශිෂ්ටත්වයට පත් සහ පැවැත්මෙහි හා වෘත්තීය කටයුතු පිළිබඳ අවංකභාවයෙහි උත්කෘෂ්ටභාවයක් පවත්වාගෙන යන නීතීඥවරුන් ජනාධිපති නීතීඥවරයන් ලෙස පත්කිරීමට ජනාධිපතිවරයාට බලය ඇත්තේය- ඒ

අනුව ජ්‍යෙෂ්ඨ නීතිඥ යන නාමය වෙනුවට "ජනාධිපති නීතීඥ" යන නාමය යෙදීම මෙම සංශෝධනය මගින් සිදු කරන ලදී-

නවවන සංශෝධනය (1984.08.24)

පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයෙකු වශයෙන් තෝරා පත් කර ගැනීමට වාර්ෂික වැටුප් ක්‍රමය මත හුසුදුසු වන රාජ්‍ය සේවකයන් සම්බන්ධව වසී වැටුප් ක්‍රම ආරම්භ වන හා බලපාන දින වකවානු පිළිබඳව හා එම ධුර ඇති කිරීමේ දින වකවානු සම්බන්ධව සඳහන් කිරීම මෙම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් සිදු කරන ලදී-

දසවන සංශෝධනය(1986.08.06)

155 වන ව්‍යවස්ථාවේ පැවති (8) (9) ව්‍යවස්ථා ඉවත් කිරීම හා ඒ අනුව නැවත අංක කිරීම. ජනාධිපතිවරයා විසින් මහජන ආඥා පනත යටතේ හදිසි නීතිය පැනවීම හා මසකට වැඩි කාලයක් පවත්වා ගෙන යාමට පාර්ලිමේන්තුවේ තුනෙන් දෙකක ජන්දයක් අවශ්‍ය බවට වූ විධි විධාන ඉවත් කිරීම හා ඒ සඳහා බහුතර ජන්දය ප්‍රමාණවත් බවට වූ විධිවිධාන ඇතුළත් කිරීම මෙම සංශෝධනය මගින් සිදු කර ඇත-

එකොළොස්වන සංශෝධනය (1987.05.06)

මෙම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයට අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහාධිකරණයට අපරාධ අධිකරණ බලය යන වචන වෙනුවට පාර්ලිමේන්තුව විසින් නීතියෙන් පනවනු ලබන හෝ නියම කරනු ලබන අධිකරණ බලය සහ බලතල ලෙස එම විධිවිධාන සංශෝධනය කිරීම, නව වශන්තියක් ඇතුළත් කරමින් වනම්, මුළු දිවයින සඳහා ම පිස්කල්වරයෙක් පත් කිරීම හා සියලු මුල් අවස්ථා අධිකරණවලට අනුයුක්ත නියෝජ්‍ය පිස්කල්වරුන් අධීක්ෂණය හා පාලනය ඔහු විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේය යනුවෙන් විධිවිධාන සැලසීම. අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවේ ලේකම්වරයාට ස්ථාන මාරු කිරීම් සම්බන්ධව බලය පිළිබඳව සියලු මාරුවීම් යන වචන වෙනුවට උපලේඛනගත රජයේ නිලධාරීන් සම්බන්ධ මාරු කිරීමේ බලය යනුවෙන් බලය ලබා දීම, අභියාචනාධිකරණයේ අධිකරණ බලය, චෙත් චෙත්ව නඩු විභාග කරන ඒ අධිකරණයේ විනිශ්චයකාරවරුන් විසින් වකම අවස්ථාවේ දී විවිධ කාරණා සම්බන්ධයෙන්

ක්‍රියාත්මක කළ හැකි බව ද මෙම සංශෝධනය මගින් සිදු කර තිබේ-

දොළොස්වන සංශෝධනය

වැඩි බලන ජනාධිපතිවරයෙක් පත් කිරීම අනිවාර්ය කිරීම හා ජනාධිපතිවරයාගේ කාර්යයන් ඉටු කිරීමට ජනාධිපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයා පත්කළ යුතු ය යනුවෙන් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 37(ii) ව්‍යවස්ථාව සංශෝධනය කිරීම සඳහා 1978.09.28 දින පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ මෙම සංශෝධනය අනුමත නොවූ හෙයින් ක්‍රියාත්මක නොවිණ.

දහතුන්වන සංශෝධනය (1987.11.14)

දෙමළ භාෂාව රාජ්‍ය භාෂාවක් බවට පත් කිරීම හා ඉංග්‍රීසි භාෂාව සන්ධාන භාෂාවක් වශයෙන් පිළිගැනීම, පළාත් සභා පිහිටුවීම හා එහි ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ මෙම සංශෝධනයට ඇතුළත් විය.

විශේෂයෙන්ම රට තුළ පැවති වාර්ගික අර්බුදය සඳහා දේශපාලන විසඳුමක් ලබාදීම අරඹයා පළාත් සභා ක්‍රමය ස්ථාපිත කිරීම ද මෙම සංශෝධනයේ මූලික අරමුණක් වී තිබිණ.

මෙම සංශෝධන අනුව 1988 අංක 02 පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනත හා 1987 අංක 42 දරන පළාත් සභා පනත සම්මත කර ගන්නා ලදී.

දහහතරවන සංශෝධනය (1988.05.24)

ජනාධිපතිවරයාට 35වන ව්‍යවස්ථාවේ ඇති මුක්තිය ජනමත විචාරණයක වලංගුභාවය විමසන හඬු සම්බන්ධව හෝ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයෙකු තෝරා පත් කර ගැනීම සම්බන්ධව අදාළ නොවන බව හා නීතිපතිවරයා වගඋත්තරකරුවෙකු කර එම හඬු විභාග කළ හැකි බවට නීතිය පුළුල් කිරීම.

විශේෂ මෙම සංශෝධනය මගින් මන්ත්‍රීවරුන් 196 සංඛ්‍යාව 225 බවට පත් කිරීම.

මන්ත්‍රීවරුන් 10 ට වැඩි සංඛ්‍යාවක් තෝරා පත් කර ගැනීමට හිමිකම් ඇති මැතිවරණ කොට්ඨාස කලාපවලට බෙදීම සඳහා සීමා නිර්ණය කොමිසමක් පත් කිරීම-

සියලු මැතිවරණ කොට්ඨාශ සඳහා ඡන්ද හිමි නාමලේඛනය සහතික කළ පසු එක් එක් මැතිවරණ කොට්ඨාශයේ තෝරාපත්කර ගත යුතු මන්ත්‍රී සංඛ්‍යාව මැතිවරණ කොමසාරිස් වරයා විසින් සහතික කිරීම-

සමානුපාතික නියෝජනය අනුව මන්ත්‍රීධුරයන් තෝරාපත් කර ගැනීම පැහැදිලි කිරීම (සම්ප්‍රයුක්ත සංඛ්‍යාව) ජාතික ලැයිස්තු මන්ත්‍රීවරුන් 29 දෙනා වී ඒ දේශපාලන පක්ෂ හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායම් හෝ ලබාගත් මුළු ඡන්ද සංඛ්‍යාවට අනුපාතිකව වෙන් කිරීම. මෙම සංශෝධනය තුළින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

පහළොස්වන සංශෝධනය (1988.12.17)

මෙම සංශෝධනය මගින්, ඡන්දහිමි නාමලේඛනය සහතික කළ පසු, එක් එක් මැතිවරණ කොට්ඨාසයකින් තෝරා පත් කිරීමට හිමිකම් ලැබෙන මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව මැතිවරණ කොමසාරිස් විසින් ගැසට් නිවේදනයෙන් සහතික කිරීම හා මන්ත්‍රීධුරයක් ලබාගැනීම සඳහා එක් මැතිවරණ කොට්ඨාසයකින් ලබාගත යුතු අවම ඡන්ද සංඛ්‍යාව අටෙන් එක (12.5%) වෙනුවට විස්සෙන් එකක් (5%) කිරීම.

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 98 වන ව්‍යවස්ථාව යටතේ පාර්ලිමේන්තුවට තේරීපත්ව ඇති ජන වාර්ගික හෝ වෙනත් ආකාරයක වූ ජන කොටසකට අයත් මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව ජාතික ජන සංඛ්‍යා අනුපාතයට අනුකූල වන්නේ ද යන වග තීරණය කළ යුතු අතර පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී ධුර සඳහා තෝරා පත්කර ගැනීම පිණිස විශේෂ තැනැත්තන් නම් කිරීමේ දී සියලුම ජන කොටස්වල නියෝජනය ජාතික ජන සංඛ්‍යා අනුපාතයට අනුකූල වන බව හැකිතරම් ප්‍රමාණයකට සුරක්ෂිත කරන ලෙසට එම පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂයේ ලේකම්වරයාගේ හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායම් නායකයාගෙන් ඉල්ලා සිටිය යුතු බවට අදාල වගන්ති සංශෝධනය කරන ලදී.

දහසයවන සංශෝධනය (1988.12.17)

මෙම සංශෝධනය මගින් භාෂා අයිතීන් තහවුරු කිරීම, එනම්,

සිංහල සහ දෙමළ භාෂා ශ්‍රී ලංකාව මුළුල්ලේම පරිපාලන භාෂාව විය යුත්තේය. උතුරු නැගෙනහිර හැර සියලුම පළාත්වල රජයේ ආයතන විසින් පොදු වාර්තා තබා ගැනීම කටයුතු ඉටු කිරීම සඳහා සිංහල භාෂාව භාවිතා කළ යුතු ය.

සියලුම නීති හා අනුනීති පැහවීම නැතහොත් සෑදීම හා එකී නීති පළ කිරීම ද ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනයක් ද සමග සිංහල සහ දෙමළ යන භාෂා දෙකෙන්ම විය යුතු බව.

අධිකරණ භාෂාව ශ්‍රී ලංකාව මුළුල්ලේම සිංහල සහ දෙමළ භාෂාව විය යුතු ය. දෙමළ භාෂාව පරිපාලන භාෂාව වන යම් ප්‍රදේශයක් හැර සියලුම ප්‍රදේශවල අධිකරණ සිංහල භාෂාව අධිකරණ භාෂාව වශයෙන් භාවිතා කළ යුත්තේය. අභියාචනයක දී එම අභියාචනය විභාග කරනු ලබන අධිකරණයේ භාෂාවෙන් ද අභියාචනය පිළියෙල කළ යුත්තේය යන සංශෝධනය සිදු කරන ලදී.

දහහත්වන සංශෝධනය (2001.10.03)

මෙම සංශෝධනය මගින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවක් ඇති කිරීම, උපලේඛනයක කොමිෂන් සභා සඳහා සාමාජිකයන් පත් කිරීම් කිරීම පිළිබඳව, ව්‍යවස්ථා සභාවේ කාර්ය භාරය සංයුතිය හා බලතල පිළිබඳව විධිවිධාන ඇතුළත් විය. මෙම සංශෝධනයට අනුව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව, රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව, ජාතික පොලිස් කොමිෂන් සභාව, අල්ලස් හෝ දූෂණ විමර්ශන චෝදනා කොමිෂන් සභාව, මුදල් කොමිෂන් සභාව, ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාව යන කොමිෂන් සභා ස්ථාපිත කරන ලදී.

අග්‍ර විනිශ්චායකාරවරයා, ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුන්, අභියාචනාධිකරණයේ සභාපතිවරයා හා අභියාචනාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුන්, අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා හැර අනෙකුත් සාමාජිකයන්,

නීතිපති, විගණකාධිපති, පොලිස්පති, ඔම්බුඩ්ස්මන්, පාර්ලිමේන්තු මහ ලේකම් ආදී නිලධාරීන් පත් කරනු ලබන්නේ ද ව්‍යවස්ථා සභාවේ නිර්දේශ මත ජනාධිපතිවරයා විසිනි.

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවට රාජ්‍ය සම්පත් අවභාවිතාව වැළැක්වීමට විධාන නිකුත් කිරීම, නිදහස් හා සාධාරණ ඡන්ද විමසීමක් සඳහා මාධ්‍ය ආයතන වෙත උපමාන නිකුත් කිරීම හා පොලීසිය යෙදවීම, රාජ්‍ය මාධ්‍ය ආයතනවලට නිසි බලධරයකු පත් කිරීමට බලය දීම. මෙම සංශෝධනය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

දහඅවන සංශෝධනය (2010.09.09)

ජනාධිපතිවරයාගේ වත්මන් ධුර කාලය ආරම්භ වී අවුරුදු හතරක් ඉකුත්වීමෙන් පසු අවස්ථාවක ජනාධිපතිවරයා තෝරාපත්කර ගැනීමේ ඡන්ද විමසීමක් සඳහා අභිලාෂය ප්‍රකාශ කිරීමට ජනාධිපතිවරයා වෙත ප්‍රතිපාදන ලබාදීම මෙම සංශෝධනය මගින් සිදු කෙරේ. මේ අනුව දෙවන වරට ද තේරීපත්වූ ජනාධිපතිවරයකුට වුව ද මෙම විධිවිධාන අනුව ක්‍රියා කිරීමට හැකියාව ලැබේ.

ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව ජනාධිපතිවරයා මාස තුනකට එක් වරක් පාර්ලිමේන්තුවට සහභාගී විය යුතු බව. පාර්ලිමේන්තුව ඇමතීමට ද පාර්ලිමේන්තුවට සංදේශ යැවීමට ද ජනාධිපතිවරයාට අයිතිය ඇති බවට සංශෝධනය කිරීම.

4(අ) සිට (උ) දක්වා අනු ව්‍යවස්ථා එනම්, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ සංයුතිය, කාර්යයන් ඇතුළත් ව්‍යවස්ථා ඉවත් කිරීම සහ නව විධිවිධාන ඇතුළත් කිරීම. එහිදී ව්‍යවස්ථා සභාවේ සංයුතිය වෙනස් කිරීම එනම් දහ දෙනෙකුගෙන් යුතු ව්‍යවස්ථා සභාවේ සාමාජික සංඛ්‍යාව පස් දෙනෙකු කිරීම සහ අඩුළ පත් කිරීම්වල දී ජනාධිපතිවරයා විසින් ව්‍යවස්ථා සභාවේ නිරීක්ෂණ ලබා ගැනීම පමණක් කළ යුතු විය. 18 වන සංශෝධනයට පෙර කොමිෂන් සභා සාමාජිකයන් සඳහා ව්‍යවස්ථා සභාවේ නිර්දේශ ලැබුණු විට එම පත්වීම ජනාධිපතිවරයා කළ යුතු බව සඳහන් වූව ද,

විනේශ් එස් ක්‍රියා නොකළ විට ඇතිවන තත්ත්වය ගැන විධිවිධාන දක්වා නොමැත. 18 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය යටතේ කොමිෂන් සභාවල සාමාජිකයන් ව්‍යවස්ථා සභාවේ නිර්දේශය නොමැතිව ඉවත් කිරීමට ජනාධිපතිවරයාට බලය ඇත. මැතිවරණ කොමිසමේ සංයුතිය සාමාජිකයන් සංඛ්‍යාව පස් දෙනා වෙනුවට තුන් දෙනකු බවට පත් කිරීම,

මේ පනත ආරම්භ වීමට පෙරාතුව වූ දිනයේ දී මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා ලෙස ධුර දරන තැනැත්තා, මේ පනත ක්‍රියාත්මක වීම ආරම්භ වන දිනයේ සිට සහ ඉන් පසුව නොකඩවා ධුරය දැරිය යුතු අතර, 103 වන ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාර මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවක් සංස්ථාපනය කරනු ලබන තෙක් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා ලෙස ඔහු වෙත පවරනු ලැබ ඇති බලතල සහ කර්තව්‍ය, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඉටුකිරීම කළ යුතු අතර, මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව සංස්ථාපනය කිරීමේ දින සිට සහ ඉන් පසුව ඔහු මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා ලෙස ධුර දැරීම අවසන් බව දක්වා තිබේ.

විශේෂ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාර මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව පත් කිරීමේ දින සිට සහ ඉන් පසුව, මැතිවරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය මණ්ඩලය එකී කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය මණ්ඩලය ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, යම් මැතිවරණයක් හෝ ජනමත විචාරණයක් පවත්නා කාලය සඳහා අවශ්‍ය වන කවර හෝ අවස්ථාවක එම කාර්ය මණ්ඩලය ලේකම් කාර්යාලයක කර්තව්‍ය ඉටු කළ යුතු වන්නේ ය යනුවෙන් දක්වා ඇත.

සියලුම මාධ්‍ය ආයතන සඳහා උපමාන සකස් කිරීමට මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවට බලය දීම. ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම මාධ්‍ය ආයතනවලට ම පැවරීම.

දහනවවන සංශෝධනය (2015.05.15)

ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ ජනාධිපතිවරයා රාජ්‍ය ප්‍රධානියා ද, විධායකයේ ප්‍රධානියා ද, ආණ්ඩුවේ ප්‍රධානියා ද

සන්නද්ධ සේවාවන් හි සේනාධිනායකයා ද වන අතර ජනාධිපති ධුර කාලය පස් අවුරුදු කාලයක් වීම. එනම් ජනතාව විසින් දෙවරක් ජනාධිපති ධුරයට තෝරාපත් කර ගත් තැනැත්තෙකු නැවත එකී ධුරය සඳහා තෝරාපත් කර ගනු ලැබීමට නුසුදුස්සෙකු වීම,

ව්‍යවස්ථාදායක සභාව පත් කිරීම හා ඒ සඳහා සිවිල් නිලධාරීන් තිදෙනෙකු පත් කිරීම,

ජනාධිපතිධුරය සඳහා තරග කරන අපේක්ෂකයකුගේ වයස් සීමාව අවුරුදු 30 සිට 35 දක්වා වැඩි කිරීම,

ද්විත්ව පුරවැසියෙකු මහජන නියෝජිතයකු වීම නුසුදුසුකමක් වීම,

ජනාධිපතිවරයාගේ ප්‍රථම ධුර කාලය ආරම්භ වී වසර හතරක් ඉකුත් වීමෙන් පසු යම් අවස්ථාවක ඡන්ද විමසීමක් සඳහා තම අභිලාෂය ප්‍රකාශ කළ හැකි වීම,

ජනාධිපතිවරයාගේ කාර්ය කර්තව්‍යවලට මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ උපදෙස් මත නිදහස් හා සාධාරණ ඡන්ද විමසීම් සහ ජනමත විචාරණ පැවැත්වීම සඳහා උචිත වාතාවරණය තහවුරු කිරීමේ වගකීම් පැවරීම,

රාජ්‍ය අංශයේ තොරතුරුවලට ප්‍රවේශ වීමේ අයිතිය ලබා දීම, (අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු, පළාත් සභා හා පළාත් සභා මගින් පිහිට වූ ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල, ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල, පළාත් පාලන ආයතන ආදිය රාජ්‍ය අංශය යන්නට අදාළ වේ.)

නිදහස් හා සාධාරණ ඡන්ද විමසීමක් පැවැත්වීම සඳහා සියලුම මාධ්‍යවලට උපමාන නිකුත් කිරීමේ බලය මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව වෙත ලබා දීම,

ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව, ජාතික රූපවාහිනිය, ස්වාධීන රූපවාහිනි සේවය හා රජයට අයත් මාධ්‍යවල සභාපති හෝ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීන් විසින් උපමාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කෙරෙන පියවර ගැනීම ඔවුන්ගේ කාර්යය වන බව මෙම සංශෝධනයේ ප්‍රධාන කරුණු වේ.

විසිවන සංශෝධනය (2020.10.29)

මෙම සංශෝධනය මගින් මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සංයුතිය සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකු දක්වා වැඩි කිරීම හා ඝනපුරණය සාමාජිකයන් තිදෙනෙකු ගෙන් සමන්විත වීම.

රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ගුවන් විදුලි සේවයක් හෝ රූපවාහිනි සේවයක් පවත්වා ගෙන යන්නෙකු හෝ යම් ප්‍රවෘත්ති පත්‍රයක අයිතිකරු නැතහොත් ප්‍රකාශකයෙකු හෝ ඔවුන් වෙත නිකුත් කරනු ලැබූ උපමාන පිළිපැදීම සහතික කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීම එක් ගුවන් විදුලි සේවය හෝ රූපවාහිනි සේවය පවත්වා ගෙන යන අයගේ හෝ ප්‍රවෘත්ති පත්‍රය අයිතිකරුගේ නැතහොත් ප්‍රකාශකයාගේ කාර්යය වන බව දක්වා තිබේ.

පාර්ලිමේන්තුව වසර 2 1/2කට පසුව විසුරුවාහැරීමට හැකිවන සේ විධි විධාන සැලසීම.

සර්වජන ජනේද බලය,
ජනතා පරමාධිපත්‍යය සහ
ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය චේතිහාසික
පරිණාමය සහ අද්‍යයන අභියෝග

ආචාර්ය ටියුඩර් විරසිංහ

මානව සමාජ සංවිධානය ආරම්භයේ සිටම ජන්ද සහ මැතිවරණවලට සම්බන්ධ ලක්ෂණ දක්නට ලැබුණි. ජන්දවල සහ මැතිවරණවල මූලික ලක්ෂණ සමාජ පරිණාමයේ පූර්ව රාජ්‍ය අවධිවල ද නිරීක්ෂණය කළ හැකි ය. එම ලක්ෂණ ගෝත්‍රික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, ජනතා බලය සමඟ වර්ධනය වූ අතර, වර්තමානයේ දී එය ප්‍රාථමික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ. එකී පුරාණ කාලයේ දී ගෝත්‍රයේ හෝ වංශයේ නායකයින් සහ වැඩිහිටි ඥාතීන් පාලන ව්‍යුහවලට/ ආයතනවලට තේරී පත්විය. මානව සමාජ පරිණාමයේ දී සියලු සමාජ සංවිධානවල සමාජ පාලන මාදිලියක් ලෙස ජන්දය, මැතිවරණ, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, ඒකාධිපතිවාදය එක සමානව එකම ආකාරයකට පැවතීම් නොමැති අතර, එය විවිධ ස්වරූප ගෙන ඇති බව පෙනේ. සමාජ සහ රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හෝ ඒකාධිපතිවාදී ලෙස ආන්තිකකරණයට, සරලීකරණයට, දෘෂ්ටිවාදීකරණයට සහ උභයවාදීකරණයට ලක් කිරීම නූතන සමාජ දේශපාලන වින්තනය තුළ පුළුල්ව දැකිය හැකි ප්‍රවණතාවකි. මෑතකදී ඉදිරිපත් වූ මෙයට හොඳම නිදර්ශනය වන්නේ ඇමෙරිකානු ජනාධිපතිවරයා විසින් ලොව පවතින සියලුම රටවල් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සහ ඒකාධිපතිවාදී ලෙස වර්ගීකරණය කිරීමය. මෙය ප්‍රබල දෘෂ්ටිවාදී ආස්ථානයක් බව පෙන්වා දිය යුතු ය (වීරසිංහ, 2016).

නමුත් විද්‍යාත්මක වින්තනයේ දෘෂ්ටිකෝණයට අනුව ලොව පිවත් වන සියලුම සමාජ ජනතාවන් සඳහා ඒකායන පාලන ක්‍රමයක් පැවතිය නොහැකි ය. එසේම එය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හෝ ඒකාධිපතිවාදී වූ හෝ විය නොහැකිය. සෑම මානව සමාජයකටම සිය පරිණාමීය ඉතිහාසය තුළ අදාළ සමාජයෙහි මානව ද්‍රව්‍යය පාදකව විවිධ පාලනවල ක්‍රියාකාරී මාදිලි පවතී (Zenoviev, 2003).

මානව සමාජ පරිණාමයේ දී සිය බල පාලන සම්බන්ධතා සහ සංවිධාන ගොඩනගාගැනීමේ මූලික ප්‍රවේශ දෙකක් පෙන්වා දිය හැකි ය. ඒ මත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සහ ඒකාධිපතිවාදී ගති ලක්ෂණවල දායකත්වය සහ පැතිකඩ රඳා පවතින බව පෙන්වා

දිය යුතු ය. එම ප්‍රවේශ දෙක වන්නේ සමාජයට අනුව පාලනය හැඩ ගැසෙන සමාජ සංවිධාන සහ පාලනයට අනුව සමාජය හැඩ ගැසෙන සමාජ සංවිධානයන්ය. ග්‍රීක, රෝම, යුරෝපා සමාජ සංවිධාන පළමු ප්‍රවේශය සඳහා නිදර්ශන වන අතර, ඊජිප්තුව, මෙසපොතේමියාව, චීනය ආදී පෙරදිග සමාජ සංවිධාන දෙවැනි ප්‍රවේශය සඳහා නිදර්ශන ලෙස දැක්විය හැකි ය. දේශපාලන බහුත්වවාදය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, නිදහස් මැතිවරණ හා ජන්ද, පක්ෂ ක්‍රමය පළමු වැනි බල පාලන මාදිලියේ බාහිර අංග ලෙස ක්‍රියා කරන අතර, දෙවැනි බල පාලන මාදිලිය වචනික ක්‍රමවලින් සම්පූර්ණයෙන් නිදහස් බව සඳහන් කළ යුතු ය. මෙකී ප්‍රවේශ දෙක සමාජ පාලනයේ ස්වරූප දෙකක් වශයෙන් සැලකිය හැකි ය. මේ ක්‍රම දෙකම සතුව ඒ ඒ ක්‍රමවලට අදාළ වාසි සහ අවාසි, යහපත් සහ අයහපත් පැති ඇති අතර, මේ සෑම ක්‍රමයකම අවාසි සහ අයහපත් පැති අදාළ ක්‍රමයේ වාසි සහ යහපත් පැතිවල ප්‍රතිඵලයක් බව වටහාගත යුතු ය (Zenoviev, 1995).

ලොව කිසිම රටක ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය සම්පූර්ණ ලෙසම ක්‍රියාවේ යෙදවිය හැකි ක්‍රමයක් බිහි වී නොමැති අතර, පවතින සෑම ක්‍රමයක්ම අදාළ සමාජයෙහි මානව ද්‍රව්‍යයේ ස්වභාවය, චේතිහාසික විශේෂතා සහ සම්ප්‍රදායන් පාදක කොට ගෙන මෙන්ම නූතන සමාජවල ජනතා පරමාධිපත්‍යය ක්‍රියාවේ යෙදවීම සඳහා ජාතික රාජ්‍ය සම්ප්‍රදාය තුළ වර්ධනය වූ සාධාරණත්වයේ, විශ්වාසයත්වයේ, ජනතා ස්වෛරීත්වයේ, පුද්ගල අයිතිවාසිකමේ, පුරවැසි වගකීමේ ආදී අදහස් නූතන යුගයෙහි ජනතා පරමාධිපත්‍යය උරගා බැඳීම සඳහා පොදු භාවිතයට ගන්නා බව ප්‍රකටය.

සමාජයක් යනු තනි තනි පුද්ගලයින්ගේ හුදු සෘජු සංඛ්‍යාත්මක තත්ත්වයක් නොවේ. එය සෙනඟ ද නොවේ. සමාජය යනු සුවිශාල වූ තිරසර කණ්ඩායම්වල නිර්මිතියකි. එය අනෙක්තර සම්බන්ධතා පද්ධතියකි. එම සම්බන්ධතා ඥාති සහ පුද්ගලික සම්බන්ධතාවලට පමණක් කිසිසේත්ම උභයනය නොවන අතර, එය පොදු, සාමූහික සම්බන්ධතා සම්ප්‍රේෂණයකි. ඉහත ඥාති,

පුද්ගලික සම්බන්ධතා ඉටුකර ගත හැකි වන්නේ සුවිශාල වූ තිරසර කණ්ඩායම් ඒකීය සමස්තයක් ලෙස ඒකාබද්ධ වීම තුළ පමණි. සමාජය බිහි වන්නේ විවිධාකාර පුද්ගලයින්ගේ සහ කණ්ඩායම්වල වුවමනාවන් සහ ප්‍රාදේශීයවත් සංකෘතීන්ගේ කිරීමේ සංවිධානයක් වශයෙනි. එම පොදු සමාජ සංවිධානය මූලික වශයෙන් ක්ෂේත්‍ර ත්‍රිත්වයකින් සමන්විත වේ. ඒවා රාජ්‍ය ක්ෂේත්‍රය, ආර්ථික ක්ෂේත්‍රය සහ දෘෂ්ටිවාදී ක්ෂේත්‍රය ලෙස සඳහන් කළ හැකි ය. සමාජයෙහි පවතින සමාජීය සංවිධානය මිනිසුන්ගේ සවිඥානික සහ අරමුණු සහගත ක්‍රියාකාරීත්වයේ ප්‍රතිඵලයකි. මෙය සම්පූර්ණයෙන්ම මනෝ මූලික සිදුවන කාර්යයක් නොවන අතර, සමහර නිශ්චිත ඉතිහාසයක් තුළ මනෝ මූලික සාධකයට නිශ්චිත ස්ථානයක් හිමි වේ. නමුත් මෙය සමස්තයක් වශයෙන් මානව සමාජ සංවිධානයේ විෂය මූලික, වාස්තවික නියමානුකූලතාවට සරිලන ආකාරයට සිදුවේ. සමාජ සංවිධාන මූලික වශයෙන් සමුද්ධික වන්නේ ය. ඒ දෘෂ්ටිකෝණයට අනුව සමාජ යනු මානව ඉතිහාසයේ විශේෂ ප්‍රපංච බව අවධාරණය කළ යුතු ය.

අප ජීවත් වන සමාජයේ පාලන පද්ධතිය තුළ ආංශික සහ භෞමික වශයෙන් පැතිකඩ දෙකක් දැකිය හැකි ය. දෙවන පැතිකඩ මගින් විවිධ ආංශික පාලන ආයතන ඒකීය සමස්තයක් ලෙස ඒකාබද්ධ කරන අතර, සමස්තයක් ලෙස සමාජයෙහි භෞමික ඒකක පාලනය කරයි. මේ දෙවන පැතිකඩ වන භෞමික පැතිකඩ දේශපාලන අර්ථයෙන් බල පාලන පද්ධතිය හෙවත් රාජ්‍යය ලෙස සංවිධානය වේ. මානව සමාජ ඉතිහාසය තුළ විවිධ අවස්ථාවල දී සමකාලීන රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය පාලන ක්‍රමවලට පූර්ව ලෙස විවිධ බල හා පාලන සම්බන්ධතා සහ පද්ධති ක්‍රියාත්මක වී ඇත. වර්තමානයේ අප සාකච්ඡා කරන සර්වජන ඡන්ද බලය, ජනතා පරමාධිපත්‍යය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, ජාතික රාජ්‍ය ආදී ප්‍රපංච සහ ඒවා නියෝජනය කරන සංකල්ප එක්වරම ඇති වූ ඒවා නොවේ. ඒවා නිශ්චිත මානව ප්‍රජාවන්ට, ජනතාවන්ට අදාළව නිශ්චිත ඓතිහාසික ක්‍රියාවලියක් තුළ බිහි වී වර්ධනය වූ මානව පාලන ආයතන වන බව සැලකිය යුතු ය. නිදර්ශනයක් ලෙස වර්තමානයේ ලොව පුරා බොහෝ රටවල රාජ්‍ය බලය

සුජාතකරණයට ලක් කිරීමේ ක්‍රමයක් ලෙස මැතිවරණ සිය මුල රූපමය වශයෙන් මානව සමාජ පරිණාමයේ පූර්ව රාජ්‍ය අවධියෙහි දී පවා ප්‍රකට වූ බව පෙනේ. වර්තමානයේ ප්‍රාථමික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ලෙස හඳුන්වන ගෝත්‍රික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සමග වර්ධනය වූ තත්ත්වයකි. (Lijphart, 2001)

මනුෂ්‍ය වර්ගයාගේ ඉතිහාසයේ පළමු සර්වාධිකාරී රාජ්‍ය වන ඊජිප්තුව, මෙසපොතේමියාව, චීනය ආදී පෙරදිග බල පාලන පද්ධති තුළ ඊට ආවේණික උපාංගයක් වශයෙන් මැතිවරණ තෝ තෝරා ගැනීමේ මූලධර්ම අදාළ නොවූ බව පැහැදිලි වේ. මීට වෙනස්ව පුරාණ ග්‍රීක සමාජය බල හා පාලන පද්ධතියේ ලක්ෂණයක් ලෙස ජනතා රැස්වීම් තරමක් දියුණු ස්වරූපයක් ප්‍රකට කළේ ය. ගෝත්‍රික සහ සංග්‍රාමික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වර්ධනය වන්නා වූ පුරවැසි ප්‍රජාවන්ගේ අවශ්‍යතා සංකෘතීන්ගේ කිරීමට අසමත් විය. මධ්‍යතන යුරෝපයෙහි ද මැතිවරණ සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මූලධර්ම දුර්වල මට්ටමක පැවති අතර, වර්ධිත තත්ත්වයක පැවතියේ ඉංග්‍රීසි පාර්ලිමේන්තුවය. එය ජාතික ආයතනයක් සදහා පැවැත්වෙන මැතිවරණයකට වඩාත් කැපී පෙනෙන නිදර්ශනය විය. (Kleinlein Th., Peters, 2017)

පූර්ව නූතන යුගය සහ නූතන යුගය අතර ජාතික මට්ටමින් මැතිවරණ ක්‍රියාත්මක වීම පිළිබඳ නවත් එක් නිදර්ශනයක් වන්නේ පෝලන්තලිතුවේනියානු රාජ්‍යය වන අතර, එය යුරෝපයේ වඩාත්ම වැදගත් සිවිල් අයිතිවාසිකම්වලින් එකක් ලෙස ඡන්ද බලය පිළිබඳ අදහස ව්‍යාප්ත වීමට සහ ශක්තිමත් වීමට බලපෑවේය. නූතන යුගය තුළ සිදු වූ ඇමෙරිකානු නිදහස් සටනේ දී යටත් විජිත ජයග්‍රහණය සහ ප්‍රංශ විප්ලවය යුරෝපා දේශපාලන විඥානය තුළ ඡන්ද බලයේ වේගවත් වර්ධනයට හේතු විය. පාලන ආයතන තෝරා ගැනීම පිළිබඳ අදහස ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය ගොඩනැගීමේ දී ඉතා වැදගත් මූලධර්මයක් බවට පත් වූ බව පෙනේ. නමුත් කාන්තාවන්ට සහ සුදු නොවන මිනිසුන්ට ඡන්ද අයිතිය නොමැති විය. ඒත් එය ඒ කාලයේ හැටියට මහජන ජීවිතය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කිරීමේ මාවතේ ඉතා

වැදගත් ඉදිරි පියවරක් විය. ප්‍රංශය තුළ ද ප්‍රංශ විප්ලවයෙන් අනතුරුව මැතිවරණ ක්‍රමය ඇතුළු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍ය පාලනයේ මූලිකාංග වර්ධනය වන්නට වූ අතර, ඒවා වෙනත් යුරෝපීය රටවලට බලපෑවේය. විසිවැනි සියවස පළමු භාගයේ දී බොහෝ යුරෝපීය රටවල සාධාරණ මැතිවරණ ව්‍යවස්ථා සර්වජන ඡන්ද අයිතිය, සමාන ඡන්ද අයිතිය, සෘජු ඡන්ද අයිතිය සහ රහස්‍යව ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය අවසාන වශයෙන් තහවුරු විය. (Jackson, 1999)

මැතිවරණ, සර්වජන ඡන්ද බලය, ජනතා පරමාධිපත්‍යය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යන සංකල්ප විවිධ යුගවල විවිධ අර්ථ සහ අන්තර්ගත නියෝජනය කරන බව අප තේරුම් ගත යුතු ය. ඇතිනියානු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ ඊට සම්බන්ධ ආයතන ක්‍රියාත්මක වූයේ ක්‍රි.පූ. 86 සියවස්වල දී ය. වර්තමානයේ යුරෝපීය රාජ්‍යයන් සඳහා ඇතිනියානු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වැදගත් වන්නේ යුරෝපීය රාජ්‍යයන් ගොඩනැගීමේ දී එක් හතරයක් සහ භාවිතයන් විශාල බලපෑමක් ඇති කළ බැවිණි. නිතියේ ආධිපත්‍යය, රාජ්‍ය ආයතන සඳහා නිලධාරීන් තෝරා පත්කර ගැනීම රාජ්‍ය ප්‍රශ්න විසඳීමෙහිලා සක්‍රීයව පුරවැසි සහභාගිත්වය එම මූලධර්ම අතර වැදගත් වේ.

යුරෝපීය රටවල පමණක් නොව ලෝකයේ සියලුම රටවල මැතිවරණ පද්ධති සකස් වීම කෙරෙහි ප්‍රංශ විප්ලවය සුවිශාල බලපෑමක් සිදුකර ඇති බව පෙනේ. දිය යුතු ය. ප්‍රථම වරට මූලික පුද්ගල අයිතිවාසිකම් මිනිසාගේ සහ පුරවැසියාගේ අයිතිවාසිකම් ප්‍රකාශනය මගින් හැඩගස්වන ලද අතර එය සමස්ත මානව සංහතියේම උරුමයක් බවට පත්විය. රාජ්‍ය බලය සංවිධානය කිරීම සහ එහි ක්‍රියාකාරීත්වය යන්ත්‍රණය වෙනස්වීමකට ලක්විය. නූතනවාදී මැතිවරණ ක්‍රම ගොඩනැගීමට අවශ්‍ය පදනම නිර්මාණය විය. බලතල බෙදීමේ මූලධර්මය ව්‍යවස්ථාපිතයෙහි සහ අධිකරණයෙහි නියෝජිතයින් තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමවේද සකස් වීමේ පසුබිම තුළ මුළු යුරෝපය පුරාම ගැඹුරු දේශපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ දියත් වන්නේය. එක් ප්‍රතිසංස්කරණ සමස්ත මැතිවරණ, ඡන්ද ක්‍රමය වෙනස් වීමට බලපෑ අතර, ඡන්ද ක්‍රමය මත පැවති

සියලු සීමා ඉවත් කළ අතර. සර්වජන ඡන්ද ක්‍රමය ස්ථාපනය විය. විශේෂයෙන් නූතන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන මාදිලියට සුවිශාල බලපෑමක් කරන ලද බහුතර සහ සමානුපාතික ක්‍රම දෙක ව්‍යාප්ත වීම ද සිදුවිය. ඇත්ත වශයෙන්ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ පැවැත්ම වැදගත් වන්නේ මැතිවරණ පැවැත්වීම මඟින් ම පමණක් නොව ඒවා පවත්වන ක්‍රමය අනුව ද වේ. එය ජනතා පරමාධිපත්‍යය ප්‍රකාශ වීමේ වඩාත්ම ප්‍රබල නිල ස්වරූපය වේ.

දේශපාලන නිදහසේ ප්‍රථම සහ මූලික පදනම වන්නේ ජනතා පරමාධිපත්‍යය සංකල්පයයි. බලය ජනතාව මත පිහිටා තිබේ. එය මිනිසුන් විසින් මිනිසා සඳහා ක්‍රියාවෙහි යොදවන්නේය. රාජ්‍ය නායකත්වය, පාර්ලිමේන්තුව, ආණ්ඩුව, අධිකරණය ජනතා නියෝජිතයන් වේ. අදාළ ආයතනවල ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සම්බන්ධ කාලානුරූපතාවක් තුළ සර්ව සාධාරණ, සෘජු සහ රහස්‍ය ඡන්දය මගින් ජනතා නියෝජනය සහතික කෙරේ. තෝරා නොගත් ආයතන සඳහා පුද්ගලයින් නම් කිරීමේ බලය ඡන්දයෙන් තෝරාපත් කරගත් ආයතනවලට ව්‍යවස්ථාමය අයිතිය පැවරේ. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යයක ක්‍රියාකාරීත්වය පදනම්ව ඇති වැදගත් මූලධර්මයේ අර්ථය වන්නේ සමාජයෙහි බලයේ ප්‍රභවය ලෙස ජනතාව පිහිටා ඇති බවයි. පාලන ආයතන ක්‍රියාවෙහි යොදවනු ලබන්නේ ස්වකීය බලය නොව ජනතා බලයයි. සමස්තයක් ලෙස රටේ බලයේ ගති ස්වභාවය ජනතාව විසින් පූර්වයෙන් නිර්ණය කරන අතර, බල කේන්ද්‍රීය ආයතනවල ක්‍රියාකාරීත්වයේ ප්‍රවණතාව තීරණය කරයි. රාජ්‍ය පරමාධිපත්‍යය හා ජනතා පරමාධිපත්‍යය අතර ප්‍රතිවිරෝධතාව රාජ්‍ය පරමාධිපත්‍යයට වාසි වන පරිදි විසඳේ. ජාතික පරමාධිපත්‍යය යනු ජාතියේ ස්වයංනිර්ණය අයිතිය වේ. ජාතිය යන සංකල්පය නූතනවාදය තුළ දේශපාලනික සහ නෛතික ප්‍රපංචයක් ලෙස තේරුම් ගැනීම වැදගත් වන්නේය. මෙහි දී ජාතියේ, ජාතික රාජ්‍යයේ පැවැත්මේ වැදගත්ම නෛතික සහ ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රකාශනය ලෙස ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව ඉදිරිපත් වේ. එය ජනතා පරමාධිපත්‍යයේ ප්‍රකාශනය පමණක් නොව පාර්ලිමේන්තුවාදයේ ද සංයුක්ත කොටසකි.

අවසාන දශක තුන තුළ ජාතික සහ රාජ්‍ය පරමාධිපත්‍යය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතා ක්ෂේත්‍රය තුළ පමණක් නොව ජාතික වශයෙන් සාකච්ඡාවල කේන්ද්‍රීය ප්‍රශ්නයක් බවට පත්විය. විශේෂයෙන් ගෝලීයකරණ සන්දර්භය තුළ ජාතික රාජ්‍ය ස්වෛරීත්වය කෙරෙහි පාරජාතික සමාගම් අන්තර් රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන මෙන්ම සමාගම් තන්ත්‍රවාදී සහ ජාල තන්ත්‍රවාදී ප්‍රවණතාවල බලපෑම නිසා ජාතික රාජ්‍යවල තුම්කාව අඩපණ වී ඇති ඇති බව පෙන්වා දිය යුතු ය. (වීරසිංහ, 2021). එය නූතන රාජ්‍යවල සියලු අභ්‍යන්තර බල ශාඛාවලට, බලතල බෙදීමේ ක්ෂේත්‍රවලට සහ පොදුවේ ජාතික රාජ්‍යයේ, ජනතා පරමාධිපත්‍යයේ ස්වෛරීභාවයට සිදුකරනු ලබන බලපෑම ප්‍රවණතාවක් ලෙස වර්ධනය වන බව පෙනේ. ඉහත පෙන්වා දුන් ගතික සහ ප්‍රවණතා තුළ අධ්‍යයනයේ දී පාරජාතික (ගෝලීය උපරි රාජ්‍ය) මට්ටමින් බලතල බෙදීමේ සංකල්පය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී සාම්ප්‍රදායික බලතල බෙදීමේ මාදිලිය වෙත විශාල පිඩනයක් එල්ල වන බව පෙන්වා දිය යුතු අතර, එය අවසාන වශයෙන් ජනතා පරමාධිපත්‍යය, සර්වජන ඡන්ද බලය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, ජාතික රාජ්‍යයේ ස්ථාවරත්වය සහ ස්වෛරීභාවය පමණක් නොව ජන්ද්‍රායකයාගේ තත්ත්වය සහ වගකීම සම්බන්ධ ගැටලු තවත් සංකීර්ණ වන බව අපගේ අදහසයි. මේ නිසා පුරවැසි, ජන්ද්‍රායක සමුද්ධිතාව සහ යුක්තිවේදී විඥානය ශක්තිමත් කිරීම අතිශය වැදගත් වේ.

සම්භාව්‍ය පාර්ලිමේන්තුවාදය 18 19 සියවස්වල බිහි වී වර්ධනය වූ ආකෘතියකි. මෙය බටහිර රටවල වර්ධනය වූයේ ඇමෙරිකානු, ප්‍රංශ සහ අනෙකුත් යුරෝපීය රටවල සිදු වූ ධනේශ්වර විප්ලව තුළ පැවති ජනතා පරමාධිපත්‍යය නම් වූ අදහස පදනම් කොට ගෙනය. "අපි ජනතාව" යන මූලධර්මය එහි දී ඉතා වැදගත් විය. පුරවැසි සමාජයට වගකියන නියෝජිත බලයේ ආයතන නිර්මාණය කිරීම, මූලික පුද්ගල අයිතිවාසිකම් ප්‍රකාශනයේ නිදහස ආදිය සහතික කිරීම එහි ප්‍රමුඛ ලක්ෂණ විය. නමුත් වර්තමාන කොන්දේසි තුළ සම්භාව්‍ය පාර්ලිමේන්තුවාදය සුවිශාල දුෂ්කරතාවලට මුහුණ පා ඇත. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවාදයේ සහ බලතල

බෙදීමේ අසාර්ථකත්වය සහ එහි අකර්මන්‍යතාව පිළිබඳ බොහෝ පර්යේෂකයින් අදහස් පළ කරන බව පෙනේ. ගෝලීය සහ ජාතික සාධකවල බලපෑම තුළ සම්භාව්‍ය පාර්ලිමේන්තුවාදය බාදනයට ලක් වී ඇති බව පෙන්වා දෙනු ලැබේ. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සහ ජනතා පරමාධිපත්‍යවාදයේ අවධියෙහි ක්‍රියාත්මක වූ පුරවැසි නීතිය සහ ජාතික නීතිය අතික්‍රමණය කරමින් වර්තමානයේ ජාත්‍යන්තර නීතිය, ගෝලීය නීතිය, පාරජාතික නීතිය සහ ජාත්‍යන්තර ව්‍යවස්ථාමය නීතිය ප්‍රබල වෙමින් පවතී (Klabbers J. Peters A, 2011).

නියෝජ්‍ය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සම්භාව්‍ය යුගය 18 20 සියවස්වල ජාතික රාජ්‍යයන් බිහිවීම සමග සම්බන්ධ වන අතර, එහි මූලික පරාමිතීන් තුනක් මගින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ක්‍රියාවෙහි යෙදවිය. එම පරාමිතීන් තුන වන්නේ පුරවැසි සමාජය, බලයේ වගවීම සහ පුරවැසියන්ගේ අවශ්‍යතා පිළිබිඹු කරන බල ආයතනවල ව්‍යුහය වන අතර, එම කාරණාවල දී මැතිවරණවලට හිමි වූයේ සුවිශේෂ ස්ථානයකි. නමුත් වර්තමාන සමාජ පරිණාමයෙහි පාරජාතික මට්ටමේ දී එකී පරාමිතීන් ත්‍රිත්වයම ක්‍රියාත්මක නොවේ. ගෝලීය මට්ටමින් වගවීමේ යන්ත්‍රණයක් සහ උපකරණයක් ලෙස මැතිවරණ ක්‍රියාත්මක නොවේ. විශේෂ ජාත්‍යන්තර ආයතන නියෝජ්‍යය කරන්නේ පුරවැසියන් නොව රාජ්‍යයන්ය. එහි ප්‍රතිඵලය වන්නේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ රික්තයක් ඇතිවීම සහ පාර්ලිමේන්තුවාදය බාදනය වීමයි. මීට අමතරව සර්වජන ඡන්ද බලය, ජනතා පරමාධිපත්‍යය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය කෙරෙහි අයහපත් ලෙස බලපාන සාධකයක් බවට පත්ව ඇත්තේ නීතියේ ප්‍රධාන ශාඛා දෙකක් වන ජාත්‍යන්තර නීතිය සහ ව්‍යවස්ථාපිත නීතිය ඒකාබද්ධ වෙමින් ජාත්‍යන්තර නීතිය ව්‍යවස්ථාදායිකරණය වීමේ ප්‍රවණතාවයි. මෙහි අර්ථය, වන්නේ එක් අතකින් ජාත්‍යන්තර නීතිය ජාතික ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා කෙරෙහි වැඩි බලපෑමක් ඇති කරමින් අනෙක් අතින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා නීතියේ ඉතා වැදගත් කොටස් ජාතික තලයේ සිට ගෝලීය තලයට මාරු කරනු ලැබීමයි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මින් පෙර නොවූ සුවිශේෂ නෛතික ව්‍යුහයක් නිර්මාණය වේ. එය ගෝලීය නීතිය ලෙස

හැඳින්විය හැකි ය. ඊට ජාත්‍යන්තර ව්‍යවස්ථාපිත නීතිය ද, පාරජාතික නීතිය ද යුරෝපීය නීතිය ද ඇතුළත් වේ. එය තවදුරටත් සාම්ප්‍රදායික අර්ථයෙන් ජාත්‍යන්තර හෝ ව්‍යවස්ථාපිත නීතිය ලෙස හැඳින්විය නොහැකි ය. මේ තත්ත්වය ඇත්ත වශයෙන්ම ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර නෛතික පද්ධති තියුණු අර්බුදයකට යොමු කර වන්නේය. මිළඟට වැදගත් ම ප්‍රශ්නය වන්නේ ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර නීතිය යන ක්ෂේත්‍ර දෙකටම මූලික වන රාජ්‍ය ස්වෛරීත්වයේ මූලධර්මය සංශෝධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය මගින් ජාතික සහ ජනතා පරමාධිපත්‍යය වේගවත්ව පාදක වූ පදනම අභියෝගයට ලක් කරමින් මෙතෙක් කල් සම්භාව්‍ය පාර්ලිමේන්තුවාදයට පාදකව තිබූ පදනම ඊට අහිමි කරන්නේය. ගෝලීයවාදීන් ජනතා, රාජ්‍ය ස්වෛරීත්වයේ, ජනතා පරමාධිපත්‍යයේ අවසානය අපේක්ෂා කරමින් අළුත් උපරි රාජ්‍ය නීතියක් පිළිබඳ අවධාරණය කරයි (Dunoft Trachtman, 2009).

ජනතා පරමාධිපත්‍යය සහ රාජ්‍ය ස්වෛරීත්වය මානව ඉතිහාසය තුළ පරිණාමය වීම ප්‍රධාන අවධි තුනකට වෙන්කර දැක්විය හැකි ය. පළමු අවධිය වන්නේ වෙස්ට්ෆාලියන් ගිවිසුම තුළ ජාතික රාජ්‍යයන්ගේ ස්වෛරීත්වයේ ආධිපත්‍ය අවධිය, දෙවන අවධිය වන්නේ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය බිහිවීමේ සිට විසිවන සියවස අවසානය දක්වා වූ අවධිය, ජාතික රාජ්‍යයන්ගේ ස්වෛරීත්වයේ ආධිපත්‍ය අර්බුදයට පත්වීම සහ ද්විධ්‍රැවක ලෝක ක්‍රමය තුළ ජාතික ස්වෛරීත්වය පැවැත්මේ විශේෂ මාදිලියයි. තුන්වන අවධිය වන්නේ විසිවන සියවස අවසානයේ සිට මේ දක්වා වූ අවධිය, ජාතික ස්වෛරීත්වය සහ රාජ්‍ය ස්වෛරීත්වය අහිමි අවධියයි.

අප සාකච්ඡා කළ බාහිර ගතික සහ ප්‍රවණතා නිසා ජනතා පරමාධිපත්‍යය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, ජාතික ස්වෛරීත්වය, ජන්ද බලයේ ස්වභාවය හඳුනාගත නොහැකි තරමට වෙනස් වී ඇති අතර, නමුත් එකී බලවේගවලට එරෙහිව ජනතා බලවේග, ජනතා සවිඥානිකතාව බලගැන්වීම සඳහා සිය පරම බලය වන ජන්ද බලය සුවිශාල වගකීමකින් සහ සමුද්ධිකත්වයකින් යුතුව භාවිත කිරීම අද අත්

කවරදාටත් වඩා වැදගත් වන්නේය.

අපගේ සර්වජන ජන්ද බලයට, ජනතා පරමාධිපත්‍යයට, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට සහ පාර්ලිමේන්තුවේ ස්වෛරීත්වයට බලපාන අභ්‍යන්තර, ජාතික සාධක ද පවතින බව අප අවබෝධ කර ගත යුතු ය. ජාතික ව්‍යවස්ථාවාදයේ පදනම ලෙස රාජ්‍ය ස්වෛරීභාවය දුර්වල වීම, විශේෂයෙන් දේශපාලන වගකීම, දේශපාලන යුක්තිවේදය බාදනය වීම පාර්ලිමේන්තු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය කෙරෙහි ජනතා විශ්වාසය පිරිහී යෑම. සම්භාව්‍ය නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සමුද්ධිකතාර්ථක පාර්ලිමේන්තු ආකෘතියකට ප්‍රවිශ්ට වීම නිසා පාර්ලිමේන්තු ස්වෛරීභාවය හීනවීම සිදු විය. වර්තමාන සමාජවල ජනතා පරමාධිපත්‍යය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ සර්වජන ජන්ද බලය හැල්ලුවීමට බලපාන ලද ප්‍රධාන සාධකයක් වන්නේ දේශපාලන පක්ෂ තන්ත්‍රය මගින් පාර්ලිමේන්තුවාදය විතැන් කිරීමයි. මෙය අලුත් ක්‍රියාවලියක් නොවේ. නමුත් වර්තමාන අවධියේ දී සමාජ ගතිකත්වය සහ සංකීර්ණත්වය හමුවේ මෙම ප්‍රවණතාව ප්‍රබල වී ඇත. දැන් දේශපාලන පක්ෂවල අරමුණ රාජ්‍ය බලය අත්පත් කර ගැනීම නොව කුමන හෝ ආකාරයකින් රාජ්‍ය පාලනයට සම්බන්ධ වීමය.

සමකාලීන පාර්ලිමේන්තු සංස්කෘතියේ ගුණාත්මකභාවය හීනවීම, පාර්ලිමේන්තු විවාදවල වැදගත්කම සහ අර්ථාන්විතභාවය නැතිවී යාම, පාර්ලිමේන්තු න්‍යාය පත්‍ර සකස් කිරීමේ කාර්යය පෙර දී පැවරී තිබූ එහි සාමාජිකයන්ගෙන් තොරව වෙනත් තොරතුරු මූලාශ්‍ර මගින් එය සිදුවීම ද පාර්ලිමේන්තුවේ පෙර වූ තත්ත්වය වෙනස් වීමට බලපාන ලද බව පෙන්වා දිය යුතු ය. එනම් දේශපාලන න්‍යාය පත්‍රය හැඩගැස්වීම සඳහා තරගකාරී මූලාශ්‍ර මතුවීමත් සමග මහජන පාර්ලිමේන්තු විවාදවල වැදගත්කම නැතිවී යාමත්. විශේෂයෙන් තොරතුරු නිෂ්පාදනයේ බහුත්වකරණය මේ තත්ත්වයට බලපෑවේය. පෙර දී පාර්ලිමේන්තුව විසින්ම එහි න්‍යාය පත්‍රය තීරණය කළේ නම් දැන් එය තීරණය වෙන්නේ බොහෝ දුරට රූපවාහිනිය සහ අන්තර්ජාලය නිසාය. පාර්ලිමේන්තුවාදයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රියා පටිපාටිවලට

සහ ව්‍යවස්ථායක කටයුතුවල ගුණාත්මකභාවයට හානි වන පරිදි ආර්ථික සහ කෘත්‍ය කාර්යක්ෂමතාව කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් ගෝලීය පාලනයේ නව තාක්ෂණයන් භාවිත කිරීම.

මේ අනුව වර්තමාන ජාතික, ගෝලීය සහ පශ්චාත් ගෝලීය සන්දර්භය තුළ සිදුවන විපරිවර්තනයන් සර්වජන ඡන්ද බලය, ජනතා පරමාධිපත්‍යය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, රාජ්‍ය ස්වෛරීත්වය සහ පාර්ලිමේන්තුවාදය කෙරෙහි තීරණාත්මකව බලපෑමේ මොහොතක අප ජීවත්ව සිටින බැවින් පුරවැසියාගේ, ජන්දදායකයාගේ සිය ඡන්ද අයිතිය නිසි ලෙස භාවිත කිරීම සඳහා සබුද්ධිකතාව සහ අවබෝධය අද අත් කවරදාකටත් වඩා වැදගත් බව අපගේ වැටහීමයි.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

- විරසිංහ ටී. (2016) සිව්මාන, ජාතික සහ ගෝලීය ප්‍රවණතා පිළිබඳ විචාරාත්මක පර්යාලෝක, තෝතැන්න පබ්ලිෂිං හවුස්, ආණමුහුව.
- Zenoviev A. A (2008) Logical Sociology, Moscow Humanistic University Press, Moscow.
- Zenoviev A.A (1995) West, The Phenomenon of Westernism Centerpolygpa, Moscow.
- Lijphart A (2001) Patterns of Democracy, Government Forbs and Performance in thirty) six Countries, Yale University Press.
- Kleinlein Th., Peters A. (2017) International Constitutional Law, Oxford.
- Jackson R. (1999) Sovereignty in world politics - a Glance at Conceptual and Historical Landscape political Studies.
- විරසිංහ ටී. (2021) ගෝලීය සහ පශ්චාත් ගෝලීය සන්දර්භය තුළ ජාතික සංවර්ධනයේ උපායමාර්ග/ පාර්ලිමේන්තු සාර සංගිතා, දෙවන වෙළුම, සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව.
- Klabbers J. Peters A., Ulfstein G. ^2011& The Constitutionalization of International Law, Oxford.
- Dunoff J. L., Trachtman J.P. (eds) ^2009&" Ruling the World@ Constitutionalism, International Law and Global Governance, Cambridge.

இலங்கையில் பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகமும் வாக்குரிமையும்

கலாநிதி இரா. ரமேஷ்

அறிமுகம்

இக்கட்டுரையானது சர்வதேச வாக்காளர் (2022ம் ஆண்டு) தினத்தினை முன்னிட்டு எழுதப்பட்டது. ஜனநாயகம் என்பது பொதுவில் மக்களின் ஆட்சியினைக் குறித்து நிற்கின்றது. நடைமுறையில் உயர்குழாம் வகுப்பினர் தொடர்ந்தும் ஆட்சியைக் கைப்பற்றினாலும் பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகம் பிரஜைகள் ஆட்சி முறையில் பங்குப்பற்றுவதற்கான பரந்த வாய்ப்பினை வழங்கியுள்ளது. ஜனநாயகத்தினை வரையறுப்பதில் பிரச்சினைகள் காணப்பட்டாலும், அதில் இருக்க வேண்டிய அடிப்படை பண்புகளாக சட்டத்தின் ஆட்சி, மனித உரிமைகள், அரசியல் சுதந்திரம், சமத்துவம், சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள், சுதந்திரமான நீதித்துறை எனப் பல அம்சங்கள் காணப்படுகின்றன. பொதுவில் ஜனநாயகத்தினை மதிப்பிடுவதற்கான குறிகாட்டிகள் குறித்துப் பேசும்போது நீதியான மற்றும் நியாயமான தேர்தல் என்பது பெரிதும் வலியுறுத்தப்படுகின்றது. அந்தவகையில், இக்கட்டுரையானது வாக்குரிமை, வாக்களித்தல் மற்றும் பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயம் தொடர்பாக இலங்கை அனுபவத்தினை ஆதாரமாகக் கொண்டு சுருக்கமாக ஆராய்கின்றது.

இலங்கையில் பிரதிநிதித்துவ

ஜனநாயகத்தின் பின்னணி

இலங்கை நீண்டகால தேர்தல் அல்லது பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகத்தினைக் கொண்ட நாடாகக் காணப்படுகின்றது. 1931 ஆம் ஆண்டு டொனமூர் அரசியல் அமைப்பினூடாக அறிமுகம் செய்யப்பட்ட சர்வசன வாக்குரிமை ஜனநாயக ஆட்சிமுறைக்கான அடித்தளத்தினை இட்டது. சுமார் 90 ஆண்டுகளுக்கு முன்னர் 1927 ஆம் ஆண்டு நவம்பர் மாதம் 13 ஆம் திகதி இலங்கையில் சகல சமூகத்தினரும் திருப்தியடையக் கூடிய வகையிலான அரசியல் மறுசீரமைப்பினை முன்வைக்கும் நோக்குடன் டொனமூர் ஆணைக்குழு இலங்கையை வந்தடைந்தது.

டொனமூர் பிரபு தாராளவாதச் சிந்தனையைக் கொண்டவராகக் காணப்பட்டதுடன், பிரித்தானியாவில் பெண்களின் கல்வி உரிமையினை உறுதிசெய்வதில் பெரும் பங்களிப்பை வழங்கினார். இலங்கையிலும் ஆண்-பெண் இருபாலாருக்கும் வாக்குரிமையினை வழங்குவதில் டொனமூர் பிரபுவின் சிந்தனை பெரிதும் தாக்கம் செலுத்தியது. டொனமூர் அரசியல் யாப்பு நடைமுறைக்கு வரும் வரைக்கும், பெண்களுக்கு கோல்புறாக் அரசியல் சீர்திருத்தமோ அல்லது குறுமக்கலம் (Crewe-McCallum) சீர்திருத்தமோ அல்லது மனித சீர்திருத்தமோ வாக்குரிமையினை வழங்கவில்லை. பெண்களுக்கு அப்பால் ஆண்களுக்கும் வரையறுக்கப்பட்ட வாக்குரிமையே வழங்கப்பட்டது. மொத்த சனத்தொகையில் 4 சத வீதமானவர்கள் மாத்திரமே வாக்குரிமையை அனுபவித்தனர். அதிலும் வர்க்கம், கல்வி மற்றும் சொத்து போன்ற பல மட்டுப்பாடுகள் காணப்பட்டன. டொனமூர் அரசியல் அமைப்பு மேற்கூறிய தடைகள் அனைத்தையும் நீக்கி 21 வயதிற்கு மேற்பட்ட அனைவருக்கும் வாக்குரிமையினை வழங்கியது. சர்வசன வாக்குரிமை சமூக, பொருளாதார மற்றும் அரசியல் பரப்புக்களில் பெரியளவிலான மாற்றத்தினை ஏற்படுத்தியதுடன், பொதுநல அரசுக்கான அடித்தளத்தினையும் இட்டது. மேலும், சர்வசன வாக்குரிமையுடன் இணைந்த வகையில் சேமநலக் கொள்கைகள், தொழிலாளர் நலன் பேணும் சட்டங்கள் போன்ற முற்போக்கான மாற்றங்களும் இடம்பெற்றன (Sundari de Alwis and Rohan Edrisinha, 2007; Welikala and Edirisinghe, 2008). ஆசியாவில் பெண்களுக்கான வாக்குரிமையை வழங்கிய முதலாவது நாடு இலங்கையாகும். இதன் விளைவாக ஆல்பிரட் மொலமூரே அவர்களின் மனைவி எட்வின் மொலமூரே முதலாவது பெண் பிரதிநிதியாக சட்டசபைக்குத் தெரிவுசெய்யப்பட்டார். டொனமூர் ஆணைக்குழு அரச சபை ஒன்றினை தாபித்து அதற்கான உறுப்பினர்களை தெரிவுச் செய்வதற்கு பிரதேசவாரிப் பிரதிநிதித்துவ முறையினை அறிமுகம் செய்தது.

அனைத்துலக மனித உரிமை பிரகடனத்திலும் சிவில் மற்றும் அரசியல் உரிமைகள் மீதான சர்வதேச மனித உரிமை சமவாயத்திலும் வாக்குரிமை மிக முக்கியமான அடிப்படை மனித உரிமையாக ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. ஒவ்வொருவருக்கும் தனது நாட்டின் அரசாங்கத்தில் பங்கேற்பதற்கான உரிமையும் மற்றும் நேரடியாக அல்லது சுயாதீனமான தேர்தல் ஒன்றின் ஊடாக தமது பிரதிநிதிகளைத் தெரிவு செய்யவும் உரிமை உண்டு என்பது மேற்கூறிய மனித உரிமை ஆவணங்களில் வலியுறுத்தப்பட்டுள்ளது (UDHR, Article 21).

அனைத்துலக மனித உரிமைப் பிரகடனம் மேலும் வலியுறுத்துவதாவது, அரசாங்கத்தின் அதிகாரம் மக்களின் விருப்பத்தினை அடிப்படையாகக் கொண்டு அமைய வேண்டும் எனவும், மக்களின் விருப்பம் காலத்திற்கு காலம் இடம்பெறுகின்ற சுயாதீனமான மற்றும் நேர்மையான தேர்தல் ஊடாக இடம்பெறவேண்டும் எனவும், அத்தகைய தேர்தல்கள் சகலருக்கும் சமமான வாக்குரிமையினை வழங்குகின்ற தேர்தலாகவும், இரகசிய வாக்கு (secret ballot) மற்றும் சுயாதீனமாக வாக்கினைப் (free vote) பிரயோகிப்பதற்கான ஏற்பாடுகளை கொண்டிருக்க வேண்டும் எனவுமாகும். (UDHR, Article 21). ஜனநாயக சமூகம் ஒன்றில் பிரஜைகளுக்கு இருக்க வேண்டிய மிக முக்கியமான அரசியல் உரிமையாக வாக்களிப்பதற்கான உரிமை ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. சிலர் வாக்குரிமை இல்லாத மனித வாழ்க்கை அர்த்தமற்றது என வாதிடுகின்றார்கள்.

நாம் நீண்ட கால பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயக நடைமுறைகளைக் கொண்ட நாட்டில் வாழ்ந்து வருகின்றோம். ஆயினும், இவ்வரிமை சுமார் 40 வருடங்களாக மலையக மக்களுக்குக் கிடைக்கப்பெறவில்லை என்பது ஏற்றுக்கொள்ள முடியாத விடயமாகும். இன்று இந்நிலை மாற்றமடைந்துள்ள போதும், இன்றும் வாக்குப்பதிவு மற்றும் சுதந்திரமாக சென்று வாக்களித்தல் போன்ற

விடயங்களில் பல தடைகள் நிலவுகின்றன. இது வெறுமனே மலையக மக்களுக்கு உள்ள பிரச்சினை மாத்திரம் அல்ல, நாட்டின் பின்தங்கிய பிரதேசங்களில் வாழும் சாதியடிப்படையில் தாழ்த்தப்பட்ட மக்களும் வாக்குரிமையினை அனுபவிப்பதில் பல தடைகளை அனுபவித்து வருவதனை ஆய்வு முடிவுகள் வெளிக்காட்டுகின்றன (Uyangoda, & De Mel, 2012).

இலங்கையின் 1978 ஆம் ஆண்டின் அரசியல் அமைப்பில் 'இலங்கையொரு சுதந்திரமான இறைமை கொண்ட ஜனநாயக சோசலிசக் குடியரசு' எனக் குறிப்பிடப்பட்டிருந்தாலும், வாக்குரிமையினை ஓர் அடிப்படை உரிமையாக உள்வாங்கவில்லை. இப்போக்கினை 1972 ஆம் ஆண்டு அரசியல் அமைப்பிலும் அவதானிக்க முடிந்தது. 1978 ஆம் ஆண்டு அரசியல் அமைப்பில் வாக்குரிமை தொடர்பாக தெளிவாகக் குறிப்பிடப்படாவிட்டாலும் அரசியல் அமைப்பின் 3 ஆம் உறுப்புரை இது குறித்து வலியுறுத்துகிறது. குறிப்பாக, மக்கள் இறைமை என்ற விடயத்தில் இது தொடர்பாக வலியுறுத்தப்பட்டுள்ளது. இதன் படி இறைமை மக்களிடம் காணப்படுவதாக குறிப்பிடப்படுவதுடன், அரசியலமைப்பின் 4ஆம் உறுப்புரை பாராளுமன்ற உறுப்பினர்கள் சட்டசபையினூடாக மக்கள் இறைமையினை பிரயோகிக்க வேண்டும் என்ற ஏற்பாடுகள் காணப்படுகின்றன. இவை வாக்குரிமையின் முக்கியத்துவத்தினைத் தெளிவாக அடையாளம் காட்டுகின்றன.

மேலும் அரசியல் அமைப்பின் XIV ஆம் அத்தியாயம் வாக்குரிமை மற்றும் தேர்தல் தொடர்பாகவும் சுயாதீன தேர்தல் ஆணைக்குழு ஒன்றினை தாபிப்பது தொடர்பாகவும் குறிப்பிடுகின்றது. இவற்றுக்கு அப்பால் அண்மைக் காலங்களில் உச்ச நீதிமன்றம் வழங்கிய பல தீர்ப்புக்களின் மூலம் வாக்குரிமை என்பது கருத்து வெளியிடல் மற்றும் பேச்சு சுதந்திரத்துடன் நெருங்கிய தொடர்புடையது என்பதனை வலியுறுத்தியுள்ளமை குறிப்பிடத்தக்கதாகும். சில உச்ச நீதிமன்றத்

தீர்ப்புக்கள் வாக்களிக்கும் உரிமையினை அடிப்படை உரிமையாக அங்கீகரித்துள்ளதுடன், தேர்தல் செயல்முறையில் நேர்மைத்திறன் காணப்பட வேண்டும் என்பதையும் எடுத்துக்காட்டியுள்ளது (Sundari de Alwis and Rohan Edrisinha, 2007 Welikala and Edirisinghe, 2008).

தேர்தல் முறை, வாக்குரிமை மற்றும் பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகம்

ஜனநாயகத் தேர்தல்கள் அரசாங்கத்தின் சட்டத் தன்மையினை உறுதி செய்வதற்கும் மக்கள் அரசாங்கத்தினை சட்டரீதியான நிறுவனமாக ஏற்றுக்கொள்வதற்கும் அவசியமாகின்றன. தேர்தல்கள் மக்கள் தாம் எவ்வாறு வாழவேண்டும் என்பதற்கான பரந்த வாய்ப்பினை வழங்குவதுடன், அது ஜனநாயக நிறுவனங்களுக்கும் நடைமுறைகளுக்குமான ஆரம்பப் புள்ளியாக காணப்படுகின்றது. அந்தவகையில் தேர்தல்கள் ஒரு பல்லின சமூகத்தில், பல்கலாசார சமூகத்தில் ஜனநாயகத் தத்துவங்களை உறுதிசெய்வதற்குப் பெரிதும் அவசியமாக காணப்படுகின்றன. சுதந்திரம் பெற்ற காலத்திலிருந்து இரண்டு வகையான தேர்தல் முறையினை நாம் பின்பற்றியுள்ளோம். அதற்கப்பால், 2017 ஆம் ஆண்டு உள்ளூராட்சி நிறுவனங்களுக்கு கலப்புத் தேர்தல் முறை அறிமுகம் செய்யப்பட்டது. எவ்வாறாயினும், தற்போது நடைமுறையில் இருக்கும் விகிதாசாரத் தேர்தல் முறை ஒப்பீட்டளவில் ஜனநாயகத் தன்மை கூடியதாக காணப்படுகின்றது.

குறிப்பாக பல்லின மக்கள் வாழுகின்ற நாடுகளுக்கு விகிதாசார தேர்தல் முறை பெரிதும் பொருத்தமானது, நியாயமான பிரதிநிதித்துவத்தினைப் பெற்றுக்கொள்ள முடியும் என்பது பல ஆய்வுகளின் மூலம் உறுதி செய்யப்பட்டுள்ளது (Lublin, 2016; Norris, 2004). இத்தேர்தல்முறையில் பலநன்மைகள் காணப்பட்டாலும், நடைமுறையில் பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகத்தினை பல வழிகளில் சவாலுக்கு உட்படுத்தியுள்ளது. குறிப்பாக, இத்தேர்தல் முறை பெரிதும் செலவு கூடியதாகவும்,

வாக்காளருக்கும் மக்களுக்கும் இடையிலான உறவினை சீர்குலைத்துள்ளதாகவும், விருப்பு வாக்கு முறை தேர்தல் வன்முறைக்கு இட்டுச்செல்வதாகவும் விமர்சிக்கப்படுகின்றது.

இவற்றையெல்லாம் விட, சாதாரண மக்கள் இந்தத் தேர்தல் முறைக்குள் ஆட்சியினை கைப்பற்றுவது பெரிதும் சவாலான காரியமாகக் காணப்படுகின்றது. தேர்தல் பிரச்சார செலவுகள் மிக அதிகமாக காணப்படுவதனால் சாதாரண மக்களால் தேர்தலில் போட்டியிட முடியாத நிலை காணப்படுகின்றது. வேறு வகையில் கூறுவதாயின், சாதாரண மக்களின் அரசியல் ஈடுபாடு வாக்களிப்பதுடன் மட்டுப்படுத்தப்பட்டுள்ளது எனலாம் (Uyangoda, 2015). அதன் காரணமாக உண்மையான பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகத்தினை சாதாரண மக்கள் அனுபவிக்க முடியாதுள்ளனர். மறுபுறமாக, இத்தேர்தல் முறை உயர்குழாம் மற்றும் வர்த்தக வகுப்பினர் தொடர்ந்தும் அரசியலில் ஆதிக்கம் செலுத்துவதற்குக் காரணமாக அமைந்துள்ளது. இப்போக்கானது சர்வசன வாக்குரிமை தொடர்பாக ஒரு வகையான அதிருப்தியினை சாதாரண மக்கள் மத்தியில் மாத்திரமன்றி ஏனைய தரப்பினர் மத்தியிலும் ஏற்படுத்தியுள்ளது. இதற்கு ஊழல், மோசடி செய்கின்ற அரசியல் வாதிகள் தொடர்ந்தும் மக்களால் தெரிவு செய்யப்படுவதும் பிறிதொரு காரணமாகும்.

ஜனநாயக ஆட்சிமுறையில் ஒரு நபருக்கு ஒரு வாக்கு (one man one vote) என்பது பொதுவாக ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட தத்துவமாகும். ஆயினும், இலங்கையில் தேர்தல் அரசியலில் ஊழல் மோசடிகள் மலிந்து காணப்படுவதனால், சர்வசன வாக்குரிமை மற்றும் பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகம் என்பன கேள்விக்குறியாகியுள்ளன. தேர்தலின் போது பொருள் சார்ந்த நன்மைகளுக்கு சாதாரண மக்கள் முன்னுரிமை வழங்குவதனால், வாக்குரிமையின் பெறுமதியினை சில சமயங்களில் பிரஜைகள் மறந்து விடுகின்றார்கள். இது ஜனநாயகத்தின் மீது பெரும் அச்சுறுத்தலை ஏற்படுத்தியுள்ளது. ஜனநாயகத்தின் பெயரில் ஜனநாயக

ரீதியாக தெரிவு செய்யப்படுகின்ற மக்கள் பிரதிநிதிகள் சில சமயங்களில் ஜனநாயகத்தினை அழித்து விடுகின்றார்கள் என்பது இதன் மூலம் வெளிப்படுகின்றது. இக்கருத்தினை ஹர்வட் பல்கலைக்கழகத்தின் அரசறிவியல் பேராசிரியர்களான Steven Levitsky மற்றும் Daniel Ziblatt (2018) ஆகிய இருவரும் எழுதிய 'How democracies die' என்ற புகழ்பெற்ற நூலில் வலியுறுத்தியுள்ளார்கள்.

வாக்குரிமை மற்றும் வாக்குப்பதிவு என்பவற்றில் பெரியளவிலான முன்னேற்றங்கள் காணப்பட்டாலும், இன்னும் சில பகுதிகளில் குறிப்பாக, மலையக மக்கள் குறைந்த எண்ணிக்கையில் வாழும் பிரதேசங்களில் சுதந்திரமாக வாக்களிக்க முடியாத நிலையே தொடர்ந்தும் காணப்படுகின்றது. காரணம் பிரபல அரசியல்வாதிகள் தேர்தல் தினத்தன்று தமிழ் மக்கள் வாழும் பிரதேசங்களுக்குச் சென்று அச்சுறுத்தி வாக்கட்டையினைப் பறிப்பது தொடரும் பிரச்சினையாகக் காணப்படுகின்றது. 1948 ஆம் ஆண்டு தொடக்கம் வாக்குரிமையற்று இருந்த இம்மக்கள் 1980களின் இறுதியிலேயே வாக்குரிமையினைப் பெற்றுக் கொண்டார்கள். ஆயினும், இன்று வரையில் பல பிரதேசங்களில் வாழுகின்ற மலையக மக்கள் குறிப்பாக, கேகாலை, இரத்தினபுரி, களுத்துறை, காலி, மாத்தறை போன்ற மாவட்டங்களில் வாழுகின்றவர்கள் வாக்குரிமையினை சுயாதீனமாக, அச்சமின்றி பிரயோகிக்க முடியாத நிலையில் காணப்படுகின்றார்கள்.

1948 ஆம் ஆண்டு ஆட்சி அதிகாரம் கைமாற்றப்பட்ட போது, பிரித்தானிய காலனித்துவ நாடுகளில் இலங்கை ஒரு விசித்திரமான நாடாக காணப்பட்டது. அதற்குக் காரணம் முழு அளவிலான சர்வசன வாக்குரிமையைக் கொண்ட நாடாக காணப்பட்டமையாகும். நீண்ட கால பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகத்தில் பல ஏற்ற இறக்கங்கள் காணப்படுகின்றன. தற்போதைய அரசியல் அமைப்பில் வாக்களிப்பதற்கான உரிமையினை அடிப்படை உரிமையாக அங்கீகரிக்காமை ஒரு பிரதான குறைபாடாகச் சுட்டிக்காட்டப்படுகின்றது.

ஆயினும், அரசியல் அமைப்பின் 93 ஆவது உறுப்புரை குடியரசின் ஜனாதிபதி, பாராளுமன்ற உறுப்பினர்கள் மற்றும் சர்வசன வாக்கெடுப்பு ஆகியன சுதந்திரமாக, சமத்துவத்தின் அடிப்படையில் இரகசிய வாக்குச் சீட்டின் மூலம் இடம்பெற வேண்டும் என்று வலியுறுத்துகின்றது.

சுதந்திரமான தேர்தல் ஆணைக்குழு, வாக்குரிமை மற்றும் சிவில் சமூகம்

வாக்குரிமை மற்றும் வாக்களித்தல் என்பவற்றினை ஊக்குவிப்பதற்கு சுதந்திரமான தேர்தல் ஆணைக்குழு அவசியமாகும். சுதந்திரமான ஆணைக்குழுவொன்று இல்லாத நிலையில் அத்தகைய உறுதியான சட்டங்களை இயற்றினாலும் அதில் பயன் கிட்டப்போவதில்லை. குறிப்பாக, ஆணைக்குழு தேர்தல் சட்டங்களை நியாயமான முறையில் நடைமுறைப்படுத்த வேண்டும். தேர்தல் சட்டங்களை மீறுவோருக்குத் தண்டனை வழங்கும் அதிகாரம் இருக்க வேண்டும். தேர்தல் செயன்முறை மற்றும் வாக்களிப்பின் மீது மக்களுக்கு நம்பிக்கை ஏற்படுவதற்கு சுயாதீன தேர்தல் ஆணைக்குழு அவசியமாகும்.

இலங்கையைப் பொறுத்தவரை நீண்ட காலமாக தேர்தல் ஆணைக்குழு காணப்படவில்லை. தேர்தல் திணைக்களத்தினூடாகவே ஒட்டுமொத்த தேர்தல் செயன்முறையும் இடம்பெற்றது. நீண்டகால கோரிக்கையின் விளைவாக 2015 ஆம் ஆண்டு கொண்டுவரப்பட்ட பத்தொன்பதாம் அரசியல் சீர்திருத்தத்தின் மூலம் சுயாதீன தேர்தல் ஆணைக்குழுவொன்று உருவாக்கப்பட்டது. இது பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகத்தை வலுப்படுத்த அதன் மீது நம்பிக்கையினை ஏற்படுத்த பெரிதும் அவசியமாகும். தேர்தல் ஆணைக்குழு தாபிக்கப்பட்ட பின்னர் இடம்பெற்ற தேர்தல்கள் பெரிய அளவில் சுதந்திரமாகவும் நியாயமாகவும் இடம்பெற்றுள்ளன. இத்தகைய கருத்தினை சர்வதேச தேர்தல் கண்காணிப்பாளர்களும் குறிப்பிட்டிருந்தனர். ஆணைக்குழு அரசியல் தலையீடுகள் இன்றி செயன்படுவதன் மூலமே

தேர்தல் செயன்முறையின் மீது நம்பிக்கையினை ஏற்படுத்த முடியும். ஆகவே, வாக்காளர்களும் சிவில் அமைப்புக்களும் தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் அரசியல் நடுநிலைத் தன்மையினை தொடர்ந்தும் வலியுறுத்தும் தார்மிக் கடப்பாட்டினைக் கொண்டுள்ளனர்.

வழிப்புள்ள சிவில் சமூகம், சுயாதீன ஊடகம், தர்க்க ரீதியாக சிந்திக்கும் பிரஜைகள் என்பன பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகத்திற்கு பெரிதும் அவசியமாகும். வாக்களிப்பு மற்றும் வாக்குப்பதிவு தொடர்பாக தொடர்ந்தும் வழிப்புணர்வினை ஏற்படுத்த வேண்டும். சில தேர்தல் சட்டங்கள் காலங்கடந்தவையாகக் காணப்படுகின்றன. புலம்பெயர் தொழிலாளர்களுக்கும் வெளிநாடுகளில் வாழும் இலங்கைப் பிரஜைகளுக்கும் இன்னும் வாக்களிக்கும் உரிமை கிட்டவில்லை. சமூக ஊடகங்கள் வாயிலாக இடம்பெறும் தேர்தல் சட்ட மீறல்களை, வெறுப்பூட்டும் பேச்சுக்களை, இனவாதத்தினை தூண்டும் செயற்பாடுகளை தடுத்து நிறுத்துவதற்கு இன்னும் சட்டங்கள் கொண்டுவரப்படவில்லை. தேர்தல் காலங்களில் சைபர் குற்றங்களும் (cyber crime) அதிகளவில் இடம்பெறுகின்றன. ஆகவே, தேர்தல் சட்டங்களில் காலத்தின் தேவைக்கு ஏற்ற சில சீர்திருத்தங்களை கொண்டுவர வேண்டும். அதன் மூலம் தேர்தல் சட்ட மீறல்களை வெகுவாக குறைத்து சட்டத்தினை மீறுவோருக்குத் தண்டனை வழங்க முடியும். இவை 'சுதந்திரமான மற்றும் நீதியான தேர்தல்கள்' (free and fair elections) என்ற ஜனநாயகத் தத்துவத்தினை நிலைநாட்ட பெரிதும் அவசியமாகும்.

தேர்தல் ஆணைக்குழு கொண்டுவரவதற்கு முன்னர் நடந்த சில தேர்தல்களைப் பார்க்கும் போது அவை நியாயமற்றதாகவும், சட்டத்தன்மையற்றதாகவும் காணப்பட்டன. தேர்தல் செயன்முறையில் பெரியளவிலான ஊழல் மோசடிகளும் சட்டத்திற்கு புறம்பான நடைமுறைகளும் காணப்பட்டன. அவை தேர்தல் செயன்முறையை வீழ்ச்சியடையச் செய்ததுடன் அதன் மீதான நம்பிக்கையினையும் பெரியளவில்

பாதித்தன. இக்காலப்பகுதியில் வாக்களிக்கும் உரிமையினை பயன்படுத்துவதில் வாக்காளருக்கு ஒரு வகையான அச்சம், தயக்கம் என்பன காணப்பட்டன. காரணம் தமது வாக்கு எந்தவொரு முற்போக்கான மாற்றத்தினையும் கொண்டுவரப்போவதில்லை என்ற ஓர் எண்ணமாகும். மேலும், ஆட்சியில் இருக்கும் தரப்பினர் தமது பலத்தினை பயன்படுத்தி மீண்டும் ஆட்சிபீடம் ஏறுவதற்கு எந்தவொரு சட்டத்திற்கு புறம்பான செயற்பாட்டினையும் கையில் எடுப்பார்கள் என்ற மனப்பாங்கும் குறிப்பிட்டளவிலான வாக்காளர்கள் மத்தியில் காணப்பட்டது. ஆயினும், ஆணைக்குழு தாபிக்கப்பட்ட பின்னர் இப்போக்கு வெகுவாகக் குறைவடைந்துள்ளது. ஆணைக்குழு உறுப்பினர்கள் தேர்தல் சட்டத்தினை நடைமுறைப்படுத்துவதில் பக்கச்சார்பின்றி செயற்பட முற்படுவதும் இதற்குப் பிறிதொரு காரணமாகும்.

1947 ஆம் ஆண்டிலிருந்து தேர்தல் செயன்முறையின் நடுநிலைத் தன்மையினை பேணும் அதிகாரம் தேர்தல் திணைக்களத்திடமே காணப்பட்டது. இன்று அப்பொறுப்பு தேர்தல் ஆணைக்குழுவிடம் காணப்படுகின்றது. அரசியல் அமைப்பின் 103 ஆவது உறுப்புரை தேர்தல் ஆணையாளர் ஜனாதிபதியினால் நியமிக்கப்படவேண்டும் எனக் குறிப்பிடுகின்றது. 20 ஆவது அரசியலமைப்பு சீர்திருத்தத்தின் படி பாராளுமன்ற பேரவை இது தொடர்பான பரிந்துரைகளை வழங்குகின்றது. ஆயினும், தேர்தல் ஆணைக்குழு உறுப்பினர்களை அரசியல் நிறைவேற்றுத்துறையின் தலைவர் நியமிப்பது பெரும் விமர்சனத்திற்கு உள்ளாகியுள்ளது. இத்தகைய நியமனம் தேர்தல் ஆணைக்குழுவின் நடுநிலைத்தன்மை, பக்கச்சார்பின்மை மற்றும் நேர்மைத்திறன் (integrity) என்பவற்றினை பாதிக்க அதிக வாய்ப்பு காணப்படுவதாக குறிப்பிடுகின்றது. இந்நிலையினை அரசியல் அமைப்பு பேரவை கட்டுப்படுத்தியதாக சிலர் வாதிடுகின்றனர் (De Silva, 2016). அரசியல் அமைப்பின் 104 ஆவது உறுப்புரை வாக்குப்பதிவினை மேற்கொள்ளும் அதிகாரம் மற்றும் வாக்காளர் இடாப்பினைப்

பேணுதல் போன்ற அதிகாரங்கள் ஆணைக்குழுவிடமிருந்து இருப்பதாகக் குறிப்பிடுகின்றது. இலங்கையில் வாக்குப்பதிவு வருடாந்தம் இடம்பெறுகின்றது. தேர்தல் இடம்பெற்றாலும் இல்லாவிட்டாலும் இப்பணி இடம்பெறுகின்றது. வாக்கினை பதிவுச் செய்வதற்கான உரிமை மறுக்கப்படும் போது அது தொடர்பாக நீதிமன்றத்தினை நாட முடியும். அடிப்படை மீறல் வழக்கினை தாக்கல் செய்ய முடியும்.

வாக்குரிமையினை பாதுகாத்தல் மற்றும் வாக்களிக்கும் சூழலை தக்கவைத்துக் கொள்வதில் சிவில் சமூகத்திற்கு முக்கிய பொறுப்பு உண்டு. தேர்தல் சட்ட மீறல்களை கண்டிப்பதில் அதனை பொது மக்களிடத்தில் அறிவுறுத்துவதில் ஜனநாயக நிறுவனங்களை கட்டியெழுப்புவதிலும் அவற்றை வலுப்படுத்துவதிலும் சிவில் சமூகத்திற்கு முக்கிய பொறுப்பு உண்டு. இதனைக் கடந்தகால அனுபவங்கள் வெளிப்படுத்தியுள்ளன - குறிப்பாக, 2015ம் ஆண்டு ஆட்சி மாற்றம் இதற்கு சிறந்த உதாரணமாகும். மேலும், சில பின்தங்கிய பிரதேசங்களில் வாக்கினை பதிவுசெய்வதில் மற்றும் வாக்குரிமையினை பயன்படுத்துவதில் பல நிறுவன ரீதியிலான தடைகள் காணப்படுகின்றன. கட்சி அரசியலும் அதில் செல்வாக்குச் செலுத்துகின்றது. இந்நிலமையினை சரிசெய்வதில் சிவில் சமூகத்திற்கு பொறுப்புண்டு. அரசுக்கும் பிரஜைக்கும் இடையிலான உறவை மேம்படுத்துவதில் சிவில் சமூகம் தொடர்ந்தும் அர்ப்பணிப்பினைக் காட்டி வருகின்றது. சில சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் வாக்குப்பதிவு, வாக்களித்தல், தேர்தல் கண்காணிப்பு போன்ற பணிகளில் தீவிரமாக ஈடுபட்டு வருகின்றன. பொதுவில் சிவில் சமூகம் இலங்கையில் ஜனநாயகத்தினை பாதுகாக்க பின்வருமாறு பங்களிப்புச் செய்ய முடியும்: (i). அரசின் எதேச்சையான செயற்பாடுகளின் மூலம் பிரஜைகளின் உரிமை மீறல்களை தடுப்பதற்கு சட்டத்தின் ஆட்சியை நிலைநாட்ட பங்களிப்பு செய்ய வேண்டும், (ii). அரசாங்கத்தின் அதிகார துஷ்பிரயோகம் மற்றும் சட்டத்திற்கு புறம்பான செயற்பாடுகளை கட்டுப்படுத்த

முன்வர வேண்டும் (iii). சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் பல்லின தன்மையினை சகல மட்டங்களிலும் கையாளுதல் மற்றும் உறுதி செய்தல் வேண்டும். அதன் மூலம் அரசாங்கத்தின் தனிமுதன்மையான அதிகாரத்தினையும் ஆதிக்கத்தினையும் கட்டுப்படுத்த முடியும். இலங்கை அனுபவம் குறித்து நிற்பது என்னவெனில், தொடர்ச்சியான, சுயாதீனமான மற்றும் சுதந்திரமான தேர்தல்கள் ஊடாகவே ஆட்சியாளர்களை பொறுப்புக்கூறச் செய்ய முடியும் என்பதனையும், அது வெறுமனே தேர்தலை நடாத்துவதன் மூலம் மாத்திரம் அடைய முடியாது என்பதனையுமாகும். அதற்கு சட்டத்தின் ஆட்சியினை மற்றும் ஜனநாயக ஆட்சி முறையின் தத்துவங்களை மதிக்கும் ஆட்சியாளர்களை மக்கள் தெரிவு செய்வது அவசியமாகும். குறுகிய அரசியல் நிகழ்ச்சி நிரல்களைக் கொண்ட உயர்குழாம் வர்கத்தினர் ஆட்சிபீடத்தில் தொடர்ந்தும் நிலைகொண்டிருப்பதனால் மேற்கூறிய இலக்குகளை அடைய முடியாதுள்ளது. ஆகவே, சிவில் சமூகம் தனது தனிப்பட்ட நலன்களை புறந்தள்ளி பரந்த சமூக நலனை ஒரு நியமமாக அல்லது பெறுமானமாக (norm) கையிலெடுக்க வேண்டும். ஜனநாயக ஆட்சி, தேர்தல், வாக்குரிமை என்பன உறுதி செய்யப்பட்டாலும் அதன் தரத்தினை பாதுகாக்க சிவில் சமூகம் அவசியமாகும்.

ஆயினும், நடைமுறையில் இலங்கையில் சிவில் சமூகம் பலவீனப்பட்டுள்ளது. உறுதியான சிவில் சமூகத்தினை கட்டியெழுப்புவதில் இலங்கை தோல்வி கண்டுள்ளது. தற்கால சிவில் சமூகம், இன, மத, மொழி, பிரதேச, அரசியல் அடிப்படையில் பிரிந்து காணப்படுகின்றது. இவை அரச அதிகாரம் மற்றும் நன்கொடையாளர்களின் கட்டுப்பாடுகளுக்கு உள்ளாகியுள்ளன. தேர்தல் ஜனநாயகத்தின் மீதும் இப்போக்கு பாதிப்புச் செலுத்தியுள்ளது என்பதனையும் அவதானிக்க முடிகின்றது.

முடிவுரை

இக்கட்டுரையானது வாக்குரிமை, வாக்குப்பதிவு மற்றும் பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகம் தொடர்பான இலங்கை அனுபவத்தினை சுருக்கமாக ஆராய்ந்துள்ளது. இலங்கையில் ஜனநாயக ஆட்சிக்கான கட்டமைப்பினை இடுவதில் தேர்தல்கள் பெரும் பங்காற்றியுள்ளன. 1978 ஆம் ஆண்டுக்குப் பின்னர் தேர்தல் செயன்முறையில் பல குறைபாடுகள் மற்றும் மோசடிகள், அதிகரித்த வன்முறைகள் என்பன காணப்பட்டாலும் தொடர்ந்தும் ஆட்சி அதிகாரம் ஜனநாயக முறையில் மக்களின் ஆணையுடன் கைமாற்றப்பட்டுள்ளமை சிறப்பம்சமாகும். மிகவும் நெருக்கடியான காலங்களில் கூட தேர்தல்கள் நடாத்தப்பட்டன. அதன் மூலம் பிரஜைகளின் வாக்களிப்பதற்கான உரிமை நிலை நாட்டப்பட்டது. தேர்தல் மற்றும் சுயாதீனமான வாக்களிப்பு என்பவற்றின் மூலம் மக்களாட்சிக்கான அடிப்படையைப் பாதுகாக்க முடியும் என்பதனை இலங்கை அனுபவம் எடுத்துக்காட்டுகின்றது. மாகாணசபைத் தேர்தல் தொடர்ந்தும் பிற்போடப்படுவதனை ஜனநாயகத்தினை நேசிக்கும் தரப்பினர் விமர்சித்து வருகின்றார்கள். மக்களின் ஒப்புதல் இல்லாமல் உள்ளூராட்சி சபைகளின் பதவிகள் மேலும் ஒரு ஆண்டு நீடிக்கப்பட்டமை சிவில் சமூக மட்டத்தில் விமர்சனத்திற்கு உள்ளாகியுள்ளது. இவை தேர்தல் ஜனநாயகம் மற்றும் வாக்குரிமையினை மழுங்கடிக்கும் முயற்சிகளாகும். நீண்ட பாரம்பரியத்தினைக் கொண்ட பிரதிநிதித்துவ ஜனநாயகத்தினைப் பாதுகாப்பதற்கு சகல தரப்பினரும் சகல பேதங்களையும் மறந்து பங்களிப்பினை வழங்க வேண்டும். குறுகிய நலன்களுக்காக வாக்குரிமையின் பெறுமதியினை அலட்சியம் செய்வதானது நீண்ட காலத்தில் ஜனநாயகத்தின் மீது பெரும் அச்சுறுத்தலை ஏற்படுத்தும் என்பதனை நாம் மனங்கொள்ள வேண்டும். வாக்குரிமையினை பிரயோகிக்கும் போது ஜனநாயகம், சட்டத்தின் ஆட்சி, பன்மைத்தன்மை, மனித உரிமைகள் மற்றும் சமத்துவம் போன்ற விடயங்களைக் கருத்திற் கொள்ளுதல் அவசியமாகும். ஆதுவே,

இலங்கையில் நிலையான சமாதானம், அபிவிருத்தி மற்றும் நல்லிணக்கம் போன்றவற்றிற்கு வழிசெய்யும் என்பதில் ஐயமில்லை.

References

- De Alwis, S and Edrisinha, R). (2007). The Right to Vote: Its Impact on Election Laws in Sri Lanka: Background Paper presented by Rohan Edrisinha at the Seminar on the Right to Vote and the Law Relating to Election Petitions.
- De Silva, C. R. (2016). Sri Lanka in 2015: A year of change. Asian Survey, 56(1), 199-203.
- Levitsky, S., & Ziblatt, D. (2018). How democracies die. Broadway Books.
- Lublin, D. (2016). Electoral systems, ethnic diversity and party systems in developing democracies. Electoral Studies, 47, 84-93.
- Norris, P. (2004). Ethnic minorities. In: Pippa Norris (Ed), Electoral Engineering: voting rules and political behavior (pp. 209-229). New York: Cabridge University Press.
- Uyangoda, J. (2015). Local Government and Local Democracy in Sri Lanka: Institutional and Social Dimensions. Colombo: Social Scientists' Association.
- Uyangoda, J., & De Mel, N. (2012). Reframing democracy: Perspectives on the cultures of inclusion and exclusion in contemporary Sri Lanka. Colombo: Social Scientists' Association.
- Welikala, A. and Edirisinghe, R. (2008). The Electoral Reforms Debate in Sri Lanka. Colombo: Centre for Policy Alternatives.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ
ප්‍රජාතියෝජිතතන්ත්‍රවාදය -
ඡන්ද අයිතිය, හිමිකම, බලය සහ
ඡන්දයේ නිදහස

ධම්ම දිසානායක

1. සෑම කෙනෙකුටම සෘජුව හෝ නිදහසේ තෝරාගත් නියෝජිතයන් හරහා තම රටේ ආණ්ඩුවට සහභාගී වීමට අයිතියක් ඇත.
2. සෑම කෙනෙකුටම තම රටේ රාජ්‍ය සේවයට සමාන ප්‍රවේශයක් ලැබීමේ අයිතිය ඇත.
3. ජනතාවගේ කැමැත්ත ආණ්ඩු අධිකාරයේ පදනම් විය යුතු ය: මෙම කැමැත්ත සර්වජන හා සමාන ඡන්ද බලයෙන් සහ රහස් ඡන්දයෙන් හෝ ඊට සමාන නිදහස් ඡන්ද ක්‍රියා පටිපාටිවලින් පැවැත්විය යුතු කාලාන්තර හා අව්‍යාජ නියෝජිතවරණවල දී ප්‍රකාශ කළ යුතු ය.

(මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනය, 21 වැනි වගන්තිය)

සාර සංක්ෂේපය

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ සාකච්ඡාවට වඩා ඡන්ද අයිතිය පිළිබඳ සාකච්ඡාවට දිගු ඉතිහාසයක් ඇත. එසේ ම බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත පාලන සමයේ, 1834 සිට, මෙරට ක්‍රියාත්මක වූ නියෝජිත දේශපාලනය 1910 සිට සීමිත ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදී දේශපාලනයක් බවට පරිවර්තනය වූ ආකාරය පිළිබඳ සංවාදය ද එතරම් ජනප්‍රසිද්ධ නැත. තව ද ඡන්ද අයිතිය ලැබීම සහ එහි වර්ධනය සිදුවූ ආකාරය පිළිබඳ සාකච්ඡාව තරමට එකී අයිතිය භාවිතා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නිදහස පිළිබඳ සංවාදය දියුණු සහ ප්‍රබල නැත. එහිසා ම මෙරට ට ඡන්ද හිමිකම ලැබීමෙන් පසු සිදුවිය යුතු ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදී විපරිවර්තන දුලබය, දුර්වල ය. ගොඩ නැගිය යුතු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී දේශපාලන සංස්කෘතිය මන්දගාමී ය, අවවර්ධිත ය. සීමිත ඡන්ද අයිතිය ලැබී වසර 112 ක් ගෙවී ඇතත්, වැඩිහිටි සර්වජන ඡන්ද අයිතිය ලැබී වසර 90 ක් ගෙවී ඇතත්, එම කාලවල ට සමගාමීව මෙරට ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදී සංස්කෘතිය පුළුල් සහ ගැඹුරු එකක් වී නැත. එසේම ජනයා සතු ඡන්ද හිමිකම බලයක් ලෙස ගැඹුරින් තේරුම් ගැනීමත් එකී බලය සතු හරයාත්මක ප්‍රතිමාන අවබෝධ කොට ගෙන ඒ වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම සඳහා ජනසමාජය දේශපාලනික වශයෙන් සාමූහික නොවීමත් මෙරට ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදී ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ වැදගත් නිරීක්ෂණයකි. බලවත් වී ඇත්තේ ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ

කතිකාවට වඩා නියෝජිතවරණ පිළිබඳ කතිකාවය. ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදය පුළුල් සහ ගැඹුරු කිරීම සඳහා වූ මූලෝපායන් සහ විධිමත් සැකසීම අරමුණු කරගත් පාර්ලිමේන්තු තේරුම් කාරක සභා හෝ කොමිෂන් සභා හෝ ඒකක හෝ ස්ථාපිත නොවීම ඊට නිදසුන් වෙති. එසේම නියෝජිතවරණ නිරීක්ෂණය සඳහා මිසක ප්‍රජානියෝජිත තන්ත්‍රීය ක්‍රියාවලිය නිරීක්ෂණය සඳහා වැඩි සිවිල් සමාජ උනන්දුවක් නොදැක්වීම තවත් නිදසුනකි. ඡන්ද අයිතිය සහ නියෝජිතවරණ මගින් ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදයේ පළල සහ ගැඹුර මෙන්ම අනෙකුත් බොහෝ අබල දුබලතා වැසී ඇති සෙයක් පෙනේ. මෙම කෙටි අධ්‍යයනය තුළ උත්සාහ දරා ඇත්තේ ඉහත කාරණා පිළිබඳ හරයාත්මක පුළුල් සංවාදයක් ඇරඹීම සඳහා සංකල්පීය මූල පිරිමත් සිදු කිරීමට ය. එය ශ්‍රී ලංකාවේ පටිපාටීමය සහ හරයාත්මක ප්‍රජානියෝජිත තන්ත්‍රවාදී සංස්කෘතියක වර්ධනයේ අවසන් නොවන ක්‍රියාත්මක වීම පියවරක් සේම වැදගත් පටන් ගැන්මක් ලෙස සිතමි.

ප්‍රමුඛ පද: දේශපාලන නියෝජනය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදය, ඡන්ද හිමිකම, ඡන්ද බලය, ඡන්දයේ නිදහස

නැඳින්වීම

මා මෙම අධ්‍යයන පත්‍රිකාවේ "ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදය" යන්න ඉදිරිපත් කරන්නේ ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ representative democracy යන්නට අර්ථාන්විතව පර්යාය පදයක් ලෙසිනි. මෙම පදය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ "නියෝජිත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය" (දැනට ව්‍යවහාරයේ ඇති පදය) හෝ "නියෝජිත තන්ත්‍රවාදය" අතර ඇති වෙනස තේරුම් ගැනීමේ දී වඩාත් පහසුවක් සපයනු ඇත. "ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය" යනු පුරවැසියන් සෘජුවම, එනම් නියෝජිතයින් මාර්ගයෙන් නොව, පාලනයට සහභාගිවන ආණ්ඩුකරණ ක්‍රියාවලියකි. "නියෝජිත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය" යනු සිය නියෝජිතයින් මාර්ගයෙන් පුරවැසියන් පාලන ක්‍රියාවලියට වක්‍රව සහභාගිවන ආණ්ඩුකරණ ක්‍රියාවලියකි. එය නම් කිරීම සඳහා සුදුසු පදය ලෙස මා යෝජනා කරන්නේ "ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදය"

යන්න ය. එනම් එහි සරළ තේරුම් ප්‍රජාව තම නියෝජිතයින් මගින් පාලන කටයුතු සිදු කිරීම යන්නය. හැතහොත් පාලන කටයුතුවලට සහභාගී වීම ය. ඒ අනුව Representative Democracy යන්න සඳහා වන සිංහල යෙදුම වන “නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය” යන්න වෙනුවට “ප්‍රජානියෝජනතන්ත්‍රවාදය” යන්න වඩාත් ගැලපෙනු ඇතැයි සිතමි. යෝජනා කරමි. එය සෘජුවම ජනයා පාලන ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ ජනයාගේ නියෝජිතයින් මගින් පාලනය ගෙනයන ප්‍රජානියෝජන තන්ත්‍රවාදය වෙනස් කොට තේරුම් ගැනීම සඳහා පහසුවකි.

චාර්ල්ස් සේමර් සහ ඩොනල්ඩ් පේජ් (Charles Seymour & Donald Paige Frary) 1918 දී දක්වා ඇති පරිදි ඡන්ද අයිතිය ලබා ගැනීම තුළින් මහා බ්‍රිතාන්‍යය දේශපාලන පරිණාම මාවතේ නිශ්චිත සන්ධිස්ථානයක් වෙත ළඟා වී ය (Eduardo Posada Carbo, 1996: 1). 1918 දී එතෙක් ඡන්දය සඳහා සුදුසුකම් නොලබන සියලුම බ්‍රිතාන්‍ය වැඩිහිටි පිරිමින්ට මෙන්ම වචකට වයස අවුරුදු 30 ට වැඩි වර්ෂයේ ගෙවන කාන්තාවන්ට ද ඡන්ද බලය හිමි විය. මේ වනවිට යුරෝපා මහාද්වීපයේ වෙනත් තැන්වල පිරිමි සර්වජන ඡන්ද අයිතිය ලබාගැනීම ඇරඹෙමින් ව්‍යාප්ත වෙමින් පැවතුනි. උදාහරණයක් ලෙස, 1890 දී ස්පාඤ්ඤය, 1912 දී ඉතාලිය, 1919 බෙල්ජියම්, පිරිමි සර්වජන ඡන්ද අයිතිය ලබාගෙන තිබුණි. එය සෑම රටකම එකම රටාවකට සිදු නොවුනි. ප්‍රංශය, ප්‍රථමයෙන් 1792 දී සහ පසුව 1848 දී සර්වජන ඡන්ද අයිතිය සම්මත කරන ලද අතර, දෙවන ජනරජයේ කලකිරීමෙන් පසුව 187077 ‘deuxieme naissance du suffrage universel’ (“සර්වජන ඡන්ද බලයේ දෙවන උපත”) අත්විඳින ලදී. ස්පාඤ්ඤයේ ඡන්ද බලය ප්‍රසාරණය කිරීම පහත සඳහන් ආකාරයේ කිසිදු පීඩනයක ප්‍රතිඵලයක් නොවූවත්, බෙල්ජියම් සර්වජන ඡන්ද බලය ලබා දීම සඳහා පෙර සිදු වූ මැතිවරණ ප්‍රතිසංස්කරණවලට පක්ෂව මහජන බල මුලු ගැන්වීම, විශේෂයෙන් 1890 අගෝස්තු 10 මහජන පෙලපාලිය සහ 1913 අප්‍රේල් මහා වැඩ වර්ජනය හේතු විය.(ඉහත)

ශ්‍රී ලංකාවේ සීමිත කුඩා පිරිසකට 1910 දී ඡන්ද අයිතිය ලැබීමත් 1931 දී වැඩිහිටි සර්වජන ඡන්ද අයිතිය ලැබීමත් සිදුවන්නේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හෝ ප්‍රජානියෝජනතන්ත්‍රවාදය සඳහා වූ මහජන අරගල හෝ උද්ඝෝෂණවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නොව ස්වදේශික කුඩා ප්‍රභූ පිරිසකගේ ඉල්ලීම් සහ ටීරෝධතා පසුබිමකය. ඇතැමුන් සීමිත ඡන්ද අයිතියට පක්ෂ විය, වැඩිහිටි සර්වජන ඡන්ද අයිතියට විරුද්ධ විය. පිරිමි ඡන්ද අයිතියට පක්ෂ වී කාන්තා ඡන්ද අයිතියට විරුද්ධ විය. ඒ නිසා කාන්තා ඡන්ද අයිතිය වෙනුවෙන් වූ සංවිධානගත වීම් ද මතු විය. එතෙක් ඒවා පුළුල් මහජන ව්‍යාපාර වූයේ නැත.

එබැවින් ලංකාව වැනි බොහෝ රටවල ඡන්ද අයිතිය ලැබුණේ ප්‍රජානියෝජනතන්ත්‍රවාදයට අවශ්‍ය පදනම් නො පිරුණු පසුබිමක ය. එබැවින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ ප්‍රජානියෝජනතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ හරයාත්මක කතිකාව සහ භාවිතාව තවමත් අඩු දියුණු මට්ටමක පවතින්නේ නියෝජිතවරණ තරගය පිළිබඳ කතිකාව සහ භාවිතාව ගුණාත්මක වශයෙන් අඩුවෙනුත් ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් වැඩියෙනුත් බලවත් පසුබිමකය. මෙවැනි පසුබිමක මෙම පටිකාවෙන් උත්සාහ කරන්නේ ප්‍රජානියෝජනතන්ත්‍රවාදයට අයිති සංකල්ප විවරණයක් මගින් ප්‍රජානියෝජනතන්ත්‍ර සංස්කෘතියේ ස්වරූපය පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමට ය.

පසුබිම: ශ්‍රී ලංකාවේ ඡන්ද අයිතිය, හිමිකම, බලය සහ නිදහස:

ශ්‍රී ලංකාවේ නූතන නියෝජිත දේශපාලනය සහ නියෝජිතවරණ ඉතිහාසය කාලමය වශයෙන් සුළු වෙනසක් පෙන්නුම් කළ ද ඒ දෙකෙහිම ආරම්භය සිදුවූයේ බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත සමයේ ය. නියෝජිත දේශපාලනයේ ආරම්භය 1833 කෝල්ඩ්‍රූෂන් කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණවල ප්‍රතිඵලයකි. එම ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යුහාත්මකව දේශපාලන, ආර්ථික, සහ සමාජමය වෙනස්කම් රාශියකට මුල් පිරුවකි. 1833 පිහිට ව්‍යවස්ථාදායක සහ විධායක සභා මෙරට නූතන නියෝජන දේශපාලනයේ ආරම්භය ලෙස සැලකිය හැක. ව්‍යවස්ථාදායක සභාව නිලලත් (එනම් නිරුධාරිත්)

නවදෙනෙකුගෙන් සහ නිල නොලත් තයකින් යුක්ත විය. නිල නොලත් තය දෙනා ආණ්ඩුකාරයා විසින් නම් කරනු ලැබුවේ යුරෝපීයන් නියෝජනය සඳහා තුන් දෙනෙකු, ධර්මර් පනයා නියෝජනය සඳහා එක් අයෙකු ද සිංහල පනයා නියෝජනය ට එක් අයෙකු ද දෙමළ පනයා නියෝජනය සඳහා එක් අයෙකු ද වශයෙනි. 1889 දී නිල නොලත් ගණන තවත් දෙකකින් වැඩි කළේ උඩරට සිංහලයින් වෙනුවෙන් එක් අයෙකු සහ මුස්ලිම්වන් එක් අයෙකු යනා දී වශයෙනි. මේ තත්ත්වය එක්තරා ආකාරයක වාර්ගික නියෝජනයකි.

සීමිත ඡන්ද ක්‍රමයක ආරම්භය

1908 ජෙම්ස් පීරිස් විසින් මෙම ක්‍රමය වෙනස් කිරීම සඳහා යෝජනාවලියක් ඉදිරිපත් කළ අතර, ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ බලතල වැඩි කළ යුතු ය, විධායක සභාවට නිල නොලත් සාමාජිකයින් පත් කළ යුතු ය, සහ ජනවාර්ගික නියෝජනය අහෝසි කොට ප්‍රාදේශීය නියෝජන ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කළ යුතු ය යනාදී යෝජනා එහි අන්තර්ගත විය. එහි දී ඉදිරිපත් වූ, ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ සාමාජිකයින් ආණ්ඩුකාරයා විසින් නම් නොකර සීමිත ඡන්දයකින් තෝරාපත් කර ගත යුතු ය යන්න වඩාත් වැදගත්ම යෝජනාව ලෙස දැක්විය හැකි ය. මන්ද, නියෝජිතවරණ පිළිබඳ අදහස මුල් වරට ඉදිරිපත් වූ හෙයිණි. 1910 ඉදිරිපත් වූ කෲච් මැකලම් ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් ජනවාර්ගික නියෝජනය සඳහා වූ හතර දෙනෙකු සීමිත ඡන්දයකින් තෝරා ගත යුතු ය යන යෝජනාව ඉදිරිපත් වූයේ එම පසුබිමේ ය. මේ අනුව යුරෝපීයන් වෙනුවෙන් දෙදෙනෙකුත්, ධර්මර් පනයා වෙනුවෙන් එක් අයෙකුත් උගත් ලාංකිකයින් වෙනුවෙන් එක් අයෙකුත් සීමිත ඡන්දයකින් තෝරාපත් කර ගැනීමට යෝජනා වූ අතර, පළමු නියෝජිතවරණය 1912 පැවැත්විණි. එය මෙරට නියෝජිතවරණ ඉතිහාසයේ සහ නියෝජිතවරණ දේශපාලනයේ ආරම්භක මොහොත ලෙස දැක්විය හැකි ය. 1866 වසරේ දී කොළඹ සහ මහනුවර නගර සභාවලටත් 1867 දී ගාල්ල නගර සභාවටත් සභිකයින් තෝරා ගැනීම සඳහා නියෝජිතවරණ පැවැත්වූ ද 1912 කෲච් මැකලම් ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් නියෝජිතවරණ ක්‍රියාවලිය දීප ව්‍යාප්ත ක්‍රියාවලියක් බවට පත් කිරීම එයට හේතුව ය

(විතානවසම්, 2017:115). 1920 මැතිං ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් නිල නොලත් සංඛ්‍යාව 23 දක්වා වැඩි කෙරුණු අතර ඉන් 16 ක් ම තෝරාපත් කර ගැනුනේ සීමිත ඡන්දයකිණි. 1924 මැතිං ඩෙවොන්ෂයර් ප්‍රතිසංස්කරණවලට අනුව නිල නොලත් 37 න් 29 ක් ම තෝරාපත් කර ගැනීම සිදුවුණේ සීමිත ඡන්ද ක්‍රමයක් මගිනි. ඒ 23ක් ප්‍රාදේශීය පදනමින් සහ වාර්ගික පදනමින් 6 දෙනෙකු වශයෙනි. ඉතිරි 8 ආණ්ඩුකාරයා විසින් නම් කිරීමෙනි. මෙම ඉහත දැක්වූ ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් පියවරින් පියවර නියෝජිත දේශපාලනයත් සහ නියෝජිතවරණ ක්‍රියාදාමයත් වර්ධනය වූ අකාරය නිරීක්ෂණය කළ හැකි ය. එසේම එම වර්ධන සඳහා මෙරට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපාරය හා බ්‍රිතාන්‍ය තුළ ඇති වූ දේශපාලන වෙනස්කම් තීරණාත්මකව බලපෑවේ ය.

වැඩිහිටි සර්වජන ඡන්ද අයිතිය සහ නිමිකම

ශ්‍රී ලංකාවේ නියෝජිත දේශපාලනය, නියෝජිතවරණ, නියෝජිතවරණ දේශපාලනය සහ ඡන්ද අයිතිය පිළිබඳ ඉතිහාසයේ තීරණාත්මක ම කඩඉමක් වන්නේ 1931 ඩොනොමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා ඉදිරිපත්ව ඒවා ක්‍රියාවට නැගුණු මොහොත ය. වගකීම් සහගත ආණ්ඩුක්‍රමයක්, ස්ථරාජ්‍ය තත්ත්වය, ජනවර්ග සමතාව, සහ උඩරට ට ස්වයං පාලන බලය යන අදහස් බලවත්ව පැවති පසුබිමක ඩොනොමෝර් කොමිසම විසින්, රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව (ව්‍යවස්ථාදායක විධායක බලය), වැඩිහිටි සර්වජන ඡන්ද බලය, වාර්ගික නියෝජනය අහෝසි කිරීම, පළාත්බද නියෝජනය, මන්ත්‍රණ සභාවට යටත්විජිත රාජ්‍ය නිලධාරීන් තිදෙනෙක්, විධායක කාරක සභා ක්‍රමය , ආණ්ඩුකාරයාගේ බලතල සංශෝධනය, සහ ඇමති මණ්ඩලයක් ස්ථාපනය යන යෝජනා ඉදිරිපත් කරනු ලැබීය. එසේම දේපොළ හෝ ආදායම් සුදුසුකම නොව ඉතා ලිහිල් කොන්දේසි යටතේ එනම්, බ්‍රිතාන්‍ය රට වැසියෙකු වූ, වයස 21 ට වැඩි, අදාළ කොට්ඨාශයේ පදිංචි, අපරාධ දඬුවමකට ලක් නොවූ, මානසික රෝගයකින් නො පෙළෙන ඕනෑම අයෙකුට ඡන්ද අයිතිය ලබා දුනි. නමුත් ඒ සුදුසුකම් අතරට උපතින් ම ලංකාවේ පදිංචිකරුවෙකු වීම හෝ මෙරට කිසියම් දේපලකට හිමිකරුවෙකු වීම සහ අධ්‍යාපන සුදුසුකම්

(1931 පෙර පැවති සුදුසුකම) තිබීම හෝ ලංකාවේ ස්ථිර පදිංචිය පිළිබඳ සහතිකයක් තිබීම හෝ යන ඒවායින් එකක් සපුරා තිබිය යුතු විය. ඒ ආකාරයෙන් සුදුසුකම් සපිරී ඕනෑම අයෙකුට ස්ත්‍රී පුරුෂ, වාර්ගික, ආගමික හෝ වෙනත් හේදයකින් තොරව එසේම දේපළ හෝ අධ්‍යාපන සීමාවකින් තොරව වයස අවුරුදු 21 ට වැඩි ජනයාට ඡන්ද අයිතිය ලැබුණි. මෙලෙස ඡන්ද අයිතිය ලබාගත් ප්‍රථම ආසියාතික රට ශ්‍රී ලංකාව ය. නමුත් මෙහි එක්තරා ආකාරයක බාධකයක් මන්ත්‍රණ සභා අපේක්ෂකත්වය සඳහා ඇති කොට තිබුණි. එනම් අපේක්ෂකත්වය සඳහා ඉදිරිපත් විය හැක්කේ ඉංග්‍රීසි බස කථනයට, ලිවීමට සහ කියවීමට හැකි අයට පමණි. තවද රුපියල් 1000 ක ඈප මුදලක් තැන්පත් කළ යුතු විය. මේ කොන්දේසි නිසා සාමාන්‍ය ජනයාට අපේක්ෂකයින් ලෙස ඉදිරිපත් වීම සීමා විය (නමසිව්‍යාමි, 1950/2014:68, අතුල, ඉහත:116117).

සර්වජන ඡන්දය විධිමත්ව ක්‍රියාත්මක කිරීමට නම් ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමේ ක්‍රමය වෙනස් කළ යුතු වූයේ අපේක්ෂකයින්ගේ නම් කියවිය නොහැකි ඡන්ද දායකයින් විශාල ප්‍රමාණයක් සිටින නිසා ය. ඒ අනුව අපේක්ෂකයාගේ නම ඉදිරියේ කතිරයක් ඇඳීමේ ක්‍රමය වෙනුවට වර්ණ පෙට්ටි ක්‍රමය හඳුන්වා දෙනු ලැබීය. ඒ යටතේ අපේක්ෂකයෙකුට වර්ණයක් වෙන්කොට ඒ පෙට්ටියට ඡන්දය දැමීමට ඡන්ද දායකයාට අවස්ථාව සලසා දුන්හ. එම ක්‍රමය පිළිබඳ විවිධ විවේචන විය. එනම් සමහර වර්ණ ආගමික නැඹුරුවක් සහිත ඒවා බවත් ඇතැම් වර්ණවල වෙනස එතරම් පැහැදිළි නැති බවටත් මේ ක්‍රමය යටතේ ඡන්ද පෙට්ටි විශාල ප්‍රමාණයක් අවශ්‍යවන බවත් ඒවා ප්‍රවාහනය කිරීමේ දී දුෂ්කරතා සහ වියදම් ප්‍රශ්න මතුවන බවටත් විවේචන මතුව විය (නමසිව්‍යාමි, ඉහත:5556). මේ ආකාරයෙන් බලන විට පෙනී යනුයේ ගැටළුකාරී තත්ත්ව තිබුන ද ඡන්ද අයිතිය බාධාවකින් තොරව භාවිතා කිරීමේ පටිපාටි සැකසීමට යටත්විජිත පාලනය සැලකිය යුතු උත්සාහයක් ගෙන ඇති බවය.

සර්වජන ඡන්ද අයිතිය ලැබීමට පෙර පැවති නියෝජිතවරණ, පොදුජන ප්‍රවේශයකින් බලන විට, ඇත්ත වශයෙන් ම "මැතිවරණ" ලෙස නම් කිරීම

උචිතය. මන්ද දේපොළ සහ උගත්කම මත පදනම් වූ සීමිත ඡන්ද අයිතිය මගින් තෝරාපත් කරගනු ලැබුවේ එකල ඡන්ද හිමියන්ගේ නියෝජිතයින් වුවත්, ඒ අය පොදු ජනතාවගේ "මැතිඳුන්" ලා නිසාය. නැතහොත් වැඩවසම් ස්වාමීන් නිසා ය. නමුත් වැඩවසම් සම්ප්‍රදායන් නො පිරිහී තිබූ පසුබිමක, වර්තමානයේ "ක්‍රිකට් තරගයක් රස විඳින්නා සේ" සාමාන්‍ය පොදු ජනයා තම වැඩවසම් ස්වාමීන් ගේ ජයග්‍රහණ රස විඳින්නට ඇති බව ද, පරාජය හමුවේ දුක්වන්නට ඇතැයි කියා ද උපකල්පනයකට යාම සහේතුක යැයි සිතමි. මේ පිළිබඳ උනන්දුවක් ඇති කෙනෙකුට පර්යේෂණයක් කිරීම සඳහා මා ගොඩනැගූ උපන්‍යාසය උපයෝගී කරගත හැකිය.

1931 සර්වජන ඡන්ද අයිතිය ලැබුණු පසු ද මේ තත්ත්වය වෙනස් වූයේ නම් ඒ යම් තරමකින් හෝ 1956 පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතවරණයේ දී ය. මේ සඳහා නිදර්ශනයක් ලෙස පළමු රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවේ විධායක කාරක සභාවල ප්‍රධානින් වූ ප්‍රභූන් දැක්විය හැකි ය. එනම්, දිළිඳු පවුලක ඉපදුන ද කම්කරු කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු ගේ පුතෙකු වූ අධ්‍යාපනය හරහා රටේ ප්‍රභූවරයෙකු වූ ශ්‍රීමත් දොන් බාරොන් ජයතිලක (නමසිව්‍යාමි:103, ජයවර්ධන, 2008:344), ධනවත් පවුලක සාමාජිකයෙකු සහ ඉඩම්, මිනිරන් පතල්, මත්පැන් රේන්දු තම ආර්ථික පදනම කරගෙන සිටි දොන් ස්ටීවන් සේනානායක (නමසිව්‍යාමි, ඉහත:105, ජයවර්ධන, 2008:344, අයිවන්, 2006:67), නීතිඥයෙකු වූ චාර්ල්ස් ද සිල්වා බවුවන්තුඩාව, උඩරට රදළ ගතානුගතික ප්‍රභූවරයෙකු වූ ශ්‍රීමත් රිකිඩ් බණ්ඩාර පානබෝකේ II (ජයවර්ධන, ඉහත:438), නීතිඥයෙකු වූ පෙරි සුන්දරම්, නීතිඥයෙකු වූ ආචාර්ය ක්‍රිස්ටෝෆර් විලියම් විජේකෝන් කන්නන්ගර, සහ ඉඩම් හිමි වැවිලිකරුවෙකු වූ ශ්‍රීමත් එම්. මාකන් මාකර් (ජයවර්ධන, ඉහත:435) ඒ ප්‍රභූහු වෙති.

1936 නියෝජිතවරණයේ දී තලවකැලේ අයුනට තරඟ කළ ඩී.ඊ. හැමිල්ටන් ට සහයෝගය දැක්වීම පිණිස යුරෝපීය සංගමයේ සභාපති මෙන්ම කැලිෆෝනියා වත්තේ හිමිකරු වූ මැකින්ටෝෂ් ස්මිත් විසින් බෙදා හැරි ප්‍රචාරක පත්‍රිකාවේ සඳහන්ව තිබූ සටහනක්

මේ කරුණ අරඹයා ඉතා වැදගත් ය. එහි සඳහන්ව තිබුණේ "රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට කන්තාහියෙකු හෝ ගම්බද ගොවිඋළු කෙනෙකු හෝ කඩකාරයෙකු හෝ පලක් නොවේ. ඔවුන් තමන් කරන රැකී රක්ෂා පිළිබඳව දක්ෂයින් විය හැක. නමුත් රට ආණ්ඩු කිරීමට ආධාර වීම සම්බන්ධයෙන් තිබිය යුතු දැනීම හෝ පුළුවන්කම ඔවුන් තුළ නැත" යනුවෙනි (බන්දුතිලක, 2002/චිත්‍රමර්තන, 2017:173). 1931 සර්වජන ඡන්ද අයිතිය ලැබෙනුයේ මෙරට වැඩවසම් සමාජ සම්බන්ධතා අහෝසි වූන, ධනේශ්වර සමාජ සම්බන්ධතා ශක්තිමත් වූන හෝ ශක්තිමත් වෙමින් පැවති සන්දර්භයක වූ ජනතා උද්ඝෝෂණවල ප්‍රතිපලයක් ලෙස නොවීම මීට හේතුවිය.

ටී.එච්. මාර්ෂල් අනුව යමින් එය දක්වතොත් මෙරට ජනයාට ඡන්ද අයිතිය ලැබෙන්නේ සිවිල්, දේශපාලන, සහ සමාජ පුරවැසිභාවයන් ට අදාළ කොන්දේසි (උයන්ගොඩ, 2010:2126) අතිශයින් ම අවචර්ඛිත හෝ නොමැති මොහොතක ය. පුරවැසිභාවයේ වර්ධනයක ප්‍රතිපලයක් ලෙස ඡන්ද අයිතිය නොලැබීම නිසා සිදුවීමට නියමිත වූණේ, පුරවැසි සංස්කෘතියක වර්ධනය සඳහා ඡන්ද අයිතිය සහ බලය යොදා ගැනීම වුවත් එසේ සිදු වූයේ නැත. ඡන්ද බලය ලැබුණේ වැඩවසම් සමාජ සම්බන්ධතා නඩත්තු කළ ආර්ථික ධනපතීන් ඒ පිළිබඳ එතරම් ප්‍රසාදයක් නොමැති පරිසරයක ය. කොමිෂන් සභාව විසින් ඉදිරිපත්කරන ලද යෝජනා ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ වැඩි ඡන්ද එකකින් පමණක් සම්මත වීම (ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය; 1951:2) ඊට නිදසුනක් ය. ඒ නිසා ඉන් පසුව ද පොදුජන පාලක සම්බන්ධය නඩත්තු වූයේ වැඩවසම් සමාජ සම්බන්ධතා මාදිලියකට අනුව ය. පසුකාලීනව ඊට සේවාදායක අනුග්‍රාහක සම්බන්ධතා එකතු වූවා මිස ඒ නිසා පෙර පැවති වැඩවසම් සම්බන්ධතා මුළුමනින්ම අතුරුදහන් වූයේ නැත. ඒවා වර්තමානයේ දී ද තීරණාත්මකය.

සෝල්බර් කොමිසම

නියෝජන දේශපාලනය සහ නියෝජිතවරණ පිළිබඳ සෝල්බර් කොමිසම අවධානය යොමු කරන ලද්දේ ද සියලු සමාජජන අංශ නියෝජනය වන සහ ඡන්ද

දායකයින්ට වඩාත් පහසුවෙන් සිය ඡන්දය භාවිතා කළ හැකි ක්‍රමයක් පිළිබඳව ය. ඡන්ද කොට්ඨාශවලින් තේරී පත්වන නියෝජිතයින්ට අමතරව නියෝජනය නොවූ හෝ ප්‍රමාණවත් ලෙස නියෝජනය නොවූ අංශ සඳහා ආණ්ඩුකාරයා විසින් හය දෙනෙකු පත්කිරීම, ආසන සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීම, බහු නියෝජිත ආසන ඇති කිරීම, යම් කිසි පළාතක වසන ජාතික, ආගමික හෝ වෙනත් අන්දමකින් එකට බැඳුණු ජන කණ්ඩායමක් වේ නම් එකී එකට බැඳුණු කණ්ඩායම් නියෝජනය වනසේ සීමා නිර්ණය කිරීමට සීමා නිර්ණය කොමිසමට බලය පැවරීම යනා දී වශයෙන් සෝල්බර් කොමිසම ගත් තීරණ ඊට නිදසුන් ය (නමසිවායම්, ඉහත:130131). ඡන්ද ක්‍රමය වෙනස් වූයේ සුළු වශයෙනි. පාට කරන ලද ඡන්ද පෙට්ටි වෙනුවට ඡන්ද ලකුණු ක්‍රමය හඳුන්වා දීමත්, දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රමය යටතේ නියෝජිතවරණ පැවැත්වීමත් ඒ වෙනස්කම් අතර විය. එසේම නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ සාමාජිකත්වය සඳහා වූ සුදුසුකම් සහ නුසුදුසු කම් ද රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට අදාළ වූ තත්ත්වයන්ට වඩා වෙනස් විය. ඒ අනුව ඉංග්‍රීසි භාෂා සුදුසුකම ඉවත් කෙරිණ. රජයේ කොන්ත්‍රාත් හිමි කරගෙන සිටීමේ නුසුදුසුකම තවදුරටත් දැඩි කෙරිණි. බන්ධනාගාරගතව දඬුවම අවසන් වූ පසුව වූ නුසුදුසු කාල සීමාව තවත් දීර්ඝ කොට එකී නුසුදුසුකම තවත් දැඩි කෙරිණි. එසේම, ව්‍යවස්ථාදායකයේ නියෝජිතයින් ලෙස තම ක්‍රියාවන්ට බලපානු පිණිස දෙන ලද අල්ලස් ධාරගත් බවට ඔප්පු වූ පුද්ගලයින් නියෝජිතයින් ලෙස පත්වීමට නුසුදුසුකමක් කරමින් අලුත් නුසුදුසුකමක් එකතු කරන ලදී (ඉහත:132134). නියෝජන දේශපාලනයේ සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේ නිදැස් පිරවීමේ උපාය මාර්ග යක් ලෙස සෙනෙට් සභාවක් පත්කිරීමට ද සෝල්බර් කොමිසම උත්සාහ ගනු ලැබී ය. විහාරද සහ පරිනත බුද්ධියෙන් යුත් පුද්ගලයින්ගේ සේවය මහජන කටයුතු සඳහා ලබා ගැනීම මෙහි අරමුණ ලෙස ප්‍රකාශ විය(ඉහත:136137).

1956 ට පසු අවධිය

1956 නියෝජිතවරණ නීති ප්‍රතිසංස්කරණය සඳහා වූ පාර්ලිමේන්තු තේරීම් කාරක සභාවක් පිහිටුවිණි. එහි යෝජනාවක් අනුව 1959 අංක 11 දරණ

ලංකා පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතවරණ (සංශෝධන) පනත පනවනු ලැබිණි. එහි අරමුණ වූයේ වඩාත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආකාරයෙන් නියෝජිතවරණ පැවැත්වීමට අවශ්‍ය පසුබිමක් සැකසීමයි. ඒ අනුව නියෝජිතවරණ කොමසාරිස් ධුරය දේශපාලන විධායකයෙක් ස්වාධීන කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගනු ලැබිණි. එසේම ඡන්ද අයිතිය ලැබීමේ අවම වයස් සීමාව අවුරුදු 21 සිට 18 දක්වා අඩුකරනු ලැබිණි. දේශපාලන පක්ෂ පිළිගැනීමේ වගකීම නියෝජිතවරණ කොමසාරිස්වරයා වෙත පැවරීම ද මේ පනත යටතේ සිදු විය. එසේම, ඡන්ද හිමි කාඩ්පත් අපේක්ෂකයින් විසින් බෙදාහැරීමේ ක්‍රමය වෙනුවට එම වගකීම ඉටු කිරීම ද නියෝජිතවරණ කොමසාරිස්වරයාටම පැවරිණි. 1964 අංක 8 දරන පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතවරණ පනත මගින් කොමසාරිස්වරයාගේ ස්වාධීනත්වය තව දුරටත් වැඩිකරමින් එම ධුරය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන්ම ලැබෙන තනතුරක් බවට පත් කළේ ය. ඒ අනුව එම ධුරයෙහි තත්ත්වය වෙනස් කල හැක්කේ පාර්ලිමේන්තුවේ 2/3 බහුතරයකගේ කැමැත්ත මත පමණි. මේ ආකාරයෙන් 1964 අංක 10 දරණ නියෝජිතවරණ පනත, 1970 නියෝජිතවරණ හිතිය යනා දී උත්සාහයන් මගින් 1977 වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ නියෝජිතවරණ ක්‍රියාවලිය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයුරින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය නෛතික ප්‍රතිපාදන සැකසී තිබුණි (විතානවසම්, 2017:121124). එවැනි නෛතික පසුබිමක් පැවතිය ද ඒ දක්වා වූ සෑම නියෝජිතවරණයක දී ම දූෂණ අක්‍රමිකතා සිදු වූහ බව සත්‍යයක් වුව ද 1977 නියෝජිතවරණයෙන් පසු විරුද්ධවාදී පරාජිතයින්ට එරෙහිව වූ ප්‍රචණ්ඩ පහර දීම් අතිශයින්ම බලවත් විය. මේ හිසා බලයේ සිටින හෝ බලයට පත්වන පක්ෂවලට හෝ අපේක්ෂකයින්ට විපක්ෂව සිය ඡන්දය දීමේ බියක් සමාජ ගත විය. එසේම 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් සෘජු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී උපක්‍රමයක් ලෙස හඳුන්වා දුන් ජනමතවිචාරණ ක්‍රමය එහි පළමු, එනම් 1982 පැවැත්වූ ජනමතවිචාරණයේ දී ම ආණ්ඩු පක්ෂය විසින් ඇතිකළ දැවැන්ත දූෂණ සහ ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා මගින් ප්‍රායෝගික නොවන තැනකට තල්ලු කළේ එකී විධිවිධාන හරයාත්මක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අරමුණකින් සම්පාදනය කළ එකක් නොවන බවට නිදසුනක් සපයමින් ය.

1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් ඒ දක්වා පැවති කේවල නියෝජිත ඡන්ද කොට්ඨාශ ක්‍රමය මත පැවති නියෝජිතවරණ ක්‍රමය වෙනුවට සමානුපාතික නියෝජිතවරණ ක්‍රමය ස්ථාපිත කරනු ලැබුවේ එම ක්‍රමය වඩාත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සහ නියෝජනය වඩාත් පුළුල් වන ක්‍රමයක් ලෙස නම් කරමිණි. ලබා ගන්නා ඡන්ද ප්‍රතිශතයට සමාන ආසන ප්‍රමාණයක් (ප්‍රතිශතයක්) ලබා ගැනීමට නව ක්‍රමය යටතේ හැකිවනු ඇත යන්න එහි දී ප්‍රකාශ විය. එහි සත්‍යයක් තිබුන ද, එය, පෙර පැවති නියෝජිතවරණවල දී ඒ ඒ පක්ෂවලට ලැබුණු ඡන්ද ප්‍රමාණය සහ ප්‍රතිශතය එක්සත් ජාතික පක්ෂය විසින් විශ්ලේෂණය කොට ගන්නා ලද බලදේශපාලන තීරණයකි. සුවිශේෂී කරුණ වන්නේ මීට පෙර පැවති නියෝජිතවරණ ප්‍රතිසංස්කරණ එවැනි දේශපාලන අරමුණු වෙනුවෙන් සිදු කළ ඒවා නොවීම ය.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදය, සහ දේශපාලන නියෝජනය:

මෙවැනි මාතෘකා යටතේ වන අධ්‍යයන පත්‍රිකාවල සාමාන්‍යයෙන් සිදුකරන, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ නිරූපණය පැහැදිලි කිරීම, මෙම පත්‍රිකාව තුළ ද සිදුකොට ඇත්තේ සම්ප්‍රදායක් ලෙස නොව, එම පැහැදිලි කිරීම මෙහි දී අත්‍යවශ්‍ය වන නිසා ය. Democracy (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) යන වචනය ඉංග්‍රීසි ව්‍යවහාරයට පැමිණෙන්නේ demos (people ජනතාව) සහ kratos (rule පාලනය) යන ග්‍රීක වචන දෙක ඒකාබද්ධ වීමෙනි. ඒ 16 වැනි සියවසේ දී ය. එහි සරළ අර්ථය "ජනතාව විසින් පාලනය කිරීම" යන්න ය (Williams, Raymond, 1983:93). ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ සම්භාව්‍ය අර්ථ ගැන්වීම් රාශියකි. රේමන්ඩ් විලියම් දක්වන ආකාරයට එම අර්ථකතන, සොලෝන් (Solon) ගේ නීතිය මිස වෙන ස්වාමියෙකු නැත යන්න සහ ක්ලෙමන් (Cleon) දක්වන ජනතාව සඳහා ජනතාව විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ජනතාවගේ පාලනය යන ආරෝපිත සහ විවාදාත්මක ග්‍රීක මතවාද ද ඒ අතර දක්නට ඇත. ඇරිස්ටෝටල් ට අනුව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යනු බහුතරයක් ලෙස නිදහස් මිනිසුන් සහ දිලින්දන් රාජ්‍යය බලය පවත්වාගෙන යනු ලබන තත්ත්වයකි. ප්ලේටෝ ගේ "ජනරජය"

(republic) කෘතියෙහි සඳහන් වන සොක්‍රටීස් ට අනුව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ඇති වන්නේ දුප්පතුන් ඔවුන්ගේ විරුද්ධවාදීන් යටත් කර ගනිමින්, සමහරුන් ඝාතනය කිරීමෙන් හා සමහරුන් පිටුවහල් කිරීමෙන් පසුව ය. ඉතිරි අයට ඔවුන් නිදහසේ හා බලයේ සමාන කොටසක් ලබා දෙයි (Ibid, 9394). ක්‍රි.පූ. පස්වැනි සහ හතරවැනි සියවස්වල ග්‍රීසියේ ඇතැන්ස් හි පැවති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, සෘජුවම පාලනයට සම්බන්ධ වීමට නිදහස් පිරිමි පුරවැසියන් ට ඉඩ සැලසූ බවට තොරතුරු තිබුන ද ස්ත්‍රීන්, වහලුන්, සහ නේවාසික විදේශිකයින් ට එම අවස්ථාව ලැබුණේ නැත (David Beetham, Kevin Boyle, 2009:15). එවැනි බැහැර කිරීම් තිබුන ද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යනු පුරවැසියන් සෘජුවම පාලන ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධවන ක්‍රමයක් ලෙස දැක්වීම නිවැරදිය.

ඒ අනුව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යනු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ද යන ප්‍රශ්නය බොහෝ විශතුවන්නේ අවධානයට ලක් වුවකි. ඇතැමෙකුගේ මතය වන්නේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ස්වයං පාලන තන්ත්‍රයක් වන බව ය. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වක්‍රයෙන් වෙනස්වන ආකාරය විධිමත්ව ඉදිරිපත් කළ Michael L. Mezey (2008:16) සිය Representative Democracy Legislators and Their Constituents කෘතියේ ගොඩනගන තර්කයට අනුව ජනප්‍රිය කතිකාව තුළ ජනරජය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වැනි පද අතරමාරු කළ හැකි ඒවා ලෙස භාවිතා වුව ද, ඇත්ත වශයෙන්ම ඒවායින් අදහස් කරන්නේ එකිනෙකට කාන්තාවන් වෙත ස්‍රේෂ්ඨ ය. නිශ්චිතවම කිවහොත්, නියෝජිත ක්‍රම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නොවේ, මන්ද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යනු ස්වයං පාලන ක්‍රමයකි. දේශපාලන තීරණ ගැනීම ජනතාව අතින් ඉවත් කර එය සැබවින්ම පාලනය කරන තෝරාගත් පුරවැසියන් පිරිසකට පැවරීමෙන් නියෝජනය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පත්වන්නේ අසහනයකට ය. සිදුවන්නේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පුරවැසිභාවය එක් අපේක්ෂකයෙකුට හෝ අනෙකාට පත්වූයේ දීමේ ක්‍රියාවක් දක්වා අඩු වීම සහ එමඟින් මහජන පරමාධිපත්‍යයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පරිශ්‍රය උල්ලංඝනය වීම ය. Jean - Jacques Rousseau ට

අනුව ජනතාවගේ පොදු කැමැත්ත නියෝජනය කළ නොහැක. එය තමා හෝ වෙන යම් දෙයකි. කිසිදු මැද පදනමක් එය නොහැකිය. මෑතක දී ඇමරිකානු දේශපාලන න්‍යායවේදියෙකු වන බෙන්ජමින් බාබර් ප්‍රකාශ කළේ නියෝජනය සැබෑ ස්වයං පාලනයේ විශදමින් දේශපාලන කැමැත්ත අත් කරන බව ය (Michael L. Mezey (2008: 16)).

වර්තමානයේ ලෝකය පුරාම ප්‍රජාතන්ත්‍ර යනුවෙන් ජනප්‍රියද්ධ තලයේ අර්ථ ගැන්වෙන්නේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුක්‍රම ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍යයන් ය. ඒ අනුව සම්භාව්‍ය අර්ථය වන ජනතාව විසින් පාලනය කිරීම යන්න සෘජු, සහභාගිත්ව, සහ නියෝජනය යන ආකාරවලින් සිදුකළ හැකි බව Lyman Tower Sargent (198735) ගේ අදහසය. නූතන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කතිකාව තුළ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ දේශපාලන නියෝජනය යනාදිය වඩාත් සිත් ගන්නා සුළු සංකල්ප බවට පත් වී ඇත. නමුත් ඒවායේ ප්‍රශස්ත ක්‍රියාකාරිත්වය රටින් රටට විෂමය; විවිධය. විශේෂයෙන්ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සහ නියෝජන දේශපාලනයේ පුරෝගාමී රාජ්‍යයන්වල පවා නියෝජිතවරණ දූෂණ අක්‍රමිකතා සහ වංචා අසන්නට ලැබෙන්නේ ඒ නිසාය. ලොව ප්‍රමුඛ පෙළේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යයක් යැයි නම් ලද ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ මෑත කාලීනව පැවති ජනාධිපතිවරණ කිපයක් අරඹයා ම නියෝජිතවරණ දූෂණ, වංචා, සහ අක්‍රමිකතා පිළිබඳ චෝදනා ඉදිරිපත් වීම මීට නිදසුනකි. ඒ කෙසේ වෙතත් නූතන රාජ්‍යයන් හි වක්‍ර ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී දේශපාලන උපායමාර්ගයක් ලෙස දේශපාලන නියෝජන සංකල්පය මුල් කරගත් ක්‍රියාදාම පවත්වාගෙන යෑම අතිශයින් සුලබ ය.

දේශපාලන නියෝජනය යන්න ඉතා සරලව දක්වන්නේ නම් රටක ආණ්ඩුකරණ ක්‍රියාවලියට එ රට ජනයාගේ කැමැත්ත, අභිලාශ, අදහස්, සහ සහභාගිත්වය ලබාගැනීමේ උපාය මාර්ගයකි. නියෝජනය යන්නට ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ භාවිතාවන පදය representation (re-presentation) ය. එය පදානුගත අර්ථයෙන් ගත් විට නැවත ඉදිරිපත්කිරීම ලෙස දැක්වුවහොත් දේශපාලන නියෝජනය යනු ජනතාවගේ කැමැත්ත,

අභිලාශ, අදහස්, විරෝධතා, සහ සහභාගිත්වය වෙනත් අයෙකු හෝ පිරිසක් විසින් නැවත ඉදිරිපත් කිරීම ලෙස දැක්විය හැකි ය. විවාදය ඇත්තේ මෙතැනයි. එනම් කෙනෙකුට හෝ පිරිසකට තවත් කෙනෙකු හෝ පිරිසක් හෝ පරිපූර්ණව නියෝජනය කළ හැකිද? එසේම, කෙනෙකු හෝ පිරිසක් තමන්ව නියෝජනය කිරීම වෙනත් කෙනෙකුට හෝ පිරිසකට පවරන්නේ ඒ අදාළ කෙනාගේ හෝ පිරිසගේ කවර සුදුසුකම් සලකා බලා ද? එසේම, නියෝජනය භාරගන්නා කෙනා හෝ පිරිස නියෝජනය පැවරූ කෙනාගේ හෝ පිරිසගේ/ජනතාවගේ කැමැත්ත, අභිලාශ, අදහස්, විරෝධතා, සහ සහභාගිත්වය කොතරම් දුරකට නියෝජනය කරනු ඇත් ද? නො එසේ නම් ඒවා මුළුමනින්ම නො තකා හැර අත්තනෝමතිකව කටයුතු කරනු ඇති ද? එසේම, නියෝජිතයින් යනු එකම පිරිසක් ද? නියෝජිතයින් වීමේ අයිතිය, අවකාශ, ප්‍රවේශ, සහ නිදහස සමානාත්මතා මූලධර්ම මත රඳා පවතිනේ ද? ඒ අනුව බලන විට දේශපාලන නියෝජනය යන්න එක අතකින් විශ්වාසය සහ සැකය යන දෙකම මත පදනම් වුවකි. රටක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සංස්කෘතිය සහ ජනතාවගේ දේශපාලන සමාජ සාක්ෂරතාව වැඩිවන විට එහි නියෝජිතයින් විශ්වාසය වැඩි සැකය අවම අය වනු ඇත; එකී සංස්කෘතිය සහ සාක්ෂරතාව අඩු සමාජයක නියෝජිතයින් බරපතල ලෙස ජනයාගේ විශ්වාසය කඩන සහ සැකය වැඩිකරන අය වනු ඇත. එසේම එය තවත් අතකින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, අයිතිය, නිදහස, ප්‍රවේශ, සහ අවකාශ මත රඳා පවතින්නකි. ලංකාව වැනි රටක ජාතික මට්ටමේ දේශපාලන නියෝජනය බලවත් ප්‍රභූ දේශපාලන පන්තියකගේ සහ ඔවුන්ගේ අතවැසි දේශපාලන පන්තියකගේ ග්‍රහණයට නතු වී තිබෙනුයේ ඉහතකී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සංස්කෘතියේ සහ සමාජදේශපාලන සාක්ෂරතාවයේ අඩු දියුණුව නිසා ය.

එසේම ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රයක ජනයාගේ නියෝජිතයින් යනු ජනයා විසින් නියෝජිතවරණයක දී තෝරා පත් කරගන්නා අය පමණක් ද? එම නියෝජිතයින් හෝ නියෝජිත ආයතන හෝ ජනතා පරමාධිපත්‍යය ක්‍රියාවට නගන ආයතන හෝ විසින්

රාජ්‍ය ආයතනවලට පත්කරනු ලබන පුද්ගලයින් නියෝජිතයින් ලෙස ගණන් නො ගැනෙන්නේ ද? එසේ ගණන් ගැනෙන්නේ නම් එම නියෝජිතයින් ජන සමාජයට වගවෙන ආකාරය කුමක් ද? යනාදී ප්‍රශ්න නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්‍රයක ආණ්ඩුකරණය අරඹයා මතු කළ හැකි ඒවාය.

ජන්ද නිමිකම, ජන්ද බලය, ජන්දයේ නිදහස:

නියෝජිත දේශපාලනය මත ආණ්ඩුකරණය සිදුකරන නියෝජිත ප්‍රජාතන්ත්‍ර ඒ සඳහා උපයෝගී කරගන්නා දේශපාලන උපක්‍රම අතර කළින් කළට පැවැත්වෙන නියෝජිතවරණ ප්‍රමුඛ ආකාරයකි. ඒකීය, අර්ධ සන්ධීය, සන්ධීය, සහ සහසන්ධීය යන ඕනෑම රාජ්‍යයක ප්‍රාදේශීය, පළාත්, ප්‍රාන්ත, සහ ජාතික මට්ටමේ නියෝජන ආයතන සඳහා නියෝජිතයින් තෝරාපත් කරගනු ලබන්නේ නියෝජිතවරණ මගිනි. ඒවා ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු නියෝජිතවරණ, පළාත් ආණ්ඩු නියෝජිතවරණ, ප්‍රාන්ත නියෝජිතවරණ, පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතවරණ, සහ ජනාධිපතිවරණ ලෙස නම් කළ හැකිය. මෙවැනි නියෝජිතවරණවලට අමතරව ප්‍රාරම්භනය, නැවත කැඳවීම, සහ ජනමතවිචාරණ යනු ආණ්ඩුකරණයේ දී ජනයාට මැදිහත්විය හැකි ප්‍රජාතන්ත්‍රීය උපක්‍රමයෝ වෙති.

මේ සියලු උපක්‍රම භාවිතාවේ දී ඒ සඳහා ජනයා උපයෝගී කොටගන්නේ සිය ජන්ද අයිතිය, ජන්ද නිමිකම, සහ ජන්ද බලය ය. ඒ අනුව ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රයක ප්‍රමුඛ සහ කේන්ද්‍රීය නිමිකමක් වන්නේ ජන්ද නිමිකමය. කේන්ද්‍රීය දේශපාලන අයිතියක් වනුයේ ජන්දය සඳහා වූ, නැතහොත් ජන්ද නිමිකම සඳහා වූ අයිතිය සහ ඒ නිමිකම දැරීමේ සහ එය බලයක් ලෙස භාවිතා කිරීමේ උල්ලංඝනය කළ නොහැකි අයිතිය ය. ඒ හා සමෘද්ධි අනෙක් කොන්දේසිය වනුයේ එකී අයිතිය (Right-R), නිමිකම (Ownership-O), සහ බලය (Power-P) බාධාවකින් තොරව භාවිතා කිරීම සඳහා වන නිදහස (Freedom-F) ය. මෙම වතුර්විධ මූලධර්ම (ROPF) ප්‍රජානියෝජිත තන්ත්‍රීය ආණ්ඩුකරණයක ජන නියෝජනයේ කුළුණු ලෙස දැක්වීමට කැමැත්තෙන්. ජන්දය යනු පුරවැසියෙකුගේ අයිතියකි, පුරවැසියෙකු

සතු හිමිකම්, පුරවැසියෙකුගේ බලයකි. බෙල්ජියම් වැනි රටවල ජන්දය දැමීම අනිවාර්ය කොට ඇත්තේ ඒ නිසා ය (Lyman Tower Sargent, 198739). ජන්ද අයිතිය, හිමිකම්, සහ බලය නිසිලෙස නඩත්තු කිරීමට නම් නිදහස අවශ්‍ය ය. අයිතිය, හිමිකම්, සහ බලය තිබුණ ද ඒවා සාචිතයට අවශ්‍ය නිදහස නොමැති නම් එතැන නිර්මාණය වනුයේ නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ හිඬැසකි, අර්බුදයකි. ලෝකයේ නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්‍ර බොහෝමයක් වර්තමානයේ මුහුණ දී ඇත්තේ මේ හිඬැසට සහ අර්බුදයට ය. එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය ඇතුළු ලෝකයේ ප්‍රමුඛ ජාත්‍යන්තර සංවිධාන මෙන්ම සාමාජික රටවල ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා මගින් සහතික කොට ඇති අයිතීන්, හිමිකම්, සහ බලය යන ජනතාවාදී මූලධර්ම නිෂ්ක්‍රීය වන්නේ ඒවා බුක්ති විඳීම සඳහා වූ නිදහස නැතහොත් නිදහස් අවකාශ සලසා දීමට ජාත්‍යන්තරව එකී සංවිධානවල ජාතිකව එම රාජ්‍යයන්හි ආණ්ඩු සහ ආයතනවල අපොහොසත් වීම නිසා ය. ජන්ද අයිතිය, හිමිකම්, සහ බලයට අත් වී ඇත්තේ ද එම ඉරණම ය. එවැනි පසුබිමක බුක්ති විඳීමට නිදහස සහ අනෙකුත් සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලන කොන්දේසි/සුදුසුකම් අතිම අයිතියක්, හිමිකමක්, සහ බලයක් හිමි ජන්ද දායකයින් බලවතුන්ගේ මෙහෙයවීමට ලක්වීමත්, ප්‍රභූන්ගේ අණසකට යටත්වීමත්, වර්ගය, ආගම, ජාතිය, ප්‍රදේශය, සහ කුලය මෙවලම්වාදී ලෙස භාවිතා කරන්නන්ගේ රැවටීමට හසුවීමත්, ධන හිමියන්ගේ මුදලට අලෙවිවීමත් සාමාන්‍ය තත්ත්වයක් බවට පත්වී එය සාමාන්‍ය නියෝජිතවරණ හෝ ජන්ද සංස්කෘතියක් බවට පත් වී ඇත.

මේ අනුව නියෝජිත දේශපාලන ක්‍රමයක් නිදහස් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රමයක් විය හැකි ද? යන්න සහ පරිපූරණ දේශපාලන උපායමාර්ගයක් ද? යන්න ඇසිය යුතු වැදගත් ප්‍රශ්න වේ. දහඅටවන සියවසේ ප්‍රංශ දාර්ශනිකයෙකු වූ ෂෝන් ෂාක් රූසෝ ට අනුව නියෝජන දේශපාලනය විසින් ජනයා දේශපාලනයෙන් හුදකලා කරනු ලැබේ. එසේම ඔහු නිදහසෙහි අගය වඩාත් අවධාරණය කළ වින්තකයෙකි. නිදහස නොමැති පසුබිමක නියෝජිත ක්‍රම තුළ ජනයාට අත්වන ඉරණම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින්

ප්‍රකාශ කළේ, නියෝජිත ක්‍රමයක් තුළ, ජනතාව නිදහස් වන්නේ වසර කිහිපයකට වරක් නියෝජිතවරණ කාලයක දී, ඔවුන් තමන්ව පාලනය කළ යුතු පාලකයින් තෝරා පත් කර ගන්නා විට පමණක් බව ය. ඉන් පසුව ඔවුන් වහල්භාවයට වඩා හොඳ නැති තම පාලකයන්ට යටත් වන තත්ත්වයකට ආපසු පත්වෙති. මෙම ක්‍රමය වරප්‍රසාදිත ජීවන රටාවක් බෙදා හදා ගන්නා සහ පොදු ජනයාට සාපේක්ෂව විශාල වශයෙන් වෙනස් වටිනාකම් සහ අවශ්‍යතා ඇති විශේෂ පන්තියක් නිර්මාණය කරනු ලබන නියෝජිත ක්‍රම සැබෑ වශයෙන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නොවන බවට වන වාමාංශික හෝ රැකිකල් විවේචනයට සමාන අදහසකි (David Beetham and Kevin Boyle, 200916).

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ නිදහස අතර ඇති අනිවාර්ය සම්බන්ධතාව රූසෝ අවධාරණය කරන්නේ ලිබරල් ප්‍රජානියෝජිතතන්ත්‍රවාදයට විවේචනයක් ලෙසිනි. ඔහු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ලෙස නම් කරන්නේ ක්‍රි.පූ. 5 වැනි 4 වැනි සියවස්වල ග්‍රීසියේ ඇතැන්ස් හි පැවති පුරවැසියන් ම සහභාගී වූ දේශපාලන ආකෘතිය ය. රූසෝ තම අදහස් ඉදිරිපත් කරන්නේ 18 වැනි සියවසේ යුරෝපයේ මතු වූ නියෝජිතවරණ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ නියෝජිත තාක්ෂණය පිළිබඳ බලවත් විවේචනයක් ලෙසිනි. රූසෝ ට අනුව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යනු පුරවැසියන්ට නිදහස සාධනය කර ගැනීම සඳහා වූ මාර්ගයකි. නිදහස යනුවෙන් ඔහු අදහස් කළේ පුද්ගලයින්ගේ ස්වයංඅභිලාෂවලට සීමා නැති තත්ත්වයක් නොවේ. (එනම් මෙරට ව්‍යවහාරයේ ඇති "වල්බුරු නිදහසක්" නොවේ.) පුද්ගලයින් නිදහස් වන්නේ ප්‍රජා ජීවිතය හැඩගැසීම සඳහා වූ නීති සම්පාදනයට සෘජුව, ක්‍රියාකාරීව, සහ අඛණ්ඩව සහභාගී වීමෙනි. නීති සම්පාදනය යනු පරමාධිපත්‍යය අභ්‍යාස කිරීම සහ ජනතා මතය ප්‍රකාශයට පත් කිරීමකි. එය කිසිවෙකුට පැවරිය නොහැකිය, නියෝජනය කළ නොහැකිය. එසේම රූසෝ ට අනුව පුද්ගල ස්වයංසංවර්ධනයට සහභාගිත්වය අත්‍යවශ්‍යය ය. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පුද්ගල සංවර්ධනයේ විධික්‍රමයක් මිස ආත්මාර්ථකාමී අරමුණු ලුහුබැඳ යන්නක් නොවේ ය (Janaki Sirinivasan, 2008110).

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේත් ප්‍රජාතියෝජිතතන්ත්‍රවාදයේත් පැවැත්ම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය කොන්දේසියක් වන්නේ පුරවැසි/ජනතා සහභාගිත්වය ය, මැදිහත්වීම ය. ඒ සඳහා ප්‍රජාතියෝජිතතන්ත්‍රවාදය භාවිතා කරන උපක්‍රමයක් වන්නේ ජනතාවට ඡන්ද අයිතිය සහ හිමිකම ලබා දී ඔවුන්ගේ කැමැත්ත ඇති පුද්ගලයින් නියෝජිතයින් ලෙස පත් කර ගැනීම ය. එසේම, ඒ නියෝජිතයින් තමන් නියෝජනය කරන ජනයා ගේ අභිලාෂ නියෝජනය කරමින් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, නීති සැකසීම, තීන්දු තීරණ ගැනීම, සහ ඒවා විනිශ්චයට භාජනය කිරීමය. ඊට වෙනස්ව එවැනි කාරණා ප්‍රාරම්භක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ දී සිදු කළේ සියලු පුරවැසියන්ගේ ඍජු කැමැත්ත සහ සහභාගිත්වය මතය. මෙම ආකෘතික ක්‍රමවේද දෙකේම සාර්ථක පැවැත්ම සඳහා තිබිය යුතු මූලධර්ම දෙකක් වන්නේ සමානාත්මතාව සහ නිදහස ය. සමකාලීන නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් මුහුණපාන ප්‍රමුඛ අභියෝගයක් වන්නේ සමානාත්මතාව සහ නිදහස දුර්වල පසුබිමක ජනතාවගේ ඡන්ද අයිතිය, හිමිකම, සහ බලය සක්‍රීය කරණයේ කෙසේ ද යන්න ය. ඒ අනුව නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්‍ර සාර්ථක වීමට නම් දේශපාලන සමානාත්මතාව, නීතිය ඉදිරියේ සමානාත්මතාව, අවස්ථා පිළිබඳ සමානාත්මතාව, ආර්ථික සමානාත්මතාව, සහ සමාජ සමානාත්මතාව මෙන් ම ඡන්ද අයිතිය, කතාකිරීමේ නිදහස, පුවත් නිදහස, රැස්වීමේ නිදහස, ආගමික නිදහස, සහ සංවරණයේ නිදහස ඇතුළු මූලික නිදහස් අංග ප්‍රශස්ත මට්ටමකින් පැවතිය යුතු ය. එහි වඩාත් සංයුක්ත කාරණයක් වනුයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රයක් ඡන්ද හිමිකම සහ ඡන්ද අයිතිය පොදු ජන බලයක් ලෙස අනන්‍ය කිරීමට නම් සමානාත්මතාව සහ නිදහස අත්‍යවශ්‍ය යන්නය.

නිගමනය:

මේ අනුව පෙනී යන්නේ සංකල්පීය සහ මූලධාර්මික මට්ටමේ විසංවාදයක් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ ප්‍රජාතියෝජිතතන්ත්‍රවාදය (පැරණි සංකල්පය නියෝජිත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) අරබනා පවතින බවය. විශේෂයෙන්ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ ප්‍රජාතියෝජිතතන්ත්‍රවාදය අතර පවතින පරස්පරය

මෙන් ම ප්‍රජාතියෝජිත තන්ත්‍රවාදය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ලෙස නම් කිරීම සහ හැඳින්වීම අභියෝගයක් ම ගැටළු සහගත බව මින් පැහැදිලිවේ. එසේම ප්‍රජාතියෝජිත තන්ත්‍රවාදයේ කේන්ද්‍රීය අංග ලෙස ඡන්ද අයිතිය, ඡන්ද බලය, සහ ඡන්ද හිමිකම දැක්විය හැකි වුව ද ඒ සියල්ලම තිබිය දී ඒවා පාවිච්චි කිරීමට අවශ්‍ය නිදහස නොමැති නම් සියල්ල පල රහිත වන බව ද මෙහි අවධාරණය වේ. නියෝජිත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය නම් ව්‍යවහාරය වෙනස් කරමින් ඒ සඳහා ප්‍රජාතියෝජිතතන්ත්‍රවාදය නම් වූ නව සංකල්පය ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ එය සරයාත්මක අර්ථයට වඩාත් සම්පවන නිසා ය. Representative Democracy යන්න පදානුගත අර්ථයෙන් නොගෙන සරයාත්මක අර්ථයෙන් ගත් විට නව සංකල්පය යෝග්‍ය යන්න මගේ යෝජනාවය. එසේම වඩාත් දියුණු සහ ප්‍රගතිශීලී ප්‍රජාතියෝජිතතාන්ත්‍රීය සංස්කෘතියක් සඳහා ඡන්ද අයිතිය, ඡන්ද හිමිකම, සහ ඡන්ද බලය බාධාවකින් හෝ සීමා කිරීමකින් හෝ හුදු බල අරමුණු සඳහා මෑතවීමෙන් හෝ බලහත්කාරයෙන් ගැනීම හෝ වැඩිවිසම් ප්‍රතු සම්බන්ධතා පාවිච්චි කිරීමෙන් හෝ තොරව අනන්‍ය කිරීමට අවශ්‍යවන "නිදහස" තීරණාත්මක වන බව මෙහි අවධාරණය කොට ඇත. ශ්‍රී ලංකාවට මෙය අභියෝගයක් අදාළය. පුරවැසියන්ට වඩා හුදු ඡන්ද හිමිකම පමණක් ඇති ඡන්දදායකයින් දේශපාලන දායකයින් බවට පරිවර්තනය කර ගැනීමට එකී නිදහස අත්‍යවශ්‍ය ම ය.

අදාළ කියවීම්:

- අයිවන්, එක්ටර් (2006) ශ්‍රී ලංකාවේ නූතන කැරලිකරුවන්ගේ සමාජ පසුබිම, කොළඹ, ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ
- උයන්ගොඩ, ජයදේව (2010) සමාජයේ අපි ඔක්කොම සමානයි? පුරවැසිභාවයේ දේශපාලන භ්‍යාස සහ භාවිතය, කොළඹ, සමාජ විද්‍යාඥයින්ගේ සංගමය.
- ජයවර්ධන, කුමාරි, (2008) සොක්කන් ලොක්කන් වූ වගයි; ශ්‍රී ලංකාවේ යටත් විජිත ධනේන්ද්‍රයෝ නැතිම, කොළඹ, සමාජ විද්‍යාඥයින්ගේ සංගමය.
- නමසිවායම්, එස් (1st 1970/3rd 2014) ලංකාවේ ව්‍යවස්ථාදායක සභා, කොළඹ, අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.
- වික්‍රමරත්න, සරත් (2017) ඩොනොමෝර් යෝජනා සහ සමාජ විපර්යාසය, සංස්, සුගත් වර්ගදෙර, සර්වජන ඡන්ද බලය; 19312016; ඩොනොමෝර් කොමිෂන් සභාවේ සිට මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව දක්වා, රාජගිරිය, මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව.

- විභාගවසම්, අතුල (2017) ශ්‍රී ලංකාවේ ජන්ද විමසීම්, මැතිවරණ ක්‍රියාදාමයේ ආරම්භය සහ වර්ධනය;19121977, සංස්, හුගන් වර්ගෙදර, සර්වජන ජන්ද බලය;1931 2016;ඩොකොමේන්ට් කොමිෂන් සභාවේ සිට මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව දක්වා, රාජගිරිය, මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව.
- ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය (1951) ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ ප්‍රකාශනය සහ ව්‍යවස්ථා, ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂයේ කාරක සභාව.
- David Beetham and Kevin Boyle (2009) INTRODUCING DEMOCRACY: 80 Questions and Answers, Paris, UNESCO Publishing.
- Eduardo Posada-Carbo (1996) Elections before Democracy: The History of Elections in Europe and Latin America Edited by Eduardo Posada-Carbo, UK,MACMILLAN PRESS LTD.
- Janaki Srinivasan (2008) Democracy, in Political Theory: An Introduction, Ed by Rajeev Bhargava & Ashok Acharya, India, Dorling Kindersley.
- Lyman Tower Sargent (1987) Contemporary Political Ideologies: A Comparative Analysis, Seventh Edition, California,Brooks/Cole Publishing Company, P.35.
- Michael L. Mezey (2008: 1-6) Representative Democracy Legislators and Their Constituents,Maryland 20706,Rowman & Littlefield Publishers.Inc. P.1-6.
- Universal Declaration of Human Rights,Article 21, <https://www.un.org/en/about/ius/universal-declarationof-human-rights> [Accessed, 17.01.2022]
- Williams, Raymond (1983) Keywords: A vocabulary of culture and society" Revised edition, New York, Oxford University Press.

இலங்கையில் சர்வஜன
வாக்குரிமையும் தேருநர் இடாப்பு
மீளாய்வும்

எம்.எம்.மொஹமட்

முன்னுரை

ஒரு நாட்டின் ஜனநாயக ஆட்சி அந்நாட்டின் தேர்தல்களில் தங்கியிருக்கின்றது. எந்தவொரு நாட்டிலும் தேர்தலொன்று நடைபெறுகின்ற போது அது நீதியானதும், சுதந்திரமானதும், நம்பத் தகுந்ததுமான தேர்தலாக அமைய வேண்டுமாயின் அத்தேர்தலுக்கு முன்னர் சில முக்கியமான பூர்வாங்க தேவைப்பாடுகள் நிறைவு செய்யப்பட வேண்டியுள்ளன.

உலகெங்கிலும் தற்போது ஏற்று அங்கீகரிக்கப்பட்டுள்ள 'அனைவரும் உள்ளீர்க்கப்பட்ட தேர்தல்' (All Inclusive Election) எனப்படும் சர்வதேசக் கோட்பாட்டின் நியமங்களுக்கு அமைய, தகைமை வாய்ந்த அனைவரையும் உள்ளடக்கியதாக ஒரு தேர்தல் நடந்தேறுகின்ற போதே அத்தேர்தல் நம்பகத்தன்மையுடன் கூடிய தேர்தலாக விளங்கும். இவ்வகையில் தேர்தலொன்றை முறையாகவும் நெறியாகவும் நடாத்துவதற்குத் தேவையான பூர்வாங்க தேவைப்பாடுகளில் ஒன்றான சர்வஜன வாக்குரிமையை உறுதிப்படுத்த வல்ல அனைவரையும் உள்ளடக்கிய தேருநர் இடாப்பு மீளாய்வு முறையின் முக்கியத்துவம் பற்றி இக்கட்டுரை ஆராய்கின்றது.

இறைமையும் சர்வஜன வாக்குரிமையும்

ஒரு நாட்டின் மீயுயர் அதிகாரமே இறைமை (sovereignty) என அழைக்கப்படுகின்றது. ஒரு நாட்டுக்குத் தேவையான சட்டங்களை ஆக்குவதற்கும் அவற்றை வலுவாக்கம் செய்வதற்கும் அந்நாட்டின் அரசாங்கங்களுக்கு அளிக்கப்பட்டுள்ள அதிகாரமே இறைமைமையாகும்.. சுருங்கக் கூறினால் ஒரு நாடு யாருக்குச் சொந்தமானது என்பதையே இறைமை என்ற பதம் குறித்து நிற்கின்றது. உதாரணமாக முடியரசாக உள்ள ஒரு நாட்டிலே இறைமை அந்நாட்டின் அரசருக்கே உண்டு. அதனால் தான் போர்த்துக்கேயர் இலங்கை வந்தடைந்த போது அப்போதைய கோட்டை மன்னன் தொன் யுவான் தர்மபால விருப்பாவணத்தின் மூலம் கோட்டை

இராச்சியத்தின் ஒரு பகுதியை போர்த்துக்கேயருக்கு எழுத்து மூலம் எழுதிக் கொடுக்கும் உரிமையைக் கொண்டிருந்தார்.. அதேபோன்று 1815 ஆம் ஆண்டு கண்டி இராச்சியத்தின் மன்னர் பதவி இழந்த போது கண்டி இராச்சியத்தின் இறைமை பிரதானிகள் வசம் வந்தமையால் பிரித்தானியருடன் உடன்படிக்கையில் கையெழுத்திட்டு கண்டி இராச்சியத்தை பிரித்தானியருக்குக் கையளிக்க முடியுமாயிற்று.

ஜனநாயக நாடொன்றில் இறைமை எப்பொழுதும் மக்களுக்கே உரித்தாகும். ஏனெனில் ஜனநாயகம் என்பது மக்களால் மக்களுக்கு மக்களின் ஆட்சியென்பது முழு உலகத்தினாலும் ஏற்றங்கீகரிக்கப்பட்டுள்ள விடயமாகும்.

இலங்கை ஜனநாயக சோசலிசக் குடியரசின் இரண்டாவது அரசியல் யாப்பான 1978 ஆம் ஆண்டின் அரசியல் அமைப்பின் 3 ஆம் உறுப்புரை இறைமை பற்றி பின்வருமாறு குறிப்பிடுகின்றது. இலங்கை குடியரசில் இறைமை மக்களுக்குரியதாகவும் பராதீனப்படுத்த முடியாததாகவும் இருக்கின்றது. இதன் அடிப்படையில் நோக்குகின்ற பொழுது இலங்கையிலே மக்களுக்கு மாத்திரமே உரித்தான இறைமையை மற்றவருக்குமோ அல்லது மற்றதற்குமோ கைமாற்ற முடியாதெனத் தெரிவிக்கப்பட்டுள்ளது. தொடர்ந்தும் அவ்வுறுப்புவரையில் இறைமை என்பது ஆட்சித் தத்துவங்கள், அடிப்படை உரிமைகள், வாக்குரிமை ஆகியவற்றை உள்ளடக்குமெனத் தெரிவிக்கப்பட்டுள்ளது இதன்படி இறைமையின் உள்ளடக்கத்தில் பொதிந்துள்ள மூன்று விடயங்களில் வாக்குரிமை ஒரு முக்கியமான விடயமாக எடுத்துக் காட்டப்பட்டுள்ளது

அரசியலமைப்பின் 4 ஆம் உறுப்புரை இறைமை மக்களால் பிரயோகிக்கப்படுகின்ற மற்றும் அனுபவிக்கப்படுகின்ற விதம் பற்றி விளக்குகின்றது. அவ்வுறுப்புவரையின் (உ) என்ற உபஉறுப்புரை பின்வருமாறு கூறுகின்றது. பதினெட்டு வயதை

அடைந்தவரும், குடியரசுச் சனாதிபதிக்கும் பாராளுமன்ற உறுப்பினர்களுக்குமான தேர்தலிலும் ஒவ்வொரு மக்கள் தீர்ப்பிலும் இதனகத்து பின்னர் ஏற்பாடு செய்யப்பட்ட விதமாக தேருநராக இருப்பதற்குத் தகைமை கொண்டுள்ளமையால் தேருநர் இடாப்பில் தம் பெயர் பதிவு செய்யப்பட்டவருமான ஒவ்வொரு பிரசையினாலும் வாக்குரிமை பிரயோகிக்கப்படும்

மேற்குறித்த சட்ட ஏற்பாட்டில் சனாதிபதித் தேர்தல், பாராளுமன்றத் தேர்தல், மக்கள் தீர்ப்பு என்பன மாத்திரம் இறைமையோடு தொடர்புடைய தேர்தல்களாகக் குறிப்பிடப்பட்டிருந்தாலும் பிற்காலத்தில் தீர்க்கப்பட்ட பல்வேறு வழக்குகளுடாக மாகாண சபைத் தேர்தல்கள் மற்றும் உள்ளூர் அதிகார சபைத் தேர்தல்கள் என்பனவும் மேற்குறித்த இறைமையின் பிரயோகத்தில் உள்ளடக்கப்படுகின்றனவென நிரூபிக்கப்பட்டுள்ளன.

சர்வஜன வாக்குரிமையின் வரலாறு

இலங்கையின் சர்வஜன வாக்குரிமையின் வரலாறு பிரித்தானியர் ஆட்சிக் காலத்தில் மேற்கொள்ளப்பட்ட யாப்புத் திருத்தப் பணிகளோடு பின்னிப் பிணைந்த ஒன்றாகும். 1833 ஆம் ஆண்டு இலங்கையில் அமுலாக்கம் செய்யப்பட்ட கோல்புறாக் சீர்திருத்தத்தின் மூலம் சட்டவாக்கக் கழகமொன்றும் நிறைவேற்றுச் சபையொன்றும் உருவாக்கப்பட்ட போதிலும் அவற்றிற்கென நியமனம் செய்யப்பட்ட அங்கத்தவர்கள் எவருமே தேர்தல் மூலம் நியமனம் செய்யப்படவில்லை. நிறைவேற்றுச் சபை ஐந்து உறுப்பினர்களை உள்ளடக்கியிருந்த அதேவேளை அதன் தவிசாளராக தேசாதிபதி விளங்கினார். அதேபோல் சட்டவாக்கக் கழகம் 15 உறுப்பினர்களை உள்ளடக்கியிருந்தது. அவர்களில் 9 பேர் உத்தியோகபூர்வ உறுப்பினர்களாகவும் ஏனையோர் உத்தியோகபூர்வமற்ற உறுப்பினர்களாகவும் காணப்பட்டனர் இவ்வெந்தவோர் உறுப்பினரும் தேர்தல் மூலம் தெரிவு செய்யப்படாமையினால் வாக்குரிமை என்ற விடயம் கருத்தில் கொள்ளப்படவில்லை.

அதன் பின்னர் 1910 ஆம் ஆண்டில் கொண்டுவரப்பட்ட க்ரு மெக்கலம் சீர்திருத்தத்தின் போது சட்டவாக்கக் கழகத்தின் அங்கத்தவர்களின் எண்ணிக்கை 21 ஆக அதிகரிக்கப்பட்டது. அதில் 11 உறுப்பினர்கள் உத்தியோகபூர்வ உறுப்பினர்களாக விளங்கியதோடு, ஏனைய 10 பேரும் உத்தியோகபூர்வமற்ற உறுப்பினர்களாகவிருந்தனர். அவ்வுத்தியோகபூர்வமற்ற உறுப்பினர்களில் 6 பேர் தேசாதிபதியால் நியமனம் செய்யப்படுவரெனவும் ஏனைய நால்வரும் தேர்தல் மூலம் தெரிவு செய்யப்படுவரெனவும் குறிக்கப்பட்டிருந்தது. அதற்காக இலங்கை நான்கு தேர்தல் தொகுதிகளாகப் பிரிக்கப்பட்டது. அவையாவன ஐரோப்பிய நகரம், ஐரோப்பிய கிராமம், பறங்கியர் மற்றும் கல்வி கற்ற சமூகத்தினரை உள்ளடக்கிய இலங்கையர் தேர்தல் தொகுதி என்பவையே அத்தேர்தல் தொகுதிகளாகும். இவற்றிற்கான முதலாவது தேர்தல் 1911 ஆம் ஆண்டு திசம்பர் மாதம் 12 ஆம் தேதி பறங்கியர் தேர்தல் தொகுதிக்கும் திசம்பர் 13 ஆம் திகதி இலங்கையர் தேர்தல் தொகுதிக்கும் நடைபெற்றதோடு, ஐரோப்பிய நகரம், ஐரோப்பிய கிராமம் என்பவற்றிற்கான உறுப்பினர்கள் போட்டியின்றி தெரிவு செய்யப்பட்டனர். இத்தேர்தலில் வரையறுக்கப்பட்ட தகைமை கொண்ட வாக்காளர்களுக்கு மாத்திரமே வாக்களிக்க முடிந்தது. இலங்கையர் தேர்தல் தொகுதியில் வாக்களிப்பதற்கென தகைமை பெற்றிருந்த மொத்த வாக்காளர்களின் எண்ணிக்கை 2934 ஆகும். சட்டவாக்கக் கழகத்திற்கான இம்முதலாவது தேர்தலில் போட்டியிட்ட இரண்டு வேட்பாளர்களில் ஒருவரான திரு. பொன்னம்பலம் இராமநாதன் 1645 வாக்குகளையும் வைத்தியர் எச். மார்கஸ் பெர்னான்டோ 981 வாக்குகளையும் பெற்றுக்கொண்டனர். இத்தேர்தலில் 664 மேலதிக வாக்குகளைப் பெற்ற திரு. பொன்னம்பலம் இராமநாதன் சட்டவாக்கக் கழகத்திற்காக தேர்தல் மூலம் தெரிவு செய்யப்பட்ட முதல் இலங்கையர் என்ற பெயரைப் பெற்றார்.

அதனையடுத்து 1920 ஆம் ஆண்டில் கொண்டுவரப்பட்ட மெனிங் சீர்திருத்தத்தின் மூலம்

சட்டவாக்கக் கழகத்திற்கான உறுப்பினர்களின் எண்ணிக்கை 37 ஆக அதிகரிக்கப்பட்டது. இச் சீர்திருத்தத்தின் போதே முதன் முதலாக உத்தியோகபூர்வமற்ற உறுப்பினர்களின் எண்ணிக்கை உத்தியோகபூர்வ உறுப்பினர்களின் எண்ணிக்கையிலும் பார்க்க அதிகரிக்கப்பட்டது. மொத்தம் 37 உறுப்பினர்களில் 14 உறுப்பினர்கள் உத்தியோகபூர்வ உறுப்பினர்களாகவும், ஏனைய 23 உறுப்பினர்களும் உத்தியோகபூர்வமற்ற உறுப்பினர்களாகவும் குறிக்கப்பட்டனர். உத்தியோகபூர்வமற்ற உறுப்பினர்கள் 23 பேரில் 16 பேர் தேர்தல் மூலம் தெரிவு செய்யப்படக் கூடியவர்களாகவிருந்தனர். அதில் 11 உறுப்பினர்கள் மாகாணங்களிலிருந்து தெரிவுசெய்யப்பட பரிந்துரை செய்யப்பட்டமையூடாக தேர்தல் மூலம் தெரிவு செய்யப்படுகின்ற பிரதிநிதிகள் ஆட்புலத்தின் பிராந்திய ரீதியில் முதன்முதலாக பன்முகப்படுத்தப்பட்ட நடைமுறையை அமுலாக்கம் செய்தது. இவ்வாறு மாகாணங்களிலிருந்து தெரிவு செய்யப்படவிருந்த 11 பிரதிநிதிகளில் மூவர் மேல் மாகாணத்திலிருந்தும் ஏனைய 8 பேரும் ஒவ்வொரு மாகாணத்திலுமிருந்து ஒருவர் வீதமும் தெரிவு செய்யப்பட பரிந்துரை செய்யப்பட்டது. தேர்தல் மூலம் தெரிவு செய்யப்படவிருந்த 16 பேர்களில் எஞ்சிய ஐவருள் இருவர் ஐரோப்பியர்களிலிருந்தும், பறங்கியர், வர்த்தக சமூகத்தினர் மற்றும் தாழ்நில பெருந்தோட்ட உற்பத்திச் சங்கத்தினர் ஆகியோரிலிருந்து ஒவ்வொருவர் வீதமும் தெரிவு செய்யப்படுவதற்காக அவ்வொவ்வொரு தரப்பினரையும் உள்ளடக்கிய 5 தேர்தல் தொகுதிகள் உருவாக்கப்பட பரிந்துரை செய்யப்பட்டது. இந்த யாப்புச் சீர்திருத்தத்தின் மூலமும் 21 வயதுக்கு மேற்பட்ட ஆண்களான சிற்சில விடுதலை தகைமைகளுடன் கூடிய அதாவது உயர்கல்வி, உயர் தொழில், அதி கூடுதலான சொத்துக்களை தம்வசம் வைத்திருத்தல் போன்ற பிரத்தியேக தகைமைகளைக் கொண்டவர்களுக்கு மாத்திரமே வாக்குரிமை வரையறுக்கப்பட்டிருந்தது.

இதனையடுத்து 1923 ஆம் ஆண்டில் கொண்டுவரப்பட்ட மெனிங் டிவான்ஷயர் சீர்திருத்தத்தின் மூலம்

சட்டவாக்கக் கழகத்தின் பிரதிநிதிகளின் எண்ணிக்கை 49 ஆக அதிகரித்ததோடு, அதில் 12 பேர் உத்தியோகபூர்வ உறுப்பினர்களாகவும் ஏனைய 37 பேரும் உத்தியோகபூர்வமற்ற உறுப்பினர்களாகவும் காணப்பட வேண்டுமென்ற ஏற்பாடு அமுல் செய்யப்பட்டது.

டொனமூர் சீர்திருத்தமும் சர்வஜன வாக்குரிமையின் உதயமும்

இதுவரை காலமும் வரையறுக்கப்பட்ட ஒரு தொகுதியினருக்கு மாத்திரம் மட்டுப்படுத்தப்பட்டிருந்த வாக்குரிமை முறையினைக் கொண்டிருந்த இலங்கையில், முதன்முதலாக 1931 ஆம் ஆண்டு டொனமூர் பிரபுவின் தலைமையில் முன்வைக்கப்பட்ட அரசியல் சீர்திருத்தத்தின் போது 21 வயதுக்கு மேற்பட்ட அனைத்து இலங்கையர்களுக்கும் உரித்தாகுமென்ற சர்வஜன வாக்குரிமைக் கோட்பாடு அமுலாக்கம் செய்யப்பட்டது.

1927 ஆம் ஆண்டு இலங்கைக்கு வருகை தந்த மேற்குறித்த ஆணைக்குழு ஏறத்தாழ 4 ஆண்டுகள் இலங்கையில் அனைத்து நிலைமைகள் தொடர்பாகவும் ஆய்ந்தறிந்ததன் பின்னர், முன்வைத்த பரிந்துரைகளுக்கு அமையவே மேற்குறித்த சர்வஜன வாக்குரிமை இலங்கையர்களுக்குக் கையளிக்கப்பட வேண்டுமென்ற இறுதி முடிவு எட்டப்பட்டது. முதன்முதலாக எழுதப்பட்ட வரைபு நகலில் ஆண் பிரஜைகளுக்கு 21 வயதைத் தகைமையளிக்கும் வயதாகவும் பெண் பிரஜைகளுக்கு 30 வயதைத் தகைமையளிக்கும் வயதாகவும் குறிப்பிட்டிருந்த போதிலும், இலங்கையிலும் பிரித்தானியாவிலும் இப்பாரபட்சத்திற்கு எதிராக பெண்கள் அமைப்புகள் மேற்கொண்ட போராட்டத்தின் விளைவாக இந்நிலைமை மாற்றப்பட்டு 21 வயதுக்கு மேற்பட்ட ஆண் பெண் இருபாலாருக்கும் வாக்குரிமை வழங்கப்படுமெனத் தீர்மானிக்கப்பட்டது.

இலங்கைக்கு இச்சந்தர்ப்பம் வழங்கப்பட்டபோது ஆசியாக் கண்டத்தில் எந்தவொரு நாட்டுக்கும் சர்வஜன வாக்குரிமை வழங்கப்பட்டிருக்கவில்லை. எமக்கு இதனை உவந்தளித்த மகா பிரித்தானியாவுக்குக் கூட 1928 ஆம் ஆண்டிலேயே அதாவது எமக்கு சர்வஜன வாக்குரிமை கிடைக்கப் பெறுவதற்கு மூன்று ஆண்டுகளுக்கு முன்னரேயே சர்வஜன வாக்குரிமை கிடைக்கப்பெற்றதென்பது குறிப்பிடத்தக்க ஒரு விடயமாகும்.. ஆசியா கண்டத்துடன் அவுஸ்திரேலியா கண்டத்தையும் இணைத்துப் பார்க்கின்ற அவுஸ்திரேலேசியா என்ற விசாலமான நிலப் பரப்புக்குள்ளேயும் கூட இலங்கைக்கு முன்னர் சர்வஜன வாக்குரிமை கிடைக்கப் பெற்றிருந்த ஒரேயொரு நாடு நியூசிலாந்து மாத்திரமே ஆகும்.

டொனல்டர் சீர்திருத்தத்தின் விளைவாக இலங்கை (அரசவை) அரச பேரவைக் கட்டளை 1931 ஆம் ஆண்டு அறிமுகப்படுத்தப்பட்டதோடு, இதுவரை சட்டவாக்கக் கழகம் (Legislative Council) என அழைக்கப்பட்ட சபை அரச பேரவை (State Council) என பெயர் மாற்றம் செய்யப்பட்டது. அதேபோன்று ஆட்டல் ரீதியில் அவ்வரச பேரவைக்கு 50 உறுப்பினர்கள் தெரிவு செய்யப்படுவதற்கான ஏற்பாடுகளும் கொண்டுவரப்பட்டன. அரச பேரவைக்கான முதலாவது தேர்தல் 1931 ஆம் ஆண்டிலும் இரண்டாவது தேர்தல் 1936 ஆம் ஆண்டிலும் நடைபெற்றன.

டொனல்டர் ஆணைக்குழுவின் பின்னர் 1947 ஆம் ஆண்டில் சோல்பரி ஆணைக்குழு இலங்கைக்கு ஆணிலப்பத அந்தஸ்துடன் கூடிய சுதந்திரத்தினை வழங்க பரிந்துரை செய்ததோடு, அரச பேரவை பாராளுமன்றம் என்று மாற்றப்பட்டது. அதேபோன்று மகாதேசாதிபதி (Governor General) என்ற பதவியும் தேசாதிபதி (Governor) என மாற்றியமைக்கப்பட்டது. வாக்காளர் ஒருவராகப் பதிவு செய்வதற்கான தகைமையளிக்கும் ஆகக்குறைந்த வயதாகக் கருதப்பட்ட 21 வயது 1959 ஆம் ஆண்டின் 11 ஆம் இலக்க இலங்கை (பாராளுமன்றத் தேர்தல்கள்)

அரசகட்டளை திருத்தச் சட்டத்தினூடாக 18 வயதாகக் குறைக்கப்பட்டது.

தேருநர் கணக்கெடுப்பும் தேருநர் இடாப்பும்.

தேர்தலொன்றில் வாக்களிப்பதற்குத் தகைமை பெற்றுள்ளோர் தொடர்பான கணக்கெடுப்புக்களை நடாத்தி பதிவினை மேற்கொள்கின்ற போது வாக்காளர்களாகப் பதிவு செய்யப்படுவதற்கான தகைமையைக் கொண்டுள்ளவர்களை 'தேருநர்கள்' (Electors) எனவும் வாக்களிப்புத் தினமொன்றில் வாக்களிப்பு நிலையமொன்றுக்குச் சென்று வாக்களிப்பதற்கான வாக்குச்சீட்டைக் கோரி நிற்கின்றவர்களை வாக்காளர்கள் (Voter) என்றும் இலங்கையின் தேர்தலோடு தொடர்புடைய சட்டங்களில் பயன்படுத்தப்பட்டுள்ளதைக் காணலாம். அதேபோன்று தேருநர் இடாப்பு முதன்முறையாக தயாரிக்கப்படுகின்ற பொழுது அதனை தேருநர் இடாப்பு தயாரிப்பு எனவும், அதன் பின்னர் அது ஒவ்வோர் ஆண்டும் திருத்தி அமைக்கப்படுகின்ற போது தேருநர் இடாப்பு மீளாய்வு என்றும் அழைப்பர். தகைமை வாய்ந்த தேருநர்களின் பெயர்களை உள்ளடக்குகின்ற தேருநர் இடாப்பு ஒரு தேர்தலின்போது முக்கியத்துவம் வாய்ந்த ஆவணமாக மதிக்கப்படுகின்றது. இலங்கையில் நடைமுறையிலுள்ள எல்லா தேர்தல்கள் சட்டங்களிலும் அதாவது 1981 ஆம் ஆண்டில் 15 ஆம் இலக்க சனாதிபதித் தேர்தல்கள் சட்டம், 1981 ஆம் ஆண்டின் 1 ஆம் இலக்க பாராளுமன்றத் தேர்தல்கள் சட்டம், 1988 ஆம் ஆண்டின். 2 ஆம் இலக்க மாகாண சபைகள் தேர்தல்கள் சட்டம், உள்ளூர் அதிகார சபைகள் தேர்தல்கள் கட்டளைச் சட்டம் மற்றும் 1981 ஆம் ஆண்டின் 7ஆம் இலக்க மக்கள் தீர்ப்பு சட்டம் ஆகிய எல்லா சட்டங்களிலும் ஒரு வாக்காளருக்கு வாக்களிப்பொன்றின் போது வாக்குச்சீட்டுடொன்றை வழங்குவது தொடர்பான இறுதியானதும் முடிவானதுமான சாட்சி தேருநர் இடாப்பே என்று கூறப்பட்டுள்ளது. தேருநர் இடாப்பில் ஒரு வாக்காளரின் பெயர் உள்ளடக்கப்பட்டிருக்க வேண்டியதன் இன்றியமையாத்

தன்மையை விளக்குவதற்கு இச்சட்டங்களில் உள்ள இவ்வேற்பாடே போதுமானதாகும்.

இலங்கையில் தேருநர் இடாப்புத் தயாரிப்பு மற்றும் மீளாய்வுப் பணிகள் 1910 ஆம் ஆண்டு முதன்முதலாக சட்டவாக்கக் கழகத்திற்கான பிரதிநிதிகள் தேர்தல் மூலம் தெரிவு செய்யப்படும் முறை அமுலாக்கம் செய்யப்பட்ட காலப்பகுதியிலேயே ஆரம்பித்து வைக்கப்பட்டன. 1910 ஆம் ஆண்டின் 13 ஆம் இலக்கக் கட்டளைச் சட்டத்தின் 8 ஆம் பிரிவுக்கமைய, இத் தேர்தலுக்காகப் பயன்படுத்தப்படுவதற்கான தேருநர் இடாப்புக்கள் 1911 ஆம் ஆண்டு ஒக்தோபர் மாதம் 27 ஆம் தேதிய 6468 ஆம் இலக்க வர்த்தமானியில் பிரசுரிக்கப்பட்டன. அத்தேர்தலில் இலங்கையின் 4 தேர்தல் தொகுதிகளான ஐரோப்பிய நகர, ஐரோப்பிய கிராம, பறங்கியர் மற்றும் இலங்கையர் தேர்தல் தொகுதிகள். சார்பாக இவ்விடாப்புக்கள் தயாரிக்கப்பட்டன அனைத்து இடாப்புக்களும் ஆங்கில மொழியிலேயே தயாரிக்கப்பட்டன.

மேற்குறித்த கட்டளைச் சட்டத்தின் தேருநர் இடாப்புத் தயாரிப்போடு தொடர்புடைய ஒழுங்கு விதிகளில் 9 முதல் 11 வரையிலான ஒழுங்கு விதிகள் தேருநர் இடாப்பு மீளாய்வு தொடர்பிலானவையாக விளங்கியதோடு, 1912 ஆம் ஆண்டு ஜூன் மாதம் 1 ஆம் தேதி அல்லது அதற்கு முன்னர் மீளாய்வுப் பணிகள் ஆரம்பிக்கப்பட வேண்டுமெனவும் உரிமைக் கோரிக்கைகள், ஆட்சேபனைகள் மற்றும் மேல்முறைமீடுகள் என்பவற்றுக்கு அவகாசம் வழங்கப்பட்டு அடுத்த ஆண்டு ஜனவரி மாதம் 1 ஆம் தேதிக்கு முன்னர் தேருநர் இடாப்பு அத்தாட்சிப்படுத்தப்பட வேண்டுமெனவும் குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது.

1920 ஆம் ஆண்டு கொண்டுவரப்பட்ட சீர்திருத்தத்தின் போது இலங்கை தேர்தல் தொகுதிகள் 11 ஆகவும் ஏனைய தேர்தல் தொகுதிகள் 5 ஆகவும் மொத்தம் 16 தேர்தல் தொகுதிகளாக பிரிக்கப்பட்டமையால் பெருந்தொகையான வாக்காளர்களை உள்ளடக்கிய

விதத்தில் தேருநர் இடாப்புக்கள் தயாரிக்கப்பட வேண்டியிருந்தன.

1920 ஆம் ஆண்டின் அரசகட்டளையின் 12 ஆம் பிரிவிற்கமைய சட்டவாக்கக் கழகத் தேர்தலோடு தொடர்புடைய தேர்தல் தொகுதிகளுக்கான தேருநர் இடாப்புக்களைத் தயாரித்தல், அவ்வாவணங்களை வருடாந்தம் மீளாய்வு செய்தல் என்பவற்றோடு தொடர்புடைய 11 ஒழுங்குவிதிகளுடன் கூடிய ஒழுங்கு விதிகள் குறித்த கட்டளைச் சட்டத்தின் முதலாம் அட்டவணையாக இணைக்கப்பட்டிருந்தன. 1910 ஆம் ஆண்டின் அரசகட்டளையில் காணப்பட்ட ஏற்பாடுகளையொத்த உரிமைக் கோரிக்கைகள், ஆட்சேபனைகள் தொடர்பான விசாரணைகள் மற்றும் மேல்முறைமீடு போன்ற அனைத்து விடயங்களையும் உள்ளடக்கிய வகையில் இம்மீளாய்வு நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்பட வேண்டுமென விதிக்கப்பட்டிருந்தது. இச் சட்டத்தின் கீழான தேருநர் இடாப்புக்கள் 1922 ஆகஸ்ட் மாதம் 15 ஆம் தேதி தயாரிக்கப்பட்டதோடு, அவ்விடாப்புக்களின் மீளாய்வுப் பணிகளும் வருடாந்தம் மேற்கொள்ளப்பட்டன.

1923 ஆம் ஆண்டின் இலங்கை (சட்டவாக்க சபை) அரச கட்டளையூடாக இதுவரை அமுலிலிருந்த 1920 ஆம் ஆண்டின் இலங்கை (சட்டவாக்க சபை) அரசகட்டளை செல்லுபடியற்றதாக்கப்பட்டதோடு, 1924 பெப்ரவரி மாதம் 16 ஆம் தேதி புதிய சீர்திருத்தங்கள் அமுலாக்கம் செய்யப்பட நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டது. இச்சட்டத்தினூடாக தேருநர் இடாப்புத் தயாரிப்பு தொடர்பான விடயத்தில் முக்கியமாக ஒரு சிறு மாற்றம் மாத்திரமே கொண்டுவரப்பட்டது. ஏற்கனவே அமுலிலிருந்த சட்டத்திற்கு அமைய, ஒரு தேர்தல் தொகுதிக்குள் ஒரு வருடத்திற்கு மேலாக வதிவைக் கொண்டிருந்த ஒருவர் மாத்திரமே அத்தேர்தல் தொகுதியில் தேருநராகப் பதிவு செய்ய முடியுமாவிருந்தது. ஆனால் இச் சட்டத்தினூடாக ஆகக்குறைந்த வதிவுக் காலம் ஆறு மாதங்களாக குறைக்கப்பட்டது. தேருநர் இடாப்பு தயாரிப்பு மற்றும்

மீளாய்வு தொடர்பான ஏனைய அனைத்து ஏற்பாடுகளும் பெரும்பாலும் முன்னைய ஏற்பாடுகளை ஒத்திருந்தன. டொனமூர் சீர்திருத்தத்தை அடுத்து சட்டவாக்க கழகம் அரசு பேரவையாக மாற்றப்பட்டதைத் தொடர்ந்து, 1931 ஆம் ஆண்டின் இலங்கை (அரசவை) அரசு பேரவைக் கட்டளைச் சட்டம் அமுலுக்கு வந்தது. இச்சட்டத்தின் மூலம் இக்கட்டுரையில் ஏற்கனவே குறிப்பிடப்பட்டவாறு 21 வயதுக்கு மேற்பட்ட ஆண் பெண் இரு பாலாருக்கும் தேருநராகப் பதிவு செய்வதற்கான வாய்ப்புக் கிட்டியது. இதுவரை காலமும் தேருநராகப் பதிவு செய்யப்படுவதற்கான தகைமை வாய்ந்த ஒருவர் தாமாகவே முன்வந்து தேருநர் இடாப்பினைத் தயாரிக்கின்ற அல்லது மீளாய்வு செய்கின்ற பதிவு அலுவலருக்கு விண்ணப்பித்ததன் பேரிலேயே தேருநர் இடாப்பு தயாரிக்கப்பட்டு அத்தாட்சிப்படுத்தப்பட்டது. இச்சட்டம் கொண்டுவரப்பட்ட 1931 ஆம் ஆண்டில் தயாரிக்கப்பட்ட தேருநர் இடாப்பு இதே முறையில் தயாரிக்கப்பட்ட போதிலும் 1936 ஆம் ஆண்டு நடைபெற்ற அரசு பேரவைக் கழகத் தேர்தலுக்காக தயாரிக்கப்பட்ட தேருநர் இடாப்பின் தயாரிப்புப் பணிகளுக்காக வீடு வீடாகச் சென்று கணக்கெடுப்பை மேற்கொள்கின்ற பதிவு அலுவலரின் பிரதிநிதி ஒருவர் தகைமைகளை பரிசீலிப்பதற்காக நியமனம் செய்யப்படும் முறை அமுலுக்கு வந்தது. இதற்காக சிறு நகரங்களிலும், கிராமங்களிலும் கிராமத் தலைவர்கள் (Head of Village) என்ற உத்தியோகத்தார்களும் மாநகர பிரதேசங்களில் கணக்கெடுப்பாளர் (Enumerators) என்ற அலுவலர்களும் தோட்டப் பகுதிகளில் தோட்ட அத்தியட்சகர்களும் (Estate Superintendents) இப்பணியில் ஈடுபடுத்தப்பட்டனர். இதற்கு மேலதிகமாக கொழும்புப் பிரதேசத்தில் குறைந்த எழுத்தறிவு வீதம் கூடிய ஆட்கள் வதிவைக் கொண்டிருந்த பகுதிகளில் கொழும்பு மாநகர சபையின் பரிசோதகர்கள் தமது சாதாரண அலுவலக நேரத்திற்குப் புறம்பான நேரங்களில் கணக்கெடுப்புப் பணிகளில் ஈடுபடுத்தப்பட்டனர். இம்முறை நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டமையினால் 1931 ஆம் ஆண்டில் 1,577,932 ஆகவிருந்த தேருநர்களின்

எண்ணிக்கை 1935 ஆம் ஆண்டில் 2,451,323 ஆக அதிகரித்தது.

சோல்பரி சீர்திருத்தத்தினூடாகக் கொண்டுவரப்பட்ட 1946 ஆம் ஆண்டின் இலங்கை (அரசியலமைப்பு) பேரவைக் கட்டளைச் சட்டத்தின் 11 ஆம் பிரிவு முதல் 23 ஆம் பிரிவு வரையிலான ஏற்பாடுகள் தேருநர் இடாப்புத் தயாரிப்பு மற்றும் மீளாய்வு பற்றிய விளக்கமான அறிவுறுத்தல்களை உள்ளடக்கியிருந்தன. ஏற்கனவே 1931 ஆம் ஆண்டின் சட்டத்தின் கீழ் தயாரிக்கப்பட்ட இறுதி இடாப்பு அச்சட்டத்தின் ஏற்பாடுகளுக்கு அமைவாக திருத்தப்பட்டு முதலாவது இடாப்பாக தயாரிக்கப்பட்டதோடு, அதனைத் தொடர்ந்து, ஒவ்வோர் ஆண்டிலும் மீளாய்வினூடாக திருத்தம் செய்யப்பட்டது. ஏற்கனவே ஆங்கில மொழியில் மாத்திரம் தயாரிக்கப்பட்ட தேருநர் இடாப்பு இச்சட்டத்தின் கீழ் ஆங்கில மொழியிலும் குறித்த தேர்தல் தொகுதியில் வாழ்கின்ற பெரும்பான்மையினரின் மொழியிலும் தயாரிக்கப்படும் முறை அமுலுக்கு வந்தது. இச் சட்டத்தின் ஏற்பாடுகளுக்கிணங்க தேருநர் இடாப்பு தயாரிப்பு மற்றும் மீளாய்வுமுறை 1978 ஆம் ஆண்டின் இரண்டாம் குடியரசு அரசியலமைப்பு வலுவாக்கம் செய்யப்பட்டு, அதன் 102 ஆம் உறுப்புரைக்கிணங்க 1980 ஆம் ஆண்டின் 44 ஆம் இலக்க தேருநர் பதிவு சட்டம் அமுலாக்கம் செய்யப்படும் வரை நடைமுறையிலிருந்தது.

1910 ஆம் ஆண்டு முதல் இன்றுவரை அமுலிலிருந்த மற்றும் அமுலிலுள்ள அனைத்து சட்டங்களிலும் தேருநர்களுக்கான தகைமைகளும் தகைமைமீனங்களும் விளக்கப்பட்டுள்ளன. இலங்கைக் குடியரசின் இரண்டாம் அரசியலமைப்பின் 89 ஆம் உறுப்புரை தகைமைமீனங்களைக் குறிப்பிட்டுள்ளது. அதேபோன்று தேருநர் பதிவுச் சட்டத்தின் 3 மற்றும் 4 ஆம் பிரிவுகளில் தகைமைகள் விளக்கப்பட்டுள்ளன.

1980 ஆம் ஆண்டிலிருந்து 2020 ஆம் ஆண்டு வரை ஒவ்வோராண்டும் ஜூன் மாதம் 1 ஆம் தேதி தேருநர்களின் தகைமையளிக்கும் திகதியாக

கருதப்பட்ட போதிலும், அத்திகதி 2021 ஒக்தோபர் 7 ஆம் தேதி பாராளுமன்றத்தில் சட்டமாக்கப்பட்டு 2021 ஒக்தோபர் 13 ஆம் திகதி சபாநாயகரால் அத்தாட்சிப்படுத்தப்பட்ட 2021 ஆம் ஆண்டின் 22 ஆம் இலக்க தேருநர் பதிவுச் (திருத்தச்)சட்டத்தின் மூலம் ஒவ்வோராண்டும் பெப்ருவரி 1 ஆம் திகதி என மாற்றம் செய்யப்பட்டுள்ளது . இத் திருத்தச் சட்டத்தினூடாகக் கொண்டுவரப்பட்ட முக்கிய திருத்தம் யாதெனில், இதுவரை காலமும் வருடத்திற்கு ஒருமுறை மீளாய்வு செய்யப்பட்ட தேருநர் இடாப்பு, புதிதாக 18 வயதைப் பூர்த்தி செய்கின்ற இளம் வாக்காளர்கள் தொடர்பாக மாத்திரம் ஒவ்வொரு நான்கு மாதங்களுக்கும் ஒரு முறை கணக்கெடுப்பை மேற்கொண்டு அவ்விளம் தேருநர்களின் பெயர்ப் பட்டியலொன்றைத் தயாரித்து ஏற்கனவே வலுவிலுள்ள தேருநர் இடாப்பின் குறை நிரப்புப் பட்டியலாக இணைக்கும் நடைமுறை அமுலுக்கு வந்திருக்கின்றது. இதனால் ஒவ்வோர் ஆண்டின் இறுதியிலும் குறித்த வாக்காளர்களை உள்ளடக்கிய மூன்று குறைநிரப்புப் பட்டியல்கள் வலுவிலுள்ள இடாப்பின் பகுதிகளாக இணைக்கப்படும் நடைமுறை அமுலுக்கு வந்திருக்கின்றது. ஏற்கனவே நடைமுறையிலிருந்த சட்ட ஏற்பாடுகளுக்கமைய, தன்னை ஒரு தேருநராகப் பதிவு செய்து கொள்வதற்கு 18 வயதைப் பூர்த்தி செய்த ஒருவர் ஒரு வருடமளவில் காத்திருக்க வேண்டியிருந்த நிலை மாற்றப்பட்டு அக்காலக்கெடு நான்கு மாதங்களாக குறைக்கப்பட்டுள்ளமை இந்நாட்டின் தேருநர் இடாப்பு வரலாற்றில் ஒரு திருப்புமுனை என்றே கூறலாம்.

முடிவுரை

சர்வஜன வாக்குரிமை தேருநர் இடாப்பு தொடர்பாக 1910 ஆம் ஆண்டு முதல் இன்றுவரை அமுலாக்கம் செய்யப்பட்ட சட்டங்கள், அவற்றின் ஏற்பாடுகள், நடைமுறைகள் என்பவற்றை உற்று நோக்குகின்ற போது காலத்துக்கு காலம் கொண்டுவரப்பட்ட திருத்தங்கள், அவற்றிற்கான பின்னணிக் காரணங்களுக்கேற்ப பல பரிணாமங்களை எடுத்துள்ளமை மேற்குறித்த

கட்டுரையினூடாக விபரிக்கப்பட்டுள்ளது. இத்துறை சார்ந்த ஆய்வுகளில் ஈடுபடுகின்றவர்களுக்கும் அரசறிவியல் பாடத்தை க.பொ.த உயர்தரத்திலும், பல்கலைக்கழகங்களிலும் ஒரு பாடமாகக் கற்கின்ற மாணவர்களுக்கும் இக்கட்டுரை பெரிதும் உதவியாகவிருக்குமென எண்ணுகின்றேன்.

உசாத்துணைகள் நியதிச் சட்டங்கள்

1. 1910 ஆம் ஆண்டின் 13 ஆம் இலக்க அரசகட்டளை
2. 1920 ஆம் ஆண்டின் இலங்கை (சட்டவாக்குநர் சபை) அரசவைக் கட்டளை
3. 1923 ஆம் ஆண்டின் இலங்கை (சட்டவாக்குநர் சபை) அரச கட்டளை
4. 1931 ஆம் ஆண்டின் இலங்கை (அரசவை) அரச பேரவைக் கட்டளை
5. 1946 ஆம் ஆண்டின் இலங்கை (பாராளுமன்றத் தேர்தல்கள்) அரசகட்டளை
6. 1978 ஆம் ஆண்டின் இரண்டாம் குடியரசு அரசியலமைப்பு
7. 1980 ஆம் ஆண்டின் 44 ஆம் இலக்க தேருநர் பதிவுச் சட்டம்
8. 2021 ஆம் ஆண்டின் 22 ஆம் இலக்க தேருநர்கள் பதிவு (திருத்தச்) சட்டம்

நூல்கள்

1. Law of Elections. (2016) Dr. Jayatissa Costa
2. Law of Parliamentary Elections (1985) - Costa Jayatissa
3. ஔகிவரண கிதீய னா னுயாவிரெய(லங்கைவாக்குநர் சபை னா ருபுண ஔகைண சபை) (2013) பி.பி. சிபிபிபிபி

The Role of Constituency Boundary Delimitation in a Democracy

K.Thavalingam

Introduction

Democracy is a system of government where the citizens exercise their power by voting. In a direct democracy, the citizens as a whole form a governing body and vote directly on each issue. In a representative democracy, the citizens elect representatives from among themselves. Usually, each is elected to represent the citizens of a particular geographical area or "constituency". These representatives are mainly from registered political parties, although a few are independent. In general, the political party with the majority of elected representatives, forms a governing body within the Legislature.

There is no perfect electoral system that fits every democracy. Each country has its own specific historical background, demography, geography and institutions. The fact that one system works perfectly in one country does not ensure the same results in another. Each country's electoral system should reflect that country's context and specifics. While there is no international preference for a particular electoral system, there is increasing recognition of the importance of issues that are affected by electoral systems, such as equitable representation of all citizens, equality of women and men and the rights of minorities, including the disabled.

Sri Lanka is a multi-ethnic, multi-religious country which has benefitted from the traditions and cultures of the Sinhalese, Tamils, Moors, Malays and four great religions, Buddhism, Hinduism, Islam and Christianity. Hence, as a liberal, representative democracy, she needs to safe guard the rights of all her citizens to freedom of speech, freedom of

association and effective representation in the legislature.

Constituency boundary delimitation has a critical role to play to ensure that the boundaries of electoral units are drawn in such a way as to achieve equitable representation for each vote or citizen to the greatest degree possible, to ensure effective safeguarding of their democratic rights. Its main purpose is to rebalance the number of inhabitants across constituencies over time, in order to guarantee the "one man, one vote" principle.

Boundary delimitation

The term "Boundary delimitation" usually refers to the process of drawing electoral district boundaries. However, the term has been employed to describe the process of demarcating administrative boundaries such as provinces, administrative districts, divisional and local authorities as well.

Adjusting electoral district boundaries can have major consequences, not only for the members who represent the electorates, but also for the individual and community constituents of electoral districts. Ultimately, election results and the composition of the legislature are affected by the selection of electoral district boundaries.

Countries delimit electoral districts in different ways. Generally, these are drawn based on electoral systems, traditional boundaries, physical characteristics of the region and the social, political and cultural contexts of the area. However electoral district boundaries should be drawn such that constituents have an opportunity to elect candidates they feel

truly represent them. This usually means that district boundaries should coincide with communities of interest as much as possible. Additionally, electoral district boundaries should be drawn so that districts are relatively equal in population. The delimitation of electoral districts is most commonly associated with plurality or majority electoral systems. Both systems tend to rely heavily on single-member electoral districts. These districts must be redrawn periodically to reflect shifts in the population. The plurality/ first past the post (FPP) method (i.e., the winning candidate is the one who gains more votes than any other) was the system used in all elections since 1923 in Sri Lanka.

Delimitation Commissions

The Constitution of Sri Lanka (1946) provided for Delimitation Commissions to be appointed after every census, so that the number of Members of Parliament varied with changes in population. Based on this, from time to time a Delimitation Commission was appointed to redraw the boundaries of electorates in Sri Lanka since 1946.

The 2nd Republican Constitution of 1978 introduced Proportional Representation (PR) and replaced the "first past the post" plurality system. Under Proportional Representation divisions in electorates are reflected proportionately in the elected body. Most countries with proportional representation systems do not delimit electoral districts. District magnitude refers to the number of legislative seats assigned to a district.

In Sri Lanka, from 1815 to 1833, the administrative powers exercised by The

Governor. The voice of the people was not heard in administration. The Constitution of 1833 was established following the Colebrooke Commission. This was the first step towards giving the people of the country a voice in its administration. The Legislative Council was established in March, 1833. Until 1910, all members of the Legislative Council were nominated and there were no elected members in the Council. In 1910, the elective principle was introduced.

Four electorates were proclaimed in 1910 to elect four unofficial members to the Legislative Council - one European (Urban), one European (Rural), one Burgher and one representing the educated Ceylonese. For the Ceylonese and Burgher electorates, each revenue district in the island was to form an electoral district. For the European (Urban) electorate, the area within the municipal limits of the towns of Colombo, Kandy and Galle were to be its electoral district. The Burgher electorate was to consist of all the electoral districts in the Island.

The electorates proclaimed in 1910 were revised in 1920 into 16 electoral districts. For the very first-time territorial electorates were demarcated in the country for elections for the Legislative Council. There were eleven (11) territorially demarcated electorates. The Western Province was given three electorates - one for the Colombo Town, one for part of the Province North of the Colombo Town with the Kelani ganga as the boundary, and another for the port of the Province South of the Colombo Town. Each of the remaining eight provinces was an electorate, making a total of eleven.

For further reforms, a Committee of the Council was appointed to determine new electorates in 1922. The Committee created 28 constituencies (Colombo Town-2; Colombo District-1; Negombo District-1; Kalutara Revenue District-1; Western Province -Ceylon Tamil-1; Central Province -2; Northern Province-5; Southern Province-3; Trincomalee Revenue District-1; Batticaloa Revenue District-1; North Western Province-2; North Central Province-1; Uva Province-1; Kegalle Revenue District-1; Ratnapura Revenue District-1; European Urban & Rural -2; Commercial -1; Burgher Electorate-1). It also created two all island electorates, namely an "Indian member" electorate, and a "Mohammedian member" electorate, thus totalling 30 electorates.

After nearly 100 years, in 1931 the Donoughmore Constitution replaced the Legislative Council with the State Council of Ceylon as the legislature of British Ceylon. The State Council was to consist of 58 members of which 50 would be elected by universal suffrage and the remaining 8 members appointed by the Governor. These 50 seats were assigned on a territorial basis. Those are Western Province-14; Central Province-8; Southern Province-7; Northern Province-5; Eastern Province-2; North Western Province-5; North Central Province-1; Uva Province-3; and Sabaragamuwa Province-5. A minor revision of the boundaries of the electorates was done in 1933. The first election to the State Council was held in June 1931. This was the first election in a British colony which used universal adult (person over 21 years) franchise.

The Soulbury Constitution provided a parliamentary form of Government for Ceylon.

A Parliamentary system was established with 89 territorial seats returning 95 members. In addition, 6 members were nominated, give a total of 101 seats. The Constitution provided for Delimitation Commissions to be appointed after every census, so that the number of Members of Parliament varied with changes in population. The Delimitation Commission was established in 1946 to demarcate the boundaries of electoral districts based on the population census of 1931. General elections in 1947, 1952 and 1956 were held on the basis of the 1946 delimitation.

Under the same Constitution, the first revision of the delimitation of electoral districts took place in 1959. The Delimitation Commission recommended 145 electoral districts returning 151 members based on the population census of 1958 and another 6 were appointed by the Governor General, thus totalling 157 members. Based on this report general elections were conducted in 1960 (March); 1960 (July); 1965 & 1970.

In 1972 a National State Assembly (NSA) was proclaimed and a Republican Constitution was promulgated. In the Constitution sections 76 to 81 relate to the delimitation of electoral districts. Under the new constitution a Delimitation Commission was appointed in 1974. This commission increased the number of electoral districts from 145 to 160, returning 168 members based on Population-Census 1971. This applied to the 1977 election.

The second Republican Constitution of 1978 introduced Proportional Representation (PR) by replacing the "first past the post" system. 196 members are elected on the basis of

proportional representation system. There are 29 more seats from the "National List" and these seats are allocated to the political parties and independent groups contesting the general elections in proportion to the number of votes polled by them at the national level.

The second Republican Constitution of 1978 did not provide for delimitation of electoral districts, because one administrative district or the amalgamation of several administrative districts are taken as electoral districts. For example, Jaffna Electoral district was made by combining Jaffna and Kilinochchi districts and Vanni electoral district by combining Mannar, Vavuniya and Mullaitivu administrative districts. All other districts are considered as separate electoral districts. Ampara administrative district was named as Digamadulla electoral district. The allocation of MPs is based on the proportion of registered electors in the districts and it is done by Commissioner of Elections annually under the 1978 Constitution.

In brief, to create electoral districts, Delimitation Commissions have been set up six times since the Soulbury Constitution - in 1946, 1953 (was terminated before its conclusion), 1959, 1976, 1981 and 1988 (the proposal not implemented). These Delimitation Commissions were constituted for a specified period to redraw the boundaries of electoral districts for Parliamentary Elections and to terminate the services of the then existing Delimitation Commissioners. Based on these reports, figures relating to the composition of parliament members which have gradually increased are given below:

- Legislative Council (1833 - 1931) 49 Members

- State Council (1931 - 1947) 61 Members
- House of Representatives (1947 - 1972) 101 Members
- National State Assembly (1972 - 1978) 168 Members
- The Parliament (1978 - 1988) 168 Members
- (1988 - to date) 225 Members (14th Amendment to the Constitution).

A permanent Delimitation Commission was established on 13 November 2015 under Article 41(B) of the 19th Amendment to the Constitution. The present Constitution does not provide a mandate for the newly appointed Delimitation Commission. An Act needs to be passed to provide duties to the newly appointed Delimitation Commission.

Delimitation of Provincial Council's Electoral Boundaries.

The Election Commissioner determines the number of members to be elected from each administrative district of a province to the Provincial Council established for that province. As it is based on the proportional representation system and each administrative district taken as electoral district, redrawing the boundaries of electoral areas is not involved. No Delimitation Committee or Commission was established for delimiting electoral boundaries for Provincial Council constituencies until 2017.

Under this system, 437 provincial council members were to be elected from 25 constituents (administrative districts) to the 9 Provincial Councils. In addition, 2 members were added through 2 bonus seats given to the party or the independent group that obtained

the highest number of votes at provincial level to form the Provincial Governments until the year 2017.

The Provincial Councils Elections (Amendment) Act No.17 of 2017 (Amendment Act 2017) provided for a new mixed system of elections with fifty percent of the members of an administrative district to be elected under the proportional representative system and the balance number of members to be elected on simple majority system. In terms of Section 3 A (1) of the Principal Act as amended by the Amendment Act 2017, the President appointed a Delimitation Committee in 2017.

In the terms of Section 3A (2) which was newly inserted to the Principal Act, the number of electorates created for the purpose of electing the number of members to be elected from each district had to be divided by the Delimitation Committee in terms of the provisions made in this amended Act. The Committee shall determine 50% of the number of members to be elected for the districts rounded to the nearest number, based on the determination of the Commissioner of Elections in terms of the newly inserted Section 3A (2) to the Principal Act. Accordingly, 222 Provincial Councils electorates within 25 administrative districts were created based on the simple majority system to the 9 provincial councils. Under the new system, a delimitation report was prepared and tabled in Parliament. But this report was defeated by the Parliament. Presently no system is available to conduct the Provincial Council Election. To conduct a Provincial Council Election, the Provincial Councils Elections Act needs to be amended.

Delimitation of Local Authorities' Electoral Boundaries

Under a Proportional Representation system every Municipal Council, Urban Council or Pradeshiya Sabha area is an electoral area for the purposes of Local Government Elections. Until 2012, all Local Government Authorities' elections were based on the proportional representation system by using the number of registered electors. This was the responsibility of the Commissioner of Elections. Hence, redrawing the boundaries of electoral areas was not required and no Delimitation Committee was established for delimiting electoral boundaries for Local Authorities' constituencies until 2012.

Under the provisions of the Local Authorities Elections (Amendment) Act, No 22 of 2012, the government introduced a mixed election system based on the first past the post system for the Local Government election and a National Delimitation Committee was established. The National Delimitation Committee report was gazetted by the President in August 2015. In November 2015 the Minister of Provincial Councils and Local Government appointed a Delimitation Review Committee to look into the appeals in respect of recommendations made by the National Delimitation Committee on Local Government Councils. After finalizing the Delimitation report Local Authorities Elections were conducted in February 2018 under the mixed system.

Department of Elections

From 1946 to 1955 there were two separate Departments to conduct elections. Department of Parliamentary Elections was under a commissioner for registration of electors and

to conduct Parliamentary Elections while the Department of Local Authorities Elections was formed under another commissioner to conduct elections to Local Authorities. The Department of Elections was established on October 01 1955 amalgamating these two departments.

Taking necessary steps to secure the universal franchise of citizens through the conduct of free and fair elections, annual registration of qualified voters and taking measures to prevent ineligible voters from entering into the electoral register became the functions of the department. The department functioned as an independent government department without coming under any Minister. The Commissioner was answerable only to the Judiciary. In the terms of the Nineteenth Amendment to the Constitution which was passed on 15th May 2015, the National Election Commission was appointed.

සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා සහ
දේශපාලන ප්‍රචාරණ
වෙළඳ දැන්වීම්

නීතිඥ ප්‍රතිභා මහානාමහේවා

සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා මේ වන විට අන් සියලු මුද්‍රිත හා විද්‍යුත් මෙන්ම වෙබ් අඩවි ද අභිබවා ලෝකය ජයග්‍රහණය කර ගෙන තිබෙන අතර, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ හතරවන කණුව ලෙස ස්ථාවර වී ඇත. ලෝකයේ ධනවාදී කඳවුර මේ වන විට මුහුණු පොත හැකසාත් මෙට්, ටිට්ටර්, වට්ස්ඇප්, වයිබර්, යූටියුබ්, ඉන්ස්ටාග්‍රෑම්, ටික්ටොක්, ස්නැප්චැට්, ලින්ක්ඩ්‍යින් වැනි ප්‍රසිද්ධ වේදිකා තනා ගෙන ඇත. 2022 ජනවාරි වන විට සමාජ මාධ්‍ය භාවිතා කරන සංඛ්‍යාව ලෝක ජනගහණයෙන් බිලියන 4.62ක් වන අතර, ලෝක ජනගහණය 2022 වර්ෂයේ දී බිලියන 7.9කි. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහණයෙන් සමාජ මාධ්‍ය භාවිතා කරන ප්‍රතිශතය 2021 වර්ෂය තුළ 36.8%කි. සමාජවාදී කඳවුරේ ප්‍රධානතම සමාජ මාධ්‍ය වන්නේ වෙයිබෝ (weibo) ය. චීන ජනගහණයෙන් 25%ක් මේ සඳහා එක් වී තිබේ. මෙය අතිතත් සමාජ මාධ්‍ය මෙන් නොව දැඩිව ආණ්ඩුව මඟින් අධීක්ෂණය කරනු ලබයි.

දේශපාලන පක්ෂ මෙන්ම ස්වාධීන කණ්ඩායම් ද මැතිවරණයක් ඇති විට මෙන්ම නැති විට ද, තම දේශපාලන ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා මෙම සමාජ මාධ්‍ය උපකාරී කර ගනු ලබයි.

මුද්‍රිත මෙන්ම විද්‍යුත් මාධ්‍යවල දේශපාලන ප්‍රචාරණය ඇරඹෙන්නේ මැතිවරණ සමය තුළ හෝ ඊට පෙර දී ය. අතිතත් කාලය තුළ නොනගතය වැනි සමයක් ගත කරනු ලබයි.

සමාජ මාධ්‍ය මඟින් දෙනු ලබන පණිවුඩ කෙරෙහි අද ලෝකයේ මෙන්ම ශ්‍රී ලාංකික මහජනතාවගේ ද ඉතා දැඩි විශ්වාසයක් හට ගෙන ඇත. මුද්‍රිත හෝ විද්‍යුත් මාධ්‍ය මෙන් නොව ක්ෂණිකව ඕනෑම කෙනෙකුට ඕනෑම අවස්ථාවක ඕනෑම රටක සිට තම පණිවුඩය සන්නිවේදනය කළ හැකි ය. එම නිසා දේශපාලන ප්‍රචාරණය යනු අපේක්ෂකයන්ට තම පණිවුඩය ජප්ද දායකයන්ට සෘජුවම ප්‍රකාශ කිරීමට සහ දේශපාලන විවාදයට බලපෑම් කිරීමට ඉඩ සලසන ප්‍රචාරක උපක්‍රමයකි. විවිධ වර්ගයේ මාධ්‍යවල දැන්වීම් ප්‍රචාරණය කිරීමෙන් අපේක්ෂකයන්ට මැතිවරණ

කෙරෙහි අවධානය යොමු නොකළ ප්‍රේක්ෂකයෝ වෙත ද ඉතා නිර්මාණශීලීව මෙන්ම උපක්‍රමිකශීලීව ද නීතිරිතිවලින් රිංගා ළඟා විය හැකි අතර, ඒ මගින් නව හඳුනා ගැනීම්, වැදගත් කරුණු ඉස්මතු කිරීම සහ ඔවුන්ගේ විරුද්ධවාදීන්ගේ අඩුපාඩු කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කළ හැකිය. අතීතයේ දී දේශපාලන දැන්වීම් සඳහා වාහකය වූයේ පුවත්පත්, සෘජු තැපෑල, ශුවන්වීදුලිය සහ රූපවාහිනියයි.

උදාහරණයක් ලෙස 2008 ඇමරිකානු ජනාධිපතිවරණයේ දී ප්‍රචාරණය සඳහා සමාජ මාධ්‍ය භාවිතා කළ පළමු අපේක්ෂකයා බවට බැරැක් ඔබාමා මහතා පත්විය. එම වසරේ දී අපේක්ෂකයන් මාර්ගගත දේශපාලන දැන්වීම් සඳහා ඩොලර් මිලියන 22.25ක් වියදම් කළහ. එතැන් සිට ඔන්ලයින් දේශපාලන ප්‍රචාරණය පුපුරා ගියේය. 2016 දී අපේක්ෂකයන් ඔවුන් වෙනුවෙන් ඩොලර් බිලියන 1.4ක් වියදම් කළෝය. 2016 දී අපේක්ෂකයන් දෙදෙනාම ඩොලර් මිලියන 81ක් එකට ගත් කළ වියදම් කර ඇත. 2020 ජනාධිපති මැතිවරණයේ දී මුහුණු පොතෙහි දේශපාලන ප්‍රචාරණ දැන්වීම් වෙනුවෙන් ඩොනල්ඩ් ට්‍රම්ප් මහතා ඩොලර් මිලියන 107ක් වියදම් කර ඇති අතර, ජෝ බයිඩන් මහතා ඩොලර් මිලියන 94ක් වියදම් කර ඇත. ලොව ඇති ධනවාදීම රටේ දේශපාලන ප්‍රචාරණ වියදම් සමාජ මාධ්‍ය මගින් මෙලෙස අධික ලෙස වැඩිවෙමින් පවතී. පසුගිය මහ මැතිවරණයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන අපේක්ෂකයන් නාමයෝජනා භාරදීමෙන් පසු මුහුණු පොත හා ඉන්ස්ටාග්‍රෑම් ඇතුළු අතිතත් වේදිකාවල මැතිවරණ සම්බන්ධ ප්‍රචාරණ කටයුතු සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් 234,692 (රුපියල් මිලියන 45කට) වඩා වියදම් කර ඇත.

ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ 2016 ජනාධිපතිවරණයෙන් පසුව සමාජ මාධ්‍යවල දේශපාලන ප්‍රචාරණය කෙතරම් බලවත් සහ තරගය වෙනස් කළ හැකි ද යන්න පිළිබඳව චර්චා ජනතාව දැනුවත් විය. මෙහි මූලිකම අභාග්‍ය සම්පන්න තත්ත්වය වූයේ ට්‍රම්ප් ව්‍යාපාරයේ දත්ත විශ්ලේෂණ කණ්ඩායම වන කේම්බ්‍රිජ් අනලිටිකා විසින් 2014 මුල් භාගයේ දී අවසරයකින් තොරව ලබාගත්

පුද්ගලික තොරතුරු එක්සත් ජනපද ජන්ද දායකයින් පුද්ගලාරෝපණය කළ හැකි පද්ධතියක් ගොඩනැගීමට භාවිතා කළ බව සහ පෞද්ගලික දේශපාලන දැන්වීම්වලින් හෙළි කර ගැනීම මෙහි ප්‍රධාන හේතුව විය. විශේෂයෙන්ම මෙලෙස ලබාගත් තොරතුරු මගින් තනි තනි එක්සත් ජනපද ජන්ද දායකයින් පැතිකඩ කළ හැකි පද්ධතියක් ගොඩනැගීමට 2014 මුල් භාගයේ දී මෙලෙස අවසරයකින් තොරව ලබාගත් පුද්ගලික තොරතුරු භාවිතා කරන ලදී. සමාජ මාධ්‍යවල ඇතැම් දැන්වීම් එම මැතිවරණ අපේක්ෂකයන්ගේ නොවන බව ද අනාවරණය විය. එක්සත් ජනපද ජනාධිපතිවරණයට ඇඟිලි ගැසීමට රුසියානු රජය මුහුණු පොතේ දැන්වීම් සඳහා බොලර් 100,000ක් පමණ වියදම් කළ බව සෙනට් තේරීම් බුද්ධි කමිටු වාර්තාවක් අනාවරණය කළේ ය.

මුද්‍රිත හෝ විද්‍යුත් මාධ්‍යවල යන දේශපාලන ප්‍රචාරණ දැන්වීම් ප්‍රචාරණ මෙන් නොව සමාජ මාධ්‍යවල දී බාහිර රටවල් හෝ ජාත්‍යන්තර සංවිධාන ස්වාධීන මැතිවරණ ක්‍රියාවලියට වක්‍රව දේශපාලන ප්‍රචාරණ දැන්වීම් මඟින් දරුණු බලපෑමක් කළ හැකි බව මෙම වාර්තා අධ්‍යයනයෙන් පෙනී යයි. එම නිසා සමාජයක් ලෙස අපි තවමත් මෙම පෞද්ගලික තොරතුරු සමාජ මාධ්‍යයන්හි භාවිතා කිරීමේ දී දේශපාලන ප්‍රචාරණය සම්බන්ධයෙන් සමාජ මාධ්‍ය වේදිකාවල කුමන ආකාරයේ පාලනයක් ඇති කළ යුතු ද යන්න තීරණය කළ හැකි හොඳම කාලයක පිටත් වේ.

මෙයට හොඳම උදාහරණය නම් 2019 දී ඩොනල්ඩ් ට්‍රම්ප්ගේ ව්‍යාපාරය විසින් නිකුත් කරන ලද බයිඩන් විරෝධී දැන්වීමක් ඉවත් කිරීම ලේස්බුක් සමාගම විසින් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමත් සමඟ පුළුල් විවාද මැතිවරණ ප්‍රචාරණ දැන්වීම් සමඟ ඇති විය. වර්ෂ 2020 මැතිවරණය ප්‍රං වන විට දේශපාලන දැන්වීම් සඳහා සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා ක්‍රියාත්මක කරන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රියාවලියක් තුළ සිදු විය.

ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් සලකන කළ මෙවැනි සිදුවීම් පිළිබඳ මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් දැන් සිටම ක්‍රමවත් ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් සමාජ මාධ්‍ය ජාල හරහා සිදු කරනු ලබන දේශපාලන මැතිවරණ

ප්‍රචාරණ දැන්වීම් පිළිබඳව සියලු දේශපාලන පක්ෂ සහ පුළුල් කටිකාවක් ඇති කරමින් සකස් කළ යුතු ය. එය මැතිවරණ අපේක්ෂකයන්ට ඇති කරන මහඟු අස්වැසිල්ලක් වනු ඇත. නමුත් ඇති වන අභියෝගයකට තුන්වන පාර්ශ්වයන්ගේ මෙවැනි දැන්වීම්වලින් ඇති වන බලපෑම සඳහා අවශ්‍ය නීති සැකසීමට මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවට තිබෙන ඇති හැකියාව සලකා බැලිය යුතු ය.

එම නිසා සමාජ මාධ්‍යවල දේශපාලන දැන්වීම් නියාමනය කිරීමේ අභියෝග අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා විවිධ රටවල දේශපාලන වෙළඳ ප්‍රචාරණ ඉතිහාස හා වෙනත් මාධ්‍යවල එය නියාමනය කර ඇති ආකාරය දෙස බැලීමෙන් ප්‍රයෝජනවත් ප්‍රතිපත්තියක් සඳහා මග විවර කර ගත හැකි ය.

මැතිවරණ සටනට අවතීර්ණ වන නවතම සන්නිවේදන මාධ්‍ය ලෙස සමාජ මාධ්‍ය ඊට පෙර පැමිණි මාධ්‍යවලින් වෙන්කර හඳුනාගත හැකි සුවිශේෂ ගුණාංග කිහිපයක් ඇත. පුවත්පත් සහ කේබල් රූපවාහිනී මධ්‍යස්ථාන මෙන් නොව ප්‍රායෝගිකව කථා කරන විට සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා කියක් තිබේ ද යන්නෙහි සීමාවක් නොමැත. නමුත් මෙහි දී ප්‍රායෝගිකව ආධිපත්‍යය දරන ප්‍රධාන වේදිකා හඳුනාගත හැකි ය. එනම් මුහුණු පොත සහ එහි අනුබද්ධිත ටවිස්ඇස් සහ ඉන්ස්ටග්‍රෑම් මෙන්ම ගූගල් සහ එහි අනුබද්ධිත යූටියුබ් හා රිටිට් ඒ අතර ප්‍රමුඛ ස්ථානය ගනී.

නමුත් පුවත්පත් හා රූපවාහිනී මධ්‍යස්ථාන මෙන් නොව, සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා කිසියෙක්ම ප්‍රකාශකයන් ලෙස නොසැලකේ. ඔවුන් අන්තර්ජාල සේවා සපයන්නන් ලෙස සලකනු ලබන අතර, සන්නිවේදන විනිත පනතක් ශ්‍රී ලංකාවේ නොමැති නිසා වෙනත් පුද්ගලයන් ඔවුන් මත පළ කරන දේ සඳහා ඔවුන් වගකිව යුතු නොවේ. ඔවුන්ගේ වෙබ් අඩවිවල අසත්‍ය අන්තර්ගතයට ඉඩදීම හෝ ව්‍යාජ දේශපාලන දැන්වීම් ප්‍රචාරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඔවුනට හවු පැවරිය නොහැකි ය.

සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා සහ ඒවාට පෙර පැවති මාධ්‍ය අතර, විඩාත්ම තීරණාත්මක වෙනස නම් ඒවා

"ක්ෂුද්‍ර ඉලක්ක කිරීම" ලෙස හැඳින්වෙන භාවිතයට ඉඩ දීමයි. ක්ෂුද්‍ර ඉලක්ක කිරීම ලෙස පුළුල් ලෙස අර්ථ දැක්විය හැක්කේ පුද්ගලයන්ගේ දත්ත භාවිතා කරන, අලෙවි කරන උපාය මාර්ග වේ. ඔවුන් කැමති දේ ඔවුන් සම්බන්ධ වන්නේ කවුරුත් සමඟ ද, ඔවුන්ගේ හැසිරීම කෙබඳුවේ ද, ඔවුන් මිල දී ගෙන ඇති දේ හා තවත් බොහෝ දේ කුඩා කණ්ඩායම්වලට බෙදා හැරීමයි. ලෝකයේ විවිධ රටවල පසුගිය වසර කිහිපය තුළ ඉලක්කගත දේශපාලන දැන්වීම් සම්බන්ධයෙන් මෙම භාවිතය විශේෂ මතභේදයට තුඩු දී ඇත. සෑම ප්‍රධාන සමාජ මාධ්‍ය වේදිකාවටම තමන්ගේ ප්‍රතිපත්ති ඇත. ඔවුන් කුමන දේශපාලන දැන්වීම් ප්‍රචාරණය කරන්නේ ද යන්නත් ඔවුන් කුමන කණ්ඩායම් ඉලක්ක කර ගන්නේ ද යන්නත් බෙහෙවින් වැදගත් කරුණක් වේ.

සමාජ මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සහ දේශපාලන දැන්වීම්වල ඇති වැරදි තොරතුරු පිළිබඳව ඉදිරිපත් කළ හැකි හොඳම උදාහරණය නම් ජනාධිපති ට්‍රම්ප්ගේ ව්‍යාපාරය විසින් ප්‍රචාරය කළ 2019 ඔක්තෝම්බර් මාසයේ දී හිටපු උප ජනාධිපති (2009-2017) ජෝ බයිඩන්ගේ පුත් හන්ටර් බයිඩන් යුක්රේනයට අරමුදල් ලබා දීම පිළිබඳ තත්පර 30ක විඩියෝවයි.

බයිඩන්ගේ ව්‍යාපාරය මෙම දැන්වීමට විරුද්ධ වූ අතර, එය ඉවත් කරන ලෙස විවිධ මාධ්‍ය ආයතන හා වේදිකාවලින් ඉල්ලා සිටියේය. මෙම ඉල්ලීමට ලැබෙන ප්‍රතිචාර මඟින් දේශපාලන වෙළඳ දැන්වීම්වල වැරදි තොරතුරු සඳහා සමාගම් අනුගමනය කළ ප්‍රවේශ විවිධ විය. ටිට්ටර්, ටික්ටොක්, ලින්ක්ඩ්ඉන් සහ ප්‍රින්ට්‍රෙස්ට් වැනි සමහර සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා දේශපාලන වෙළඳ දැන්වීම් සම්පූර්ණයෙන්ම තහනම් කර ඇත. එයට හේතුව මෙම මාධ්‍යවල දේශපාලන වෙළඳ දැන්වීම් කිසිවිටෙකත් ප්‍රමුඛ දැන්වීම් නොවීමයි. නමුත් මුහුණු පොත හා ගූගල් මෙම දැන්වීම් තවදුරටත් පළ කරනු ලබයි. ඔවුන්ගේ ප්‍රවේශය පදනම් වී තිබුණේ මුහුණු පොතෙහි නිදහස් ප්‍රකාශනය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රියාවලියට ගත කිරීම හා නිදහස මාධ්‍යයන් සහිත පරිනත ක්‍රියාවලියක් ලබාදීමයි.

එම නිසා නව සන්නිවේදන මාධ්‍ය නියාමනය කිරීමේ දී ඒ පිටුපස ඇති සුවිශේෂ තාක්ෂණික ලක්ෂණ සැලකිල්ලට ගත යුතු ය.

යුරෝපානු සංගමය සහ තනි තනි යුරෝපීය රටවල් වර්තමානයේ දේශපාලන මාර්ගගත වෙළඳ ප්‍රචාරණ පිළිබඳව මාර්ගෝපදේශ ස්ථාපිත කිරීමට උත්සහ කිරීමත් සමගම නීති සම්පාදකයන්ට ද ඩිජිටල් වෙළඳ ප්‍රචාරණයේ සුවිශේෂ ලක්ෂණ හා එහි ඇති අවදානම් තත්ත්වය මෙන්ම ඒවාට විසඳුම් සෙවීම සඳහා නීති සම්පාදනය කිරීමට පෙළඹී ඇත. නමුත් මේ දක්වා එවැනි නීති ඇති කිරීමට අසමත් වී ඇත. උදාහරණයක් ලෙස බලාත්මක වීමට නියමිත ජර්මානු මාධ්‍යය රෙගුලාසි ප්‍රතිසංස්කරණය තුළ වාණිජ දැන්වීම්වලට සාපේක්ෂව දේශපාලන දැන්වීම් සඳහා වඩාත් ඉහළ හෙළිදරව් කිරීම් අවශ්‍ය වේ. දැන්වීමක් ලබා දුන්නේ කවුරුත් ද යන්න හෙළි කිරීමට ඇල්ගොරිතම ඉලක්කමක් ලබා දී ඇත. එසේම එම දැන්වීම් ඩිජිටල් මාර්ගයේ සන්නිවේදනය කිරීමේ දී දත්ත හෙළි කිරීම පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක මාර්ගෝපදේශ නොමැත. එනිසා මෙවැනි දැන්වීම් ප්‍රචාරණය කිරීමේ දී වඩා විනිවිදභාවයක් ඉල්ලා ඇත.

නීති සම්පාදකයින් ඩිජිටල් දේශපාලන ප්‍රචාරණය නියාමනය කිරීමට පියවර ගන්නා විට යුරෝපීය නීති සම්පාදකයන් විසින් සලකා බැලීමට ලක් කර ඇති නිශ්චිත පියවර නම්,

(අ) වර්යාත්මක ක්ෂුද්‍ර ඉලක්ක කිරීම සීමා කිරීම, එක්සත් ජනපදයේ ගෙඩරල් මැතිවරණ කොමිසමේ සභාපති තර්ක කර ඇති පරිදි වයස, ස්ථානය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය වැනි පුළුල් ජන විකාශන දත්ත මත පදනම්ව දේශපාලන දැන්වීම්කරුවන්ට ඔවුන්ගේ මුදල් ගෙවන ලද පණිවුඩ ඉලක්ක කිරීමට පමණක් ඉඩදීම, ඒවා හැසිරීම හෝ අනුමාන දත්ත මත ක්‍රියාත්මක නොවිය යුතු ය. තීරණාත්මක ලෙස මෙම සීමා කිරීම් සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා ඇල්ගොරිතම මඟින් සිදු කරනු ලබන වෙළඳ දැන්වීම් සෑදීම ලෙසම පවරාගෙන බෙදා හැරීමට අදාළ විය යුතු ය.

එවැනි සීමා පිටුපස ඇති අදහස නම් විශාල, විෂම ජාතිය ජන්ද දායක කණ්ඩායම් ආවරණය කිරීමට දැන්වීම් භාවිතා කිරීමට සිදුවන අතර, වෙළඳ දැන්වීම් මහජන උනන්දුව පිරික්සීමට හා වෙළඳ දැන්වීම් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට ඉඩ සලසනු ලබන අවස්ථාවන්ය.

(ආ) පාරදෘශ්‍ය මෙවලම් හා විනිවිදභාවය අනිවාර්ය කළ යුතු ය. යුරෝපීය පාර්ලිමේන්තුවේ ඇතමුන් දැනටමත් අනිවාර්ය දැන්වීම් ලේඛනාකාර ගත කළ යුතු බවට යෝජනා කරමින් සිටින අතර, 2019 මැතිවරණයට පෙර බොහෝ විශාල සමාගම් එකඟ වූ ස්වේච්ඡා පියවර ප්‍රමාණවත් නොවූ බැවින් මෙය අවම අවශ්‍යතාවක් විය යුතු ය. මීට අමතරව සමහර තාක්ෂණික සමාගම් විසින් ස්වේච්ඡා පදනමින් දැනටමත් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ආයතනික විනිවිදභාවය පිළිබඳ වාර්තා පුළුල් කර අනිවාර්ය කළ යුතු ය. අර්ථවත් අනිවාර්ය වාර්තාකරණය පුරවැසියන්ට සහ මාධ්‍යවේදීන්ට ඔවුන්ගේම දැන්වීම් ඉලක්ක කිරීම සහ දැන්වීම් බෙදා හැරීමේ ප්‍රතිපත්ති සමඟ ආයතනික අනුකූලතාවය පරීක්ෂා කිරීමට ඉඩ සැලසිය යුතු ය.

(ඇ) ඩිජිටල් දේශපාලන ප්‍රචාරණ සඳහා රටවල් පුරා අවම වශයෙන් සාර්ත් කලාපය තුළ "සාධාරණ ලෙස වෙහෙසවීමේ පොරොන්දුවක් ස්ථාපිත කළ යුතු ය". සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා දැන්වීම්වල "සැපයුම් පැත්ත" සොයා බැලීම ඉතා වැදගත් වේ. එයින් අදහස් කරන්නේ විශාල දැන්වීම් වේදිකා මත ඇල්ගොරිතම බෙදා හැරීමයි. එහෙත් දේශපාලන දැන්වීම්කරුවන්ට එනම් "ඉල්ලුම් පැත්තට" ද වගකීමක් ඇත. අවාසනාවන්ත ලෙස ජන්ද දායකයින් වෙත ළඟා වීම සඳහා තමන්ගේම විකල්ප සීමා කිරීමට නීති සම්පාදකයන්ට ඇත්තේ දිරිගැන්වීම් ස්වල්පයකි. ජර්මනියේ දේශපාලන පක්ෂ ස්වේච්ඡා, හරස් ස්වයං කැපවීමකට එකඟවීමට පවා අසමත් විය. දැන්වීම් පැහැදිලිව ලේබල් කිරීමට හා වෙනත් දේ අතර යුරෝපීය දත්ත ආරක්ෂණ නීතිවලට අනුකූල බවට පොරොන්දු වෙමින් තනි

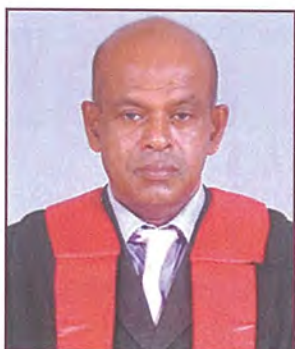
තනි පාර්ශ්ව ප්‍රතිඥා ප්‍රකාශයට අවසර ලබාදිය යුතු ය. සමාජ ක්‍රියාකාරීන්ගේ හා විද්වතුන්ගේ පීඩනයෙන් පසුව අයර්ලන්තයේ දක්නට ලැබුණ සාධාරණ මැතිවරණ බිමකට ප්‍රතිඥා දෙන ලදී. වර්ගාත්මක ක්ෂුද්‍ර ඉලක්ක කිරීමෙන් වැළකී සිටීමට ඉලක්ක ගත ප්‍රමිති නොමැතිව සමහර දැන්වීම් බෙදා හැරීමට හා වැරදි තොරතුරු පතුරුවා හැරීමෙන් වැළකී සිටීමට කැපවීමක් පවා ඇතුළත් කළ හැකි ය. දිගුකාලීනව මෙම තත්ත්වය සියලු රටවල නීතිවලට ඇතුළත් කළ යුත්තේ මැතිවරණ සඳහා සාධාරණ වෙළඳ දැන්වීම් සැමට ලබා දීමේ පොරොන්දුව මත විය යුතු ය.

යුරෝපයට හා එක්සත් ජනපදයට ඒ සඳහා නොබැඳි මාධ්‍ය හා දැන්වීම් දත්ත මත පදනම් වූ මාර්ගගත ප්‍රචාරණය සඳහා දිගටම ක්‍රියා කිරීම සඳහා සාදන ලද නීති කෙරෙහි පමණක් විශ්වාසය නොතැබිය යුතු ය. ඔවුන් අන්තර්ජාලය හරහා මුදල් ගෙවන දේශපාලන සන්නිවේදනය ක්‍රියා කරන ආකාරය පිළිබඳ නීතිරීති සැකසීමට විශාල තාක්ෂණික සමාගම්වල කැපකිරීම් කෙරෙහි විශ්වාසය නොතැබීම නිසා මෙම තත්ත්වය මතුව තිබේ. ඒ වෙනුවට විවිධ විශේෂඥයන්ගේ අදහස් එක්රැස් කිරීම හා සාධාරණ ඩිජිටල් ව්‍යාපාරයක් සැකසීම සහතික කිරීම සඳහා පෙරමුණ ගැනීම නීති සම්පාදකයන්ගේ කාර්යභාරය විය යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් සමාජ ජාලාවන්හි දේශපාලන දැන්වීම් පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ මාලාවක් නිකුත් කළ යුතු ය. එහි දී සමාජ ජාල වෙබ් අඩවි මෙන්ම තුන්වන පාර්ශ්වය කෙරෙහි ද සැලකිලිමත් විය යුතු ය. මෙහි යම් ප්‍රගතිශීලී පියවර ලෙස 2019 ජනාධිපතිවරණයේ දී මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව සන්නිවේදන තාක්ෂණික සමිතියට දැනුම් දී තිබුණේ සමාජ මාධ්‍ය නිරීක්ෂණය කරන ලෙසටය. එලෙස සිදු කරන ලද්දේ මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව සහ තොරතුරු තාක්ෂණික සමිතිය සමඟ විළඹුන එකඟතාවක දී ය.

මැතිවරණ චලඹෙන විට දසදහස් ගණනක් ව්‍යාප්ත මුහුණු පොත් හා ටීට්ට්ට් ගිණුම් ඇති කරනු ලබයි.

නමුත් මේ කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් එම සමාජ මාධ්‍ය ජාල හිමිකරුවන් යොමු නොකරන්නේ ඔවුන් මුදල් පිළිබඳව පමණක් සිතන නිසාවෙනි. එම නිසා වර්තමාන මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් මැතිවරණ ඉලක්ක කරගෙන ගෙන යනු ලබන දේශපාලන ප්‍රචාරණ පිළිබඳව ප්‍රධාන සමාජ මාධ්‍ය හිමිකාර සමාගම් සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුම්වලට පැමිණිය යුත්තේ, එම වේදිකා මැතිවරණවල දී වැරදි ලෙස භාවිතා කිරීම අවම කර ගැනීම හෝ ඒ සඳහා අවසර ලබා නොදිය යුතු ය යන ප්‍රතිපත්තිමය සාධකය මත පිහිටා ය.

ශ්‍රී ලංකාවට සර්වජන ජන්ද බලය
හඳුන්වා දීමෙන් පසු
දේශපාලන ගෞරවයේ ඇති වූ
වෙනස්කම්

ආචාර්ය අතුල විතානවසම්

හැඳින්වීම

බර්නාඩ් ක්‍රික් (Bernad Crick) සඳහන් කළ පරිදි කිසියම් රටක දේශපාලනය වී රටේ මැතිවරණ සම්ප්‍රදාය සමග ඉතා සමීප ලෙසින් සම්බන්ධ වේ (Crick 2005). සැබැවින්ම ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලනය ද 1931 සිට ඉතා සමීප ලෙසින් බද්ධ වී ඇත්තේ මෙරට මැතිවරණ සම්ප්‍රදාය සමග ය. එබැවින් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලනය යනුවෙන් බොහෝ විට අප විසින් සඳහාගනු ලබන්නේ මෙරට මැතිවරණ සම්ප්‍රදාය සමග සම්බන්ධව ඇති දේශපාලනයයි. බොහමෝර් ප්‍රතිසංස්කරණ යටතේ 1931 දී නළුන්වා දෙන ලද සර්වජන ඡන්ද බලය මගින් මෙරට දේශපාලනය කෙරෙහි සිදු කර ඇති බලපෑම විශාල ය. ඉන් ප්‍රධාන වන්නේ සර්වජන ඡන්ද බලය මගින් මෙරට දේශපාලන ශෛලිය (style of politics) ක්‍රමයෙන් වෙනසකට ලක් වීමයි. කිරීමයි. මෙය, එම ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා ඉදිරිපත් කළ බොහමෝර් කොමිසම ද අපේක්ෂා කළ දෙයකි. මෙම ලිපියෙහි අරමුණ වන්නේ දේශපාලන ශෛලියේ ඇති වූ වෙනස්වීම් ලෙස සාමාන්‍ය ජනතාව ප්‍රධාන දේශපාලන ප්‍රවාහයට සම්බන්ධ වීම සහ ප්‍රතු පාදක දේශපාලන නියෝජනය වෙනස් වීම යන ප්‍රධාන සංසිද්ධීන් දෙක විමර්ශනයට ලක් කිරීම ය.

ජනතාව ප්‍රධාන දේශපාලන ප්‍රවාහයට සම්බන්ධ කිරීම

බොහමෝර් කොමිසම විසින් 1931 වසරේ දී ඉදිරිපත් කළ ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා අතුරින් වඩාත් ආකර්ශණීය සහ අනපේක්ෂිත අංගය වූයේ ඡන්ද බලය පුළුල් කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ නිර්දේශයන් ය. ලාංකික දේශපාලනඥයන්ගෙන් සර්වජන ඡන්ද බලය ප්‍රදානය කිරීම සම්බන්ධයෙන් මුළුමනින්ම පාහේ සහායක් නොමැතිව තිබිය දීත් කොමිසම යෝජනා කළේ ඡන්ද බලය පුළුල් කිරීමට ය. මෙය යටත් විජිත ලේකම් කාර්යාලය විසින් තවදුරටත් පුළුල් කිරීමත් සමග වැඩිහිටි සර්වජන ඡන්ද බලය හිමිකරගත් ප්‍රථම ආසියාතික රට බවට ශ්‍රී ලංකාව පත් විය (Namasivayam 1950:55). එමෙන් ම 1931 වන විට ආදායම්, දේපළ, සාක්ෂරතාව හෝ ස්ත්‍රී පුරුෂ යන කිසිදු හේදයකින් තොරව බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත අතුරින් ඡන්ද බලය හිමිකර ගත් ප්‍රථම

රට බවට ශ්‍රී ලංකාව පත් විය. බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත වශයෙන් පැවැති සැම රටකට ම සර්වජන ඡන්ද බලය ලැබුණේ ලංකාවට සර්වජන ඡන්ද බලය ලැබීමෙන් බොහෝ කලකට පසුවය ය. නිදසුන් වශයෙන් ජමෙයිකාවට ඡන්ද බලය ලැබුණේ 1944 දී ය. ට්‍රිනිඩාඩයට සර්වජන ඡන්ද බලය ලැබුණේ 1946 දී ය. පකිස්තානයට විය ලැබුණේ 1947 දී ය බොහෝ යුරෝපීය රටවල් පවා සර්වජන ඡන්ද බලය දිනා ගත්තේ වසර ගණනාවක් තුළ පියවරෙන් පියවර ය. බ්‍රිතාන්‍යයේ පවා සර්වජන ඡන්ද බලයේ විකාශනය සියවසක පමණ කාලයක් තුළ අවධිත් ගණනාවක් ඔස්සේ සිදු විය. විශේෂයෙන් දේපළ සුදුසුකම ඉවත් කිරීමෙන් පසුව ද පුරුෂයන්ට සහ ස්ත්‍රීන්ට ඡන්ද බලය ප්‍රදානය කළේ එකම වයස් කොන්දේසිය මත නොවේ. බ්‍රිතාන්‍යයේ ස්ත්‍රීන්ට පුරුෂයන්ට හා සමානව ඡන්ද බලය ලැබුණේ 1928 දී ය (විතානවසම් 2007: 72). එබැවින් බ්‍රිතාන්‍ය ඡන්ද බලය සම්පූර්ණ කර ගැනීමෙන් වසර තුනකට පසුව එහිම යටත් විජිතයක් වශයෙන් ලංකාව ඡන්ද බලය සම්පූර්ණ කර ගැනීම ජාත්‍යන්තර වශයෙන් මෙන් ම ඓතිහාසික වශයෙන් ද වැදගත් ය. 1931 දී සර්වජන ඡන්ද බලය ප්‍රදානය කිරීමේ ඇති වැදගත්කම සළකා බැලීමේ දී පිරිමින් හා සම කොන්දේසි යටතේ ස්ත්‍රීන්ට ද ඡන්ද බලය ලබා දීම ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත් ය. ලංකාවේ කාන්තාවන් වී දේශපාලන අයිතිවාසිකම දිනා ගන්නා ලද්දේ වී අරභයා ගෙන යන ලද බලවත් උද්ඝෝෂණ විභාජාරයක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් නොවේ. ස්ත්‍රීන්ට ඡන්ද බලය ඉල්ලා සිටීමේ විභාජාරයේ නායකත්වය ගත් අය බොහමෝර් කොමිසම ඉදිරියේ ප්‍රකාශ කොට සිටියේ කාන්තාවන්ට සීමා සහිත ඡන්ද බලයක් ලබා දෙන ලෙසයි. එසේ නොමැති පිරිමින් හා සම කොන්දේසි යටතේ ඡන්ද බලය ලබා ගැනීම නොවේ (Jayawardane 1972; Namasivayam 1950). පිරිමින් හා සම කොන්දේසි මත කාන්තාවන්ට ඡන්ද බලය හිමි කර ගැනීමට පෙර පිරිමින්ට වඩා ස්ත්‍රීන්ගේ ඡන්ද බලය සීමා විය යුතු ය යන නියමයක් බොහෝ රටවල පැවැතුණි. පිරිමින්ට වඩා වැඩි වයස් කොන්දේසියක් ඡන්ද බලය සම්බන්ධයෙන් කාන්තාවන්ට තිබිය යුතු ය යන යෝජනාව මුලින් ම ඉදිරිපත් වූයේ බ්‍රිතාන්‍යයේ ය. ජාමෙයිකාව සහ ට්‍රිනිඩාඩය සර්වජන ඡන්ද

බලය ලබා ගැනීමට පෙර ඒ රටවල කාන්තාවන්ට ඡන්ද බලය හිමි වූයේ එක්තරා දේපළ සුදුසුකමක් හිමිව තිබිය යුතු ය යන කොන්දේසිය යටතේ ය. දේපළ, අධ්‍යාපන සුදුසුකම් හෝ වෙනත් විවිධ කිසිදු විශේෂිත සුදුසුකමකින් තොරව පිරිමින් හා සම කොන්දේසි යටතේ ස්ත්‍රීන්ට ඡන්ද බලය ලැබුණු ප්‍රථම බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිතය ලංකාව විය (Namasivayam 1950:55).

සර්වජන ඡන්ද බලය ප්‍රදානය කිරීම මගින් පමණක් ජනතාව ජාතික දේශපාලන ප්‍රවාහයට උපරිම ආකාරයෙන් සම්බන්ධ කර ගැනීම කළ නොහැකි ය. ඒ නිසා ඡන්ද ප්‍රකාශ කිරීමේ ක්‍රමය ද වෙනස් කළ යුතුව තිබුණි. මෙයට හේතු වූයේ ඡන්ද අපේක්ෂකයන්ගේ නම් කියවීමට නොදත් නූතන ඡන්දදායකයන් අතිවිශාල සංඛ්‍යාවක් ඡන්ද ප්‍රකාශ කිරීමට නියම ව තිබුණු බැවිනි. මේ සන්දර්භය තුළ විවිධ වත්සන් රාජධානියේ ක්‍රියාත්මක වූ පරිදි තමන් කැමති අපේක්ෂකයාගේ නම ඉදිරියේ කතිරය සලකුණු කිරීමේ ක්‍රමය ලංකාවෙහි ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකියාවක් නොවී ය. මේ දුෂ්කරතාව ජයගත්තේ වර්ණ ඡන්ද පෙට්ටි ක්‍රමය නම් වූ විශේෂිත ආකාරයේ ඡන්ද ප්‍රකාශ කිරීමේ ක්‍රමයක් යොදා ගැනීම මගිනි. මේ ක්‍රමයට අනුව නාම යෝජනා දිනයේ දී ඒ ඒ අපේක්ෂකයන්ට වර්ණ නියම කරන ලදී. මැතිවරණ දිනයේ දී ඡන්දදායකයා විසින් තමන් කැමති අපේක්ෂකයාගේ වර්ණය සහිත ඡන්ද පෙට්ටියට තම ඡන්ද පත්‍රිකාව ධනාලීම අපේක්ෂා කෙරිණි. මේ ක්‍රමය වඩාත් සරළ වීමෙන්ම වැරදි ඇති වීමට ඉඩක් නොමැති ක්‍රමයක් විය. ඡන්ද පත්‍රිකාවක් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට එකම හේතුව වූයේ ඡන්ද පත්‍රිකාවෙහි නිළ මුද්‍රාව සටහන් ව නොතිබීම ය. මේ ක්‍රමය ඡන්ද දූෂණ ක්‍රියාවලට හේතුවන ක්‍රමයක් විය. වීමෙන්ම අපේක්ෂකයන් වෙත ලබා දුන් ඇතැම් වර්ණ වෙනත් ඇතැම් වර්ණවලින් වෙන් කොට හඳුනා ගැනීම දුෂ්කර විය. එබැවින් එම ක්‍රමවේදය ඡන්දදායකයන් පහසුවෙන් නොමග යෑමේ සහ නොමග යැවීමේ ක්‍රමයක් විය. වීමෙන්ම ඇතැම් වර්ණවල පැවැති ආගමික නැඹුරුව එම වර්ණ නියෝජනය කළ ඡන්ද අපේක්ෂකයන්ට වඩාත් වාසි සහගත විය. විශේෂයෙන් බෞද්ධ ඡන්දදායකයන්

බහුලව පිවත්වන ඡන්ද කොට්ඨාශවල දී සුදු සහ කහ වර්ණ නියෝජනය ඡන්ද අපේක්ෂකයන්ට වැඩි වාසි ලැබීමේ නැමියාවක් පැවැතුණි (Jennings 1956:60). තවද, වර්ණ ඡන්ද පෙට්ටි ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී විශාල ඡන්ද පෙට්ටි සංඛ්‍යාවක් අවශ්‍ය විය. එබැවින් ඡන්ද පෙට්ටි ප්‍රවාහනය කිරීම දුෂ්කර මෙන්ම වියදම් අධික ක්‍රමයක් ද විය (Namasivayam 1950). 1931 වසරේ මහ මැතිවරණය මෙන්ම 1936 මහ මැතිවරණය ද පවත්වන ලද්දේ මේ වර්ණ ඡන්ද පෙට්ටි ක්‍රමය යටතේ ය. මේ ක්‍රමය තුළ පැවැති ඉහතින් සඳහන් කරන ලද දුර්වලතා හේතුවෙන් 1947 පාර්ලිමේන්තු මහ මැතිවරණය සඳහා ඡන්ද ලකුණු කිරීමේ ක්‍රමයක් අලුතින් හඳුන්වා දෙනු ලැබිණි. සෝල්ඩර් කොම්සම වර්ණ ඡන්ද පෙට්ටි ක්‍රමය තබා ගත යුතු ය යන නිර්දේශය සිය වාර්තාව මගින් ඉදිරිපත් කර තිබිය දී ඒ 1946 වසරේ සැප්තැම්බර් මස ගැසට් කරන ලද පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ රාජාඥාව මගින් නව ඡන්ද ප්‍රකාශ කිරීමේ ක්‍රමය හඳුන්වා දෙනු ලැබිණි. මේ ක්‍රමය යටතේ ඡන්ද අපේක්ෂකයන් හට ලබා දෙන ලද ඡන්ද ලකුණු තීරණය කරන ලද්දේ තේරීම්භාර නිලධාරියා විසින් නාම යෝජනා දිනයේ දී ලොතරැයි ඇදීම මගිනි. ඡන්ද අපේක්ෂකයාගේ නම ඉදිරියේ ඒ ඒ අපේක්ෂකයාට අයත් ඡන්ද ලකුණු මුද්‍රණය කරන ලදී. ඡන්දදායකයන්ගෙන් අපේක්ෂා කළේ අපේක්ෂකයාට අයත් ඡන්ද ලකුණ ඉදිරියේ ඇති කොටුව තුළ කතිරයක් මගින් සිය කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීම ය. 1947 මහ මැතිවරණය සඳහා හඳුන්වා දුන් මේ ක්‍රමය 1977 මහ මැතිවරණය තෙක් සරළ බහුතර නියෝජන ක්‍රමය යටතේ පැවති සියළු මැතිවරණ සඳහා නොවෙනස්ව ක්‍රියාත්මක කළ අතර ඉන් පසුව 1978 ව්‍යවස්ථාවෙන් හඳුන්වා දෙන ලද සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය යටතේ අද දක්වා ඇතැම් සුළු වෙනස්කම්වලට යටත්ව මෙය ක්‍රියාත්මක වෙයි.

ඩොනමෝර් ක්‍රමය යටතේ හඳුන්වා දෙන ලද වර්ණ ඡන්ද ක්‍රමය මෙරට සාමාන්‍ය ඡන්දදායකයන්ට පහසු ක්‍රමයක් වුව ද මැතිවරණ ඔස්සේ ජාතික දේශපාලන ප්‍රවාහයට ජනතාව සම්බන්ධ කරගැනීමට යාමේ දී එමගින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට නොහැකි විය. එයට හේතු වූයේ 1931 මහ මැතිවරණය

සඳහා ඡන්දදායකයන් ලියාපදිංචි කිරීමේ දී අනුගමනය කළ ක්‍රමය මැතිවරණ ක්‍රියාවලියට ජනතාව සම්බන්ධ කර ගැනීමට සමත් ක්‍රමයක් නොවූ බැවිනි. එමෙන්ම මැතිවරණවල දී ජනතාව දේශපාලනමය වශයෙන් සවිලිකරණයට අවශ්‍ය කරන දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රමයක් බොහමෝර් අවධිය තුළ නොවූ බැවිනි. බොහමෝර් ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් සර්වජන ඡන්ද බලය ජනතාවට ලබා දුන්න ද මැතිවරණයක දී ඡන්ද ප්‍රකාශ කිරීමට සුදුසුකම් ඇති පුද්ගලයන් ඡන්ද හිමියන් ලෙසින් ලියාපදිංචි කිරීමේ සඵලදායී ක්‍රමයක් ඇති කර තිබුණේ නැත. ඡන්ද ප්‍රකාශ කිරීමට සුදුසුකම් ඇති පුද්ගලයන් ඔවුන් විසින් ම ඡන්දහිමියෙකු ලෙස ලියාපදිංචි කර ගැනීම අවශ්‍ය විය. මේ සඳහා නිශ්චිත කාල පරිච්ඡේදයක් තුළ ඔවුන්ගේ නම් ඔවුන් විසින් ම මැතිවරණ අධිකාරීන් වෙත යැවීම අවශ්‍ය විය. වර්තමානයේ දී මෙන් ගෙන් ගෙට ගොස් ඡන්දදායකයන් ලියාපදිංචි කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් නොමැති වීම සහ ඡන්දදායකයෙකු ලෙස ලියාපදිංචි කිරීම අනිවාර්ය අවශ්‍යතාවක් නොව තම කැමැත්තට ඩාර කළ දෙයක් බවට පත් කිරීම හේතුවෙන් ඡන්දහිමියන් ලෙසින් ලියාපදිංචි වීමට ජනතාවට විය අනුබලයක් දුන්නේ නැත. එබඳු තත්වයක් යටතේ 1931 මහ මැතිවරණය සඳහා ලියාපදිංචි වූ ඡන්දදායක සංඛ්‍යාව 1,598,610 ක් විය (De Silva 1981: 59). ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට සර්වජන ඡන්ද බලය ප්‍රදානය කිරීමට පෙර ආසන්න කාලය තුළ පැවැති තත්වය සමග සසඳන විට මෙය සත්‍යාපනයක් වැඩි වීමක් ලෙස පෙන්වුම් කළ ද ඡන්දහිමියන් ලියාපදිංචි කිරීම අරඹා විධිමත් ක්‍රමයක් පැවැතියේ නම් ඡන්දදායකයන් සංඛ්‍යාව මීට වඩා වැඩි වන්නට ඉඩ තිබුණි. ඡන්දහිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රමයේ පැවැති මේ දෝෂසහගත තත්වය නිසා 1936 මහ මැතිවරණය සඳහා ඡන්දහිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ නව ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙනු ලැබුණි. මේ ක්‍රමය යටතේ ඡන්දහිමියන් ලෙස ලියාපදිංචි වීමට සුදුසුකම් ඇති පුද්ගලයන් ස්වයංක්‍රීයව ලියාපදිංචි කිරීම ඇරඹිනි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 1936 මහ මැතිවරණය සඳහා ලියාපදිංචි ඡන්දදායක සංඛ්‍යාව 1,598,610 සිට 2,451,353 දක්වා වැඩි විය. 1931 වසරේ පැවති මැතිවරණයේ සිට මෙරට පවත්වන ලද මැතිවරණ

අරභයා ඡන්දහිමියන් ලියාපදිංචි කිරීම මැතිවරණ අධිකාරීන්ගේ වගකීම යටතට ගත්ත ද මෑතක් වනතුරු නිවැරදි ලෙසින් ඡන්දහිමියන් ලියාපදිංචි කිරීම සහතික කිරීම ඉතා දුෂ්කර දෙයක් බවට පත්ව තිබුණි. විශේෂයෙන් නගරවල සහ තදාසන්න ප්‍රදේශවල වාසය කරන අඩු ආදායම් සහිත බොහෝ මිනිසුන්ට පදිංචිය සඳහා නිවාස නොතිබුණි. එවැනි බොහෝ මිනිසුන් රාත්‍රි කාලයේ නිදා ගත්තේ විදිවල ය. ඊක්ෂේ අදින්නන් බොහෝ විට රාත්‍රිය ගත කළේ සිය ඊක්ෂේව තුළ ය. එසේත් නැත්නම් සිය ගොන් කරත්තය යට ය. ශ්‍රම සංවලනය සැලකිය යුතු ඉහළ තත්වයක් පැවතිණි. එකම ප්‍රදේශයේ පිවත්වන පුද්ගලයන්ගෙන් බොහෝ අයට සෙසු අයගෙන් වෙන් කොට හඳුනා ගැනීමට පහසුවන ආකාරයේ නම් නොතිබුණි. එකම නම තිබෙන පුද්ගලයන් එකම ප්‍රදේශයේ පිවත්වීම එකළ සුලභ දෙයක් විය. ඇතැම් බිරිත්දැවැරු තමන්ගේ ස්වාමි පුරුෂයන්ගේ නම් තම නමට එකතු කරගෙන තිබුණේ නැත. එමෙන්ම බොහෝ විවාහ ලියාපදිංචි කර තිබුණේ නැත. උප්පැන්න සහතිකය නොමැති බොහෝ ගැමියන් තමන්ගේ වයස හෝ තමන්ගේ දරුවන්ගේ වයස දැන සිටියේ නැත. ඔවුන් තම දරුවන්ගේ වයස සිහිපත් කළේ මහා ගංවතුරක් හෝ සුළු සුළඟක් වැනි ස්වාභාවික ව්‍යවසනයක් සමග ය (Jennings 1956: 72-73). සර්වජන ඡන්ද බලය ප්‍රදානය කිරීමෙන් පසු මුල් අවධිය තුළ ලංකාවේ පැවැති තත්වය මෙය වූ අතර ඡන්ද හිමියන් ලියාපදිංචි කිරීම මැතිවරණ අධිකාරීන් මගින් වෙනසට සහ දුෂ්කරතාවලට පත් කළේ ය. වඩාත් කාර්යක්ෂම ලියාපදිංචි ක්‍රමයක් යටතේ වුව ද මේ සියළු දුෂ්කරතා ඇතැම් විට සාර්ථක ලෙසින් ජය ගැනීම කළ නොහැකි වීමට ඉඩ තිබුණි. ඡන්ද ප්‍රකාශ කිරීමට සුදුසුකම් සහිත සියළු පුද්ගලයන් ඡන්දහිමියන් ලෙස ලියාපදිංචි කිරීමට එකළ පැවැති තත්වය ප්‍රබල බාධාවක් විය. එබැවින් සාමාන්‍ය ජනතාව මැතිවරණ ක්‍රියාවලිය ඔස්සේ ජාතික දේශපාලනය හා සම්බන්ධ වීම කොමිසම අපේක්ෂා කළ පරිදි සිදු වූයේ නැත.

බොහමෝර් ව්‍යවස්ථාව මගින් ආණ්ඩු ආයතන සැලසුම් කර තිබුණේ දේශපාලන පක්ෂවලින් තොර පාලන ක්‍රමයක් ගෙන යාමට ඔබ්බ ලෙස ය. එබැවින්

දේශපාලන පක්ෂ මතු වීම වුවමනාවෙන් ම අධෛර්යයට පත් කෙරිණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පැවැති මතය වූයේ දේශපාලන පක්ෂ පැවැතියේ නම් ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමය ක්‍රියාත්මක නොවීමට ඉඩ තිබුණු බවයි (Warnapala 2013 : 85). එසේ වුව ද, මැතිවරණයක දී සාමාන්‍ය ජනතාව දේශපාලන ක්‍රියාවලියට පුළුල් ලෙසින් සහ සම්බන්ධයෙන් සම්බන්ධ කරගැනීමේ දී දේශපාලන පක්ෂවලින් ලැබෙන පිටු බලය විශාල ය. ඩොනමෝර් අවධිය තුළ සාමාන්‍ය ජනතාව මැතිවරණ දේශපාලනයට ක්‍රියාකාරී ලෙසින් සම්බන්ධ වීම අඩු වීම කෙරෙහි දේශපාලන පක්ෂ සහ පක්ෂ ක්‍රමයක් නොමැති වීම විශාල ලෙසින් බලපෑ අතර එම තත්වය 1931 මහ මැතිවරණයේ දී මැනවින් ප්‍රකට කෙරිණි. 1931 මහ මැතිවරණයේ දී දිවයිනේ ප්‍රකාශිත ඡන්ද ප්‍රතිශතය 57.96 ක් විය. 1936 මහමැතිවරණය වන විට දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රමයක් ආරම්භව තිබුණේ නැත. එසේ වුව ද, දේශපාලන පක්ෂ විසින් මැතිවරණ වල දී අනුගමනය කරන ක්‍රමවලට සමාන ක්‍රම ඡන්ද ව්‍යාපාරයේ දී භාවිතා කරනු ලැබිණි. 1936 මැතිවරණ වාර්තාවට අනුව, බොහෝ ඡන්ද කොට්ඨාශවල ඡන්ද අපේක්ෂකයන් මැතිවරණයේ දී තම ඡන්ද කොට්ඨාශ පුරා මැතිවරණ අත්පත්‍රිකා පුළුල් ලෙසින් බෙදා හැර තිබුණි. සෑම විටම නොවුව ද, ඡන්ද ඉල්ලා සිටීම සඳහා මහජන රැස්වීම් පවත්වනු ලැබිණි. මේ මැතිවරණයේ දී ඡන්ද අපේක්ෂකයන් විසින් යොදාගත් වඩාත් සම්බන්ධ ක්‍රමය වූයේ ඡන්ද ඉල්ලා සිටීම සඳහා ගෙන් ගෙට ගොස් ඡන්ද ඉල්ලා සිටීමේ ක්‍රමය යොදා ගැනීම ය. ඩොනමෝර් ක්‍රමයෙන් ආරම්භ වූ මෙම ක්‍රමය වර්තමානයේ පවා ශ්‍රී ලංකාවේ වඩාත් ජනප්‍රිය අංගයක් බවට පත් ව ඇත.

ඩොනමෝර් යුගයේ අවසාන කාලය තුළ දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රමයෙන් ස්ථාපිත වීමට පටන් ගැනීම, තරුණ රැඩිකල් කොටස්වල පැන නැගීම සහ දේශපාලන මතවාද ප්‍රකාශයට පත් වීම සමග දේශපාලන වාතාවරණය ක්‍රමයෙන් වෙනස් වීමට පටන් ගැනිණි. මීට පෙර ප්‍රභූන් විසින් පොදු ශාලාවල පවත්වන ලද රැස්වීම් වෙනුවට වළමහන් ස්ථානවල දේශපාලන රැස්වීම් පැවැත්වීම සිදු විය. ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් සිදු කරන ලද ක්‍රියාපටිපාටීන් වෙනුවට ජනතාව

ආමන්ත්‍රණය කිරීම පොදු ජනයාගේ භාෂාවෙන් සිදු කෙරිණි. මෙවැනි ක්‍රියා ශ්‍රී ලංකා දේශපාලනයේ නව සංසිද්ධීන් බවට පත් විය. මේ නව වර්ගයේ දේශපාලනය මුලින් පැවැති දේශපාලන රටාව රැඩිකල් වෙනසකට ලක් කෙරිණි. මුලින් පැවැති දේශපාලන රටාව යටතේ පොදු මිනිසා සිටියේ දේශපාලනයෙන් ප්‍රවාහයෙන් පිටත ය. පැවැති දේශපාලන සංස්කෘතියෙන් වෙනස් වූ නව දේශපාලන රටාව ඔස්සේ පොදු මිනිසා දේශපාලන ප්‍රවාහයට ක්‍රමයෙන් ඇතුළු විය. 1936 මහ මැතිවරණයේ ප්‍රතිඵලය සමග දේශපාලනය ග්‍රාමීය ඡන්දදායකයා වෙත ලබා වීම පටන් ගැනිණි (Warnapala 2013). මෙය සර්වජන ඡන්ද බලයේ හඳුන්වා දීමත් සමග ක්ෂණිකව සිදුවූවක් නොව සර්වජන ඡන්ද බලය ප්‍රදානය කිරීමෙන් පසුව ක්‍රමයෙන් දේශපාලන පක්ෂ බිහිවීම, තරුණ රැඩිකල් කොටස්වල පැන නැගීම සහ දේශපාලන මතවාද ප්‍රකාශයට පත්වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙසින් සිදු වූවක් බව සඳහන් කිරීම නිවැරදි ය.

ප්‍රභූ පාදක දේශපාලන නියෝජනයේ වෙනස් වීම

ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා යටතේ ඡන්ද අයිතිය හෙවත් නියෝජිතයන් පත් කිරීමට තිබෙන අයිතිය සාමාන්‍ය මහජනයාට දුන් නමුත් ඡන්ද අපේක්ෂකයෙකු ලෙසින් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට පත් වීමට තිබෙන අයිතිය සාමාන්‍ය මහජනයාට ලබා දුන්නේ නැත. ඩොනමෝර් ව්‍යවස්ථාවට කළින් පැවැති 1924 මැතින් ව්‍යවස්ථාව යටතේ ඡන්ද අපේක්ෂකත්වය ලබා ගත හැකි වූයේ පුරුෂයන්ට පමණි. පුරුෂයන් අතුරින් ඡන්ද අපේක්ෂකත්වය හිමි වූයේ වයස අවුරුදු 25 ඉක්මවූවන්ට ය. ඒ හැර ඉංග්‍රීසි භාෂාව ලිවීමට, කියවීමට හා කතා කිරීමට හැකියාව තිබීමත් දේපළවලට හිමිකම් තිබීමත් අනිවාර්ය විය. මේ සුදුසුකම්වලින් සම්පූර්ණ ඩොනමෝර් ව්‍යවස්ථාවෙන් ලිහිල් කරන ලදී. වයස අවුරුදු 25 සීමාව අවුරුදු 21 දක්වා අඩු කරන ලද අතර ඒ වන තෙක් පිරිමින්ට පමණක් සීමා වූහු ඡන්ද අපේක්ෂකත්වය කාන්තාවන්ට ද ලබා දුන්නේ ය. වයස අවුරුදු විසිපහේ සීමාව විසි එක දක්වා අඩු කරන ලද අතර දේපළ පිළිබඳ සුදුසුකම් ඉවත් කරන ලදී. එසේ වුව ද ඡන්දදායකයාට

වඩා අධ්‍යාපන සුදුසුකම් මේ ව්‍යවස්ථාවෙන් අපේක්ෂා කෙරිණි. රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවේ කටයුතු පෙර පරිදි ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් සිදු කළ නිසා ජන්ද අපේක්ෂකත්වය සඳහා ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් කතා කිරීමට, ලිවීමට හා කියවීමට හැකියාව තිබිය යුතු විය. තව ද, මන්ත්‍රීධුර අපේක්ෂා කරන්නන් විසින් නාම යෝජනා ධාර ගන්නා දින හෝ ඊට පෙර හෝ රූපියල් 1,000ක ඇප මුදලක් තැන්පත් කළ යුතු විය (Namasivayam 1950: 69). මේ ඇප මුදල සහ ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ සුදුසුකම් සලකන විට මන්ත්‍රීධුර අපේක්ෂකත්වය සාමාන්‍ය මහජනයාට වෙන් නොකළ බව මැනවින් පැහැදිලි වේ. එනම් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව සාමාන්‍ය මහජනයාට මන්ත්‍රීවරයෙකු වශයෙන් ඇතුළු විය හැකි ආකාරයේ සභාවක් නොවීය. ඩොනමෝර් ව්‍යවස්ථාව මගින් දේශපාලන පක්ෂ බිහිවීම අධෛර්යවලින් කිරීම හේතුවෙන් මේ තත්වය තවදුරටත් ශක්තිමත් විය. ජන්දදායකයන්ගෙන් බහුතරය නූතනත්ව මත ඔවුන් ව නිවැරදි ලෙස සංවිධානය කිරීමට දේශපාලන පක්ෂ හෝ ඒ හා සමාන සංවිධාන නොවීමත් හේතු කොට ගෙන ජන්ද බලය නිවැරදි ලෙස භාවිතා කිරීමට බොහෝ ජන්දදායකයන් අසමත් විය. මේ නිසා තමන් හොඳින් හඳුනන තම ප්‍රදේශයේ ප්‍රභූන්ට ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට ජන්දදායකයා විසින් වැඩි උනන්දුවක් දක්වන ලදී. වය තම ප්‍රදේශයෙන් ඉදිරිපත් වූ වැදගතාරී ගෞරව කිරීමක් ලෙස සැළකිණි (Ludowyk 1962). ඩොනමෝර් අවධිය තුළ දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රමයක් නොමැති වීමේ තත්වය යටතේ මැතිවරණ තරගය මුළුමනින්ම මෙහෙයවනු ලැබූයේ ජන්ද අපේක්ෂකයන්ගේ පුද්ගලිකත්වය මත ය. ජනවර්ගය, ආගම සහ කුලය වැනි සාධක ජන්දදායකයන්ගේ මැතිවරණ තීරණ සම්බන්ධ විය. මේ සාධක ජන්දදායකයන්ගේ තීරණ කෙරෙහි දැඩිව බලපෑම් කළේ ය. විවැනි සාධකවල ඇති වැදගත්කම පෙනීයන්නේ අවබෝධ කරගෙන තිබුණු අතර ඔහු වය අවධාරණය කළේ රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවේ සාමාජිකයන් ඔවුන් දිනාගත් මන්ත්‍රීධුරයට ණය ගැනි විය යුත්තේ ඔවුන්ගේ දේශපාලන මත හෝ පක්ෂ සංවිධානයෙන් ඔවුන්ට ලබා දී තිබුණු පිළිගැනීම මත නිසා නොව ඔවුන් තුළ පවතින මේ බලපෑම් සහගත බව නිසයි (Jennings 1953; 58).

මේ සාධකවලට අතිරේකව ජන්ද අපේක්ෂකයන්ගේ පුද්ගලික ගුණාංග ජන්දදායකයන් විසින් ඉහළින් ම පිළිගනු ලැබිණි. ග්‍රාමීය ජන්දදායකයන්ගේ මෙවැනි දුර්වලතා ජන්දදායකයන් විසින් උපරිම වශයෙන් තම වාසියට යොදා ගන්නා අවස්ථා බහුල විය. විරවර්ධන සඳහන් කළ පරිදි ජන්ද අපේක්ෂකයන් විසින් දුරුවන් සුරතල් කිරීම ("kissing-the-baby") වැනි ක්‍රියා ඩොනමෝර් අවධිය තුළ සුලභව දක්නට ලැබුණේ ඒ අනුව ය. ජන්ද අපේක්ෂකයා විසින් ජන්දදායකයාගේ පවුලේ තොරතුරු විමසීම හෝ ඔහුගේ නම, ගම දැන හඳුනාගෙන සිටීම ජන්දදායකයාගේ අමන්දාන්දයට හේතු විය. වැඩිවසම් අංග ගම තුළ තවදුරටත් පැවතීම හේතුවෙන් ප්‍රභූ පවුලකට අයත් ජන්ද අපේක්ෂකයෙකු දුගී ජන්දදායකයෙකුගේ නිවහනට ගොඩ වැදීම වීම ප්‍රභූ අපේක්ෂකයාට ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට තරම් ප්‍රමාණවත් කරුණක් ලෙස සැළකිණි (Weerawardana 1950 : 189). ජන්ද අපේක්ෂකයන්ට සහ මැතිවරණවලට අදාළව මෙවැනි තත්වයක් ඇති වූයේ හේතු ගණනාවක් මත ය. විරවර්ධනට අනුව වයට අර්ධ වශයෙන් හේතු වූයේ ජන්දදායකයන්ගේ නූතනත්ව ය. මීට යම් ආකාරයකින් සමාන වහෙත් වෙනත් අර්ධ දැක්වීමක් මේ සම්බන්ධයෙන් ඩොරික් ද සුෂාට තිබුණු බව වර්ණාපාල සඳහන් කරයි (Warnapala 2013: 85). ඩොරික් ද සුසාට (Doric de Souza) අනුව 1931 දී සර්වජන ජන්ද බලය ලංකාවට ප්‍රදානය කරන විට ලංකාවේ දේශපාලන දර්ශන පථය ඊට ගැළපෙන ලෙසින් පරිවර්තනය වී නොතිබුණි. එමෙන්ම මෙරට ජනතාවගේ දේශපාලන විඥාණය වර්ධනය වී තිබුණේ නැත. එබැවින් ඔවුන් තමන් ජන්දවල ඇති වටිනාකම තේරුම් ගෙන තිබුණේ නැත. වැදගත් සහ ධනවත් පුද්ගලයන් කෙරෙහි ඔවුන් තුළ විශාල ගෞරවයක් පැවතුණි. විශේෂයෙන් 1931 මහමැතිවරණයේ දී බොහෝ ආසනවල ජන්දදායකයන් විසින් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභා සාමාජිකයන් ලෙස තෝරාපත් කරගෙන සිටියේ "නොඳ පවුල්" ("good families") වලින් පැමිණි පුද්ගලයන්, ඉඩම් හිමියන්, වෘත්තීමය පුද්ගලයන් සහ වෙනත් ධනවත් පුද්ගලයන් ය (Warnapala 2013:85). රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සමාජිකයන් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය කරන විට සංඛ්‍යාවෙන් එහි වැඩිම පිරිස සමන්විත වූයේ නීතිඥයන්ගෙනි, සංඛ්‍යාවෙන් ඉහළ ඊලඟ

කොටස සමන්විත වූයේ වැවිලිකරුවන්ගෙන් සහ වතුහිමියන්ගෙනි. තුන්වන කොටස සමන්විත වූයේ ව්‍යාපාරික ප්‍රජාවෙනි. හිතියුගන් ඔවුන්ගේ වෘත්තීමය තත්වය තේතුවෙන් හිතියුගන් ලෙසින් වර්ගකර තිබුනත් ඔවුන්ගෙන් විශාල සංඛ්‍යාවක් ඉඩම් හිමියන් විය. ඇතැම්හු හිතියුගන් වනවාට අතිරේකව ව්‍යාපාරිකයන් ද වූහ. උදාහරණයක් වශයෙන් පළමු රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවේ මන්ත්‍රීවරයෙකු වශයෙන් සිටි ශ්‍රීමත් එච්. එල්. ද මෙල් හිතියුගෙකු මෙන් ම ප්‍රසිද්ධ ව්‍යාපාරිකයෙකු ද විය (Namasivayam 1950: 70). මෙවැනි ම තත්වයක් අනෙකුත් රැකියාවන් සම්බන්ධයෙන් දක්නට ලැබුණි. වාර්ගික සංයුතිය අතින් ගත් විට ප්‍රථම රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට තේරීපත් වූවන්ගෙන් විසිඅට දෙනෙකු පහතරට සිංහලයන් ද, දස දෙනෙකු උඩරට සිංහලයන් ද, සත් දෙනෙකු ලාංකික ද්‍රවිඩයන් ද, දෙදෙනෙකු ඉන්දියානු ද්‍රවිඩයන් ද, දෙදෙනෙකු යුරෝපීයන් ද, එක් මුස්ලිම් ජාතිකයෙකු ද විය. මේ සංඛ්‍යාවට යාපන අර්ධද්වීපයේ ආසන හතරක් අරභයා පැවැති අතුරු මැතිවරණයෙන් තේරීපත් වූ නියෝජිතයන් ද ඇතුළත් ය. ආගමික වශයෙන් විසි හත් දෙනෙකු බෞද්ධයන් ද, පහලොස් දෙනෙකු ක්‍රිස්තියානි ද, සත් දෙනෙකු හින්දුන් ද, එක් මුස්ලිම් මන්ත්‍රීවරයෙකු ද විය (Russell 1982: 201). දෙවන රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවේ සංයුතිය ඉහතින් දක්වන ලද ප්‍රථම රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවේ සංයුතියෙන් කැපී පෙනෙන ලෙස වෙනස් වූයේ නැත. දෙවන රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට ලංකා සමාජමාප පක්ෂයෙන් දෙදෙනෙකු තේරීපත් විය. පිලිප් ගුණවර්ධන අවිස්සාවේල්ල පන්ද කොට්ඨාශයෙන් ද ඇන්. ඇම්. පෙරේරා රුවන්වැල්ල පන්ද කොට්ඨාශයෙන් ද තේරීපත් විය. මෙලෙස රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට රැකිකල් මන්ත්‍රීවරු දෙදෙනෙකු ඇතුළු විම වෛතිහාසික වශයෙන් මෙරට දේශපාලන ගමන් මගෙහි සංධිස්ථානයක් සනිටුහන් කළේ ය. මේ වාමාංශිකයන්ගේ රැකිකල් ආගමනය ග්‍රාමීය ජනතාව කරා මෙන් ම නාගරික වැඩකරන පන්තිය කරා ලගා විම ආරම්භ කළේ ය. මේ වාම නියෝජනය හැරුණු විට අනෙකුත් සෑම නියෝජනයක් ම ධනපති පන්තියේ සහ පෞරාණිකවාදී අවශ්‍යතාවල නියෝජනයන් විය. ඔවුන් නියෝජනය කළේ ඔවුන්ව තෝරාපත්කරගත්

ජනතාවගේ අභිරුචිකම්වලට වඩා ඔවුන් අයත් පන්තියේ අභිරුචිකම් ය. ජනතාව සිය පන්ද බලය භාවිතා කිරීම තුළින් පත් කරගත් මේ මන්ත්‍රීවරුන් ජනතාවගේ සැබෑ නියෝජිතයන් වූයේ නැත. සියළු අය නොවෙතත් බොහෝ අය පැමිණියේ ඉඩම්හිමි වංශවතුන් සහ ප්‍රභූන්ගෙනි. ඔවුන්ගේ ආකල්ප සහ අභිලාෂ බහුතර ජනතාවගෙන් දුරස්තර විය. කැල්වින් වුඩ්වර්ඩ් මෙම තත්වය දැක්වූයේ 1931 සිට 1947 අතර කාලය ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන විශිෂ්ටයන්ගේ උච්චතම කාලය ලෙසයි (Woodward 1974).

ඩොනමෝර් ව්‍යවස්ථාව යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ මැතිවරණ දේශපාලනය ක්‍රමයෙන් ප්‍රජාතන්ත්‍රීයකරණයට ලක්වීමට පටන්ගත් අතර 1931 සහ 1936 පවත්වන ලද මැතිවරණවල ලබාගත් අත්දැකීම් මත පදනම් ව විය දේශපාලන සහ සමාජ වෙනස්කම්වලට බඳුන් විය. 1833 සිට සිමිත ව්‍යවස්ථා පාලනයක් මත පදනම් වූ දිවයිනේ දේශපාලනය තුළ අර්ධ වශයෙන් ආධිපත්‍ය දැරූ ජාතික ධනේශ්වරයේ බලය දෙවන රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභා කාලය තුළ අතිශය ශ්‍රී ලක් කෙරුණු අතර වයට පසුබිම සපයන ලද්දේ සර්වජන පන්ද බලයට ස්තුති වන්නට ජනතාව ගේ විශාල කොටසකගේ ඉල්ලීම අවශ්‍යතා මත පදනම් වූ දේශපාලනයක් ඩොනමෝර් යුගය තුළ මතු වීම ය. කෙසේ වුව ද 1947 වසරේ දී හඳුන්වා දෙන ලද පාර්ලිමේන්තු ආණ්ඩුක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවැති මුල් දශකය තුළ පවා නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩල සමාජිකයන්ගේ සමාජ ආර්ථික පන්ති පදනමෙහි රැකිකල් වෙනසක් සිදුවූයේ නැත. මේ කාලය තුළ නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය සමන්විත වූයේ ලාංකික සමාජයේ මධ්‍යම සහ ඉහළ තට්ටුවලින් පැමිණි අයගෙනි. වාමාංශික පක්ෂවල සාමාජිකයන් ද ඇතුළුව ද්විතීය පාඨශාලාවලින් ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය ලත් වෘත්තීය කොටස්වල අයගෙන් ද, ඉඩම් හිමියන්ගෙන් ද, ව්‍යාපාරිකයන්ගෙන් ද, කර්මාන්ත හිමිකරුවන්ගෙන් ද මහජන මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ බහුතරය සකස් විය. මේ අතර නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ ඉතා සුළු පිරිසක් විශ්‍රාමලත් ඉහළ සහ මධ්‍යම ශ්‍රේණියේ රාජ්‍ය සේවකයන්ගෙන් සමන්විත විය. එසේ වුව ද, 1956 න් පසු ව නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ සමාජ

සංයුතියේ කැපී පෙනෙන වෙනසක් සිදු විය. 1956 මහ මැතිවරණයේ සිට පැවති සැම මහ මැතිවරණයකින් ම පසුව මහජන මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ සමාජ සංයුතික ස්වරූපය වෙනස් විය. එහි සමාජ සංයුතිය, සමාජයේ පහළ තට්ටුවලින් පැමිණි සාමාජිකයන් සමග ප්‍රගතිශීලී ආකාරයෙන් ප්‍රජාතන්ත්‍රීකරණයට ලක්වීමේ නැඹුරුවත් පැවතුණි. එසේ වුව ද දුර්ලභ උදාහරණ එකක් හෝ දෙකක් හැරුණු විට 1970 මහ මැතිවරණයේ දී පවා සැබෑ ගොවියන් හෝ කම්කරුවන් නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයට ඇතුළු වූයේ නැත. මෙරට මැතිවරණ ක්‍රමය යටතේ ජන්ද බලය සාමාන්‍ය ජනතාවට ද හිමි වුව ද මන්ත්‍රී ආසනවල නියෝජනය රටේ සාමාන්‍ය ජනතාවට මේ වනතෙක් හිමි ව නැත.

නිගමනය

මෙම ලිපියෙහි අරමුණ වූයේ ඩොනමෝර් ප්‍රතිසංස්කරණ යටතේ ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දෙන ලද සර්වජන ජන්ද බලය මගින් මෙරට දේශපාලන ශෛලියේ ඇති කළ වෙනස්කම් විමර්ශනයට ලක් කිරීමයි. මෙම අධ්‍යයනයෙන් දේශපාලන ශෛලියේ ඇති වූ ප්‍රධාන වෙනස්වීම් දෙකක් හඳුනා ගනු ලැබිණි. එනම් සාමාන්‍ය ජනතාව රටේ ජාතික දේශපාලන ප්‍රවාහයට සම්බන්ධ වීම සහ ප්‍රභූ පාදක දේශපාලන නියෝජනය ක්‍රමයෙන් වෙනස් වීමයි. සර්වජන ජන්ද බලය භාවිතා කරන තත්වය තුළ වුව ද, මුල දී සාමාන්‍ය ජනතාව ජාතික මැතිවරණ දේශපාලන ප්‍රවාහයට සම්බන්ධ වීම අපේක්ෂා කළ ආකාරයෙන් සිදු වූයේ නැත. ජනතාවගෙන් බහුතරය නූතනත්ව වීම, ජනතාව දැනුවත් කිරීමට සහ සංවිධානය කිරීමට අවශ්‍ය කරන දේශපාලන පක්ෂ හෝ ඊට සමාන දේශපාලන සංවිධාන නොමැති වීම සහ ජන්දහිමියන් ලියාපදිංචි ක්‍රමයේ පැවති දුර්වලතා මේ කෙරෙහි ප්‍රබල ලෙසින් බලපෑ සාධක වශයෙන් හඳුනා ගනු ලැබිණි. සර්වජන ජන්ද බලය හේතුවෙන් දේශපාලන ශෛලියේ ඇති වූ අනෙක් වෙනස වශයෙන් ප්‍රභූ පාදක දේශපාලන නියෝජනයේ වෙනස්වීම මෙම අධ්‍යයනයේ දී මූලික අවධානයට ලක් වුව ද මේ වෙනස සිදුවූයේ ඩොනමෝර් පාලන අවධිය තුළ නොව ඉන් පසු කාලය තුළ දී ය. විශේෂයෙන් 1956 න් පසුව ය. එය ද සිදු වූයේ පූර්ණ ලෙසින් නොවේ. සර්වජන ජන්ද බලය හේතුවෙන්

මෙරට දේශපාලනය තුළ දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රමයෙන් පැන නැගීම, ජනතාවගේ අවශ්‍යතා සහ ඉල්ලීම් මුල්කරගත් දේශපාලනයක් රට තුළ පැනනැගීම ප්‍රභූ පාදක දේශපාලන නියෝජනයට තිබුණු වැදගත්කම අඩු වීමට මුල් වූ බව මෙම අධ්‍යයනයෙන් හඳුනා ගනු ලැබිණි.

ආශ්‍රිතය

- Crick, Bernad (2005) In Defence of Politics, 5th edn, London: Continuum
- De Silva, K.M (1981) 'The Introduction of Universal Suffrage' , in K.M. de Silva (ed.), Universal Franchise 1931-81: The Sri Lankan Experience , Colombo : Department of Information, Government of Sri Lanka
- Jayawardena, Kumari (1972) The Rise of the Labour Movement in Ceylon, Durham: Duke University Press
- Jennings, Ivor (1956) The Approach to Self -Government, Cambridge: The Cambridge University Press
- Ludowyk, E.F.C (1962) The History of Ceylon, London: Faber & Faber
- Namasivayam. N (1951) The Legislatures of Ceylon 1928- 1948, London: Faber & Faber
- Russell, Jane (1982) Communal Politics under the Donoughmore Constitution 1931-1947, Dehiwala: Tisara Prakasakayo Ltd.
- Warnapala, Wiswa (2013) Parliament in Sri Lanka : A Study of the Working of Parliamentary Institution in Sri Lanka, Colombo: S. Godage & Brothers (Pvt) Ltd.
- Weerawardena, I.D.S (1951) Governmnet and Politics in Ceylon 1931-1947, Colombo: Ceylon Eeconomic Research Association
- Woodward, Calvin (1974) Sri Lanka's Electoral Experince from Personal to Party Politics, in Facific Affairs, Vol. 47, No.4.
- විතානවසම්, අතුල (2007) ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රමය සහ දේශපාලනය, මහරගම, කතෘ ප්‍රකාශනයකි

ජනතා පරමාධිපත්‍යය සහ ආණ්ඩුකරණය

යමුනා මෙන්ඩිස්

නූතන ලිබරල් රාජ්‍ය ගොඩනැගී ඇත්තේ පුද්ගල අයිතිවාසිකම් සහ ජනතා පරමාධිපත්‍යය යන සංකල්පය මතයි. මෙම සංකල්ප වේනිභාසිකව න්‍යායාත්මකව මෙන්ම ප්‍රායෝගිකව ද භාවිතය සහ පරිවර්තනයන්ට බදුන් වන සංකල්ප වේ. පරමාධිපත්‍යය පිළිබඳ සංකල්පයේ පියා ලෙස පින් බොඩෂන් සැළකූව ද ජනතා පරමාධිපත්‍යය පිළිබඳ සංකල්පය නූතන ජාතික රාජ්‍යය සමඟ සම්බන්ධ වන්නේ වේනිභාසික විකාශනයක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි.

ජනතා පරමාධිපත්‍යය සංකල්පය දේශපාලන සංවිධානයෙහි ප්‍රාථමික යුගය ලෙස පිළිගැනෙන ගෝත්‍රික සමාජවල සංස්ථාපිතව තිබිණි. ගෝත්‍රය තුළ තීරණ ගනු ලැබුවේ සමස්ත ගෝත්‍රයේම අභිමතය පරිදිය. නමුත් රාජාණ්ඩුක්‍රමය ආරම්භ වීමත් සමඟ බලයට පත්ව සිටි කණ්ඩායම්වල පැවැත්ම සහ ආරක්ෂාව තහවුරු කරගැනීම සඳහා රටවල් අතර යුද ඇතිවිය. රජවරුන්ගේ පටු පරමාර්ථ වෙනුවෙන් යුද කිරීමේ දී ඒවා සාධාරණීකරණය කරනු ලැබුවේ ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් සහ සුබසිද්ධිය සඳහා යුදමය ක්‍රියාදාමයන් පවත්වාගෙන ගිය බව සඳහන් කරමිනි. ගෝත්‍රික සමාජවල පැවති ජනතා පරමාධිපත්‍යය වෙනුවට ඒකාධිපති පාලන ව්‍යුහයන් බිහි විය. යුරෝපා ශිෂ්ටාචාරය බිහිවීමට පදනම් වූ ග්‍රීසිය තුළ ද මෙම තත්ත්වය මෙසේම පැවතුණි.

ඉන්දියාවේ රාජාණ්ඩු ක්‍රමයේ විකාශය පිළිබඳව විමසා බලන විට ද සොළොස් මහා ජනපදවල රජවරුන් තම බලය තහවුරු කරගැනීමටත් බලය පවත්වාගෙන යාම සඳහාත් විවිධ ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වී ඇත. අශෝක රජුගේ දික්විජය කිරීමේ අභිලාෂය වෙනුවෙන් ලක්ෂ සංඛ්‍යාත පීචිත සංඛ්‍යාවක් සහ විශාල දේපල ප්‍රමාණයක් විනාශ වූ අතර ධර්මාශෝක ලෙස බලපරාක්‍රමය වර්ධනය කර ගැනීමේ දී ධර්මය ප්‍රචාරය කරමින් ජනතාවගේ අදහස් යටපත් කළ බවද පැහැදිලිය. අග්ගඤ්ඤ සූත්‍රයට අනුව මහාසම්මත ලෙස පත් වූ පාලකයා ජේරි පත්වූයේ මහජනතාවගේ කැමැත්ත මතය.

රාජාණ්ඩු තුළ ජනතා පරමාධිපත්‍යය පිළිබඳ අදහස් යටපත්ව අසත්‍ය බලය සහිත රාජාණ්ඩු බිහිවිය. 17 සහ 18 ශතවර්ෂවල අසත්‍ය බලැති රාජාණ්ඩු අභියෝගයට ලක් වෙමින් පැවතිණි. ආගමික පදනමින්, පාරම්පරිකව සහ බලය භාවිතා කරමින් තහවුරු කරගෙන සිටි රාජ්‍ය බලය ප්‍රශ්න කෙරුණු අතර යුරෝපය තුළ දේශපාලන ආධිපත්‍යය (Authority) ප්‍රතිශ්ඨාපනය කිරීමේ ක්‍රමවේද පිළිබඳව දේශපාලන නායකයින් සහ දාර්ශනිකයන්ගේ අවධානය යොමු විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පරමාධිපත්‍යයේ හිමිකරුවන් බවට ජනතාව පත්වූහ. ආණ්ඩුකරණයෙහි ද්විත්ව භූමිකාව වන ආණ්ඩු කිරීම සහ පාලනය ජනතාවට හිමි විය.

දේශපාලන දර්ශනය තුළ සමාජ සම්මුතිවාදී වින්තකයන්ගේ අදහස් ජනතා පරමාධිපත්‍යය පිළිබඳ පරිකල්පනයන් ගොඩනගා ගැනීමට මනාව ඉවහල් වී තිබේ. නූතන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍ය ස්වරූපය, ආයතනික ව්‍යුහය සහ භාවිතයට පදනම් සපයා ඇත්තේ සමාජ සම්මුතිවාදී අදහස්ය. නොබීස්, ලොක් මෙන්ම රූසෝ ද රාජ්‍යයක් නොමැති සංකල්පනික ස්වභාවික සමාජය පිළිබඳ අදහස් මත පදනම් වේ. (රාජ්‍ය බිහිවීම පසු වන්නේ සමාජ සම්මුතිය මතය.) ඔවුන් තිදෙනාගේ රාජ්‍යය ස්වභාවය සහ භූමිකාව පිළිබඳ අදහස් වෙනස් වුව ද රාජ්‍යය බිහිවන්නේ ප්‍රකෘති සමාජයේ පිටවූ මිනිසුන් එකිනෙකා ඒකරාශි වීමෙනි. සමාජ සම්මුතිවාදී න්‍යාය ප්‍රලාපයක් ලෙස බැහැර කළ නොහැක්කේ රාජ්‍යය ජනතා කැමැත්ත මත පදනම් වනවාය යන සංකල්ප හේතුවෙනි. සමාජ සම්මුතිවාදී අදහස් තුළ (ස්වභාවයෙන්ම) ස්වභාවික යුක්තිධර්මයට අනුව පුද්ගලයාට තම පීචිතය ආරක්ෂා කර ගැනීමට මෙන්ම සමස්ත මානව වර්ගයාම ආරක්ෂා කරගැනීමට අයිතියක් පවතින බව මෙයින් පිළිගනී. දේශපාලන දර්ශනය තුළ මහජන පරමාධිපත්‍යය නැතහොත් පරමාධිපත්‍යය මහජනතාව සතු වන බව පිළිගැනීමට ලක් වන්නේ මෙම මතවාද තුළයි.

1776 ඇමරිකානු නිදහස් ප්‍රකාශනයෙහි සහ 1791 ප්‍රංශ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙහි පරමාධිපත්‍යය (Indivisible)

බෙදිය නොහැක, (Unalienable) අසහායවන අතර පවරාදිය නොහැක (Imprescriptible) ලෙස අර්ථ ගන්වා ඇති අතර එය මහජනතාව සතු බවක් එය කණ්ඩායමකට හෝ පුද්ගලයෙකුට හිමි නොවන්නක් ලෙසත් අර්ථ දක්වා ඇත.

ජනතා පරමාධිපත්‍යය සංකල්පය ව්‍යවස්ථාගත කිරීමේදී වඩා විධිමත්ව අදහස් ඉදිරිපත් වී තිබේ. පරමාධිපත්‍යය සංකල්පය ව්‍යවස්ථාපිත කිරීමේ සම්ප්‍රදාය ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයෙන් ආරම්භ වන අතර එහි ප්‍රස්ථාවනාව තුළ "එක්සත් ජනපදවල ජනතාව වන අපි..... එක්සත් ජනපද සඳහා මෙම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කරන්නෙමු."

පරමාධිපත්‍යය පිළිබඳ පවතින 1819 දී Mc Culloch vs Maryland නඩුවේදී ලබා දුන් තීන්දුව තුළ පරමාධිපත්‍යය සංකල්පය පිළිබඳ පැහැදිලි අදහස ප්‍රකාශ විය. " ආණ්ඩුව කෙළින්ම ජනතාවගෙන් නික්මෙයි. එය ස්ථාපනය වන්නේ ජනතාවගේ නාමයෙනි..... එය හරය අතින්ද ස්වරූපය අතින්ද ජනතාව තුළින් පැන නගියි. එහි බලතල ඔවුන් විසින් දානය කර ඇති අතර, ඔවුන් මත සහ ඔවුන්ගේ යහපත පිහිස පාවිච්චි කළ යුතුවේ..... එය සියළු දෙනාගේම ආණ්ඩුවයි. එහි බලතල සියල්ල ජනතාව විසින් පවරා දී තිබේ. ආණ්ඩුව සියළු දෙනාම නියෝජනය කරන අතර සියළු දෙනා වෙනුවෙන් ක්‍රියාකරයි."

ජනතා පරමාධිපත්‍යය පිළිබඳව සංකල්පය ලිඛිත ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා තුළ අන්තර්ගත කිරීමේ සම්ප්‍රදාය මඟින් රටක ස්වාධීන ජනතාවට ආවේනික බලයක් ලෙස එය සිද්ධාන්තයක් බවට පත්ව ඇත. ජනතාව නීතියට බලය දානය කරන්නේ යන සංකල්පය පරමාධිපත්‍යයේ හරයයි. පාර්ලිමේන්තුව ස්වාධීපති ආයතනය බවට පත් වන්නේ මෙම අර්ථයෙනි. පාර්ලිමේන්තුවේ ස්වාධීපත්‍ය බලය සම්බන්ධයෙන් වෙනසක් සිදු කිරීමට ව්‍යවස්ථාමය හෝ නෛතික ක්‍රමවේද අනුගමනය කළ නොහැකි අතර එය සිදු කළ හැක්කේ දේශපාලන සංසිද්ධීන් මඟින් පමණක් ලෙස පිළිගැනෙන්නේ මේ හේතුවෙනි.

රාජ්‍යයක් තුළ ඒකරාශී වූ ජනතා කැමැත්ත පිළිබඳ අදහස මහජන පරමාධිපත්‍යය සංකල්පයෙන් ගම්‍ය වේ. පරමාධිපත්‍යය ව්‍යවහාරය තුළ සමාජය සංගතතාවය ප්‍රකාශයට පත් කෙරෙන අදහසක් වන අතර එක්සේසත් වූ ජාතියක් පිළිබඳව අදහසද ගම්‍ය කරනු ලබයි. නමුත් දේශපාලනය තුළ සහ දර්ශනය තුළත් ජනතා පරමාධිපත්‍යය සංකල්පය නැවත නැවත සාකච්ඡාවට බදුන් වන්නේ ඒ පිළිබඳ ඒකමතික අදහසක් නොවීම හේතුවෙනි. ජනතා පරමාධිපත්‍යය පිළිබඳ සංකල්පය තුළ ගැබ් වී ඇත්තේ යහපත් සහ යුක්තිසහගත රාජ්‍යයක් ගොඩනැගීම පිළිබඳ අදහසයි. රාජ්‍යයක් යහපත් සහ යුක්ති සහගත වන්නේ පුද්ගල නිදහස, සමානාත්මතාව සහ සමාන සමාජ අවකාශ සලසාදීම තුළිනි. මෙම තත්වය තහවුරු වන්නේ සියළුම දෙනාගේ කැමැත්ත පදනම් කරගෙන පාලන කටයුතු සිදුවීම මඟිනි. ජනතා පරමාධිපත්‍යය සංකල්පය අභිලාෂ මත ක්‍රියාත්මක වීම හේතුවෙන් ජනතාවගේ පරිකල්පිත අපේක්ෂාවන් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට හැකියාවක් ලැබේ.

ලංකාවේ ස්වස්ථානික ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා ගොඩනැගීම ප්‍රයත්න දරණ අවස්ථාවේ දීත් ව්‍යායාම අවස්ථාවේ දීත් ජනතා මැදිහත්වීම ඉහළ මට්ටමකින් අපේක්ෂා කරන ලදී. එය 1970 මැතිවරණයට ඉදිරිපත් වූ සමහි පෙරමුණ මහජනයා වෙත ඉදිරිපත් කළ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයේ සිට ව්‍යවස්ථාව පනවා ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කරනු ලැබූ අවස්ථාව දක්වාම ඉතා පැහැදිලි විය. ස්වස්ථානික ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව ස්වදේශීය ජනතාවගේ අධිකාරිය තුළින් පැන නැගිය යුතු යන්න සිද්ධාන්තය තුළ ජනතා පරමාධිපත්‍යය සංකල්පයට හිමි අතිමූලිකත්වය පැහැදිලි වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු ජනරජ ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රස්ථාවනාව මේ සඳහා සාක්ෂි දරයි. " ශ්‍රී ලංකාවාසී වූ අපි ජනතාව කෙරෙහිම ලබාගන්නා බලයක් අධිකාරියක් ඇත්තා වූ ද ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක් පනවමින..... අප විසින් පිහිටුවා ගන්නා ලද ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සම්පාදක මණ්ඩලය මගින් ක්‍රියා කරමින් නිදහස් ස්වාධීන ජනතාවක් වශයෙන් අපට ආවේණික වූ බලය මෙහෙයවා..... ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව සම්මතකොට පනවා ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කරමින."

නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව පැනවීමට ඇති බලය ස්වාධීන ජනතාවට හිමි වන ආවේණික බලයක් ලෙස සලකා තිබේ. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට බලය සහ අධිකාරිය ලැබෙන්නේ ජනතාවගෙනි. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා නීතිය අවසාන වශයෙන් රටු පවතින්නේ ජනතාව මතයි. යම්කිසි ව්‍යවස්ථාවක් යල්පැන ගිය අවස්ථාවක එය සමාජීය අවශ්‍යතාවන්ගෙන් වෙනස්වීම හේතුවෙන් සාමකාමීව නෛතික විධිවිධාන තුළ හෝ ලේ වැගුරු විප්ලවයක් මඟින් පාලන රාමුව වෙනස් කිරීමට ජනතාවට හැකියාව හිමිවන්නේ මෙම පදනමෙනි. ව්‍යවස්ථා නීතියෙහි සහ ව්‍යවස්ථා තුළ ජනතාව යන වචනයෙන් අදහස් වන්නේ රාජ්‍යයේ වාසය කරන සියළුම ජනතාව විනා බහුතරය හෝ එක් කොටසක් නොවේ.

පළමු ජනරජ ව්‍යවස්ථාවේ 3 වන වගන්තිය තුළ ශ්‍රී ලංකා ජනරජයෙහි පරමාධිපත්‍යය පිහිටා ඇත්තේ ජනතාව කෙරෙහි බව සඳහන්වේ. එමෙන්ම 4 වන වගන්තිය මගින් පරමාධිපත්‍යය ක්‍රියාත්මක වන්නේ ජාතික රාජ්‍ය සභාව මගින් බව ප්‍රකාශ වේ. මේ අනුව ලංකාවේ ව්‍යවස්ථා ගොඩනැගීමේ දී ජනතාව කේන්ද්‍රීය බල සාධකය ලෙස සලකා තිබේ.

වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ තුන්වන වගන්තිය මගින් ද ජනරජයේ පරමාධිපත්‍යය ජනතාව කෙරෙහි පිහිටා ඇති බවත්, පරමාධිපත්‍යය අත්පළ නොහැකි බවත්, පරමාධිපත්‍යයට පාලන බලතල, මූලික අයිතිවාසිකම් සහ ජන්ද බලය ද ඇතුළත් වන බවත් සඳහන් වේ. එමෙන්ම හතරවන වගන්තිය තුළ ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය ක්‍රියාත්මක වීම සහ තුන්වි විදීම පිළිබඳව දීර්ඝ වශයෙන් සඳහන් වේ. 4 (අ) සිට දක්වා (ඉ) දක්වා උපවගන්ති තුළ පරමාධිපත්‍යය පදනම් කරගෙන ජනතාවගේ ව්‍යවස්ථාදායක බලය, විධායක බලය, අධිකරණ බලය, මූලික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ හිමිකම මෙන්ම ජන්ද හිමියෙකු වීමට ඇති පුරවැසි අයිතීන් පිළිබඳව ප්‍රකාශිත විධිවිධාන සඳහන් වේ.

මේ අනුව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් ජනතා පරමාධිපත්‍යය සංකල්පය ඉතා ඉහළින් ව්‍යවස්ථාපිත

කොට ඇති බව පැහැදිලිය. පහත් කෙටුම්පතෙහි සිට පහතක් සම්මත වන අවස්ථාව දක්වා ජනතාවට මැදිහත් වීමට ඇති හැකියාවත්, විවිධ කොමිසන් සභා පිහිටුවීම මගින් උදාහරණ වශයෙන් මැතිවරණ කොමිසම, මානව හිමිකම් කොමිසම, පොලිස් කොමිසම වැනි කොමිසම් මගින් ජනතා පරමාධිපත්‍යය ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය නෛතික රාමුව නිර්මාණය කර තිබේ. ව්‍යවස්ථාපිත විධිවිධාන සියුම්ව නිරීක්ෂණයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යවස්ථාව ජනතා පරමාධිපත්‍යයට අති මූලික ස්ථානයක් ලබා දී ඇත. එය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයක ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් වන අතර අනන්‍ය ලක්ෂණයක් ලෙස ද සැලකේ. ජනතා පරමාධිපත්‍යය අභියෝගයට ලක් වී ඇත්තේ ඒකාධිපති සහ ප්‍රභූතන්ත්‍ර පාලන තන්ත්‍ර නිර්මාණය වීම මගින් ලිබරල් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හරයන් අභියෝගයට ලක්වීම තුළ ය.

ආණ්ඩුවක් ගොඩ නැගීමට දේශපාලන බලය හිමි වන්නේ මහජනතාවටය. ව්‍යවස්ථානුකූලවාදය, නීතියේ ආධිපත්‍ය සහ අධිකරණය ස්වාධීනත්වය වැනි සංකල්ප ලිබරල් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනතන්ත්‍ර තුළ ජනතා පරමාධිපත්‍යය මත පදනම් වූ ආණ්ඩුකරණය සවිමත් කිරීමට අවශ්‍ය අවශේෂ මූලික මාර්ගෝපදේශ ලෙස වර්තමාන ආණ්ඩුකරණය පිළිගැනේ.

පසුගිය දශකයේ පරමාධිපත්‍යයේ හිමිකරුගේ පුරවැසි භූමිකාව පිළිබඳ සංවේදී අර්බුද ගණනාවක් තුළ ඉස්මතු විය. ජාතික රාජ්‍ය සහ පුරවැසියා අතර පවතින සම්බන්ධතාව බිඳ වැටී සේවාදායකයාගේ ස්වරූපයෙන් කටයුතු කිරීමට යොමු වීම හේතුවෙන් රාජ්‍යය සහ පුරවැසියා අතර සම්බන්ධතාව දුර්වල විය. සවිඥාණික පුරවැසියාගේ දෘෂ්ටියෙන් සපිරි පුරවැසියෙකු ලෙසට කටයුතු කිරීමට පරමාධිපත්‍යය හිමි පුද්ගලයින් කටයුතු කිරීම වෙනුවට අයිතිවාසිකම් හිමි වගකීම දරන්නෙකු බවට පත්ව තිබේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රාජ්‍ය සේවා සපයන ආයතනයක් බවට පත්ව තිබේ. රාජ්‍යයන් සුජාතභාවය සහ ආධිපත්‍ය ලබාගන්නා ජනතාවගේ භූමිකාව සංකෝචනය වී ඇත. ජාතික රාජ්‍යයේ යහපත් පුරවැසියා වගකීමෙන් කටයුතු කරන දේශපාලන

සහ සිවිල් ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙන්නකු බවට පත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව ආණ්ඩුකරණය වර්තමානයේ මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටළුවකි. ඒ සඳහා පුරවැසි අධ්‍යාපනය ලබාදීම මගින් ප්‍රතිසංස්කරණ ඇති කළ යුතු ය.

රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වැනි විවිධ කණ්ඩායම්වල මතවාද ගෝලීයකරණය තුළ ජාතික රාජ්‍ය තුළ ට ගලා වීම මගින් පුරවැසියා සහ පුරවැසි ක්‍රියාකාරකම් විකෘති වී තිබේ. එමෙන්ම පුරවැසියාගේ පරමාධිපත්‍යය නිමියා ලෙස ක්‍රියා කිරීමේ නෛතික පදනම ද මෙමගින් අභියෝගයට ලක් වී තිබේ. ජාතික තලයේ මෙන්ම ජාත්‍යන්තර තලය තුළ ද සුපිරි පුරවැසියෙකු (Super Citizen) නිර්මාණය කළ හැක්කේ ජාතික රාජ්‍යය තුළ ජනතාවගේ දේශපාලන, සමාජ, ආර්ථික සහ අන්‍යතාව සම්බන්ධ ඉල්ලීම්වලට යහපත් ප්‍රතිචාර දැක්වීමෙනි. ජනතා පරමාධිපත්‍යය රාජ්‍යයට සුජාතතාවය ලබාදෙන අතර එමගින් ආණ්ඩුකරණය ද වඩා ජනතා හිතවාදී ආණ්ඩුකරණයක් බවට පත් වීමට අවශ්‍ය පසුබිම සකස් කෙරෙණු ඇත. දේශපාලන සමාජයක තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට සර්වාන්තර්ග්‍රහණ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රමවේදය (Inclusive democracy) කෙරෙහි යොමු වීමෙන් පරමාධිපත්‍යය ක්‍රියාවට නැංවීමට සෑම ජන කොටසකටම හැකියාව ලැබේ. රාජ්‍යය ඒකාග්‍රකරණය ක්‍රියාවලියට ද මෙමගින් පුළුල් පිටිවහලක් හිමිවෙනු ඇත.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

- Cooray L. J.M (2005). Constitutional Government in Sri Lanka, A Stamford Lake publications, Malwana Sri Lanka.
- Cooray L .J.M (1971). Reflections on Constitution and the Constituents Assembly, Hansa Publisher, Colombo.
- Espejo, Paulina Ochan (2011). The times of popular sovereignty, The Pennsylvanian State, University press, USA.
- Cohen, Jean L. (2012). Globalization and sovereignty, Cambridge University press, Cambridge, United Kingdom.

- Zikkert, Micheal P. (1994). Natural Rights and the New Republicanism, princeton, NJ : Princeton University press.
- Kirahemer, O, (1961). Political Justice: The Use of Legal Procedure 01 Political End, Princeton University press.
- Ranthnapala, Nandasena, (1997). Buddhist Democratic political theory and practice, Vishva Lekha, Rathmalana Sri Lanka.
- මැන්දිස් පී.සී. (1965). ලංකාව සහ ලෝක ඉතිහාසය, සීමාසහිත කොළඹ ඇපොතිකර්ස් සමාගම, කොළඹ.

සුළුතරයේ නියෝජනය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය

නීතිඥ ප්‍රසන්න ද සොයිසා

මෙම පත්‍රිකාවෙහි කතුවරයා විසින් මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව මගින් ප්‍රකාශයට පත් කෙරෙන කතිරයේ බලය ප්‍රකාශනයේ මුල් කලාපයට 'බහුතරයේ කැමැත්ත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය නොවේ' යන මතයෙන් ලියූ ලිපියේ අඩංගු වාක්‍ය දෙකක් මෙසේය:

"බහුතර කැමැත්ත මත පත් වූ පමණින් බහුතර නියෝජිතයන්ගේ එකඟත්වය අනුව ක්‍රියාත්මක වූ පමණින් එය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයක් යැයි කිව නොහැකිය. එය සුළුතර ජන කොටස්වලට අගතිදායක ලෙසින් ක්‍රියාත්මක වන්නේ නම් එහි පවතින්නේ බහුතරයේ පීඩාකාරී පාලනයක් නැතහොත් බහුතරයේ ප්‍රජා පීඩක පාලනයකි" (ද. සොයිසා 2017: 2).

ඉහත අදහස තව දුරටත් විමසා බැලීම මෙම ලිපියේ අරමුණයි. මහාචාර්ය ටෝන්ක්විස්ට්ගේ සංකල්පගත කිරීම අනුව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ හරය වන්නේ දේශපාලනික සමානාත්මතාව මත පදනම්ව පොදු කාරණා පිළිබඳව ජනතා පාලනය බවයි. ඔහු මෙහි දී, වෙනත් කරුණු අතර, සහභාගිත්වය, බලය පැවරීම, නියෝජනය සහ සාමූහිකත්වය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ ලක්ෂණ ලෙස හඳුනා ගනී (Tornquist 2004: 201).

සුළුතරයේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳව වැදගත් දර්ශකයක් වන අතර එය සුළුතරයේ නියෝජනය සමග සෘජු ලෙසින් සම්බන්ධය. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යන්න පුළුල් පරාසයක විහිදී ඇති සංකීර්ණයකි. යම් නිශ්චිත රාජ්‍යයක හෝ සමාජයක පවත්නා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට එහි ස්වභාවය සහ මට්ටම මත එක් පරාසයේ යම් ස්ථානයක් තිබිය. එම ස්ථානය තීරණය කිරීමෙහි ලා උපයෝගී වන පරාමිති අතර වැදගත් එකක් වන්නේ සුළුතරයේ අයිතිවාසිකම්ය. ශ්‍රී ලංකාව වැනි බහුවාර්ගික, බහුආගමික, බහුසංස්කෘතික සමාජයක් සඳහා එය අතිශයින් අදාළ වේ. සුළුතරය කොන් කරනු ලැබීම හෝ සමාජ බහිෂ්කරණයට ලක් කිරීම බොහෝ සමාජවල දක්නට ලැබෙන්නකි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සුළුතරයේ අයිතිවාසිකම් අහිමි කිරීමක් සිදු වේ. මෙම අයිතිවාසිකම් අතර 'නියෝජනය' සඳහා වන අයිතිවාසිකම අතිශයින් වැදගත් වේ. සුළුතරයට

නියෝජනය සඳහා අවස්ථා පුළුල් කිරීම මගින් දේශපාලන, සමාජ සහ සංස්කෘතික ආයතනවල ක්‍රියාකාරිත්වයට ඇතුල් වීමේ අවකාශ ලබා දීම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ අතිශය වැදගත් සහ සාධනීය සංකීර්ණයක් ලෙස හැඳින්විය හැක ය. සුළුතරයේ නියෝජනය සහ සහභාගිත්වය මනාව වටහා ගැනීමට එය පවත්නා සමාජ සහ දේශපාලන ගතිකයන්ගෙන් වෙන් නොකර ඒවා හමුවේ තබා සලකා බැලිය යුතු ය. එය එතරම් සරල ක්‍රියාවක් නොවේ. තාරා කුමාරස්වාමී පෙන්වා දෙන පරිදි වාර්ගික, ආගමික සහ කුල බෙදීම් පන්ති සහ පක්ෂ සීමා දුක්මවා යමින් දේශපාලන පෙළ ගැස්මට සහ මැතිවරණ තරගයට විශාල සංකීර්ණතාවක් හඳුන්වා දී ඇත (Coomaraswamy 1988: 63).

නිව්ටන් ගුණසිංහ ලාංකේය සන්දර්භය තුළ දේශපාලන සාධකය ආර්ථික ක්ෂේත්‍රය තුළ විහිදෙන ආකාරය නිරීක්ෂණය කරයි. ඔහු පෙන්වා දෙන පරිදි මහ මැතිවරණයක් යනු හුදෙක් නියෝජිතයන් පත් කර ගැනීමක්ම නොව ආර්ථික සම්පත් කරා ප්‍රවේශයක් ලබා ගැනීමක් ද වන බවයි. එහි දී දේශපාලන මානය පරිධිආර්ථික ස්වභාවයක් ගන්නා බවයි (Gunasinghe 1990: 135).

ඉන්දියාවේ දේශපාලන නියෝජනය පිළිබඳ සාකච්ඡා කරමින් ඉන්ඩානාදන් ප්‍රකාශ කරන්නේ යම් සමාජයක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය කෙතෙක් දුරට පවතින්නේ ද යන්න එහි සිටින්නා වූ ජන කණ්ඩායම්වල දේශපාලන සහභාගිත්වය මත රඳා පවතින බවයි (Inbanathan 2003: 18).

ඉහත විස්තර කරන ලද සමාජ පරිසරය සහ තත්ව අනුව සුළුතරයේ නියෝජනය මෙන්ම සහභාගිත්වය ද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රියාදාමය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය බව පැහැදිලිය. නියෝජනයකින් සහ සහභාගිත්වයකින් තොරව තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වීමට හැකියාවක් නොමැත. ප්‍රජාව බල ගැන්වීම සැබවින්ම සිදු කිරීමට අවශ්‍ය නම් තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා අභිවාර්යයෙන්ම අදාළ ප්‍රජාවේ සාමාජිකයන් සහභාගි කර ගත යුතු ය. තීරණ ගැනීම කෙරෙහි සෑම මට්ටමක් සඳහාම ප්‍රවේශය තිබිය යුතු ය.

නියෝජනය සහ සහභාගිත්වය සඳහා වන අයිතියෙහි වැදගත්කම ඉස්මතු වන්නේ මෙම තත්වය යටතේය.

අයිතිවාසිකම් කඩවීම්වලට මුලින්ම භාජනය වන්නේ සමාජයක සුළුතර ජනකොටසය. මෙහි මුලින් ද සඳහන් කර ඇති පරිදි සුළුතරයේ අයිතිවාසිකම් මගින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ ස්වභාවය තීරණය කළ හැකි වන්නේ මෙම තත්වය නිසාය. සාමාන්‍ය භාවිතයේ දී සුළුතරය යන්න බහුලව භාවිත වන්නේ ජනවාර්ගික සුළුතරය හැඳින්වීම සඳහාය. එහෙත් සමාජීය සුළුතරය පිළිබඳව ද අපගේ අවධානය යොමු වීම අත්‍යවශ්‍යය. අවචරප්‍රසාදිත කුල පිළිබඳ සාකච්ඡාවේ දී ජයදේව උයන්ගොඩ සමාජීය සුළුතරය යන්න භාවිත කොට ඇත. ඔහු එක් කුල ප්‍රජා සමාජීය සුළුතර කණ්ඩායම් ලෙස සලකා ඇත (Uyangoda 2000: 16).

සමාජීය සුළුතරයේ නියෝජනය සඳහා විශේෂ නෛතික ප්‍රතිපාදන සැලසීම ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජයක යුතුකමකි. මෙම ලිපියේ ඉතිරි කොටසින් ඒ සම්බන්ධයෙන් ඇති ඉන්දීය ප්‍රතිපාදන සහ ශ්‍රී ලාංකේය ප්‍රතිපාදන පිළිබඳ සංසන්දනයක යෙදෙමු. ඉන්දීය ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 330 සහ 332 වන ව්‍යවස්ථා මේ සම්බන්ධයෙන් අදාළ වේ. 330 වන ව්‍යවස්ථාව මගින් ඉන්දීය මහජන මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ ද 332 වන ව්‍යවස්ථාව මගින් ප්‍රාන්ත ව්‍යවස්ථාදායකවල ද ආසන සංඛ්‍යාවක් උපලේඛනගත කුල සහ උපලේඛනගත ගෝත්‍රික කණ්ඩායම් සඳහා වෙන් කරනු ලැබ ඇත. 243D වන ව්‍යවස්ථාව මගින් මෙම වෙන් කිරීම් පංචායත් සභා දක්වා ව්‍යාප්ත කර ඇත. (උපලේඛනගත කුල සහ උපලේඛනගත ගෝත්‍රික කණ්ඩායම් සඳහා රාජ්‍ය සේවයේ තනතුරු වෙන් කිරීම, ඔවුන්ගේ කටයුතුවලට අදාළ ජාතික කොමිෂන් සභා පිහිටුවීම වැනි ඔවුන්ට අදාළ වෙනත් ව්‍යවස්ථාපිත ආරක්ෂණ තත්ව ගණනාවක් ඇතත් ඒවා ගැන මෙම ලිපියේ අවධානය යොමු නොකෙරේ).

මෙබඳු ව්‍යවස්ථාපිත ආරක්ෂණ තත්ව පැවතිය ද භාවිතයේ දී ඒවා ක්‍රියාත්මක වන්නේ විවිධාකාර ප්‍රායෝගික සීමාවලට යටත්වය. පංචායත් සභාවල උපලේඛනගත කුල සඳහා වෙන් කර නියෝජිතයන්ගේ

ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් මගින් ඉන්ඩොදන් (2003) පෙන්වා දෙන්නේ ආසන වෙන් කිරීම් යටතේ වුව ද ඔවුන්ට ක්‍රියාත්මක වීමට සිදුව ඇත්තේ කුල ධුරවලියේ ඉහළ කුලවල නියෝජිතයන්ගේ සීමා කිරීම්වලට යටත්ව බවයි. ඉන්දීය පාර්ලිමේන්තුවේ ස්ත්‍රී නියෝජනය 33% දක්වා ඉහළ නැංවීමේ යෝජනාවට නැතුණ විරෝධතා පිළිබඳව අදහස් දක්වමින් නිවේදිතා මෙනන් ප්‍රකාශ කරන්නේ එක් විරෝධතා හුදු පුරුෂාධිපත්‍යධාරී විරෝධතා නොව බවත් සමස්තය ආවරණය කරන්නා වූ එක් 33% වෙන් කිරීම මගින් 'ඉහළ' කුලවල ස්ත්‍රීන් 'පහළ' කුලවල පුරුෂයන් විස්ථාපනය කිරීමේ හැකියාවක් ඇතැයි යන සැකය මත යම් කුල පදනමකින් නැගෙන්නා වූ සාධාරණ විරෝධයක් බවයි (Menon 2009: 95). ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් පාලන ආයතනවල ස්ත්‍රී නියෝජනයේ දී මෙවන් තත්වයක් හට ගන්නා ද යන්න අධ්‍යයනයට ලක් විය යුත්තකි. සුළුතර අයිතිවාසිකම් ලබා දීමේ දී වෙනත් සුළුතරයකට අසාධාරණයක් නොවන ආකාරයෙන් කටයුතු කළ යුතු බවට මෙය උදාහරණයකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ සුළුතර ජන කොටස්වල නියෝජනය සඳහා විවිධ පියවර ගෙන ඇති බව මැතිවරණ ඉතිහාසය විමසූ විට පැහැදිලි වේ. පත්කළ මන්ත්‍රීවරුන්, බහුමන්ත්‍රී ආසන, කුල සංයුති අනුව නිර්මාණය කරන ලද ජන්ද කොට්ඨාස වැනියෙනි. එහෙත් වර්තමාන නෛතික තත්වය යටතේ සුළුතරයේ නියෝජනයක් සඳහා ඇත්තේ ජාතික ලැයිස්තුවෙන් මන්ත්‍රීවරුන් පත් කිරීම සඳහා 15 වන ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 99අ ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කරන ලද ප්‍රතිපාදනයයි. ඒ අනුව ජාතික ලැයිස්තුවෙන් මන්ත්‍රීවරුන් පත් කරන ලෙස දේශපාලන පක්ෂ හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායම්වලට දැන්වීම නිකුත් කිරීමට පළමුව, "මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා, 98 වන ව්‍යවස්ථාව යටතේ පාර්ලිමේන්තුවට තේරී පත්ව ඇති, ජනවාර්ගික හෝ වෙනත් ආකාරයක වූ ජනකොටසකට අයත් මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව ජාතික සංඛ්‍යා අනුපාතයට අනුකූල වන්නේ ද යන වග තීරණය කළ යුතු අතර පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී ධුර සඳහා තෝරාපත් කර ගැනීම පිණිස එසේ තැනැත්තන් හම් කිරීමේ දී සියලුම

ජන කොටස්වල නියෝජනය ජාතික ජනසංඛ්‍යා අනුපාතයට අනුකූල වන බව හැකි තරම් ප්‍රමාණයකට සුරක්ෂිත කරන ලෙසට එම පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂයේ ලේකම්වරයාගෙන් හෝ එම ස්වාධීන කණ්ඩායමේ කණ්ඩායම් නායකයාගෙන් ඉල්ලා සිටිය යුතුය". මේ අනුව කළ හැක්කේ ඉල්ලීමක් පමණි. එම ඉල්ලීම පිළිපැදීමට දේශපාලන පක්ෂ හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායම් බැඳී නොමැත. මෙහි වෙනත් ආකාරයක වූ ජනකොටසක් යන්න සමාජීය සුළුතරය ඇතුළත් කර ගැනීමට තරම් පුළුල් එකකි. එහෙත් කිසිදු මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයෙකු හෝ මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව එකී ව්‍යවස්ථාවේ දැක්වෙන අනුපාතය ගණනය කළ බවක් දැනගන්නට නොමැත.

සමාජීය සුළුතරයේ නියෝජනය තහවුරු කිරීම සඳහා අභිචාර්ය වෙන් කිරීමක් පවතින ඉන්දියාවේ පවා සැබෑ නියෝජනයක් පවත්වා ගැනීමේ දී ගැටලු මතු වී ඇති බව ඉහත දැක්වුණි. එවන් කිසිදු අභිචාර්ය නියෝජනයක් සඳහා හෙතික ප්‍රතිපාදන නොමැති තත්වයක් යටතේ සහ සෑම ජාතික දේශපාලන පක්ෂයක්ම පාහේ බහුතරයේ නායකත්වය යටතේ පවත්නා ශ්‍රී ලංකාවේ සුළුතරයේ නියෝජනය සාක්ෂාත් කර ගැනීම හුදු බලාපොරොත්තුවක්ම පමණි.

එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනයේ 21 වන වගන්තිය යම් තැනැත්තෙකුට සෘජුව හෝ නිදහසේ තෝරා ගනු ලබන නියෝජිතයන් මගින් ඔහුගේ රටේ පාලනයට සම්බන්ධ වීමේ අයිතිවාසිකම දක්වා ඇත. මෙම තත්වය එක්සත් ජාතීන්ගේ සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ප්‍රඥප්තියේ 25 වන වගන්තිය තව දුරටත් විස්තීර්ණය කරනු ලැබ ඇත. මෙම ජාත්‍යන්තර හෙතික ලේඛන දෙකටම ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍යය පාර්ශ්වයක් වන නිසා සියලුම ජන කොටස්වලට එකී අයිතිවාසිකම් ලබා දීමේ සක්‍රීය බැඳීමකට ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍යය යටත්ය. තවත් වැදගත් ජාත්‍යන්තර සම්මුතියකට ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍යය පාර්ශ්වයක් වෙයි. එනම්, වාර්ගිකත්වය මත පදනම් වූ සියලු ආකාරයේ වෙනස්කම් කිරීම තුරන් කිරීම පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතියයි. එහි 5 වන වගන්තියේ දැක්වෙන පරිදි සෑම පාර්ශ්වකාරී රාජ්‍යයක්ම, වර්ගය මත පදනම්

වූ වෙනස්කම් තොරව සෑම තැනැත්තෙකුගේම දේශපාලන අයිතිවාසිකම්, විශේෂිතව මැතිවරණවල දී ඡන්දය දීම සහ තරග කිරීම මගින් ඒවාට සහභාගි වීමේ අයිතිවාසිකම තහවුරු කළ යුතු ය. වාර්ගිකත්වය මත පදනම් වූ වෙනස්කම් කිරීම තුරන් කිරීම සඳහා වූ කමිටුවේ 61 වන සැසි වාරයේ (2002) දී එකී සම්මුතියේ 1 වන වගන්තිය පිළිබඳව කරන ලද සාමාන්‍ය නිර්දේශ XXIX හි මෙම සම්මුතියේ දැක්වෙන වර්ගය යන්නට කුලය හෝ වෙනත් විවැනි ජන කණ්ඩායම් ද ඇතුළත් වන බව දැක්වෙයි. ශ්‍රී ලංකා රජයට ඇති ඉහත ආකාරයේ බැඳීම ඉටු කිරීමේ වගකීම අඩු වැඩි වශයෙන් රාජ්‍යයේ සියලු අංගවලට සම්බන්ධ නිලධාරීන් සතු බව ද සඳහන් කළ යුත්තකි.

ආශ්‍රිත ලේඛන

ද සොයිසා, ප්‍රසන්න, 2017. 'බහුතරයේ කැමැත්ත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය නොවේ'. කතිරයේ බලය. වෙළුම 1 කලාපය 1.

- Coomaraswamy, Tara, 1988. Parliamentary Representation in Sri Lanka 1931-1986, unpublished Ph.D. thesis. University of Sussex.
- Gunasinghe, Newton, 1990. Changing Socio-economic Relations in the Kandyan Countryside. Colombo: Social Scientists' Association.
- Inbanathan, Anand, 2003. Affirmative Action for Dalits: Political Representation in Panchayats (Working Paper 138). Institute for Social and Economic Change.
- Menon, Nivedita, 2009. 'Sexuality, Caste, Governmentality: contests over 'gender' in India'. Feminist Review 91.
- Tornquist, Olle, 2004. 'The Political Deficit of Substantial Democratisation'. Politicising Democracy: The New Local Politics of Democratisation. Ed. John Harris, Kristian Stoke and Olle Tornquist. New York: Palgrave Macmillan.
- Uyangoda, Jayadeva, 2000. 'The inner Courtyard: Political Discourse of Caste, Justice and Equality in Sri Lanka'. Pravada, Vol.6, No. 9&10.

ජන්ද හිමියන්ගේ දින වැඩසටහන් සහ
ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, සර්වජන ජන්ද බලය
පිළිබඳව සිදු කළ විශේෂ ක්‍රියාකාරකම්වල
තොරතුරු හා ප්‍රයාස

ආසියාතික රටවල් අතරින් ප්‍රථමවරට සර්වජන ඡන්ද බලය ක්‍රියාත්මක වූ ශ්‍රී ලංකාව හෝලිය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ඉතිහාසය තුළ සුවිශේෂී සන්ධිස්ථානයක් අත්පත් කරගෙන ඇත. විශේෂ, පසුගිය අත්දැකීම් අනුව ඡන්ද විමසීම් අවස්ථාවල දී ලාංකික ජනතාව උද්යෝගිමත්ව ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීම සිදුකරන අතර, ඡන්දදායකයාගේ දේශපාලන අවබෝධය කුමක් වුව ද ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ඔවුහු නොඉවසිල්ලෙන් බලාගෙන සිටිති. විශේෂ වුව ද නම් තම ඡන්ද අයිතිය ලබාගැනීම සඳහා අනුගමනය කළයුතු නීතිමය ප්‍රතිපාදන සහ පරිපාලන ක්‍රමවේදය පිළිබඳව බොහෝ දෙනා නොදැන සිටී. සරලව කිවහොත්, ඡන්ද හිමි නාමලේඛන ප්‍රතිශෝධනයක දී ඡන්ද හිමි නාමලේඛනයට තම නම් ඇතුළත් කර ඇති බවට සහතික වියයුතු බව ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ පුරවැසියන් නොදැන සිටිති. මේ සම්බන්ධයෙන් ජනතාව දක්වන උනන්දුව ද ඉතා අවම මට්ටමක පවතී.

පවතින මෙම තත්ත්වයේ සෘණාත්මක ප්‍රතිවිපාකය වන්නේ සුදුසුකම් ඇති පුරවැසියන් සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් ඡන්ද දායකයින් ලෙස ලියාපදිංචි නොවීමයි. ප්‍රති 01 "ඡන්ද හිමියන්ගේ දිනය" (වර්තමානයේ පෙබරවාරි 01) ලෙස නම් කර ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා විශේෂ වැඩසටහන් පවත්වමින් සුදුසුකම් ඇති සියලුම පුරවැසියන්ට ඡන්දය ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රමවේදය පිළිබඳව දැනුම්වත් කිරීමටත් ජනතා පරමාධිපත්‍යය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා සර්වජන ඡන්ද බලය පිළිබඳව දැනුම්වත්කමක් ඇති සමුද්ධික පුරවැසි පවුරක් නිර්මාණය කරමින් රටෙහි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ශක්තිමත් කිරීමටත් මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව කටයුතු කරනු ලබයි.

ඡන්ද දායකයින්ගේ දිනයක් නම් කිරීමට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් සියලු පුරවැසියන් ඇතුළත් මැතිවරණ ක්‍රියාවලිය යන සංකල්පය ශ්‍රී ලංකාව තුළ දී ක්‍රියාත්මක කිරීමට මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව ගන්නා ලද තීරණයයි. එනම් සුදුසුකම් ලත් සියලුම පුරවැසියන් සඳහා ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය

ප්‍රතිපත්තිමය වශයෙන් පිළිගැනීමයි. විශේෂයෙන්ම ක්‍රමානුකූලව ඡන්ද දායකයින්ගේ අධ්‍යාපනය සහ මැතිවරණ ක්‍රියාවලියට සහභාගීත්වය දැක්වීම යටතේ ඡන්ද දායක අධ්‍යාපනයේ නව සංකල්ප ලංකාවට හඳුන්වාදෙමින් මැතිවරණ ක්‍රියාවලිය තුළ ජනතා සහභාගීත්වය වර්ධනය කිරීම මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රමුඛතම වගකීමක් වේ.

අනෙකුත් රටවල් හා සසඳන විට ශ්‍රී ලංකාවට සුවිශේෂී ස්ථානයක් හිමිව ඇත්තේ වාර්ෂිකව ඡන්දහිමි නාමලේඛනය සංශෝධනය කරන රටවල් කිහිපය අතරට අයත්ව සිටීම හේතුවෙනි. වාර්ෂිකව ඡන්ද හිමි නාමලේඛනය යාවත්කාලීන කිරීමේ දී මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව අනුගමනය කරනු ලබන්නේ රටේ මූලික නීතිය වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රතිපාදන හා 1980 අංක 44 දරන ඡන්දහිමියන් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනතේ හා අදාළ සංශෝධන පනත්වල සඳහන් විධිවිධාන මඟිනි. ජනරජයේ ස්වෛරීභාවය ආරක්ෂාවන්නේ ඡන්ද බලය සූර්යාභිමන් බව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව පැහැදිලිව අවබෝධ කොටගෙන ඇත. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 3 වැනි ව්‍යවස්ථාව එහි නීත්‍යානුකූලභාවය අවධාරණය කරයි. එනම් ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ පරමාධිපත්‍යය ජනතාව සතුව පවතින අතර එය අත්හළ නොහැකිය. පරමාධිපත්‍යයට රජයේ බලතල, මූලික අයිතිවාසිකම් සහ ඡන්ද බලය ඇතුළත් වේ.

ඡන්ද හිමියන්ගේ දිනය තුළ දී ජනතාව දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් හා සමගාමීව සමාජයේ විශේෂ ජන කාණ්ඩ කිහිපයක් හඳුනාගෙන ඔවුන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමුකර එම කොටස් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රියාවලියට සක්‍රීයව හවුල් කර ගැනීම ඡන්ද හිමියන්ගේ දින වැඩසටහන්වල මූඛ්‍ය පරමාර්ථයක් වී තිබේ.

එම සමාජ කොටස් පහත පරිදි වේ.

I. කාන්තා පුරවැසියන්

II. යොවුන් පුරවැසියන්

III. අබාධිත පුරවැසියන්

IV. සුළු ජනප්‍රජාව නියෝජනය කරන පුරවැසියන්

සෑම වසරකම ඡන්ද හිමියන්ගේ දිනයට සමගාමීව මෙම සමාජ කොටස් ද ඉලක්ක කරගෙන වැඩමුළු, සාකච්ඡා, අත්පත්‍රිකා බෙදීම්, බැනර්/පෝස්ටර් ප්‍රදර්ශනය කිරීම, පා ගමන්, රථ පෙළ පාළි, දැනුම් මිනුම තරග, කට්ක තරඟ චිත්‍ර තරඟ, වීදි නාට්‍ය, කෙටි චිත්‍රපට ප්‍රදර්ශනය වැනි විශේෂ දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් සංවිධානය කර ඇති අතර, ඒ සඳහා ඉහළම ජනතා ප්‍රතිචාර ද ලැබී තිබේ. මෙම වැඩසටහන්වල මූලික අපේක්ෂාව වූයේ සුදුසුකම්ලත් සියළු පුරවැසියන් ඡන්දය්‍යම් නාමලේඛනයේ ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා පුළුල් ප්‍රචාරයක් ලබා දීමයි.

2012 වර්ෂයේ පළමු ඡන්ද හිමියන්ගේ දින සැමරුම කොළඹ නගරයේ දී පැවැත්වුණ අතර පසුගිය එක් එක් වර්ෂවල පවත්වන ලද ඡන්ද හිමියන්ගේ දින ප්‍රධාන වැඩසටහන් හා සර්වජන ඡන්ද බලය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ ජනතාව දැනුම්වත් කිරීම සඳහා මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් පසුගිය වර්ෂවල දී සිදුකරන ලද විශේෂ ක්‍රියාකරකම් පිළිබඳව ඉදිරි ජායාරූපවලින් දැක්වේ.

2015
වර්ෂය

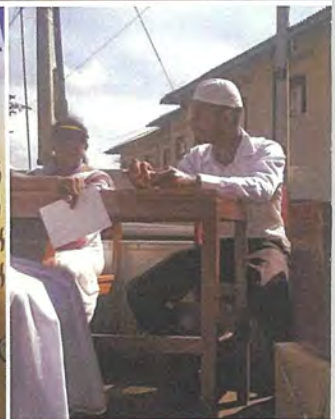
"ජනතා පරමාධිපත්‍යය සැබෑ ලෙසම ක්‍රියාත්මක
වන්නේ සර්වජන ඡන්ද බලය නිදහස් හා
සාධාරණ ලෙස භාවිතාවේ යෙදිය හැකිනම් පමණකි."

ජනදින බවේ අයිතියයි.
ජනදින නිමයන්ගේ දිනය
2015-06-01

නම් නිමුණෙන්	පොතේ
බලව ඡන්ද	ඇතේ
නම් නැතිනම්	පොතේ
බලව ඡන්ද	නැතේ

බලව ඡන්ද නිමයෙක් ලෙස
ලියා පදිංචි වුවාද?

**"කිසිදු ජනිතමයකු
අත්නොහැරෙන මැතිවරණ
ක්‍රියාවලියක්."**

2017
වර්ෂය

“ජන්දය ඔබේ අයිතියකි.
එයටත් වඩා ඔබේ වගකීමකි.”

2018
වර්ෂය

"සැබෑ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ඡන්ද බලය මත රඳා පවතී."

2019
වර්ෂය

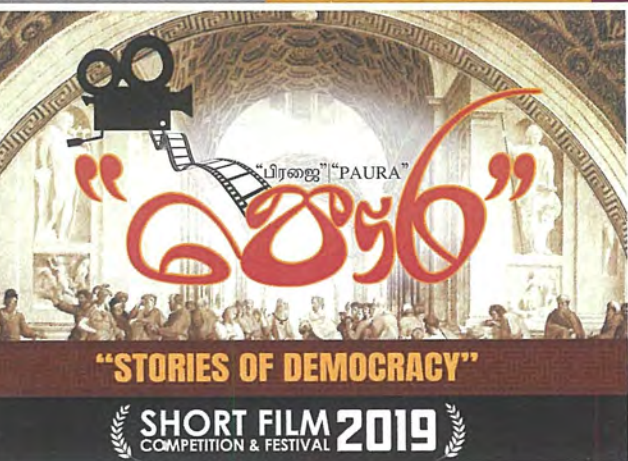
“රටේ අනාගතය තීරණය කරනු
ලබන්නේ ජන්ද හිමියන් විසිනි.”

2022
வரலாறு

"இவ்வீ சந்திய ரவீ அனாதையடி."

ELECTION COMMISSION
OF SRI LANKA

ANNUAL RESEARCH SYMPOSIUM 2019

*Striving for A Nation that
Safeguards Universal Franchise*

රාජ්‍ය පාලනයට සහභාගිවීම

“නිදහස් ලෙස හෝ සෘජුව නියෝජන ක්‍රමවේදයක් මගින් රටක ජීවත් වන සෑම අයකුටම තම ඡන්දයට අයිතියක් ඇත්තේය.”

රාජ්‍ය පාලනයේ බලධාරීත්වය මහජන කැමැත්ත මත පදනම් වේ. (ජනතා පරමාධිපත්‍ය) එම මහජන කැමැත්ත නියමිත කාල වකවානුව තුළ පවත්වනු ලබන මැතිවරණවල දී සර්වජන ඡන්ද බලයෙන් ප්‍රකාශ විය යුතු අතර, එය රහස් ඡන්දයෙන් සමානාත්මතා මූලධර්මය පදනම් කරගත් ඡන්ද පැවැත්වීමේ විධි විධාන හා ක්‍රමවේදයක් මගින් සිදුවිය යුතු ය.

එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනය - 1948

ඉදිරිපත් වීමේ ප්‍රතිපත්ති

‘ඉඩකඩ සෑදීමට තත්ත්ව ආධාරය ඉදිරිපත් වීමේදී ආර්ථිකයේ ස්ථාවරත්වය මුහුණදී තිබියදීද, ප්‍රගතිශීලී ප්‍රතිපත්ති මාර්ගගතව ප්‍රවර්ධනය කළ යුතුය.’

මර්කට් ආර්ථිකය (මර්කට් ආර්ථිකයේ) අරමුණ අතිශයින්ම අධිපාලනාත්මක අරමුණක් වෙයි. මර්කට් ආර්ථිකයේ, සමාජයේ සියලුම අය, සමානාත්මකව සහ සාධාරණව සහභාගී විය යුතුය. මර්කට් ආර්ථිකයේ, සමාජයේ සියලුම අය, සමානාත්මකව සහ සාධාරණව සහභාගී විය යුතුය. මර්කට් ආර්ථිකයේ, සමාජයේ සියලුම අය, සමානාත්මකව සහ සාධාරණව සහභාගී විය යුතුය.

ඉදිරිපත් වීමේ ප්‍රතිපත්ති මාර්ගගතව ප්‍රවර්ධනය කළ යුතුය.

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව
ඡන්දයේ ප්‍රතිපත්ති
Election Commission

මැතිවරණ මහලේකම් කාර්යාලය, කො.02 සරණ මාවත, රාජගිරිය, ශ්‍රී ලංකාව
ඡන්දයේ ප්‍රතිපත්ති, කො.02 සරණ මාවත, රාජගිරිය, ශ්‍රී ලංකාව
Elections Secretariat, No.02 Sarana Mawatha, Rajagiriya, Sri Lanka

☎ (+94)112868441-42-43 ☎ (+94)112868426 @ info@elections.gov.lk 🌐 www.elections.gov.lk
🐦 elecomsl 📧 SriLankaElectionCommission 🇱🇰 Election Commission of Sri Lanka 🇱🇰 Election Commission of Sri Lanka

මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රකාශනයකි
ඡන්දයේ ප්‍රතිපත්ති
PUBLISH BY ELECTION COMMISSION